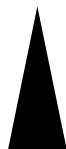

UN PIC DE NEANT

EDITURA ALBATROS

UN PIC DE NEANT

antologie
a anticipaţiei franceze contemporane alcătuită şi tradusă de
VLADIMIR COLIN

Coperta de DAMIAN PETRESCU

EDITURA ALBATROS
1970

ÎN LOC DE PREFAŢĂ

Nu vi se pare că o antologie seamănă cu unul dintre fabuloasele animale compozite pe care anticii s-au complăcut în a le imagina, plasând un cap de om pe un trunchi de taur, de leu sau de pasăre şi înzestrând noul. Făptură cu labe sau gheare, după bunul lor plac? Deşi e vorba de un hibrid, nu i se poate contesta unitatea în varietate şi aspectul insolit îi potenţează, de obicei, puterea de sugestie. E poate adevărat că orice comparaţie şchioapătă, dar alcătuitorul unei antologii nu realizează mai puţin un hibrid literar menit să intereseze, să sugereze valenţele şi dimensiunile unei literaturi sau ale unui gen literar. Fireşte, ideal ar fi să-i ofere cititorului o himeră personală.

Lucrurile se complică însă întrucâtva atunci când autorul antologiei face operă de pionierat, când absenţa unor antologii anterioare îl obligă să înfăţişeze un tabel mai mult sau mai puţin complet al domeniului cercetat şi nu-i îngăduie selectarea textelor în conformitate cu o viziune proprie şi cu preferinţe bine definite. Deşi cred că, dacă autorului nu i se tăgăduieşte competenţa, o asemenea antologie e întotdeauna mai vie şi mai interesantă, trebuie să recunosc că ea nu-şi are rostul decât în măsura în care alte antologii au precedat-o, în măsura în care cititorul informat poate judeca el însuşi criteriile aflate la baza noii

selecţii ce i se propune.

În cazul de faţă, anticipaţia franceză modernă nu e cunoscută în traducere decât prin cele câteva scurte povestiri şi fragmente ce încheie bogata retrospectivă publicată de Ion Hobana sub titlul Viitorul a început ieri. Încolo, cititorul român nu a putut cunoaşte – în afara venerabilelor opere ale lui Jules Verne şi J. H. Rosny aîné – decât un singur roman al lui Francis Carsac. Iată de ce am socotit că volumul de faţă, care-şi propune să adune unele dintre cele mai recente lucrări ale genului, nu-şi poate îngădui unitatea de concepţie pe care aş fi dorit să i-o imprim. Se ştie că anticipaţia nu permite numai desfăşurarea unei variate game de mijloace de expresie, dar presupune şi cultivarea unor genuri foarte diferite. Alături de lucrări către care preferinţele mele se îndreaptă în primul rând am inclus deci în prezenta culegere – şi încercând să aleg de fiecare dată exemple sugestive – unele povestiri ce vor răspunde, sper, altor preferinţe, în aşa fel încât ceea ce voi fi pierdut pe planul unităţii de viziune să se compenseze prin posibilitatea de a convinge un cerc mai larg de cititori, cărora li se înfăţişează o imagine mai cuprinzătoare a tendinţelor şi stilurilor, putând fi detectate în sfera anticipaţiei franceze de ultimă oră.

Cuprinderea antologiei a crescut astfel, înmănunchind schiţe de câteva pagini (Sophie Cathala) şi nuvele (Nathalie Henneberg, Claude Veillot), povestiri cu certă valoare de simbol (Alain

Mark) şi altele bazate mai ales pe acţiune (Michel Demuth), povestiri satirice (Fernand François, Philippe Curval, Daniel Walther) sau ţinând de domeniul aşa-numitei space-opera (Guy Scovel) şi, în sfârşit, lucrări în care reconsiderarea mitului (Gérard Klein) sau elementul poetic se dovedesc precumpănitoare (Jérôme Seriel), ducând anticipaţia până la punctul ei de tangență cu fantasticul pur. În plus, m-am străduit să nu adun în paginile ce urmează decât lucrări recente, singurele excepţii fiind reprezentate de povestirile lui Fr. Carsac şi Fernand François, foarte caracteristice pentru două genuri ale anticipaţiei şi care, publicate acum vreo zece ani, îngăduie cumva şi o apreciere a drumului străbătut între timp de autorii francezi. Fireşte, destui scriitori nu figurează în această antologie, fie pentru că dimensiunea volumului n-a îngăduit-o, fie pentru că n-am putut descoperi o povestire, autorii preferând forma romanului. Regret îndeosebi absenţa unui maestru de talia lui René Barjavel.

În ciuda diversităţii amintite, cititorul va constata că majoritatea textelor ce alcătuiesc substanţa paginilor ce urmează reprezintă, în fond, pasionante variaţiuni pe două teme esenţiale: contactul între lumi sau civilizaţii diferite şi avertismente privind soarta omenirii în cazul când nu va fi în stare să evite ororile unui conflict nuclear. Acestea sunt temele majore ale anticipaţiei occidentale de azi şi mi s-a părut firesc

să figureze, ca atare, în antologie, problema originalităţii literare ne constând, după cum se ştie, neapărat în originalitatea unei teme, cât în cea a modului ei de tratare, a unghiului din care autorul consideră (sau reconsideră) o temă, fie şi cunoscută, punându-i într-o neaşteptată valoare posibilităţile. Să mai amintesc că Shakespeare a reluat în Romeo şi Julieta *o temă banală sau că o povestire aparent poliţistă a devenit o capodoperă a literaturii universale, atunci când Dostoievski a scris* Crimă şi Pedeapsă*? Păstrând, evident, proporţiile, să convenim că tinerii autori ce explorează valenţele unor teme, pe care eventual nu le-au abordat cei dintâi, izbutesc de fiecare dată să spună ceva nou, îndemnându-ne să medităm asupra unei probleme vitale. Christine Renard şi Claude Veillot, de pildă, tratează fiecare într-un fel personal momentul redescoperirii universului uman dinaintea unei sinistre catastrofe atomice.*

S-a constatat mai demult faptul aparent paradoxal că, în vreme ce o bună parte a literaturii occidentale predică un nihilism lipsit de speranţe, literatura de anticipaţie explorează temele majore ale actualităţii, meditând asupra devenirii speciei, asupra noţiunii de umanism, a primejdiilor pe care le comportă militarismul şi „civilizaţia de consum” ş.a.m.d. Foarte mulţi dintre scriitorii de anticipaţie se plasează pe poziţii hotărât democratice, îşi manifestă încrederea în fiinţa umană. Paradoxul, după cum spuneam, e numai aparent, doar o

interpretare simplistă – şi, poate, şi de rea-credinţă – făcându-l posibil prin tentativa de a asimila anticipaţia cu evazionismul, cu superficialitatea, pentru a nu mai pomeni de subliteratură. Atunci când avem în vedere scriitorii autentici (şi nu mă voi încumeta să susţin nici măcar că majoritatea autorilor specializaţi depăşesc stadiul modest al artizanatului ştiinţifico-fantastic, dar în care domeniu al literaturii scriitorii nu reprezintă o minoritate?) atunci când ne referim, aşadar, la scriitorii autentici, singurii care pot interesa istoria literaturii, vom descoperi fără dificultate că avem de-a face cu autori remarcabili, stăpânind cunoştinţe întinse în domenii în genere nefamiliare omului de litere tradiţional şi înzestraţi cu un deosebit simţ de răspundere, cu conştiinţa importanţei cuvântului scris. Dacă s-ar părea că uneori se mulţumesc doar să nareze o întâmplare ciudată, bucurându-se de surprizele oferite, lor în primul rând, de capriciile unei fantezii în veşnică mişcare, mi se pare firesc să constatăm că, de cele mai multe ori, imprevizibilul nu constituie pentru ei decât modalitatea literară care le îngăduie abordarea unei problematici ce nu ne poate lăsa indiferenţi, fie şi numai pentru că se referă la visele şi aspiraţiile, la îndoielile şi spaimele fiecăruia dintre noi, pentru că ne obligă să gândim.

Literatura contemporană de anticipaţie s-a dezvoltat şi a înregistrat binecunoscute succese în Statele Unite, influenţa ei asupra anticipaţiei

franceze şi occidentale, în genere, neputând fi tăgăduită. Dar cititorul român îşi va da lesne seama că, dincolo de influenţe şi ecouri, scriitorii francezi posedă un timbru specific, aş spune un farmec specific, o undă de poezie care-i deosebeşte şi conferă imaginaţiei lor o tulburătoare graţie.

Dacă se poate vorbi azi de o şcoală franceză a anticipaţiei, meritul revine în primul rând entuziastei echipe ce asigură apariţia revistei FICTION, în jurul căreia s-au putut aduna elementele înzestrate care au dat o nouă strălucire genului literar reprezentat cândva de bunul Jules Verne. Toate povestirile ce urmează au fost extrase din paginile acestei reviste şi mă simt obligat să mulţumesc şi pe această cale scriitorilor Alain Doremieux, redactorul-şef al publicaţiei şi Gérard Klein, care m-a ajutat să rezolv inerentele probleme tehnice legate de apariţia prezentei antologii.

VLADIMIR COLIN

FRANCIS CARSAC

Pseudonimul literar al lui François Bordes, profesor de geologie cuaternară şi de preistorie la Facultatea de Ştiinţe din Bordeaux. Născut în 1919 la Rives, a publicat circa 130 de lucrări ştiinţifice. Atras de anticipaţie şi de preistorie încă de la vârsta de zece ani, datorită lecturilor din J. H. Rosny (*Moartea Pământului*, *Războiul Focului*) şi H. G. Wells (*Maşina timpului*, *Povestiri din epoca de piatră*), nu l-a cunoscut pe Jules Verne decât mai târziu şi, în afară de *Mathias Sandorf*, *Insula Misterioasă*, *Cele 500 de milioane ale Begumei* şi,

mai ales, de *Naufragiaţii de pe Jonathan*, consideră că nu mai poate fi citit decât anevoie. A încercat (fără succes) să scrie romane de S.F. La vârsta de treisprezece ani (au rămas din ele fragmente!). Primul roman întreg (*Pe o lume stearpă*, inedit şi nemeritând să fie publicat) a fost scris în 1943-1944. Regretă nespus că nu mai are timp să scrie şi speră că lucrurile se vor schimba cândva. Primul roman publicat (*Cei de Nicăieri*) e, de fapt, al treilea pe care l-a scris.

BIBLIOGRAFIE:

Romane:
Cei de Nicăieri (Gallimard, 1954),
Robinsonii Cosmosului (Gallimard, 1955),
Pământul care fuge (Gallimard, 1960),
Asta e lumea noastră (Gallimard 1962),
Drept patrie spaţiul (Gallimard, 1962)
Paraziţii Leului (Fleuve noir, 1967).

În revista „Fiction” nuvelele:
Pete de rugină (nr. 7),
Haşurat (nr. 10),
Cel ce vorbea cu marţienii (nr. 56),
Revanşa marţienilor (în colaborare cu Jacques Bergier, nr. 64),
Primul Imperiu (nr. 74).
O fereastră către trecut (nr. 96),
Strămoşul (nr. 102),
Sărutul vieţii (nr. special, mai 1959),

Glasul lupului (nr. special, iunie 1960).
În revista „Satellite”:
Geneză (nr. 6),
Nisipuri moarte (nr. 15),
Ce pleaşcă pentru un antropolog (nr. 17),
Bieţii oameni (în colaborare cu Georges Carsac, nr. 22).
Articole:
Ştiinţifico-fantastic şi preistorie („Satellite” nr. 16).
Cei de Nicăieri a fost tradus în spaniolă, italiană, rusă; *Robinsonii Cosmosului în* spaniolă, italiană, rusă, bulgară, română; *Drept patrie spaţiul* în portugheză şi *Glasul lupului* în spaniolă.

HAŞURAT

Sunt un idiot!

În viaţa mea, destul de lungă, caracterul mi-a jucat o mulţime de feste, dar niciodată n-am regretat în asemenea măsură o explozie de mânie. Când te gândeşti că am avut în mâinile mele secretul comunicaţiilor interplanetare, poate chiar al călătoriilor interplanetare… şi că l-am distrus prosteşte, dintr-o ţâfnă.

E mult de atunci. Pentru a fi precis, trei ani. Şi, de trei ani, mă aşez în fiecare dimineaţă în faţa oglinzii şi-mi repet cu amărăciune: „Jacques Bernard, eşti un măgar!”

În sfârşit! Degeaba plângi după ce ai vărsat

laptele, după cum obişnuia să spună bătrâna mea mătuşă, iată cum s-au petrecut lucrurile:

La 6 aprilie 1955 – blestemată fie ziua asta! — sosind la Institut, m-am dus drept în sala desenatorilor. Dădusem în ajun la redesenat şi haşurat o întreagă serie de mari secţiuni geologice. Aveam, îl mai avem, un desenator destul de neobişnuit, un fel de tânăr cretin, incapabil de iniţiativă, dar executând de minune desenele care i se cereau… atunci când nu înţelegea totul pe dos. E un tip caraghios, lunatic, adormit, de o nervozitate bolnăvicioasă. Nu-mi asum sarcina de a lămuri cum poate trage liber o linie dreaptă; fapt e că trage nişte linii absolut drepte, cu regularitatea unei maşini. Când am intrat în sală, isprăvea de haşurat ultima secţiune, scoţând vârful limbii printr-un colţ al gurii şi având lipit de colţul celălalt un veşnic muc de ţigară stins.

— Iacă, şefule, e gata. Am lucrat în noaptea asta până târziu, aşa ca totul să fie în regulă dis-de-dimineaţă.

Mândru, îmi întindea teancul de secţiuni. L-am apucat.

— Cretinule! Neanderthalianule! Pitecantropule! Am spus „haşuri continue”, afurisit diplodocus microcefal! Şi ce mi-ai făcut? Haşuri din linii întrerupte! Şi nici măcar regulate! Puncte şi liniuţe, de parcă ţi-ai fi bătut joc! Punct, punct, linie, punct, linie! Să te ia dracu’! Când îţi dă ceva de lucru, nu mai ştie omul ce-o să iasă! Te poftesc s-o iei de la

capăt, şi repede, auzi?

Furios, am mototolit teancul şi m-am aplecat să-l arunc în soba stinsă.

— Stai, şefule! Am pierdut un original!

— Asta mai lipsea! Care?

— Secţiunea carierei mari Delpont.

Am netezit foile şi am scos dintre ele secţiunea respectivă.

— Bine. Ai s-o refaci după asta. Dar lasă-te de bancuri, că te dau afară! Ia spune, am adăugat îmblânzit, cum de-ai făcut tâmpenia asta?

— Nu ştiu, şefule. Am lucrat până târziu, pesemne că desenam pe jumătate adormit. Eram tare obosit, dar ştiam că-i zor, aşa că…

Era jalnic şi mişcător de atâta bunăvoinţă prost răsplătită.

— Şi asta? O terminai chiar când am intrat.

— Ei bine, când am văzut că le făcusem pe celelalte cu haşuri „fantezii”, am făcut-o la fel, ca să fie toate omogene.

Dezarmat, am început să râd.

— Bine fie. Ia-o de la capăt, după bruioane. Cât priveşte secţiunea Delpont, ţi-o aduc după-masă. Pentru dimineaţa asta ai destul de lucru la celelalte.

Şi, mototolindu-l din nou, am aruncat teancul în sobă.

Am fost tare ocupat în dimineaţa aceea şi am uitat de secţiunea mototolită în buzunar. La unsprezece şi jumătate am plecat de la Institut şi

m-am întors acasă. Eram enervat pentru că fusesem toată dimineaţa otrăvit de vizite plictisitoare şi furios că, lipindu-mi ilustraţiile, nu-mi puteam da articolul la tipar. Am mâncat într-o tăcere posomorâtă, până ce nevastă-mea m-a întrebat:

— Ce-i cu tine, Jacques?

— Ce să fie? Idiotul de desenator a făcut iar o boroboaţă! Îi dau ieri să-mi haşureze nişte secţiuni, şi ştii ce-mi face? Puncte şi linii, şi nici astea regulate! Ia te uită! Parcă ar fi Morse!

Morse? Gândul m-a făcut să tresar. Nu cumva dobitocul şi-a mai şi bătut joc de mine, pe deasupra! Îndată ce mi-am împăturit şervetul am urcat în odaia mea de lucru, am luat micul Larousse – era cam multişor de când uitasem alfabetul Morse – apoi, cu o coală de hârtie în faţă şi cu creionul în mână, am început să studiez haşurile.

Ideea în sine era absurdă şi mi-a cam fost ciudă pe mine că-mi pierd vremea. Cât pe ce să mă ridic şi să plec. De ce n-am făcut-o! Nu m-aş mai chinui acum! Dar înainte de ora trei după-amiază n-aveam nici o treabă la Institut şi m-a încercat un gând ciudat. Armând, desenatorul, fusese cercetaş şi cunoştea, cu siguranţă, alfabetul Morse. Cine ştie? Poate că inconştient, pe jumătate adormit, scrisese ceva ce l-ar fi putut interesa pe vechiul meu prieten Lebert, psihiatrul.

De la ce capăt să iau haşurile? În alfabetul

Morse, B, o linie şi trei puncte, dă, citit pe dos, trei puncte şi o linie, adică V. Dar ştiam direcţia în care animalul desenează de obicei, şi semnele morse reversibile nu-s chiar atât de frecvente. Mi se părea că între litere sau cuvinte nu existau nici locuri albe, nici semne de despărţire, ceea ce îmi uşura problema. Haşurile începeau cu un grup alcătuit dintr-un punct şi două linii. Am luat ca ipoteză de plecare litera U şi mi-am început munca de descifrator amator. Ipotezele mele erau corecte şi am obţinut, destul de uşor, o primă frază limpede. Uluirea mea sporea pe măsură ce descifram, iată textul:

„… uşuraţi. Acum, că am transmis formulele importante, ne putem îngădui unele lămuriri. Nu-i nimic dacă se întrerupe legătura. Cu ajutorul informaţiilor transmise până acum, orice civilizaţie ajunsă la stadiul al treilea, ca a voastră, fără îndoială, de vreme ce utilizaţi undele electro-magnetice pentru comunicaţii, trebuie să fie în măsură să construiască aparatele ce vă vor îngădui să ajungeţi până la noi.

Ştiam de mult că existaţi, că nu suntem singura specie inteligentă din Univers. Vă ascultăm emisiunile. Putem vorbi cel puţin trei dintre limbile voastre, dar multă vreme n-am înţeles o iotă. Filologii noştri le descoperiseră mecanismul şi puteam construi fraze complicate şi cu siguranţă corecte, fără a le pricepe, totuşi, sensul! Apoi, într-o zi, v-am captat imaginile. Ce mirare! Nu eraţi

prea deosebiţi de noi. Şi odată cu imaginile a venit şi semnificaţia multor cuvinte şi o lume nouă ni s-a deschis.

Din clipa aceea am căutat cu înverşunare să intrăm în contact. O călătorie reală, cu totul posibilă în teorie, e practic irealizabilă pentru noi. Mica noastră planetă e lipsită, sau aproape lipsită de elementele pe care vi le-am indicat şi care par, la voi, numeroase. Şi, deşi cunoaştem, tot în teorie, posibilitatea transmutării elementelor, n-am putut-o realiza în mod practic, din lipsa a ceea ce numiţi energie atomică.

Fără mare speranţă, am încercat să vă chemăm cu ajutorul undelor electro-magnetice. Resursele noastre de energie sunt prea slabe şi aparatele voastre de recepţie par încă foarte primitive. Dar, odată cu descoperirea lui Psirt, lucrurile s-au schimbat. Undele psihice ale lui Psirt nu se propagă prin spaţiu, ci prin vid, iar propagarea lor pare aproape instantanee. Nu necesită decât o foarte mică energie, dar nu sperăm că veţi şti să le utilizaţi, deşi v-am transmis informaţiile necesare. Tehnica voastră nu pare suficientă. Nici o importanţă, de altfel. Vă aşteptăm, cu atâta nerăbdare, vizita.

Prin intermediul undelor Psirt v-am chemat timp de luni de zile. Ne semănaţi atât de mult, încât ni se părea cu neputinţă să nu se afle şi printre voi indivizi sensibili la asemenea unde, şi controlabili, deşi ei sunt foarte rari. Cum prin undele astea încă

nu ne pricepem să transmitem sunete sau gânduri, emitem prin impulsuri lungi şi scurte, în alfabetul vostru Morse. Binecuvântat fie cel căruia i-a dat prin minte să familiarizeze cu alfabetul ăsta copii, la televiziune!

Dar lunile treceau şi nu mai speram să ajungem la voi. Şi pe neaşteptate, în seara asta, contactul s-a stabilit. Fără nici o îndoială. Acul de contact s-a deplasat pe cadran, mai întâi oscilând, apoi ferm. O, frate necunoscut, căruia îi vorbesc! Dacă ai fi putut vedea în clipa aceea laboratorul! O frenezie! Sfârşitul unei multimilenare izolări! Am transmis imediat formulele teoretice pentru construirea unei astronave, formule puse la punct de veacuri, dar pe care nu le-am putut realiza. Apoi cele relative la undele lui Psirt. Şi acum, că formulele au fost repetate de trei ori, de vreme ce legătura continuă, ne rămâne timp pentru explicaţii, timpul de a pălăvrăgi niţel. O, fraţi îndepărtaţi, vă aşteptăm fără teamă. Rasa voastră e încă războinică, dar nu ne temem de ea. Pe bătrâna noastră planetă se află atât de puţine de jefuit! Numai cunoştinţe, pe care suntem gata să vi le dăruim.

Contactul persistă. Din prudenţă, am să repet încă o dată informaţiile teoretice privitoare la astronave. Fie G un câmp gravitaţional măsurat în…”

Fără să-mi dau seama, am căutat alături de mine urmarea mesajului. Mâna nu mi-a întâlnit decât suprafaţa şlefuită a biroului. Readus la realitate,

am ţâşnit, am coborât în goană scările, am sărit în maşină. N-am ţinut seama de trei stopuri, m-am căţărat pe scara de piatră a Institutului, am sunat. Încet ca întotdeauna, portarul a venit să-mi deschidă. L-am dat în lături, m-am năpustit în sala desenatorilor, am ridicat capacul sobei. O masă înnegrită, strivită, pulverizată, iată tot ce rămăsese din desene.

— Ah! secţiunile, şefule? Am zvârlit un muc în sobă şi au luat foc. Cum scoteau fum, le-am stins, strivind cenuşa.

Idiotul, cretinul, moluscă! L-aş fi ucis! Buimăcit, m-am prăbuşit pe un scaun.

— Iată şi secţiunile, şefule. Acu-s în regulă?

Dacă erau în regulă? Fireşte!

Am putut salva un mic fragment nears. L-am tradus, i l-am arătat lui Durand-Héron, fizicianul teoretician. E transformarea lui Lorentz!

Şi de atunci mă consum. Degeaba-mi spun că nu-i vina mea, că n-aveam de unde să ştiu că o civilizaţie necunoscută, pe o planetă a unei alte stele, luase drept intermediar un jalnic dobitoc, mi-e necaz pe mine, mi-e un necaz de moarte! Ar fi trebuit să privesc secţiunile atât de ciudat haşurate, să le păstrez ca dublete, ştiu şi eu? Sunt un idiot!

Şi l-am păstrat pe Armand ca desenator. Cine ştie, poate că miracolul se va mai repeta, cândva? Îl îndop cu muncă până într-atât, încât e nevoit să-şi ia de lucru acasă, să vegheze târziu. Ba am fost

silit să-i şi urc de două ori leafa, maimuţoiului! Ai zice că idiotul ţine să fie la înălţime: în fiecare dimineaţă îmi aduce nişte secţiuni perfect desenate, bine haşurate, fără o singură greşeală, impecabile!

SOPHIE CATHALA

Născută în 1934 la Toulouse, a făcut studii de psihologie şi de teatru. A început prin a fi actriţă. Primul roman (*Moartea unui Sticlete*) i-a apărut în 1957 la Gallimard. A publicat mai multe nuvele în periodice şi câteva romane sub diverse pseudonime. A adaptat pentru ecran *Femei slabe*, filmul regizat de Michel Boisrond, a tradus pentru Festivalul de la Montauban câteva piese din Secolul de Aur spaniol (*Copilăria Cidului*, *Adevărul suspect*) şi a publicat nuvele în „Fiction”.

În paralel, a fost ataşat de presă la Odéon Théâtre de France, apoi la câteva Case ale Culturii, după ce se îndeletnicise cu diverse activităţi, ca reeducatoare de ortografie, anticar, ţesătoare, psihotehniciană, secretară la un birou de arhitectură etc.

Actualmente e funcţionară culturală şi a încetat, practic, să mai scrie.

Semne particulare: îşi petrece cea mai mare parte a vacanţelor în România.

MANTOUL

În primele săptămâni după sosirea pe Pământ m-am mirat de propria mea facultate de adaptare. Fireşte, înainte de a mă fi invitat să-l urmez, mă pregătise cum se cuvenea pentru călătorie şi, îndeosebi, pentru viaţa pe care, apoi, aveam s-o petrec alături de Pământeni. Mai mult, înainte de a pleca din nou pentru câteva zile, mă încredinţase surorii lui.

— Trebuie să se aclimatizeze, a hotărât El, de vreme ce printre noi va locui de aici înainte... Făgăduieşte-mi să fii înţelegătoare şi s-o ajuţi, pe cât îţi va sta în putere, ca să se familiarizeze cu lumea noastră...

Sora Lui nu păru să întâmpine vreo greutate în a veghea cu toată grija asupră-mi, ba vădi faţă de mine, chiar din capul locului, o afecţiune pe măsura curiozităţii pe care I-o stârneam.

La început am întâmpinat câteva greutăţi în a ne înţelege. Vorbeam anevoie în limba ei. Dar m-am mirat curând văzând cât de mult semăna cu propria-mi limbă. Atunci mi-am amintit de surpriza fratelui Ei, în dimineaţa sosirii Lui la noi, când îşi dăduse seama că vorbim un grai folosit cu secole în urmă, după cum spunea, pe anumite porţiuni ale Pământului.

Şi acum regăseam Pământul de pe care, prin secolul al XXIII-lea, strămoşii mei fugiseră. Dar

unde să caut astăzi oraşele moarte, cărora tradiţia le permanentiza la noi amintirea? Unde, oamenii pădurilor fugind de cataclisme, de vreme ce, după câte mi s-a spus, era cataclismelor se încheiase? Unde, deşerturile de piatră? Unde, urmele infernurilor pe care străbunii mei le cunoscuseră, înainte de a scăpa de ele? Unde, maşinile responsabile?

Alte maşini existau, desigur! Aşa mi s-a spus. Dar atât de bine ascunse, încât trebuia să-mi pun imaginaţia la grea încercare pentru a admite că dirijau lumea armonioasă, care mă înconjura.

— *Splendoare şi răsfăţ în jur, şi rânduiala şi huzur*[1] am şoptit într-o zi.

— Da, s-a învoit însoţitoarea mea, cu evidentă satisfacţie. Probabil că nu-ţi crezi ochilor. Fratele meu mi-a spus că la voi…

La mine? Da. Munceam pământul; ne mai hrăneam cu roadele lui. Bărbaţii plecau, în zori, către uzine. Ca să conducă maşinile. La noi, ele nu se pricep să se conducă singure Alţi bărbaţi merg la pescuit, pe corăbii şi, în faţa caselor, femeile lor cârpesc năvoadele. Da. Năvoadele? Cum să-ţi explic… Şi femeile au copii. Da.

— Acolo femeile au copii? a răspuns Ea. Aşa susţinea şi El. De fapt, mai sunteţi în vârsta de mijloc…

Da. Ne aflam în vârsta de mijloc. Vârsta când

[1] Charles Baudelaire; *Invitaţie la călătorie* (în rom. de Virgil Teodorescu).

fetele ţin să alcătuiască buchete. Vârsta când bătrânii fumează în pragul porţilor, aşteptând seara. Vârsta când copiii se duc la şcoală. Şi vârsta când bărbaţii pregătesc războaie. Ultimul fusese, pentru noi cumplit. Cu doisprezece ani în urmă. Şi se şi vorbea de cel următor. Atunci El îmi propusese să mă aducă pe Pământ şi L-am urmat fără şovăire.

— Bineînţeles, a spus Ea. Aici, nici un risc de război. Pentru noi s-a terminat cu războaiele! Demult. Civilizaţia noastră a ajuns la un stadiu când…

Când mersul înainte pare aproape cu neputinţă, mi-am zis. Poate nu-i atât o desăvârşire, cât un sfârşit. Dar nu mi-am rostit gândul.

Mergeam amândouă de-a lungul Nivelului al Treilea, când m-am oprit în faţa a ceea ce mi s-a părut a fi o vitrină.

— Oh! am strigat.

M-a apucat de braţ, într-un brusc elan de simpatie:

— Vrei să intri? m-a întrebat, cu un glas complice.

Am încuviinţat. Magazinul blănarului îmi amintea de prăvăliile de la noi şi m-am simţit cuprinsă de o vagă melancolie. Dar nu mai văzusem niciodată un mantou somptuos, cum era cel expus acolo, în vitrină.

— Fratele meu mi-a cerut să-ţi împlinesc toate dorinţele, a urmat Ea. Dacă mantoul îţi place, într-

adevăr…

N-o mai ascultam. Atunci când blănarul s-a apropiat de noi, i-am arătat cu degetul mantoul şi el mi l-a întins zâmbitor scoţându-l din vitrină.

Ajutată de negustor, l-am încercat şi m-am aflat în faţa unei oglinzi mari. În lumina prea puternică din magazin am clipit din ochi, mângâind îndelung blana în care mă înfăşurasem. Avea perii destul de scurţi, dar era dulce şi uscată totodată, ca electrizată şi, sub palmă, nervoasă ca o mătase naturală. Încolo, de un ruginiu mai cald decât blana de vulpe.

— Vă vine admirabil, a spus cântător negustorul.

— Ce blană frumoasă! m-am extaziat. Sintetică, bineînţeles?

Negustorul îşi duse ambele mâini la gât şi, sub imperiul indignării, rămas fără glas. Tovarăşa mea, Ea, râdea cu o indulgenţă curtenitoare:

— Dar bine, cum poţi…? a strigat. Sintetică, o Plană ca asta?

— Plană? am întrebat mirată, privind lumina care trezea reflexe pe mantoul ruginiu.

— Da, doamnă! Şi din piei întregi! urma negustorul. Poftiţi! Uitaţi-vă!

Ridicând un colţ al mantoului, trăsese scurt de partea de jos a căptuşelii, iar dosul pieilor, tăiate rotund şi îngrijit încheiate, mi se înfăţişă.

— Şi naturală! supralicita negustorul. Deloc vopsite, pe garanţie! Uitaţi-vă, doamnă!

I se adresa însoţitoarei mele.

— Bineînţeles! recunoscu Ea, cu o umbră de condescendenţă în glas. Şi presupun că nu-i vorba de piei de cultură?

— Cultură? se bâlbâi el, de parcă l-ar fi făcut de ocară. Dar bine, doamnă, pipăiţi! Sunt veritabile scalpuri de femei sălbatice!

Mi-am scos încetişor mantoul şi l-am pus în braţele negustorului.

— Nu m-aş fi gândit niciodată, am spus zâmbind, că Pământul a ajuns la un atât de înalt grad de civilizaţie…

Observaţia păru să-l surprindă şi faţa însoţitoarei mele vădi o oarecare uluire.

— Hai, spuse, trăgându-mă după Ea.

Şi, stânjenită de parcă ar fi apucat de braţ un orb, m-a prins de braţ şi m-a dus către ieşire.

CLAUDE F. CHEINISSE

Născut în 1931 la Paris. A studiat la Paris, unde lucrează în domeniul ştiinţific şi, în acest domeniu, într-o specialitate considerată drept ştiinţifico-fantastică!

S-a căsătorit în 1965 cu Christine Renard. Are două fetiţe.

A publicat numeroase lucrări ştiinţifice şi, sub pseudonim, un roman şi câteva nuvele, precum şi paisprezece nuvele SF sub adevăratul său nume.

BIBLIOGRAFIE:

Julieta (Fiction, nr. 62),

Sinuciderea (Satellite nr. 5),

Păcăleala (Satellite, nr. 13),
Anchetatorul (Satellite nr. 18),
Exilatul (Satellite nr. 20),
Sensul Istoriei (Fiction nr. 92),
Amatorul de Arme (Fiction nr. 97),
Trandafirul mort (Mondes Secrets nr. 1),
Maşinile (Fiction special nr. 4),
Nu de Aici (Fiction nr. 120),
Fereastra (Fiction special nr. 5),
Bătrânul (Fiction nr. 128),
Defazorul (Fiction nr. 137),
Monumentul (Fiction nr. 161),
Delta (în colaborare cu Christine Renard, Fiction special nr. 12).

Unele din nuvelele lui Claude Cheinisse au fost traduse în limbile engleză şi rusă.

MONUMENTUL

Lui Francis Carsac

Mica vale circulară aflată în faţa noastră, niţel pe stânga, se cheamă Encke B. Vom părăsi peste câteva minute Kepler Highway pentru a o lua, la bifurcaţie, pe şoseaua Titov. Dar puţin mai înainte o să trecem prin faţa Monumentului: chiar la nivelul lui Encke B.

Oh! nu, nimic nemaipomenit: un bec mare de plexi, acoperit cu o cupolă de oţel, din pricina meteoriţilor. În interior, descărcările electrice fac să joace, prin gaze rare, nişte lumini: ideea a fost a lui Sokolov, sculptorul. Cel mai bun mijloc de a te apropia, cât de cât, de reprezentarea materială a Efluviilor. Alături, o reţea de puncte difuzează, toată noaptea, electricitate statică. Ziua, bineînţeles, e inutil. Da… pentru Efluvii. E un Monument şi, totodată, un bar – sau un restaurant, cum vreţi s-o luaţi. Un Monument în amintirea unuia dintre ei (sau a uneia dintre ele) căruia-i zicea Opal.

Ţineţi, într-adevăr? În regulă, dar să ştiţi că-i o poveste veche, de pe la începuturile Cuceririi. Iertaţi-mă o clipă: ajungem la bifurcaţie şi vine o curbă a dracului. Jos, în prăpastie, puteţi vedea ce-a rămas din magnetocarul tovarăşului meu Arnold: băuse-n ziua aia cam multă votcă. Atenţie, acum! Vedeţi! Buick-urile astea au stabilitate! Şi-i mai

greu decât pe Pământ, vă rog să mă credeţi: cu păcătoasa asta de gravitaţie, ieşi de pe traiectorie pentru un fleac. Iar vehiculul nu cântăreşte decât o şesime din greutatea lui terestră, dar îşi păstrează masa absolută: dacă intri cu două sute pe oră într-o stâncă, rezultatul e acelaşi ca pe Pământ. Mai mult, cu asfixie imediată în găoacea spartă, dacă ai supravieţuit şocului. Dar nu vreau să vă neliniştesc. De altfel, cred că vă ajung accidentele de maşină şi pe Pământ.

Povestea? În regulă. Şoseaua o ţine acum în linie dreaptă până la Titovgrad, aşa că putem să-i dăm drumul. Numai să ştiţi că nu mă prea pricep să povestesc: nu-s decât un şofer de taxi… Era în ’78, îndată după Cucerire. N-aveau pe atunci magnetocare, ci numai nişte rable cărora le ziceau „jeepuri de lună”: veţi putea vedea unul la muzeul din Tycho. Opt cauciucuri uriaşe, pline, din butyrenă celulară, montate pe braţe articulate şi, la mijloc, sus de tot, o micuţă cabină blindată. În ce mă priveşte, aş fi botezat chestia asta, mai curând, păianjen de lună. Deasupra, tot articulată, marea oglindă care servea, ziua, la adunarea energiei solare: nouă metri pe şapte, vă daţi seama? Acoperea toată maşina – din fericire – altminteri, în plin soare, tipul s-ar fi copt în cutia lui. La miezul zilei, pe la orele 355, te pocnesc câte 135 de grade!

Nu, am zis bine „tipul”: modelele alea erau de un loc. Unsprezece tone pentru a transporta un singur

cetăţean. Unsprezece tone terestre, bineînţeles. În timpul zilei, rază de acţiune nelimitată. Numai că nu trebuia să te laşi surprins de terminator (ştiţi ce-i asta: căderea nopţii, pur şi simplu) prea departe de vreo bază: noaptea, cele opt tone de baterii abia dacă ajungeau pentru 500 de kilometri. Chestia, de altfel, fusese prevăzută: unul dintre primele lucruri făcute după Cucerire a fost împănarea itinerariilor cu mici baze de ajutor, acoperite, pentru izolare termică, cu mai mulţi metri de praf: tipul putea să aştepte acolo, la căldurică, sfârşitul nopţii. După 350 de ore o putea lua din loc; de cum se lumina de zi, celulele fotoelectrice orientau oglinda către Soare şi gata! La drum: avea din nou vlagă.

Acu, pentru vremea lor, rablele astea reprezentau un succes: o sută douăzeci pe oră, pe orice teren! Bineînţeles, încă nu existau şosele, decât pe lângă bazele mari; dar, cu cele opt roţi independente, treceai peste tot. Şi, mulţumită gravitaţiei scăzute, puteai sări chiar peste crăpăturile mai mici. Sunt sigur că nu se petreceau mai multe accidente decât azi.

Păi da, ajung şi la povestea Monumentului. Aşa-i, pe Pământ vă grăbiţi întruna, probabil pentru că acolo zilele n-au decât douăzeci şi patru de ore! Noi ne-am adaptat de la a treia generaţie: 450 de ore de viaţă, jumătate din ele muncă, jumătate timp liber, şi 250 ore de somn, întrerupte de o

singură masă – şi asta dacă ne trezim să mâncăm!

Iacă, de pildă, e ora 194. Aţi pus pesemne să fiţi trezit cu puţin înainte de 177, ca toţi turiştii, ca să vedeţi sosind terminatorul aurorei? În regulă, şi eu m-am trezit cam pe la aceeaşi oră. Ei bine, pariez că, ajungând la Titovgrad, o să cereţi o cameră şi o să dormiţi opt ore, înainte de a vă întâlni clientul.

Eu am să mă duc în staţie şi am să mă întorc cu un alt pasager.

Da, da, povestea… păi adineauri o şi începusem.

Pe vremea aia nu exista încă o colonie permanentă; bazele erau ocupate de Pământeni veniţi cu un contract pe cinci ani. Trebuie să recunosc că viaţa era încă destul de lipsită de confort: nu ştiu dacă ar fi rezistat mult mai mult. Unii peste alţii, în cuşete suprapuse. Apa raţionalizată: doi litri pe zi, şi fără dreptul de-a face cu ea altceva decât s-o bei şi să te speli pe dinţi (pentru toaletă şi spălatul rufelor aveau nişte perii cu ultrasunete). Cinci ani fără să poată face măcar o dată duş.

Şi, drept compensaţie, aveau de descoperit o lume. Cu locuitorii ei: Efluviile.

Poate să pară ciudat, dar au explorat timp de doi ani de zile toate ungherele până să-şi dea seama de existenţa Efluviilor, care nu se ascundeau totuşi de fel. Pentru mai multe pricini: mai întâi, Efluviile sunt practic invizibile ziua. Iar noaptea, la început, nimeni nu-şi scotea nasul pe-afară (numeau asta „hibernare”). Există, bineînţeles, tot felul de

instrumente care descoperă prezenţa Efluviilor, chiar şi în plină zi: analizori de câmp, magnetometre şi osciloscoape… dar trebuia să-ţi dea prin minte. Şi ăsta era motivul de căpetenie: apriori, toată lumea credea că nimeni nu se află pe Lună. Încă dinainte de a se pune piciorul pe ea, era considerată drept o lume nelocuită. Aşa că o mulţime de Efluvii au trecut cu siguranţă prin câmpul analizorilor timp de doi ani, dar de fiecare dată s-a crezut că-i vorba de o falie magnetică, de un şuvoi de minereu, un fenomen termoelectric sau mai ştiu eu ce… orice, în afară de viaţă.

Pe vremea când începe povestea, Efluviile erau bine cunoscute de câţiva ani. După şocul descoperirii, când s-a văzut că era vorba de organisme electromagnetice vii, ba chiar conştiente, cercetătorii au dat năvală să le studieze. Apoi… a urmat dezamăgirea: când s-a înţeles că erau prea deosebite de noi pentru a se putea intra în comunicare cu ele. Oh! La encefaloscop se vedea câte ceva, da, dar sfidând analiza. Exact atât cât să se poată spune că aveau inteligenţă – cu toate că se găsiseră pe atunci câţiva savanţi care să nege şi asta, acordându-le numai un anume grad de conştiinţă. Tocmai de la încercările de a dialoga cu Efluviile şi-a clădit MacLaren teoria inteligenţei senzoriale (Vă miră că un şofer de taxi e la curent cu chestia asta? Vedeţi, clienţii pe care-i duc de la o bază la alta sunt mai cu seamă tehnicieni; mai stăm şi noi de vorbă şi

ceva-ceva tot se prinde...) MacLaren şi-a dat seama că înţelegerea cu Efluviile era îngreuiată de faptul că simţurile lor nu-s ca ale noastre. Cinci simţuri, ca şi noi, dar nu aceleaşi. Percep undele foarte scurte, câmpurile magnetice, radioactivitatea, structurile cristaline şi curentele de depolarizare. Aşa că, pornind de la universul ăsta senzorial deosebit, s-a alcătuit o inteligenţă deosebită, fără concepte comune cu ale noastre – cel puţin aşa se credea.

S-a încercat să li se trimită un semnal electromagnetic modulat, foarte simplu, ceva de felul lui „doi şi cu doi fac patru”. Pe ecranul encefaloscopului se ivea atunci unda caracteristică a neînţelegerii!

La rândul lui, Efluviul făcea o încercare (măcar aşa se bănuia): Pământeanul pus în contact cu circuitul scopului recepta, de pildă, „Caldă bariera” sau „Materie nivel scăzut de energie... îmi spun că era atunci rândul Efluviului să primească o undă de neînţelegere! De la o vreme, dezamăgiţi de fiecare dată, omul şi Efluviul (măcar omul) îşi vedeau de ale lor. Până la urmă încercările s-au tot rărit, înainte de a înceta cu desăvârşire; de îndată ce s-au încredinţat de deplina inutilitate a Efluviilor şi de imposibilitatea lor de a reprezenta o primejdie, conducătorii bazelor au descurajat încercările de comunicare. Destul de repede s-a încetăţenit obiceiul de a nu mai ţine de fel seama de ele – sau de ei.

Până-ntr-o zi când un geolog, numit Norman, s-a pomenit surprins de terminator într-un jeep de Lună, la 350 km de cea mai apropiată bază: Kepler. Chiar înainte de a-şi pune motorul în legătură cu bateriile îşi dăduse seama, după slaba lumină a farurilor, că ceva nu era în regulă. O privire la ampermetru l-a lămurit: mai puţin de o zecime din încărcătura normală. Dinamul, care le încarcă în mod normal peste zi, avea un contact defectuos.

Era o condamnare la moarte. Mai avea vlagă pentru 50 de kilometri. Apoi, părăsind jeepul în costumul de protecţie, chiar punând piciorul jos numai o dată la şase sau şapte metri, ar fi îngheţat bocnă înainte de a fi parcurs treizeci de kilometri.

Ultima lui nădejde era radioul. O nădejde tare prăpădită, că undele foarte scurte ale aparatelor de ascultare nu se propagă, ştiţi, decât în linie dreaptă. Iar curbura orizontului e de aşa natură că n-avea nici o şansă să ia contact cu Kepler. A lansat totuşi un SOS, sperând ca un alt jeep să se afle prin apropiere şi să-l ia. Povestea nu pomeneşte de asta, dar socot că avea un moral destul de scăzut.

O ceată de Efluvii şi-a ales chiar clipa aia pentru a veni să se bulucească în jurul antenei sale. Demult se băgase de seamă cât interes purtau antenelor de radio, atunci când se transmitea ceva. Unii credeau – fără vreo dovadă – că se hrăneau (cumva) cu unde, slăbind astfel puterea

emisiunii. Vă închipuiţi că Norman, la curent cu teoria asta, nu era tocmai fericit să le vadă prin hublouri, irizate în noapte, fâlfâind în jurul antenei.

Şi atunci s-a petrecut minunea. Fără cască, fără encefalou, fără branşament cerebral, Norman a simţit o expresie întâi vagă, apoi tot mai bine formulată („ca o imagine proiectată, care s-ar fi clarificat”, avea să spună mai târziu), alcătuindu-se în minte: *Nu mulţumit*? *Nu mulţumit că ne vezi*?

Descoperirea era nemaipomenită. Până atunci Efluviile se pretaseră cu bunăvoinţă la încercările de dialog, părând să găsească în ele chiar un fel de plăcere, sau măcar un oarecare interes. Dar mijloacele de comunicare (întotdeauna atât de nesigure de altfel) fuseseră mereu furnizate de interlocutorul uman. Vrând-nevrând, de vreme ce Efluviile nu-s nici măcar materiale: doar nişte condensări electromagnetice, de altfel, puţin explicate încă şi acum. Niciodată nu arătaseră că puteau comunica şi ele cu noi, sau că puteau încerca barem. Şi – lucru care-şi are greutatea lui – ceea ce Pământenii încercaseră să le „strecoare” privea întotdeauna logica, niciodată sentimentele. Încercam să le spunem: „Doi şi cu doi fac patru”, ceea ce lăsa să se subînţeleagă: „Vedeţi, şi noi suntem inteligenţi: ştim să numărăm. Dacă puteţi, răspundeţi spunând: patru şi cu patru fac opt, am fi tare bucuroşi…” Nici unuia dintre cercetătorii care-şi pusese casca de contact pe cap nu-i trecuse prin minte gândul năstruşnic de a-i întreba: „Ce mai

faceţi?”

Din nefericire, Norman se afla în faţa unei probleme care i se părea cu mult mai importantă: aceea de a încerca, deznădăjduit, să-şi salveze pielea. A mormăit – cu glas tare! — dându-şi totodată seama, după cum a povestit mai târziu, cât de ridicol era să răspundă cu glas tare, singur în îngusta lui cabină, unor interlocutori imateriali care, din exteriorul gol de aer, îi „vorbiseră” de la minte la minte, a mormăit: *Nu şi nu! De fel mulţumit! Luaţi-o din loc!*

Dar Efluviile trebuie să fi avut şi ele conştiinţa faptului că făcuseră o descoperire! Şi n-aveau de fel chef să-l lase baltă pe subiectul experienţei lor. Un răspuns s-a formulat îndată în mintea lui Norman: *De ce nu mulţumit?*

Atunci a izbucnit. Aşa cum a spus, după aia: „Sau furia, sau criza de plâns. Am ales furia. N-o puteam îndrepta împotriva vinovatului: eu, care nu-mi supravegheasem ampermetrul peste zi. Atunci am îndreptat-o împotriva… oamenilor ăstora… (da: a spus „oamenilor ăstora” şi, când a spus-o, nimeni nu l-a socotit caraghios) împotriva oamenilor ăstora, care se plimbau liniştiţi la minus 117 grade, fără aer, care nu-mi puteau bineînţeles pricepe problemele şi, pălăvrăgind, veneau să-mi saboteze ultima şansă de salvare!”

I-a făcut cu ou şi cu oţet. A răcnit: *Ticăloşilor*, *nu-s mulţumit pentru că o să crăp*, *şi asta din vina voastră*, *îmi furaţi strigătul de ajutor*, *vă hrăniţi cu*

el, adunătură de vampiri ce sunteţi! Şi încă o grămadă de alte lucruri, pe care Efluviile nu le-au înţeles, cu siguranţă. Pionierii ăştia aveau un vocabular destul de bogat, ştiţi…

Dar înţeleseseră măcar una dintre acuzaţiile lui Norman, care a perceput, cu o umbră de curiozitate: *Undele astea? Nu pentru noi?*

Era atât de năstruşnic, că mânia i s-a topit dintr-odată şi până şi spaima faţă de moartea apropiată i-a trecut pe planul al doilea. A izbucnit într-un râs nemaipomenit la gândul că Efluviile socoteau emisiunile de radio, toate emisiunile, încă de pe vremea primei baze şi a primilor pionieri, ca fiindu-le destinate! Un dar pentru ele! Şi atunci a *simţit* că nu râdea singur: Efluviile aveau simţul umorului!

S-a potolit în cele din urmă, a răspuns – tot cu glas tare, s-ar fi simţit stingherit doar să-şi gândească răspunsurile: *Nu, nu emiteam pentru voi. Sunt în primejdie, încercam să-mi chem tovarăşii, să vină să mă ia de aici. Dacă nu izbutesc, am să mor.*

Răspunsul a sosit, limpede: *Prea departe, ceilalţi. Ce-i aia, să mor? Să te stingi?* Abătut, a oftat: *Da, se poate spune şi aşa. Zău, sunt prea departe?* Şi, în mintea lui, a răsunat vesel: *Pentru noi, nu. Emite undele potrivite!* În situaţia în care se afla… de ce nu! A apucat din nou microfonul, a încălzit lămpile şi şi-a indicat conştiincios poziţia şi situaţia. Şase fulgere luminiscente au zburat spre orizont, în

direcţia Keplerului. În jurul jeepului imobilizat rămăseseră trei. Buimăcit, Norman a prins iar curaj: dacă-i puteau transmite într-adevăr mesajul, în releu, avea şanse de scăpare.

Atunci, abia atunci şi-a dat seama că, dacă scăpa cu viaţă, avea să devină celebru pentru faptul de a fi stabilit, cel dintâi, un contact coerent cu Efluviile. A discutat cu ele ore întregi. Rămâneau încă domenii întinse de neînţelegere, fireşte, dar dialogul se instala puţin câte puţin, deşi numai pe plan afectiv; de îndată ce Norman încerca să facă apel la logică, răspunsurile deveneau incoerente.

Şi apoi a strănutat, ceea ce l-a făcut să arunce o privire la cadrane. Temperatura: minus 7 grade şi bateriile aproape că nu mai aveau vlagă. Cu minus 120 de grade afară, încălzirea electrică consumă la curent, al naibii…

Din nou şi-a pierdut speranţa. A gemut: *N-au să ajungă la vreme, m-am dus pe copcă*! Răspunsul a ţâşnit: *De ce*? A ridicat din umeri: *Nu mai am vlagă*! Efluviile au precizat: *Nu mai ai… energie*?

Norman simţea acum un fel de afecţiune pentru martorii agoniei lui. A răspuns: *Întocmai, băiete*!

A urmat o lungă tăcere. Apoi o nouă expresie s-a alcătuit, încetişor, în creierul lui: *Suntem făcuţi din energie. Nu te mai teme, prietene*… Una (sau unul) din cele trei Efluvii s-a apropiat de jeep, s-a integrat în el literalmente.

În decurs de câteva ore, Norman putuse observa la cei trei interlocutori unele deosebiri de nuanţe

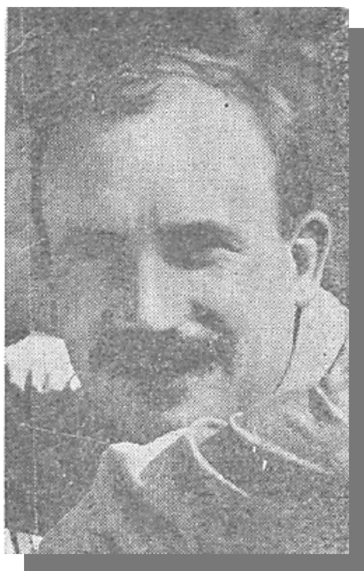
sau de irizări. Pe ăsta îl numise Opal.

Pe cadranele ampermetrelor, acele au făcut un salt către „încărcat”.

N-a mai rămas de povestit cine ştie ce. La baza Kepler, întâi nu l-au crezut pe cel de serviciu la radio când a spus că şase Efluvii veniseră să-i recite un SOS... După care au pierdut câtăva vreme ca să pregătească e expediţie de salvare. Când au ajuns lângă jeepul lui Norman au văzut două Efluvii care fâlfâiau în jurul lui.

Iacă şi Tycho, domnule.

PHILIPPE CURVAL

(Foto HERVE GLOASVEN)

Născut în 1929. După ce exercită mai multe meserii manuale, contribuie, începând din 1953, la mişcarea literară ce reuneşte puţinii scriitori francezi de anticipaţie. Se ocupă de cea dintâi librărie ştiinţifico-fantastică, îşi publică primele nuvele în „Fiction”, participă la crearea mai multor reviste. În 1963 obţine premiul Jules Verne pentru romanul *Resacul spaţiului*. E ziarist.

BIBLIOGRAFIE:

Romane:

Florile de pe Venus (1960),

Resacul spaţiului (1963),
Fortăreaţa bumbacului (1967),
Atenţie la ochi (1970).

UN PIC DE NEANT

O prăpastie albă sorbi gunoaiele şi veselia iluzorie. Bărbatul se ridică din fotoliu şi pipăi peretele verde: încăperea dispăru, despărţiturile se topiră, înghiţitorul pieri; nu mai rămânea decât spaţiul, spaţiul brut, fără nici o dimensiune, lipsit de orice definiţie.

— Mă numesc tot Carlos Rodriguez, şopti el.

Nimeni nu-i răspunse, ceea ce îl linişti.

Îi plăcea apartamentul, se simţea bine acolo şi putea merge prin el în toate direcţiile, cât poftea; nici o chemare tactilă nu venea să-i întrerupă legănarea braţelor de-a lungul trupului, nici o incitaţie vizuală nu-l silea să-şi îndrepte privirea către un anume punct.

Carlos era obosit, foarte obosit. Nu suferea totuşi de boala secolului, evadase din lume în vid, în absenţă. Îi plăcea să se simtă viu în propriul lui centru, fără ca vreunul dintre artificiile societăţii moderne să poată sparge imensa găoace în care se complăcea: Universul.

Nu era un foetus ca toţi ceilalţi, avea o ambiţie: să nu mai existe, să-şi suprime pe rând cele cinci simţuri, pentru a nu mai simţi nimic. Tot ce-l interesa era uriaşa surpriză pe care i-o putea oferi, pentru eternitate, neantul.

Un sigur lucru îl mai stânjenea: numele. Consonanţele sale exotice, îi displăceau profund;

cu duhoarea lui de alcovuri de mult dispărute, numele de familie, bun pentru un dansator monden de acum câteva milenii, gâdila neplăcut amorul propriu al neantului, l-ar fi plăcut un nume de genul Nimic, Niente, Nada, Nothing sau, dacă nu, atunci Nimeni, Nobody, Ninguno – nu, nu Ninguno, Carlos Rodriguez, Carlos Ninguno, tot aceeaşi duhoare de tango.

Dacă resimţea ca o rană amintirile legate de acest nume de familie era pentru că dansul reprezenta pentru el exemplul perfect al agitaţiei fără rost, o condiţionare la rituri iluzorii, în care intrau o mulţime de obligaţii false şi constrângătoare. Până acum îi lipsise, totuşi, puterea de a şterge semnul ăsta infamant. Fusese nevoit să furnizeze atâtea eforturi pentru a dărâma barierele care-l despărţeau de nirvana, că n-avusese vreme să se ocupe de amănuntul, care rămânea acum sigura lui obsesie. Reducerea la neant a incidenţei care-l mai lega de real devenise urgentă. Fireşte, Carlos ar fi putut hotărî să se numească altfel, sau chiar să nu se mai numească în nici un fel; nimic nu-l împiedica. O rupsese de mult cu prietenii, cu neamurile, cunoştinţele, pe scurt, cu orice persoană care l-ar fi putut chema pe nume; dar bănuia că era nevoie de o decizie legală pentru ca să nu-l mai încerce niciodată remuşcarea constând în a-şi tot repeta în minte numele, singur în mijlocul deşertului apartament pe care-l ocupa.

Carlos Rodriguez se pregătea deci, pentru cea

din urmă oară în viaţa lui, să pătrundă în lumea ce înconjura contraforturile universului său zero. Îşi mişcă mâna în vid. Un vârtej uşor puse stăpânire pe spaţiu şi cele câteva elemente trebuincioase unei sumare vieţi sociale se desfăşurară curând de-a lungul celor patru pereţi de un verde incert, care se desenară: doica, videoul, un fotoliu Hamp, precum şi un mic reşou cu alcool şi o cratiţă de aur; discul spălătorului se inseră şi el în decor.

Carlos tresări, văzându-l: nu simţea nevoia să se spele, nici să-şi radă barba sălbăticită, pe care, contrar uzanţelor, o lăsa să crească de câteva luni, nici să-şi taie unghiile foarte lungi, nici să-şi râcâie stratul gros de jeg; era, totuşi, o îndatorire. Se îndreptă cu părere de rău către spălător şi nu se mai dezbrăcă, fiind gol: izolarea şi aerul călduţ al neantului îndemnau să poarte veşminte de prisos, pe care ar fi fost nevoit să le aleagă, în ciuda lipsei de chef şi a dorinţei lui de a nu se angaja nici pentru lucrurile cele mai mărunte. Alegerea era cea mai cumplită primejdie, primul îndemn de a trăi, prima capcană în care căzuse înainte de a cunoaşte liniştea definitivă.

O pulbere umedă şi trandafirie ţâşni din disc şi se strivi cu putere de trupul lui, puţin obişnuit cu mângâierile apei, chiar pulverizată. Carlos tresări. „Pentru ultima oară”, îşi spuse. Acele fine ale undei artificiale îi pătrunseră în pori; apa se făcu albastră, verde, apoi violetă şi, în cele din urmă, neagră. Îi privea, cât se poate de indiferent,

transformările spectaculoase. Negrul căpătă ochi de pete uleioase şi procesul colorat defilă invers, până ce epiderma lui Rodriguez deveni iar de un roz agresiv.

Carlos ar fi trebuit să se simtă odihnit; dar nu, dimpotrivă, mânia îi creştea pe măsură ce suporta asalturile spălătorului. Nişte polizoare extrafine îi rodeau acum barba, cleşti delicaţi îi cizelau unghiile, compozitori electronici studiau parfumul care i s-ar potrivi mai degrabă, masorii îi lustruiau pielea, îi chinuiau muşchii pentru a-i face mai apţi în vederea unor deplasări istovitoare. Ar fi vrut să silească maşina asta dementă să nu cureţe decât esenţialul, dar nu putea face nimic împotriva legii: dacă voia să apară într-un loc public, trebuia să fie spălat, împodobit, sulemenit. Câtă vreme rămânea acasă, fiecare era liber să se complacă în murdăria şi în dezordinea lui mintală, dar, dacă vădea cea mai mică dorinţă de a se înfăţişa în lume, nu era scutit de nici unul dintre „conforturile” pe care viaţa modernă le oferea iubitorilor ei din belşug. Silueta lui socială se desprindea de coaja de jeg. Carlos era ras, ţesălat, parfumat; machiorii aveau să se pună pe treabă.

— Nu vreau! N-am să rabd şi jignirea asta! a strigat.

Dădu să se depărteze de fasciculul spălătorului. O reţea de filamente strălucitoare îl înşfăcă şi-l menţinu zdravăn în faţa maşinii. Obrazul îi fu în întregime acoperit de unguente verzi, pleoapele îi

fură date cu aur, genele împodobite cu postişe, scăpărătoare ca nişte fire de cleştar şi lungi de patru centimetri. Părul des îi fu lăcuit cu o materie solzoasă şi neagră. Gâtul îi fu prins într-un şarpe de aur, trupul zugrăvit în violet acid, unghiile de la picioare şi de la mâini vernisate cu un verde a cărui nuanţă se potrivea cu cea a obrazului. Gingaşe pistile îi încrustară un smarald lichid în buric.

— Domnule Rodriguez, aţi avea bunătatea să ne spuneţi ce aveţi de gând să faceţi azi? Croitorul electronic trebuie neapărat pus la curent pentru a concepe hainele pe care le veţi purta, spuse o voce suavă.

Clocotea de mânie. În izolarea lui, uitase puţin câte puţin de oroarea maşinilor civice. Hotărât, decât să suporte constrângerea spălătorului, prefera să rabde personalitatea vrăjită a numelui său de familie.

— Nu vreau nimic! Lăsaţi-mă în pace! Nimic, v-am mai spus, nu vreau să văd pe nimeni, daţi-mi pace!

Bătea din picior.

— Imposibil, domnule Rodriguez, de aici înainte trebuie să trăiţi. Guvernul are nevoie de dumneavoastră, răspunse vocea.

— N-am nici în clin nici în mânecă cu guvernul, nu vreau să mai aud de el! răcni Carlos.

— Dar nu se poate, domnule Rodriguez, sunteţi condiţionat. Fără să vă daţi seama, aţi apelat azi la

noi sub un pretext oarecare: asta pentru că cele şase luni de Raţionament Separat s-au încheiat. Haideţi, fiţi rezonabil, altminteri veţi fi supus la psihosonde.

O spaimă cumplită puse stăpânire pe Carlos. Îşi recăpăta memoria: fireşte, nu era nebun, bineînţeles că depindea de lume! Conştiinţa lui socială introducea elemente sănătoase în psihoza pe care o întreţinuse, de când se bucura de Vacanţe Depline. Îşi uitase totuşi personalitatea. Încercă o ultimă diversiune:

— Croitorul să-mi conceapă atunci un costum special pentru a-mi îngădui să-mi schimb numele de familie.

— Nici vorbă nu poate fi, domnule Rodriguez, susură vocea. Aveţi un nume definitiv, ştiţi bine: e numele directorului forţelor poliţieneşti ale sistemului social solar.

Carlos îşi mângâie distrat mâneca din mătase de algă. Apoi îşi privi veşmântul, în oglinda pe care o făcuse să se ivească printr-un simplu gând: uniforma îi venea bine. Două mâneci largi se desfăceau din umeri, pantalonul colant pornea de la stinghia picioarelor, strâns la brâu de doi şerpi de jad, o proteză de platină roşie îi închidea sexul, restul trupului rămânând gol. Însemnele funcţiei sale erau încrustate în jurul pectoralilor. O ciudată mândrie suia în el: funcţia de director al poliţiilor solare era importantă. Ştia că nu i se vor restitui

toate atribuţiile, decât după câtăva vreme; prea i se rătăcise departe mintea pe tărâmul iresponsabilităţii pentru ca guvernul să-şi asume riscul de a-i încredinţa puteri atât de întinse. De data asta, cât pe ce să cunoască psihosondele, şi gândul îl înfioră; la viitorul Raţionament Separat va lua unele precauţiuni, altfel risca să devină un „Incult”.

Implanturile psihotice se arătaseră de data asta mai puternice decât supărătorul atavism recesiv, dar, după ultima lui experienţă, se temea că nici condiţionarea nu va putea lupta efectiv împotriva veleităţilor profunde ale fiinţei lui, atunci când le elibera.

— Domnule Rodriguez, am să vă fac o propunere, spuse un glas venit de nicăieri.

Carlos se întoarse brusc: nu era nimeni.

— Nu mă puteţi vedea, domnule Rodriguez, mă aflu cu totul într-altă parte. Propunerile mele, în schimb, sunt foarte reale.

— Cine sunteţi?

— N-are nici o importanţă; ce contează e afacerea despre care vreau să discutăm.

Carlos apăsă cu arătătorul bila încrustată în degetul lui mare şi pieri din universul vizibil:

— Şi acum, când suntem la egalitate, despre ce-i vorba?

— Am o încărcătură de Lidi şi trebuie s-o plasez repede. Ştiţi că substanţa asta nu se păstrează decât foarte puţină vreme, dacă vrei să fie activă.

După o lună de zile nu mai cristalizează visele. Aş vrea să vă obţin doar încuviinţarea tacită, ceea ce mi-ar uşura treaba.

Rodriguez nu auzise niciodată de Lidi, nici de ciudatele lui proprietăţi, dar întrebă, cu toate acestea:

— Dacă închid ochii, ce-mi propuneţi în schimb?

— Un an de Vacanţe Depline în plus. Am legături serioase la direcţia centrală electronică, pot falsifica uşor memoria tabulatorilor.

Carlos şovăi pentru câteva clipe. Oferta era interesantă; tremura la gândul de a se cufunda iar în neant, Cu toate astea apucă repede micro-arma de la subsuoara dreaptă şi trase asupra punctului precis pe care îl reperase. Bula-capcană explodă.

Făcuse faţă în chip strălucit primei încercări. Dar era grosolană. Ştia că-l aşteaptă curse mai subtile. Rodriguez se încarnă din nou în lumea vizibilă, îşi vârî ambele mâini în induct şi lunecă de-a lungul rampelor de forţă până la postul lui, din vila şapte mii. Intră în sfera-birou.

Trupul lui deveni uriaş, sub efectul de lupă al bulei transparente; plantat în decorul câmpiei sterpe şi negre, părea o colosală sculptură antropomorfă.

— Vila şapte mii trei, chemă el, ce am de făcut până se încheie instrucţia?

— N-ai să cunoşti planificarea situaţiei solare. După prima încercare trecută cu bine, criteriile sociale îţi dau dreptul de a superviza toate

afacerile curente de poliţie cu aviz majoritar 5.

Imitaţia perfectă a unei sonerii de deşteptător post feudal răsună. Începea zilnica jumătate de oră a Raţionamentului Separat.

Atinse un punct al sferei şi un aliaj de fund de oglindă acoperi suprafaţa concavă. Carlos se privea în vrăjitoreasca oglindă răsturnată; n-avea să se teamă de incursiunea sondorilor, nici de coordonatorul lui Freud. Îşi făcea silă: sulemeneala, veşmintele de carnaval pentru exhibiţionişti perverşi, biroul solitar şi gol, răspunderile pe care le întrezărea, cum să le mai rabde pe toate după cele şase luni de inconştienţă, pe care le trăise încântat?

— Nu puteţi face altminteri, domnule Rodriguez, implantele psihotice vă obligă la toate. Nu există decât o singură cale pentru a le amâna şi a vă regăsi universul fetal, aceea de a ratifica propunerile pe care vi le-am făcut, spuse un glas cu accent neobişnuit.

„Nu-i cu putinţă, se gândi Carlos, n-au dreptul să-mi întindă curse în timpul Raţionamentului Separat; acum bulele-capcane nu pot funcţiona”.

— Nu-i o cursă a guvernului, domnule Rodriguez. De data asta vă reînnoiesc, în numele meu, oferta de adineauri. Intenţiile mele erau cunoscute şi au vrut să ştie dacă v-a ajuns la ureche ce se urzeşte în lumea socială solară. Au vrut să împuşte doi iepuri, dându-vă prilejul de a vă răscumpăra, dacă aţi fi fost complice, şi prevenindu-vă totodată

împotriva mea. Dar nu vi se dezvăluia decât o parte infimă a informaţiilor. Aţi scos-o cu bine la capăt… Nu! Nu-i nevoie să puneţi mâna pe micro-armă, sosesc.

Şi silueta unui bărbat, al cărui trup, mulat într-un colant roşu, avea proporţii armonioase, se preciză puţin câte puţin în sferă. Un zâmbet atrăgător se ivi pe faţa lui, ascunsă parţial de o mască neagră.

— Cum… cum puteţi? bâigui Carlos. Pereţii biroului meu sunt de nepătruns pentru cine nu-i sincronizat la ei.

— Sunt multe lucruri pe care nu le ştiţi, domnule director al poliţiilor solare, şi faptul nu se datoreşte împrejurării că nu vi s-au restituit toate atribuţiile.

— Serviciile mele sunt foarte eficace, răspunse Carlos, vexat. Nu-i cu putinţă să se fi petrecut, cât am fost în vacanţă, atâtea lucruri necontrolate; guvernul nu le-ar fi îngăduit.

Bărbatul se lungi lângă poliţist. Acesta se trase niţel într-o parte.

— Nu vă speriaţi, domnule Rodriguez… Atunci, vă învoiţi? Un an de Raţionament Separat, oricum, face. Nu vă cer, în schimb, decât să închideţi ochii.

Carlos medită repede. Gândul de a se izola de lume pentru un an îl ispitea ca o nebunie; dar ce se va petrece după acel an? Hotărârea lui era luată: mâna-i atinse o porţiune a sferei. Străinul îl privi cu o mirare amuzată.

— Greşiţi, domnule Rodriguez, poate că era ultima dumneavoastră şansă! Dar ne vom revedea,

cu siguranţă. Amintiţi-vă de numele meu: Fantoma.

Maşina de apărare începu să acţioneze fără milă: trupul bărbatului fu acoperit de o subţire peliculă sidefie, sub care maioul lui colant, apoi epiderma, părură că se dizolvă. Carnea i se topi, descoperind muşchii care, la rândul lor, se dezintegrară, lăsând un sediment în jurul nervilor şi al sistemului sanguin; acesta se lichefie şi curse pe jos în pete negre, lăsând să se ivească scheletul care se dezarticula de grabă şi fu adunat cu grijă pentru a fi expediat, de-a lungul rampelor de forţă, până la rezerva solară de oase.

Carlos zâmbi; era mulţumit că nu cedase unor propuneri tulburătoare, care ascundeau cu siguranţă o capcană de tip nou, născocită de guvern pentru a detecta tendinţele „inculte” ale membrilor influenţi ai societăţii. I se părea totuşi de neconceput că se intervenise în mod ilegal în timpul Raţionamentului său Separat. Evenimentele trebuiau să fie de o extremă gravitate, dacă se ajunsese la asemenea procedee. Aproape regreta că nu cedase ispitei…

Soneria deşteptătorului ţârâi din nou.

Raporturile vilelor din banda de şapte mii o sută până la şapte mii trei sute începură să sosească. Selectorul comparat clasa şi-i dădea lui Rodriguez o viziune precisă asupra principalelor evenimente solare: o serie de crime, datorite Sformelor, pe Jupiter; victimele erau găsite cu ambii ochi scoşi

din orbite. Atacarea navei Galateea, în cursă de la Pământ la Marte, datorită acţiunii probabile a unei mărunte secţiuni de Inculţi nesupravegheaţi etc. După ce i se precizau ultimele rezultate ale anchetelor, Carlos dădea ordine referitoare la toate, problemele. Un fapt însă îl intriga: nici o notă nu se referea la traficul de Lidi, care ar fi trebuit să intre, totuşi, în sfera competenţelor sale.

Când sfârşi munca de cercetare simţi nevoia să ia contact cu suplinitorul său pentru a-i cere unele amănunte legate de afacerile rezolvate în lipsa lui. Pipăi o porţiune a sferei:

— Cu Caution, vă rog.

Acesta apăru, în proiecţie, în sfera-birou.

— Bună, Rodriguez, cum îţi merge? Se pare că ai trecut pe lângă psihosonde, după ultimele dumitale vacanţe. Ia seama, bătrâne! Ştiu că munca noastră necesită o asemenea integrare socială, încât atunci când ne defulăm mergem mai departe decât ceilalţi, dar data viitoare ar fi cazul să te stăpâneşti ceva mai bine.

— Nu despre asta vreau să-ţi vorbesc, Caution, spuse Carlos, plictisit. Voiam informaţii în legătură cu evenimentele recente.

— Nu te supăra, Rodriguez, era numai un sfat prietenesc… În sfârşit! Singura poveste, într-adevăr deosebită, de care a trebuit să ne ocupăm se referă la traficul de Lidi, şi încă n-am isprăvit cu ea.

— Cum se face că selectorul n-o pomeneşte?

— Nu ştiu dacă se cuvine să te informez, şopti Caution. Încă nu ţi s-a încredinţat planificarea.

— E neapărat necesar. Au încercat să mă corupă încă o dată, în timpul Raţionamentului Separat.

— În timpul… Cu neputinţă! zise Caution, dar, faţă de siguranţa lui Rodriguez, urmă: Treaba a început acum aproximativ patru luni. Atunci s-a auzit pentru întâia oară de Lidi. Numele era necunoscut pe lista diferitelor droguri şi stupefiante, a căror nomenclatură cuprinde circa optzeci de mii de fişe; nici nu se ştie cu ce seamănă, de altfel, ceea ce nu uşurează cercetările, dar i se cunoaşte efectul: drogul ăsta are puterea de a da formă viselor, împrumutându-le realitate. Experienţa nu reuşeşte prea des, chiar rar de tot, dar îţi închipui ce primejdie înseamnă să le îngădui indivizilor să-şi propage coşmarurile în civilizaţia noastră cu mecanisme perfecte. Sistemul social solar nu poate suporta nici o derogare de la legile lui, altminteri s-a zis cu el şi cu confortul nostru… Primul fapt care ne-a atras atenţia a fost descoperirea unei *străzi* în zona Alfa de pe Marte.

— O stradă? Ce mai e şi asta? spuse Carlos, uluit.

— E adevărat că n-ai de unde să ştii. A trebuit să facem cercetări îndelungate pe lângă maşina-mamă pentru a cunoaşte semnificaţia a ceea ce descoperisem: închipuie-ţi o porţiune de deşert împietrită în mod mecanic pe o lungime de treizeci de metri, mărginită de vile cubice din chirpici, un amestec de noroi şi de fibre vegetale, sau *ghips*, o

materie foarte friabilă şi foarte murdară, şi mărginită de *magazine*, un fel de grote închise printr-un perete străveziu, în care se află un morman de hrană sau de obiecte eteroclite. Mai sunt şi *felinare*…

— Destul! urlă Carlos. Nu pricep nimic. Şi la ce slujeşte tot talmeş-balmeşul ăsta? mai întrebă, ceva mai liniştit.

— Se pare că oamenii trăiau acolo în perioada post feudală; alcătuiseră cu străzile astea un uriaş labirint şi goneau în…

— Seamănă pe departe cu ceea ce se ştie despre traiul Inculţilor. Dar cum de aţi legat toate astea de Lidi?

— Circulau zvonuri demne de încredere; coordinatoarele se făcuseră ecoul lor şi adunarea tuturor informaţiilor necontrolate ne-au făcut să credem că erau întemeiate. Pe de altă parte, ştiam că Holmes, un Spector majoritar, circulase cu câteva săptămâni mai înainte prin zona Alfa: a fost supus la psihosonde…

— Holmes, la psihosonde!

— Îl cunoşteai? Nenorocitul a murit repede, fără a destăinui mare lucru. Ne-a spus doar că a creat „strada” asta sub influenţa Lidiului. Inutil să-ţi mai spun că guvernul e foarte neliniştit: nu se ştie de unde cunoştea Holmes existenţa „străzilor”…

— Dar aveţi informaţii despre importatorii drogului? întrebă Carlos.

— Pentru moment, nici una, spuse Caution

neliniştit. Ne cam bizuim pe dumneata: într-adevăr, am constatat că traficanţii li se adresează îndeosebi celor din sferele înalte ale poliţiei; de asta a ticluit guvernul bula-capcană pe care ai demascat-o atât de bine. Rezultatul nu s-a făcut aşteptat: ai fost contactat. De aci înainte va trebui să primeşti propunerile pe care ţi le vor face duşmanii poporului…

— Dar cum să ştiu dacă nu-i o capcană? întrebă Carlos.

— S-a terminat cu bulele. Tocmai mi s-au transmis ordinele: eşti reintegrat în funcţiile de director al poliţiei… Noroc, Rodriguez! adăugă Caution, a cărui siluetă începea să se şteargă.

— O ultimă întrebare, spuse Carlos autoritar. Cum se face că Holmes a murit? Oamenii supuşi la psihosonde devin Inculţi, dar nu mor.

— E, într-adevăr, de neînţeles; e cazul să precizez că guvernul n-a făcut nici o anchetă în acest sens.

— Mulţumesc, Caution. Trebuie să ieşim împreună într-una din serile viitoare.

— Cu plăcere, Rodriguez. Am să te duc în noua vilă de agrement; sunt acolo nişte fiinţe cu mai multe guri… divine. În plus, nici nu-i scump: doar o săptămână de muncă silnică!

— Când vrei, spuse Carlos zâmbind. Abia aştept să gust din plăcerile astea.

Se regăsi singur în sfera lui; convorbirea îl făcuse să afle lucruri cu totul extraordinare. De când era

directorul poliţiei (de când? nu putea spune) îşi asumase rutina zilnică fără să se gândească la ea, SSS[2]-ul era perfect, roţile-i erau atât de bine unse, încât nimeni nu putea evada din ciclul de viaţă care-i era impus; nimeni n-o dorea, de altfel. Ultimele tresăriri de revoltă ale extratereştrilor, încă insuficient integraţi, erau considerate drept neglijabile. Rarele tulburări nu se mai puneau la cale decât în lumile exterioare relative: deşi nu se prea auzea vorbindu-se despre Inculţi, ei trăiau, nu se ştia cum, în afara vilelor, pe cele câteva bucăţi de planete sau pe cei câţiva asteroizi ce le fuseseră repartizaţi. Erau nişte sălbatici: psihosondele îi decondiţionaseră; nu se mai bucurau de privilegiile cetăţenilor Sistemului Social Solar. Carlos făcu o strâmbătură dispreţuitoare, gândindu-se la bieţii amărâţi care nu se mai puteau refugia în doica chimică, nu mai aveau dreptul de a munci, trăiau din slabele resurse ale solului şi, pe câte se părea, făceau dragoste în mod liber, ca animalele.

Îşi amintea de Vacanţele lui Depline: retrăi clipele de libertate necondiţionată, ciudata nevroză pe care o făcuse. Se înfioră de plăcere. Apoi i se făcu ruşine; se comporta ca un Incult. Cum putea abdica, fie şi pentru o secundă, de la condiţia lui de om social, până la a-şi îngădui asemenea visări? Chiar anatema Raţionamentului Separat, singură,

[2] Sistemul Social Solar, (n.a.)

era suficientă pentru ca individul să n-aibă de suportat în viaţa curentă urma infamantă a propriului său trecut.

Biroul-sferă plesni ca un balon; o voce spuse:

— Munca dumneavoastră de azi a luat sfârşit. Vila şapte mii nu mai există, până mâine. Sunteţi rugat să vă îndreptaţi către centrul de deşertare zilnică a excrementelor.

Era vremea reuniunii amicale obligatorii. Penumbra domnea în marea sferă degravitaţionată. Oamenii stăteau de vorbă, fie lungiţi pe suprafaţa concavă, fie aşezaţi în spaţiu; globul serbărilor semăna cu o gigantică sulfură în interiorul căreia oamenii, ca nişte fulgi de zăpadă artificială, cădeau lin spre pământ.

Carlos se întreţinea cu Poirot despre stupefiante şi cu Maigret despre moravuri, în legătură cu afacerea Lidiului; dorea să ştie dacă mai cunoşteau exemple de creaţie spontană, semănând cu cea a lui Holmes. Cei doi confraţi îi destăinuiră că Challaghan, un Spector minoritar, crease doi *gangsteri*, asociali postfeudali, ca să se ucidă între ei cu arme albe. Negăsindu-li-se urmele în fişierul civic, se prinsese de veste că oamenii nu existau. Funcţionarul murise fără a face mărturisiri, după ce suportase psihosondele. Wens, un alt Spector, cristalizase un *lupanar*, o casă de plăceri preistorică, în care femelele mai posedau stăpânirea de sine! Wens supravieţuise

psihosondelor. Până-n clipa aceea se putuseră neutraliza ştirile, introducându-se un filtru moral în difuzoarele care împrăştiau informaţii, timp de douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru, în vilele particulare; dar o oarecare dereglare părea să-şi facă loc în armonioasa desfăşurare a zilelor planificate ale civilizaţiei sociale solare.

Foarte zguduit de evenimente, Carlos părăsi globul serbărilor; nu se putea împiedica să nu le lege de propria-i păţanie. Hotărî să străbată câţiva kilometri prin deşertul negru pentru a examina temeinic problema. Ştia că asemenea plimbări erau riguros interzise, dar îşi îngăduia de astă dată dreptul la gândire individuală, presupunând că directorul poliţiilor solare îşi putea permite unele derogări fără însemnătate de la legile fundamentale ale SSS-ului. Noaptea cenuşie şi leşietică limita, la câţiva metri în faţa lui, orizontul. Carlos mergea cu paşi de automat şi nu observă omul în mantie neagră care se ivise lângă el.

— Dacă tot nu doriţi să favorizaţi importurile noastre de Lidi, domnule Rodriguez, aţi putea totuşi gusta din drogul ăsta. Vă asigur că îngăduie nişte creaţii admirabile; nici un poet, nici un artist nu se poate lăuda cu ceva la fel de frumos.

Carlos fu atât de surprins de agresiunea mentală a celuilalt, încât nu ştiu cum să reacţioneze. Bolborosi:

— Ştii că l-am neutralizat pe Fantoma?

— Mi-a fost prieten intim. Dar, liniştiţi-vă, n-a

murit: aţi asasinat doar una dintre proiecţiile sale. Vă puteţi adresa mie cu aceeaşi încredere. Mă numesc Mandrake.

Ca în împrejurările precedente, directorul poliţiei se pregătea să reacţioneze prompt, pentru a nu se lăsa ispitit. Îşi dădea seama acum că nu voise să reflecteze la propunerile străinilor, de teamă să nu le cedeze. Puse mâna pe schimbător şi-l îndreptă către Mandrake. Acesta făcu un gest, ridicându-şi mantia printr-o mişcare graţioasă, iar Carlos se pomeni spânzurat în văzduh, cu capul în jos şi, apăsând pe trăgaciul schimbătorului, o porţiune a solului se lichefie.

— Nu era cazul să vă dedaţi la asemenea exerciţii, domnule Rodriguez. Ar trebui să presupuneţi că mijloacele noastre sunt mai eficace decât ale SSS-ului, altminteri n-am intra în luptă făţişă.

— Dă-mă jos de aici, răcni Carlos, gesticulând. N-ai dreptul!

— Vai, va trebui să mă ascultaţi până la capăt în această poziţie, altminteri bănuiesc că nu vom avea niciodată răgazul de a vă informa complet asupra situaţiei – aţi fost prea bine condiţionat, iată, aşadar, ce vom întreprinde pentru dumneavoastră, domnule Rodriguez: vă vom face să vă înapoiaţi în timp până la ultimele dumneavoastră Vacanţe Depline, le veţi retrăi şi, în fiecare zi la altă oră, unul dintre noi va veni să vă întreţină despre Lidi şi să vă vorbească despre

posibilităţile lui, pentru a crea în dumneavoastră o condiţionare secretă.

— Dar de ce faceţi asta, cu ce scop? Spuneţi-mi, şi voi putea poate să vă ajut fără a mai trece prin asemenea extremităţi, pledă Carlos.

— E cu desăvârşire imposibil; nu vă pot spune nimic. Pentru ca acţiunea noastră să fie eficientă nu trebuie să ştiţi nimic. Eu însumi m-am pomenit într-o bună zi „Mandrake”, plin de amintiri, dar fără trecut, şi de atunci am îndeplinit poruncile pe care le primeam.

Carlos se întreba cum va ieşi din încurcătură; nu trebuia să-şi retrăiască Raţionamentul Separat, că s-ar fi zis cu el; ştia că dacă dădea dovadă de un pic de decondiţionare, ar fi ajuns la psihosonde. Coordinatorul lui Freud era necruţător.

— Atunci prefer să înghit chiar în seara asta nişte Lidi, îi spuse el lui Mandrake.

Ştia că nu toţi cei ce luaseră drogul îşi cristalizau visele şi se baza pe posibilitatea asta pentru a scăpa de ameninţarea pe care străinul o făcea să atârne asupră-i.

— E mai bine aşa, domnule Rodriguez, dar nu vă sfătuiesc să ne minţiţi; ţineţi-vă făgăduielile, căci nu veţi putea scăpa de urmărirea noastră, prea ţinem mult la domnia voastră.

Şi Mandrake îi întinse un fel de fruct oval, cu suprafaţa granuloasă de parcă ar fi fost acoperită cu o pulbere fină de diamant: E de ajuns să faceţi câte o gaură la amibele extremităţi şi să beţi

zeama...

Carlos se deşteptă a doua zi în vila lui particulară; privi în jur şi constată că nimic nu modifica decorul obişnuit: tot videoul, tot doica, fotoliul lui Hamp, spălătorul şi micul reşou cu alcool lângă cratiţa de aur. Un val de bucurie urcă în el. Aşadar, nu se număra printre cei ce-şi proiectau visele în realitate, după absorbirea Lidi-ului. Fantoma, Mandrake şi acoliţii lor nu mai puteau întreprinde nimic împotriva lui. Îşi puse mâinile în induct şi lunecă, de-a lungul rampelor de forţă, până la birou. Universul era cenuşiu şi tulbure, câteva forme ţâşneau din neant, iar vârtejuri luminoase îi alterau uneori culoarea cenuşie; mişcarea se potoli apoi; se apropia. Deşertul fu din nou vizibil; sfera era un punct tare îndepărtat, crescând treptat în mijlocul câmpiei sterpe.

— Nu-i cu putinţă! strigă Carlos.

Pe măsură ce se apropia de birou desluşea mai limpede, mărit de lupa vilei sferoidale, trupul şi faţa lui Carlos Rodriguez, deja instalat la postul lui de director al poliţiilor Sistemului Social Solar.

Nu mai ştia ce să facă: rampele de forţă îl împingeau cu siguranţă către dublura lui. Aşadar, se visase şi visul lui trăia! De altfel, era propriul lui vis, sau el însuşi? Nimeni nu i-ar fi putut răspunde. Carlos gândea cu repeziciune: dacă pătrundea în birou, intra în acelaşi timp sub controlul coordinatoarelor lui Freud. Poliţia ar fi fost

informată, fişierul civic cercetat şi, peste puţină vreme, atât el cât şi dublura lui ar fi fost supuşi la psihosonde. Nu-i mai rămânea decât o singură soluţie: să scape, să fugă spre Pământurile Blestemate, acolo unde trăiau cei câţiva Inculţi autorizaţi să rămână pe planeta-mamă.

Acele locuri oropsite nu erau controlate. De milenii, sistemul solar nu se mai temea de invazii; creierul central era atât de perfect, poliţia atât de bine informată, încât riscurile deveniseră nule. Inculţii nu erau primejdioşi, umanoizii se integrau treptat în SSS, pentru a menţine securitatea absolută a Civilizaţiei nu mai era nevoie de supravegherea întregului teritoriu pustiu al planetelor, al sateliţilor şi asteroizilor.

Carlos porni, cu un adânc simţământ de amărăciune, prin deşert: era conştient de actul lui, de măreţia lui sufletească, ştia că-şi sacrifică practic viaţa pentru cel ce trăia în biroul său şi despre care n-avea să ştie niciodată dacă era el însuşi sau fiul propriilor sale coşmaruri. Un soare alb şi rotund secătuia câmpia neagră. Arsuri usturătoare înroşeau pieptul şi pântecul descoperit al lui Rodriguez; puţin obişnuite cu mersul, picioarele-i erau umflate şi pline de băşici. Ştia că nu va ajunge niciodată la ţinta pe care şi-o propusese şi se pregătea sa renunţe: să se culce pe nisip şi să moară.

Un straniu aparat în formă de cruce, compus dintr-un lung cilindru şi din două lame înfipte

perpendicular în centrul acestuia, urui pe cerul alb. Obiectul coborî încet, în diagonală, şi se lăsă pe sol, stârnind un vârtej de nisip. Carlos strănută, tuşi, scuipă, blestemând obiectul necunoscut care venea să-i tulbure moartea. Un bărbat se ivi printr-o mică deschizătură în coasta aparatului şi veni către muribund.

— Cred că am sosit la ţanc, domnule Rodriguez, gâfâi necunoscutul. Vin să vă salvez de la o agonie sigură. Nu-mi mulţumiţi, asta mi-e meseria, adăugă el cu un zâmbet deschis. Mă prezint: Jim-Jungla, şi întinse o mână zdravănă către fostul director al poliţiei.

— Ce o să faceţi acum cu mine? gemu Carlos.

— Uşor de ghicit; nu se află decât o singură categorie de oameni în stare să vă ajute, împotrivindu-se totodată sistemului social solar: Inculţii.

Cu mâinile ascunse în mănuşi roşii, Flash Gordon sprijinea paşii şovăielnici ai lui Carlos Rodriguez; Raoul şi Gaston îi urmau de aproape, gata să intervină la cel mai mic semn de slăbiciune. Înaintau tuspatru în marea sală de marmură albastră, ce slujea drept vestibul amfiteatrului adunării generale. Carlos tot nu ştia ce-l aşteaptă. Nici unul dintre ciudatele personaje nu-i făcuse cea mai măruntă destăinuire; consemne foarte riguroase păreau să le limiteze, tuturor, acţiunile şi cuvintele. Făt-Frumos îi spusese doar că avea să

fie confruntat cu marele consiliu al Inculţilor.

Poarta ciclopica, greoi încărcată de nestemate, se deschise fără zgomot. O mie cinci sute de oameni, înveşmântaţi în gandure[3] de siliciu, şedeau pe tronuri de aur. Cel ce părea mai în vârstă luă cuvântul:

— Înaintează fără teamă, Carlos Rodriguez. Noi, Inculţii, ar trebui să te urâm datorită funcţiilor tale de poliţist suprem. Dar credem că nu eşti răspunzător pentru acţiunile tale, nici chiar pentru situaţia în care te afli. Înainte de a continua convorbirea am vrea să ştim dacă eşti conştient de originea ta.

— Sunt un fiu al Sistemului Social Solar, declară Carlos, cu oarecare emfază.

— Asta-i greşeala ta şi a fost şi a noastră, răspunse solemn patriarhul. Dar n-are rost să prelungim dialogul ăsta al surzilor. Se cuvine să ştii, înainte de toate, care-i scopul nostru, care sunt mijloacele întrebuinţate pentru a-l atinge şi ai să înţelegi că-i cu neputinţă să faci parte din lumea noastră…

— Nu cumva celălalt Rodriguez e cel adevărat? îl întrerupse Carlos, neliniştit.

— Nu-i vorba de asta. Dar mai bine ascultă – preşedintele făcu un semn: Imaginile să părăsească palatul.

Fără o vorbă, Flash Gordon, Raoul şi Gaston

[3] Gandura, cuvânt berber, desemnând cămaşa fără mâneci (de lână, mătase sau bumbac) purtată de arabi sub burnus.

ieşiră pe poartă, făcând câte un singur salt de patruzeci de metri. Uriaşul canat se închise în tăcere.

— Acum să ia cuvântul Gordima. E istoricul nostru, adăugă patriarhul, adresându-i-se lui Carlos.

Un bărbat înalt, pe care gandura de piatră îl înnobilă şi mai mult, se ridică maiestuos şi vorbi astfel:

— Trebuie să-i spunem, Rodriguez, că socotim drept o binefacere faptul că am suportat psihosondele. De milenii nu mai exista decât sistemul solar, cu rotiţele lui atât de desăvârşite, încât striveau orice personalitate şi prefăceau făptura omenească într-un robot fără suflet, lipsit de libertate individuală. Sub presiunea unui anumit număr de membri influenţi, maşina cea mare a guvernului, creierul central, a creat cu un secol în urmă psihosondele, pentru a-i elimina pe toţi oamenii în care supravieţuia, în ciuda unei condiţionări desăvârşite, o măruntă scânteie împiedicând deplina lor standardizare. Lor li se datoresc ultimele tresăriri, ultimele dereglări ale unei maşini sociale pe punctul de a ajunge la cumplita perfecţiune pe care o cunoaştem. Guvernul credea că e de ajuns să-i excludă pe toţi aceşti răzvrătiţi şi să-i zvârle pe marile Pământuri pustii pentru a elimina toate şansele unei disfuncţii viitoare. Într-un fel, avea dreptate: ce-i drept, de când cu născocirea coordinatorului lui Freud şi a

psihosondelor, n-au mai avut loc tulburări serioase în inima SSS-ului, în afara unor reacţii sporadice din partea extratereştrilor, pe care el n-a pierdut nădejdea să le normalizeze. Gordima îşi trase răsuflarea şi-şi continuă discursul: Dar a fost şi o greşeală, căci Inculţii au supravieţuit, în ciuda uriaşelor dificultăţi pe care le-au avut de întâmpinat. Regatul nostru era al pietrei şi al nisipului, din aceste elemente ne-am extras resursele. Dar am să trec repede peste istoria, mai bine zis, peste aventura poporului nostru: află numai că ne-am adunat încet încet pe peticul ăsta de pământ, jefuind din când în când bastioanele cele mai înaintate ale SSS-ului, atacând unele din astronavele lui izolate, şi că am sfârşit prin a constitui o civilizaţie paralelă, în care fiecare e liber să facă ce-i place. Cam acum un an, când am fost siguri de poziţiile noastre, am hotărât că SSS-ul îşi trăise traiul şi am hotărât să-l distrugem, pentru ca toate făpturile omeneşti să regăsească adevăratul sens al vieţii.

Armamentul nostru era derizoriu. Nu aveam nici un mijloc de a ne introduce oamenii în interiorul sistemului social, căci ştiam că introducerea, fie şi a unuia singur, va fi neapărat descoperită şi risca să ne ducă la pieire. Pe de altă parte, eram informaţi de perfecţionarea condiţionării umane şi nu descoperisem posibilitatea de a o ataca, nici prin raţionament şi nici prin forţă. Aşa că am hotărât să acţionăm cu ajutorul vicleniei, încercând

să introducem factori de tulburare în inima SSS-ului.

De mai multe zeci de ani utilizăm Lidiul; toţi fraţii mei se dau în vânt după el. E o metodă ideală de creaţie, depăşind cu mult toate procedeele şi subterfugiile artistice exploatate cândva. Toate obiectele, toate maşinile fabricate de visele noastre sunt însă, din păcate, inutilizabile; avem o cultură prea tânără pentru a putea imagina în chip destul de realist arme eficiente împotriva armelor sistemului social. Creaţiile noastre vii, în schimb, sunt înzestrate cu însuşiri valabile: mai întâi, ne ascultă ca pe nişte stăpâni, apoi, le putem înzestra cu puteri pe care nu le avem, nici pe departe. Dar şi aici ne loveam de un prag: e greu să-ţi dirijezi visele şi nu ajungeam decât la aproximaţia personajelor pe care le doream, aşa că am recurs la un alt sistem…

În vârful muntelui de gresie lipit de sala asta am descoperit ruinele unei mari biblioteci postfeudale. Era de ajuns să alegem cărţile în care autorul descria prototipuri omeneşti pe care doream să le facem să trăiască, de ajuns să ne pătrundem pe deplin de descrierea lor, de ajuns să sorbim o doză bună de Lidi şi a doua zi aveam un om în plus, gata să nimicească rotiţele SSS-ului.

Am trimes mai întâi un specialist, numit Gosseyn, care s-a priceput să introducă noi fişe în creierul civic; eroul ăsta era atât de îndemânatic, încât le-a înzestrat pe toate cu posturi importante în

rândurile poliţiei. Ne propuneam să-i înlocuim pe toţi poliţiştii. Creasem mai dinainte o mică armată de poliţişti, alegându-i din literatura de specialitate pe cei mai ageri, şi aveam de unde alege…

— Păi atunci! răcni Carlos Rodriguez.

— Bănuiesc întrebările pe care ţi le pui, dar aş vrea să asculţi mai întâi, până la capăt, povestea tentativelor noastre; lucrul e neapărat necesar spre a putea lămuri cazul tău, spuse Gordima cu un glas aspru şi îndatoritor, totodată. Aşa că ne-am plasat visele, care se numeau Lemmy Caution, Inspector Wens, Sherlock Holmes, Hercule Poirot etc., în posturile cheie ale poliţiei, sperând că, educate de către noi, aceste personaje, inteligente, roade ale unei epoci îndepărtate, vor perturba repede mecanica desăvârşită a SSS-ului. Vai, n-a fost aşa! Toate figurinele astea aveau în prea mare măsură simţul responsabilităţii şi al datoriei pentru a lupta împotriva unui sistem social care li se părea legal şi, în ciuda ordinelor pe care le primiseră de la noi, au suferit o condiţionare grabnică şi au devenit parte integrantă a lumii pe care o uram.

După acest prim eşec a trebuit să ne revizuim în întregime concepţiile. Simţeam că ideea de a folosi personaje din roman în vederea pervertirii SSS-ului rămânea valabilă, dar că alesesem un atu greşit. Atunci actualul nostru preşedinte… (Gordima, ca şi ceilalţi membrii ai societăţii inculte, se înclină spre patriarh printr-o singură mişcare, largă şi pompoasă) atunci actualul nostru preşedinte, urmă

el, a avut inspiraţia genială care ne va aduce, credem, victoria finală.

Eroii de roman sunt prea desăvârşiţi, prea bine definiţi pentru a le mai putea schimba în adâncime caracterul, dar personajele „benzilor desenate”, cărticelele cu imagini a căror vogă a fost uriaşă în secolul al XX-lea (măcar că se pot cita numeroase exemple ale celebrităţii de care s-au bucurat de-a lungul vremurilor, în mileniul al patrulea, printre altele), dacă sunt înzestrate cu puteri nemaipomenite, supraomeneşti, au o conştiinţă maleabilă, un caracter lipsit de realitate. Nu mai trebuia decât să visăm aceste noi entităţi, modificându-le uşor simţul moral şi păstrându-le în acelaşi timp aptitudinile care le făceau atât de preţioase. Am creat aproape trei sute de modele, cu care, reproducând fiecare arhetip de câte o sută de ori, am alcătuit o armată foarte prezentabilă.

Cu toate astea, scopul nostru nu era războiul, după cum ţi-am mai spus. Aşa că le-am dat Golemilor noştri trei consemne precise.

Primul: să încerce să vândă sau să dea Lidi oricărei făpturi omeneşti, ori de câte ori o puteau face fără a risca să fie descoperiţi.

Al doilea: să ia contact cu toţi poliţiştii pe care-i vârâsem în SSS pentru a încerca să-i decondiţioneze cu ajutorul Lidiului.

Al treilea: să saboteze organizaţia lumii solare prin toate mijloacele (ţineam această ultimă eventualitate în rezervă).

Se cuvine să-ţi spun că, dacă a doua şi a treia directivă dau actualmente rezultate excelente, prima a constituit un eşec. Pentru simplul motiv că oamenii născuţi în interiorul SSS-ului şi condiţionaţi de el nu-şi pot cristaliza visele sub influenţa Lidiului.

Gordima se opri pentru o lungă clipă, ca să-şi tragă răsuflarea. Carlos îl privea cu o asemenea intensitate, încât istoricului i se făcu milă de el:

— Tu, domnule Rodriguez, nu eşti un personaj de roman, nici de bandă desenată, nu eşti un Incult, nu eşti decondiţionat şi ai ştiut să-ţi cristalizezi totuşi visul, reproducându-te pe tine însuţi. Trebuie să ne spui de ce…

Carlos era întins pe un larg pat de piatră ponce, acoperit cu o blană de mică. Nu putuse da nici un răspuns adunării; pricina simplă era că nu-l cunoştea nici el. Reflecta: în timpul Raţionamentului Separat fusese cât pe ce să-şi respingă condiţionarea, dar îşi venise repede în fire; această rătăcire trecătoare nu putea fi invocată pentru a se admite faptul că era singurul, de felul lui, care reacţiona la Lidi.

Trei probleme îi dădeau totuşi mult de gândit: îşi amintea că la sfârşitul Vacanţelor lui Depline nu mai dorea decât să se descotorosească de numele lui. Dar poziţia de foetus pe care a adoptase putea lămuri o asemenea schimbare.

Apoi, când şi-a născut visul, singurul lucru pe

care se pricepuse să-l reproducă fusese el însuşi; şi Carlos nu-şi amintea să fi visat, vreodată, altceva.

În sfârşit, când Mandrake îi declarase că nu are amintiri din copilărie, Rodriguez îşi dăduse seama că ele îi lipsesc şi lui.

Fostul director al poliţiei se ridică şi porni cu paşi hotărâţi prin labirinturile cetăţii babilonice a Inculţilor.

Lungit pe un pat de frunziş fosilizat, preşedintele era masat de către o femeie de o frumuseţe supraomenească, înveşmântată doar într-o mantie ţesută din pânză de păianjen. Făcu o mişcare plină de duioşie respingând-o.

— Întoarce-te degrabă pentru a-ţi isprăvi treaba, imaginea mea preferată, spuse el zâmbind.

După câţiva paşi mlădii şi aerieni, femeia se făcu nevăzută dincolo de o perdea de sidef.

— Faptul de a ne putea juca cu visele noastre într-un fel… foarte realist, domnule Rodriguez, nu-i una dintre cele mai neînsemnate prerogative ale civilizaţiei noastre. Dar presupun că ai venit pentru cu totul altceva.

— Poate, domnule preşedinte, dar nu sunt sigur. Cred că vă pot da un răspuns precis cu privire la originea mea. Dar am să vi-l spun abia mâine, după ce voi fi băut nişte Lidi, răspunse Carlos visător.

— Nimic mai simplu, dacă în felul ăsta socoţi că-ţi poţi rezolva, într-adevăr, problema. O să vedem astfel dacă te pricepi să visezi şi la altceva decât la

tine însuţi.

— Cred că da, domnule preşedinte.

Şi Carlos apucă fructul zgrunţuros pe care patriarhul i-l întindea. Umblă multă vreme prin grădinile de praf, singur sub lună, bătrâna lună care tot mai avea un luciu de argint patinat de vreme.

Se întinse pe pat şi-şi visă creatorul.

*

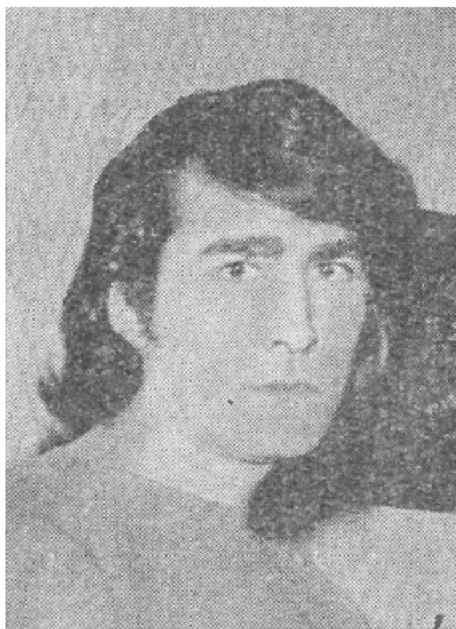
Când se deşteptă, un necunoscut îl privea. Era scund, puţin chel şi înzestrat cu o straşnică mustaţă; arăta posac.

— Aveai dreptate, Carlos Rodriguez, erai într-adevăr o plăsmuire. Mă prezint: creatorul dumitale, Phillippe Curval.

Apoi am adăugat, pe cu totul alt glas:

— Halal idee, să mă visezi, ca să zic! Acum va trebui să trăiesc şi eu în lumea absurdă, în care te-am vârât.

MICHEL DEMUTH

Născut în 1939 la Lyon, a urmat cursurile şcolii de chimie. Descoperă anticipaţia la treisprezece ani, citind *Cuceritorul planetei Marte* de Edgar Rice Burroughs. Scrie primele nuvele la 16 ani şi e publicat pentru întâia dată la 18 ani, de către revista „Satellite”.

Autor a mai bine de 60 de nuvele şi al unui roman, publică actualmente o istorie a viitorului, întinzându-se pe o perioadă de 4.000 de ani de aci

înainte (*Galaxialele*).

A tradus în franceză din mai toţi autorii americani, de asemenea romanul lui Arthur C. Clarke, *2001*, *odiseea spaţiului*.

E redactorul şef al revistei „Galaxie”.

CURSA PĂSĂRII BUM-BUM

(din Galaxiale, 2170)

„S-au emis nenumărate presupuneri cu privire la originea limbajului cântat folosit de populaţiile planetei Miage şi care constituie una dintre trăsăturile lor cele mai pitoreşti, asemenea ciudatului cod radio aflat la loc de cinste timp de câteva decade înaintea Imperiului din Canope şi care era bazat pe tăceri, aliteraţii şi schimbări de ritm în cadrul unei opere muzicale intitulate, în chip straniu, Cursa păsării Bum-Bum. *Existenţa păsării Bum-Bum e foarte îndoielnică. Poate că numeroasele războaie în care planeta Miage s-a angajat să fi provocat stingerea unei specii, din care nu ne-a mai rămas decât numele…"*

GALAXIALELE

GALOP DE PROBA

Pasărea Bum-Bum n-avea decât o foarte vagă asemănare cu unele mari păsări terestre. Să zicem că, de la vreo zece metri, împotriva luminii, atunci când Wiz era jos, la orizontul planetei Miage, un nou venit ar fi putut s-o iau drept un struţ cu capul

anormal dezvoltat.

La câteva luni de la naştere măsura aproape doi metri. Avea două picioare lungi acoperite cu un fel de chitină deosebit de rezistentă, care sfârşeau prin nişte labe suple, menite înaintării prin necuprinsele mlaştini de noroi ce se întind la ecuator.

Deasupra picioarelor, un trup voluminos şi rotofei, aproape sferic, acoperit cu o blăniţă de peri scurţi, de un alb strălucitor. Pielea avea o gingaşă culoare trandafirie în faţa picioarelor, unde se afla orificiul pentru ouat.

Partea dindărăt a trupului rotund al păsării Bum-bum era însemnată de un evantai de pene stacojii. Dacă le cercetai, vedeai că „penele” erau de fapt nişte membrane, pe care pasărea le putea agita imprimându-le mişcări complexe, al căror rost a rămas multă vreme misterios, până-n ziua când… Dar asta-l priveşte pe Kellus Berg.

Gâtul păsării Bum-bum era lung şi foarte îngust, acoperit de mărunţi solzi translucizi care i-au pasionat luni de zile pe ichtiologii pământeni, până ce unul dintre ei a descoperit că-i vorba de o formă de viaţă independentă, simbiotă cu pasărea.

Capul era uriaş, cu doi pometi osoşi acoperiţi de peri la fel de albi şi de netezi ca perii de pe trup. Ochii aveau opt faţete apărate de cinci pleoape, evocând diafragma unui aparat de fotografiat. Pliscul era lung, tare ascuţit şi roşu ca penele membrane. În interiorul lui se aflau numeroşi dinţi

mărunţi, care puteau sfărâma o mână. Câţiva oameni şi-au dat seama de asta…

Pasărea Bum-bum n-avea aripi.

Vieţile păsării Bum-bum şi ornitologului Kellus Berg au urmat linii aproape paralele, până a se întâlni…

Pasărea Bum-bum n-avea încă un an când îşi părăsi zona natală şi începu traversarea imensului deşert tropical, în căutarea unei zone-cuib.

În aceeaşi vreme, şi în măsura în care se pot stabili corespondenţe peste prăpăstiile spaţiului-timp, Kellus Berg părăsea singur Pământul, îndreptându-se către Marea Universitate din Pol, capitala Confederaţiei celor Patru Provincii ale lui Marte. Se consacra lumilor noi şi, în 2 150, Marte mai era stăpâna spaţiilor interstelare şi, mai ales, a Transmiţătorilor. Într-o frumoasă zi de iunie, Kellus se înfăţişă, aşadar, la Marele Transmiţător Atlantic ancorat în largul Bretaniei şi fu reconstituit după o jumătate de secundă în Staţia Universitară din Pol.

Cât priveşte pasărea Bum-bum, ea pierdu o săptămână întreagă cu traversarea imensului deşert pe care oamenii aveau să-l boteze Cornul-cu-Praf. Solzii vii de pe gâtul ei o apărară (ăsta le era rolul) de muşcăturile broscoilor-tigri, care trăiau în nisipul cu fosfat şi ţâşneau ca nişte gloanţe, clănţănind din cumplitele lor fălci cu dinţi otrăvitori.

De cealaltă parte a deşertului se afla un lanţ de

munţi neînchipuit de înalţi şi pasărea Bum-bum crezu că-şi dă sufletul. Dar descoperi pe versantul dimpotrivă o privelişte nouă pentru ea, cu poiene şi păduri. Mai merse preţ de trei zile înainte de a se opri lângă nişte coline împădurite, nu departe de un mic râu cu ape zglobii, sigură că atinsese centrul zonei-cuib.

Trei ani de stadii preliminare îl determinară pe Kellus Berg să-şi aleagă viitoarea profesiune.

Cam tot atât îi trebui şi păsării Bum-bum pentru a-şi stabili hotarele zonei-cuib.

Kellus Berg se înscrise la douăzeci şi patru de ani la secţia de ornitologie a Universităţii, unde familia nu întârzie să-l urmeze. La douăzeci şi opt de ani îşi luă diploma, ieşind al doilea din promoţie, ceea ce îi îngădui să-şi aleagă cea dintâi misiune de studii printre zece lumi deosebite.

Crucişătorul *Hertzprung* atinse în anul acela sistemul lui Wiz. Aparţinea glorioasei Confederaţii şi calele lui adăposteau elementele a doua Transmiţătoare.

Pasărea Bum-bum avea aproape treizeci de ani, ceea ce însemna pentru ea vârsta adolescenţei, şi urmări cu multă curiozitate marea sferă de metal ce trecea peste coline, cotea deasupra râului şi se aşeza în centrul zonei sale cuib. Asistă liniştită la debarcarea nenumăratelor fiinţe străine, care începură să ridice nişte arhitecturi ciudate, de cealaltă parte a râului. Dar lucrurile nu întârziară să devină cât se poate de neplăcute atunci când,

mai multe făpturi risipindu-se pe întinderea zonei-cuib, pasărea Bum-bum simţi nişte mâncărimi insuportabile în partea posterioară a trupului ei rotofei. Mâncărimi ce deveniră repede o adevărată suferinţă. Pasărea Bum-bum cunoscu atunci, pentru întâia dată în viaţă, ura şi mânia.

Kellus Berg nu era prea curajos. Din cele zece lumi care-i fuseseră oferite o alese pe cea mai sigură, cea mai uşoară, cea mai apropiată, ocupată de oameni de aproape un secol: Afrodita, a şasea planetă a lui Sirius.

Kellus părăsi Universitatea cu o teamă care-l miră şi pe el. Cinci ani petrecuţi pe Afrodita îi îndreptăţiră teama.

Durata unei prime misiuni era fixată de Confederaţie. Şi mai era şi invers proporţională cu riscul.

La sfârşitul şederii, Kellus Berg ura şi înjura fiecare copac din junglă, fiecare bar din Gregory, capitala, fiecare fată, fiecare barman. Afrodita era o a doua Africă peste care traficanţii, amatorii de câştiguri uşoare, hoţii de baruri şi jucătorii se năpustiseră fără încetare încă de un secol, în ciuda legilor severe ale Confederaţiei. Kellus se înăbuşea în ambianţa, calificată drept „uşoară” de către animatorii ei.

Se întoarse pe Marte şi află că părinţii lui tocmai se îmbarcaseră pentru îndepărtata planetă Bergson, în Tucan. Cererea lui de a fi repartizat pe Bergson fu respinsă, de vreme ce lumea aceea nu

cuprindea nici o formă de viaţă înaripată. Fu trimes din oficiu pe Cartuş, a şaptea planetă a unei pitice albe, numită în chip ciudat Colţişor-Caraghios de către un Explorator Independent, care mai avea la activul lui în acelaşi sector stelar botezurile lui Iacă-Ne-Şi-Aici, La-mine-Acasă, Anason şi Mândra-Mea.

Cam la vremea aceea pasărea Bum-bum cunoştea, în vecinătatea oamenilor, neplăcute succesiuni de durere şi plăcere. Oamenii se învârteau în jurul ei cu tot felul de instrumente, pe când Transmiţătorul înălţat lângă râu revărsa, la intervale regulate, tone de material. Atunci când simţea mâncărimile binecunoscute, pasărea Bum-bum nu-şi mai stăpânea mânia. Şi ea luă cele mai neaşteptate forme. Directorul bazei ceru de trei ori forului superior autorizaţia de a ucide pasărea turbată. De trei ori se lovi de un refuz.

Kellus părăsi Cartuş pentru un concediu pe Marte şi căpătă, după nenumărate demersuri, autorizaţia excepţională de a-şi vizita părinţii pe Bergson. Era o călătorie lungă, prin Transmisiuni succesive, cu corespondenţe în locurile unde instalaţia era încă foarte rudimentară şi panele cu putinţă. Întrezări astfel Einstein II (copaci vertiginoşi sub un cer negricios), Lancelot (şuierul vântului pe deasupra unui ocean alb ca zăpada), Fum-Albastru (un vulcan în depărtare şi tunetul solului răscolit), Demberg V (nouri verzi peste o câmpie cu nuanţe demente) şi Hue-Thon (la marginea unei păduri de

plante cărnoase şi unduitoare), înainte de a fi oprit pentru două zile din pricina unor grave tulburări politice în Lumile Corpusculilor lui Jhamal. Nu-i mai rămâneau, până la urmă, decât două săptămâni de concediu atunci când se materializă pe Bergson, planetă oceanică presărată cu nenumărate arhipelaguri de caractere felurite. Prima bază (europeană) fusese instalată în apropierea ecuatorului şi Kellus petrecu zile încântătoare pe plaja albă, în tovărăşia tinerei vecine a părinţilor lui, Nataşa, cu care se căsători în ultima zi a concediului. Se întoarseră amândoi pe Marte.

Cât despre pasărea Bum-bum, întreprinsese şi ea o călătorie destul de lungă către marile mlaştini ale ecuatorului lui Miage, pentru a-şi depune primul ou. Ştia că evenimentul era rezultatul direct al misterioaselor senzaţii pe care le încerca în contact cu turbaţii străini. Printre ele se aflau, într-adevăr, unele destul de plăcute, iar câteva erau uneori delicioase. Asta o scăpă pentru o vreme de celelalte senzaţii: mâncărimi, dureri, ţiuituri de neîndurat.

Kellus Berg şi soţia lui debarcaseră în 2165 pe Viţăverde. Viţăverde avea vreo zece continente, dintre care cel mai temperat cuprindea nesfârşite lacuri şi păduri de conifere palide, străbătute de fluvii liniştite, ce reflectau cerul galben ca lămâia pe care nori de păsări minuscule şi prietenoase păreau că sfârâie din când în când.

Cam la vremea asta pasărea Bum-bun îşi încheia

minunata şi odihnitoarea şedere în Marile Mlaştini. Cunoscuse extazul ouatului şi putuse admira sfera perfectă a oului ei alb, împestriţat cu aur. Un instinct imemorial o rechemă apoi spre zona-cuib, în ciuda oamenilor din ce în ce mai numeroşi şi a mâncărimilor pe care i le stârneau.

Kellus şi blinda lui Nataşa, precum şi tânărul Carel, părăsiră cu părere de rău Viţă verde şi se înapoiară încă o dată în sistemul solar.

Era în 2170, Războiul Civil avea să devasteze Confederaţia lui Marte şi urmau să se descopere curând primele simptome a ceea ce s-a numit Boala lui Adam, care a nimicit două treimi din populaţia bărbătească a planetelor solare.

Kellus află de noul lui post şi numele de Miage nu trezi în el nici cea mai slabă urmă de entuziasm.

În vremea asta, îndemnată de mâncărimile de neîndurat pe care le resimţea în partea posterioară a trupului ei rotofei, pasărea Bum-bum se deda la grave represalii împotriva bazei de pe Miage. Lucrurile ajunseseră la acest stadiu când Kellus Berg, soţia şi fiul lui se materializară în Transmiţătorul local.

PORNIRE

Winnifred Chafiro, director al Bazei Confederate de pe Miage, îşi ridică mirat sprâncenele descoperind un vlăjgan solid, de un metru optzeci şi cinci, cu hălăciuga neagră şi creaţă, abia însemnată de câteva pete cenuşii. Avea o faţă

largă şi deschisă. Ochii limpezi reflectau un dram de neîncredere. Chafiro socoti că era respect şi teamă, iar, cum îşi închipuia că era în genere temut, îl găsi pe Kellus foarte simpatic.

— Berg, spuse el, am primit recomandări excelente în ce te priveşte. În afară de asta, ţi-am citit tratatul despre păsările de pe Cartuş şi… şovăi, că nu făcuse decât să parcurgă repede opusculul destul de auster al lui Berg şi nu cuteza să rişte o apreciere prea precisă.

— A fost o muncă distractivă, declară cu blândeţe Berg, pentru a-l scoate din încurcătură. Cartuş e o lume puţin plăcută şi trebuie să găseşti cu ce să-ţi treci vremea…

Zâmbi şi aşteptă. Chafiro se gândi deodată la pasărea Bum-bum. În clipa când deschidea gura, se auzi zgomotul formidabil al unei năruiri. Apoi un sunet ciudat: *Bum! Bum!*”, ca o tobă cu o rezonanţă deosebit de adâncă. „*Bum! Bum!*”

Pe două picioare subţiri, o siluetă înaltă străbătu curtea, lăsând în urmă o dâră de praf. Un nou trosnet şi larmă de glasuri. O sonerie ţârâi.

— Iartă-mă, spuse încetişor Chafiro, a cărui frunte strălucea de sudoare.

Se plecă spre ecranul unui comunicator interior. Interlocutorul lui se exprima în cuvinte sacadate, întretăiate de gâfâieli şi înjurături. Când directorul îşi înălţă capul, privirile-i erau pline de o adâncă tristeţe.

— Domnule Berg, mă tem că nu vei putea

aprecia într-adevăr clima plăcută a regiunii. Sosirea dumitale coincide cu evenimente destul de dramatice şi se întâmplă că… Se întrerupse, nemaigăsindu-şi cuvintele. Se ridică în sfârşit, ocoli biroul şi puse o mână compătimitoare pe umărul lui Kellus. Gestul îl nelinişti mult pe ornitolog. Sunt sigur, adăugă anevoie directorul, că ne vei scoate din încurcătură. Vai! oftă: Nu-i vorba numai de pasărea asta afurisită… Dar fiecare cu problema lui…

Şi-l împinse pe Kellus spre ieşire.

Kellus Berg ieşi în marea curte a bazei şi clipi de câteva ori. Wiz se ridica pe cer şi lumina lui albă era, de pe acum, orbitoare. Nu era totuşi prea cald, căci primăvara abia începea în acea regiune de pe Miage.

— Kellus! (Se întoarse şi-i zâmbi soţiei). Doar n-ai să începi să te şi ocupi de pasărea asta mare! Directorul ţi-a spus să citeşti mai întâi dosarul şi să priveşti filmele…

— Mă intrigă, spuse el. Nu ştiu, dar…

Clătină din cap. Urmărit de privirea îngăduitoare a soţiei şi pândit de noii colegi nedumeriţi, adunaţi de cealaltă parte a ferestrelor, se îndreptă spre câmp.

Râul strălucea cu nenumărate focuri. Se opri la malul apei şi atunci zări pasărea Bum-bum. Părea că doarme în inima poienii smălţuite cu flori albe. De la depărtarea la care se afla, Kellus nu-i desluşea decât capul uluitor şi lungul plisc roşu.

Tare curios, ornitologul se aşeză pe mal şi aşteptă iniţiativa păsării. După o clipă se apucă să strângă pietricele multicolore, pe care le zvârlea în apă. Nădăjduia, cumva, să deştepte păsăroiul. Dar marele cap alb rămânea nemişcat, cu ochii închişi. Pliscul rigid părea o armă ameninţătoare.

Până la urmă, Berg stabili contactul la postul portativ care-i servea drept medalion şi-şi chemă soţia:

— Dacă ai o clipă liberă, draga mea… ai putea să vii până aici? Şi, cum îi cunoştea firea (sau credea că o cunoaşte), adăugă: Nu e nici un risc. Am un aruncător-de-lumină şi aş putea pleda pentru legitima apărare…

Chiar în clipa aceea pasărea Bum-bum se ridică dintr-un singur salt. Mai târziu, faptul avea să constituie pentru Kellus cel dintâi indiciu. Bum-bum se apropia atunci de patruzeci şi doi de ani şi mai avea înaintea ei două secole de existenţă. Atingea cinci metri înălţime şi n-avea să mai crească. Trupul rotund era de o albeaţă orbitoare în soare şi picioarele-i lungi şi drepte păreau doi ţăruşi înfipţi în sol. Îşi răsuci capul către Kellus şi pliscul i se întredeschise pentru a lăsa să se audă un *Bum! Bum!* mânios. De unde se afla, ornitologul izbuti să întrezărească, în fundul pliscului, membrana vocală. Pasărea Bum-bum se întoarse apoi şi-i înfăţişă în chip jignitor dosul, agitându-şi buchetul de false pene roşii.

— Foarte bine, foarte bine, bătrâno, şopti Kellus.

Voi şti să mă arăt răbdător.

Se ridică şi merse de-a lungul râului până la vadul de care-i pomenise Chafiro.

Îşi scoase sandalele, sufleca marginea pantalonilor bufanţi şi trecu pe celălalt mal, strâmbându-se la atingerea apei reci.

Poiana cu iarba şi flori albe se întindea până-n dreptul colinelor împădurite. Privirea lui Kellus abia dacă alunecă peste frunzişul violet al copacilor fluturi, care constituiau podoaba supremă a regiunii. În peisajul liniştit îl pasiona doar pasărea Bum-bum.

Nu-l mai despărţeau de ea decât vreo zece metri şi pasărea îi apărea impozantă. Dar nu simţea nici o teamă în vreme ce se apropia de ea cu paşi rari. Îi studia volumul trupului, materia netedă a labelor şi ochii faţetaţi, în care soarele se multiplica. Pliscul se căscă din nou mare şi pasărea scoase acelaşi strigăt furios: *Bum! Bum!*

Kellus zâmbi.

— Pe cuvântul meu, spuse el, ai înghiţit o tobă!

Se răsuci şi văzu silueta plăpândă a Nataşei, care venea spre râu. Kellus urmă să înainteze. În sfârşit, se opri la trei sau patru metri de pasăre, cu mâna prudent aşezată pe mânerul armei. Simţea o emoţie nemaiîncercată. Nu era teamă, ci mai degrabă o curiozitate nedomolită, amestecată cu oarecare... da, oarecare simpatie. Pasărea Bum-bum îl domina cu toată înălţimea ei şi nu ignora faptul că se afla puţin cam prea aproape de ea

pentru a se putea apăra cu eficacitate, în caz de primejdie. Dar Kellus era, într-un fel, subjugat. Nu mai văzuse niciodată o pasăre atât de mare, nici atât de caraghioasă. Pasărea Bum-bum avea ceva caricatural, ceva nostim, care-l mişca pe ornitolog. Nu mai vizionase desene animate din copilărie, dar amintirea rămânea în el, dragă şi colorată, amuzantă şi vie.

Bum! Bum! făcu din nou pasărea ciudată. Dar acest *Bum! Bum!* era diferit de celelalte, în mod subtil diferit.

Kellus înălţă capul şi, încetişor, dădu ocol noii sale prietene. Se opri sub buchetul de pene roşii şi le observă mişcările complexe. Se gândi la un radar.

— Ascultă, amico, zise el, reîntorcându-se sub capul păsării, n-am venit să-ţi pricinuiesc necazuri. Cu mine n-ai de ce să faci *Bum! Bum!* Nu mă impresionează. Am mai văzut eu şi altele… Şi nu te sfătuiesc să vii să-mi devastezi biroul, dacă nu vrei să-ţi smulg una câte una penele din coadă, oricare le-ar fi rostul. Directorul nu mi te-a prea vorbit de bine. Depinde deci de tine să sporeşti bruma de stimă pe care ţi-o port.

— *Bum!* făcu pasărea, o singură dată şi într-un fel aproape prietenos.

Kellus se gândi, dar nu mai găsi nimic de adăugat, îşi răsuci capul către soţia care-l pândea cu nelinişte, de cealaltă parte a râului, şi dădu din mână ca s-o liniştească.

Convorbirea fusese destul de lungă pentru un prim contact şi Kellus se depărtă. Trecea râul, când pasărea Bum-bum începu să danseze pe loc, dând din cap cu putere. Vădea o mare supărare şi, desfăşurate, falsele-i pene stacojii erau străbătute de fiori convulsivi.

Perplex, Kellus rămăsese locului, cu picioarele în apa îngheţată. Neliniştit deodată, ţâşni pe mal, se încălţă repede şi o apucă de braţ pe Nataşa.

— Vino. E mai bine să ne întoarcem la bază.

Pasărea Bum-bum tropăia pe loc. Îşi coborî capul greoi şi-şi împinse ameninţător pliscul roşu. Începură să alerge spre intrarea bazei şi Kellus îl zări pe Chafiro, care făcea gesturi mari. În vârful turelei de pază, aţintit asupra păsării înfuriate, un tun-lumină se punea în poziţie de tragere. Dar ajunseră la intrare fără ca Bum-bum să fi trecut râul.

— Dumnezeule mare, domnule Berg! strigă Chafiro. Atât de puţin ţii la viaţă?

„Am făcut oare vreo greşeală? se întrebă Kellus. Dar care? Şi de ce n-a atacat?”

Directorul urma să vorbească, amestecând reproşuri şi avertismente.

— Haide, spuse în cele din urmă. Am primit tocmai banda cu ştiri de pe Marte şi o retransmiteam Cercetaşilor… Pe planeta patrie se întâmplă lucruri neliniştitoare. Dădu din umeri şi oftă: Fiecare are necazurile lui… Dar nu ţi le mai complica pe ale dumitale, domnule Berg!

În vreme ce-l urmau pe volubilul director către marea sală comună, Kellus se încruntă. Un amănunt nu-i dădea pace, fără să-l poată identifica. Mai târziu avea să constituie al doilea indiciu, dar pentru moment totul în el era încă nelămurit.

— Ajutaţi-mă să recapitulez toate astea, le spuse a doua zi Kellus celor trei colegi şi subalterni ai săi. Simt nevoia de a înţelege mai bine. Pasărea Bum-bum are o mare însemnătate pentru viitorul planetei Miage...

Se opri din vorbă, pentru că nu înţelegea de loc de ce spusese toate astea. Nimic nu-i dovedea că pasărea era mai importantă decât toate celelalte probleme puse de Miage. Şi consecinţele războiului civil de pe Marte erau cu mult mai primejdioase. Pe deasupra, Europenii şi Asiaticii debarcaseră la antipozii lui Miage, în Insulele Seminole, şi trebuia ţinut seama de noua vecinătate.

— Bineînţeles, spuse Jubbard Dozzi, ciudat omuleţ negricios, cu ochi imenşi. Pasărea Bum-bum are pentru noi o mare importanţă... Toată lumea întâmpină necazuri din pricina ei. Dar nu-i numai ea... Se opri din vorbă şi pândi un semn de încuviinţare din partea colegilor. Unele animale întârzie lucrările. Fără a mai vorbi de insectele care provoacă o febră ce ţine trei zile...

Kellus ridică mâna.

— Miage e, aşadar, un infern? întrebă el.

Dozzi ridică din umeri.

— Ba nu. În afara deşertului lui Warington şi a marilor mlaştini de la ecuator, toate regiunile sunt colonizabile. Atmosferă înviorătoare, climă prea puţin capricioasă... Numai că fauna pare să înnebunească din când în când. Bum-bum se comportă ca şi ceilalţi.

— Care ceilalţi, mai precis? întrebă Kellus.

— Există cârtiţele miagene, zise Varkov, un uriaş blond şi viguros, ale cărui mâini păreau nişte cupe de excavator. Şi păianjenii-dansatori.

— Bondarii roşii, spuse Galella, care era de fel din Centura lui Mercur şi semăna cu o foarte veche mumie.

— Şi sfredelitele, supralicită Dozzi.

— Sfredelitele?

— Un fel de insecte minuscule, care trec prin toate deschizăturile şi se înfig în piele... După aia te pomeneşti cu o erupţie de coşuri.

— Hm, hm, făcu Kellus, dând din cap. Şi presupun că toate insecticidele au dat greş?

— Toate. Şi-apoi... cunoaşteţi legile ecologiei.

Kellus încuviinţă.

— Evident, spuse. Directorul m-a făcut să înţeleg situaţia. Miage e o planetă recunoscută drept prielnică şi colonizabilă, care nu poate fi totuşi colonizată atâta vreme cât specii ostile îi atacă pe oameni.

— Dar riscul nu-i atât de mare, încât să permită excepţii de la Regula de Agresiune, zise cu

amărăciune Dozzi. Într-un cuvânt, rabzi sau pleci…

— S-ar putea să găsim totuşi o soluţie, spuse liniştit Kellus. Multe lumi erau întocmai ca Miage, la începutul amenajării lor…

— Dar nu chiar ca Miage, spuse Varkov. Aici ostilitatea nu e permanentă, pricepeţi? Bum-bum a stricat ieri turnul-radar şi a dărâmat o bună parte din sera botaniştilor. Dar nimic nu dovedeşte că va ataca şi azi.

— Într-unele zile, zise Dozzi zâmbind, te-ai duce până şi să-i gâdili pseudo-penele. Uite, în timpul Orei Cercetaşilor, se petrece o minune. Mai că nu vine să-ţi mănânce din palmă…

— Ce e Ora Cercetaşilor?

— O… un mic program de radio, destinat bravilor noştri Cercetaşi pierduţi pe marele continent. O manie a lui Chafiro… Toată lumea o ascultă, dar mă întreb dacă-i atât de plăcut să auzi susurându-ţi-se un cântec duios în inima deşertului lui Warington.

Mai târziu, ăsta a constituit al treilea indiciu, pentru Kellus.

După-masă se duse în poiană împreună cu Dozzi, dar pasărea Bum-bum nu se vedea nicăieri.

— Probabil că se plimbă pe coline, spuse Dozzi. Îi plac mult copacii-fluturi. Are un domeniu uriaş.

— Ştiu. Şi noi ocupăm centrul domeniului.

— Credeţi că asta o supără? Oricum, faptul n-ar schimba datele problemei. Bătrânul Chafiro n-ar

muta baza nici pentru tot aurul din univers. E un adevărat colonist, ştiţi. Vreţi să pornim în căutarea lui Bum-bum?

Kellus încuviinţă şi se îndreptară către crupele violete ale colinelor.

— Poate că ar fi mai bine să chemăm o bulă automată, zise Dozzi. Dacă minunăţia se află la kilometri depărtare...

Avea aparatul prins de reverul bluzei şi îşi rosti cele şase cifre ale indicatorului, înainte de a cere trimiterea unei bule.

Solul crăpă atunci de jur împrejurul lor, în timp ce percepeau un zgomot ciudat şi neliniştitor, un fel de ronţăit uriaş, de parcă mii de dinţi ar fi măcinat pământul.

— Iute! spuse Dozzi, apucându-l pe Kellus de braţ.

Alergând, făcură cale întoarsă. Bula se ivi deasupra bazei şi se năpusti în direcţia lor. Dar pământul părea să le fugă de sub picioare. Ronţăitul se amplificase. Solul poienii crăpa ca albia unui râu secat. Bula se afla doar la trei metri de ei, coaja ei transparentă strălucea în soare. Dar căzură amândoi urlând şi noaptea se lăsă peste Kellus, în vreme ce mâinile i se agăţau deznădăjduit de bulzii cu iarbă.

— Regula de Agresiune a fost promulgată în 2120, Berg. Şi nu putem dovedi că manifestările ostile ale anumitor specii pun într-adevăr baza în

primejdie.

Chafiro şedea la căpătâiul lui Kellus, dar în clipa aceea părea să se înduioşeze mai degrabă de el însuşi decât de soarta ornitologului.

— Nu vă cer să vă atingeţi de ecologia lui Miage, spuse Kellus, nu, în nici un caz. Se ridică în capul oaselor şi-i zâmbi Nataşei, aşezată în faţa directorului: Aş vrea să vă atrag totuşi atenţia asupra faptului că Dozzi şi cu mine am fi putut fi ucişi de cârtiţele astea. Au încercat să ne îngroape de vii. În privinţa asta, nici o îndoială. Şi, dacă n-ar fi sosit bula… Trebuie să luăm măsuri… Trebuie să vedem ce-i de făcut.

— Ce-i de făcut? Chafiro îşi ridică sprâncenele. Dar baza există de zece ani, Berg. Crezi că n-ar fi trebuit…?

— Tocmai. În istoria asaltării unei lumi, zece ani e foarte puţin. Aş vrea să vă citez o axiomă: „Caută-l pe cel pe care-l stânjeneşti”. Varkov mi-a spus ieri, în legătură cu pasărea Bum-bum, că duşmănia ei nu-i permanentă, că uneori e foarte sociabilă. Ce părere aveţi? Tot aşa stau lucrurile şi cu cârtiţele, bondarii, păianjenii şi sfredelitele?

Chafiro încuviinţă.

— Cam tot aşa, da. Sunt perioade calme, când totul parcă ar vrea să se potolească şi apoi…

Îşi ridică mâna într-o mişcare vagă, plină de oboseală. Kellus luă un aer gânditor.

— Ceea ce contează e prudenţa, şopti ca pentru sine. Poate că vom avea nevoie de mult timp…

Privi spre Chafiro: Cred că am să mai tocesc o dată dosarul Bum-bum. Apoi... mă voi deda la câteva experienţe.

— Ţi se pare că stânjenim, în vreun fel, gângăniile astea?

— Cu siguranţă. Pe celelalte lumi există numeroase cazuri de alergie faţă de oameni... Şi chiar pe Pământ.

Rămas singur, Kellus se apucă să recapituleze diversele faze ale primului său contact cu Bum-bum. Şi primul indiciu se contură pe nesimţite. Pasărea se ridicase dintr-un salt, când el o chemase pe nevastă-sa. Să fi fost din pricina glasului său? Nu vorbise totuşi prea tare. Apoi se apropiase... Penele false... Se învârteau şi se răsuceau pe numeroase ligamente... Ca nişte radaruri. Da, se gândise la radaruri. Sau la antene... Aici trebuia căutat, în orice caz. De ce se supărase Bum-bum, apoi? Îşi aţinti privirile asupra celor trei Lune limpezi, ce se detaşau pe fondul de praf stelar şi lunecau către capătul nopţii.

Reacţionează când se vorbeşte, îşi spuse. Doar dacă...

Pasărea putea fi telepată, ca elefocile de pe Venus. Mai era şi cazul uimitor al satelitului Sfintei-Leade-Dincolo-de-Cer.

Adormi şi retrăi accidentul din cursul după-amiezii. Se zbătea printre tone de pământ umed, în timp ce cârtiţele de pe Miage îl muşcau de mâini.

Când se deşteptă, cele trei indicii se adunaseră pentru a alcătui un tot încă niţel incert.

Varkov veni val-vârtej.

— Ar trebui să vezi o chestie, Berg! Bum-bum se ia de Transmiţător. Parcă-ar fi nebun…

Kellus clătină trist din cap. Apoi întrebă deodată:

— Varkov… banda cu ştiri a sosit, nu-i aşa?

Colegul lui păru mirat.

— Da, bineînţeles. De altfel, ştirile nu sunt bune.

— Şi Chafiro pune să fie retransmise pentru Cercetaşi?

Varkov încuviinţă.

— Să fie al dracului, Varkov! Cheamă-l repede pe Gallela. Cred că am dat de ceva serios!

Ambii colegi se uitau uluiţi la Kellus.

— Dar, în sfârşit, spuse încetişor Varkov, ar trebui să…

Kellus ridică mâna.

— Sunt de acord că dăm pentru întâia dată peste una ca asta, dar nu e de loc cu neputinţă ca Bum-bum să fie enervată de emisiunile noastre de radio.

— Ce vă face să credeţi asta? întrebă Gallela.

— Legătura strânsă dintre… să zicem crizele păsării Bum-bum şi folosirea postului de radio. Bum-bum s-a înfuriat chiar acum, din pricina emisiunii de ştiri. Sunt încredinţat de asta…

— Dar cum ar putea…? Varkov zâmbi: Iartă-mă, dar pare caraghios…

— Varkov… nu mi-ai vorbit de Ora Cercetaşilor?

Uriaşul încuviinţă.

— Lasă o dovadă. Chiar dumneata mi-ai spus că Bum-bum era neobişnuit de liniştită în timpul emisiunii.

— Dacă teoria ar fi justă, ar trebui să se înfurie, dimpotrivă… Varkov tăcu şi-şi clătină capul, zâmbind: Ah! nu… Nu cumva vrei să spui că…

— Ba da, Varkov. Bum-bum pare să guste muzica.

— Şi receptorul? spuse Gallela. Încă nu ne-ai spus unde se află…

— Daţi-mi schema cea mare cu sistemul ei nervos… Kellus întinse mâna, arătând o reţea deasă, aflată în spatele trupului păsării, chiar sub pseudo pene: Nu sunt un geniu, adăugă el, dar m-am gândit din capul locului că penele astea false ne vor da soluţia. Uite aici, Varkov… Ai botezat regiunea asta plexul V. Iată receptorul. O să-l demontăm în întregime…

— Dar ştii că nu ne putem atinge de pasăre…

— Şi hărţile tridi, Varkov? O să-i punem nişte muzică. Vom vedea dacă ne calcă în picioare sau face un ou…

PRIMUL VIRAJ

Auzind cererea ornitologului, Chafiro păru încurcat.

— În fond, doreşti să anexezi pentru o jumătate

de oră emiţătorul bazei numai în folosul secţiei de Ornitologie?

— Exact, zise Kellus.

Chafiro clătină din cap.

— Domnule Berg, te afli aici de trei zile… Apreciez faptul că pui atâta inimă în meseria dumitale… Ridică glasul: Dar ai vrea să mă faci să cred că ai şi rezolvat problema, atunci când predecesorii dumitale…

— Cer iertare, dar Bum-bum n-a fost încredinţată decât de curând Secţiei de Ornitologie. Vă pot declara că în câteva zile, în câteva ore, poate, pasărea nu va mai reprezenta o primejdie. Chafiro oftă. Ba cred chiar că *toate* problemele noastre vor fi rezolvate, dacă teoria mea se verifică… Ceea ce am toate motivele să cred.

Scoase o filă din buzunarul scurtei şi i-o întinse lui Chafiro. Acesta parcurse primele rânduri şi se încruntă:

— La dracu', Berg… Vrei să…

— Să se difuzeze totul timp de o jumătate de oră, cu începere de la prânz. E foarte important…

Chafiro puse foaia jos.

— De astă dată mă înclin. Dar muzică de Dvorjak, mărturiseşte că pare ciudat…

— De fel. Programul pe care vi l-am însemnat aici nu-i decât un rezumat al celor difuzate în ultimele zile.

— Ce legătură? întrebă Chafiro, care părea copleşit de toate necazurile lumilor locuite. Să fi

devenit Bum-bum melomană?

— Întocmai, spuse Kellus. Întocmai…

— Şi dacă dăm greş? întrebă Varkov. Dacă Bum-bum ne trânteşte o criză *în timpul* emisiunii muzicale?

Kellus se opri şi declară cu gravitate:

— E cu neputinţă, înţelegi? *Cu neputinţă*. Porni din nou. Uite cum o să facem. Dozzi e din nou pe picioare. O să ia o bulă împreună cu dumneata, Varkov. Gallela şi cu mine rămânem jos. Pe la 11,30 vom începe o convorbire prin radio. Vom vorbi despre ce s-o nimeri… Important e să trăncănim… ca nişte coţofene. Ne vom opri înainte de prânz.

— Dacă ai dreptate, atunci Bum-bum ar trebui să fie furioasă.

— Exact. Şi ar trebui să se liniştească, auzind muzică. *Şi se va linişti*.

Pasărea Bum-bum îşi înălţă cei cinci metri printre ramurile unui copac-fluture şi-şi clătină mânios capul. Resimţea primele mâncărimi şi ştia că aveau să se transforme, peste câteva clipe, într-o suferinţă de neîndurat. Din nou o încercă ura şi amărăciunea. Străinii ăştia neîndemânatici, atât de plăcuţi uneori, deveneau alteori nişte monştri. Încă nu se pricepuseră să comunice cu ea, şi se mulţumeau să-i inunde zona-cuib cu strigăte şi chemări sălbatice. Mâncărimile ajunseră foarte

repede mai puternice şi pasărea scoase un *Bum bum!* cumplit. Părăsi copacii-fluturi, a căror umbră violetă îi era plăcută, şi ţâşni în plină lumină, îndreptându-şi pliscul către clădirile străine. Zări obiectul zburător, cele două făpturi ce străbăteau cu mersul lor şovăielnic poiana şi porni la atac.

— Atenţie! avertiză Kellus. Iată dovada!

Începu să alerge către râu, urmat de Gallela.

— Îi înfig în pene un ac anesteziant! zise Varkov, din bulă.

— Nu! Am fi siliţi… să… reîncepem. Kellus gâfâia alergând. Pasărea uriaşă era numai la câţiva metri: Cântă, Varkov. Sau fluieră…

Se aruncară în râu şi înotară deznădăjduit spre mal. Kellus auzi doar când atinse celălalt mal vocile îmbinate ale lui Varkov şi Dozzi, care se străduiau să facă de recunoscut *Micuţa mea din Altair*, un cântec ce fusese la modă cu zece ani în urmă. Se răsuci pe călcâie.

Pasărea Bum-bum îşi oprise atacul furios. Nemişcată acum, părea să contemple, în râul cu ape scăpărătoare, imaginea deformată a trupului ei impunător. Varkov şi Dozzi tăcură.

— Continuaţi! răcni Kellus. Repede!

Într-adevăr, Bum-bum se agita din nou şi-şi deschidea pliscul, arătându-şi dantura de temut.

Varkov şi Dozzi trecură la *Nisipurile purpurii*, după care Dozzi fluieră ca solist *Pământ plin*, o baladă care făcuse să plângă zeci de echipaje.

— Ei… ce se aude?

Kellus recunoscu glasul lui Chafiro. Din curiozitate sau nelinişte, directorul se pusese probabil pe lungimea lor de undă.

— Nimic. Doar o mică experienţă…

Chafiro nu răspunse. Epuizat, Dozzi se opri pe ultima notă joasă a *Pământului plin*, iar Kellus îi urmă cu *Tennessee Waltz*, o vechitură care-i plăcea. Peste câteva minute Gallela riscă primele măsuri ale unui cântec ritmat şi repezit, dar se opri la un semn al lui Kellus. Bum-bum, într-adevăr, nu părea încântată. Pseudo-penele i se suceau şi se învârteau în toate direcţiile şi-şi deschisese din nou pliscul, bătătorind pământul cu labele ei imense.

— Prânzul! strigă Kellus. Domnule director, daţi drumul la program.

Şi schimbară lungimea de undă pentru a asculta un fragment din *Simfonia lumii noi*.

Pasărea Bum-bum cunoscuse rareori o senzaţie mai voluptoasă. De parcă mâncărimile şi durerea nici n-ar fi existat. În străfundurile fiinţei ei nu mai erau decât înaintări inefabile, valuri de linişte care luau naştere în partea posterioară a trupului şi-i amorţeau picioarele. Stătea nemişcată pe malul râului, plină de recunoştinţă faţă de străinii care ştiau să-şi obţină astfel iertarea. Lângă multiplele imagini ale soarelui, trupul ei rotofei ca un nor alb şi rotund se oglindea în apa limpede. Bum-bum îşi căscă pliscul şi scoase un *Bum! Bum!* plin de

duioşie.

LINIE DREAPTĂ

— Ce-ţi face dihania? întrebă Chafiro.

— Totu-i în regulă. Am avut dreptate, răspunse vesel Kellus. Vă rog să continuaţi…

Se auzi un fel de mârâit.

Studiul al doilea pentru contrabas electronic de Fulnikov îi urmă atunci lui Dvorjak. Kellus îl alesese pentru pricini deosebite. Într-adevăr, contrabasul electronic evoca pe alocuri ciudatul strigăt al păsării, un fel de explozie adâncă, interioară.

Aştepta curios rezultatul. Acesta nu se lăsă aşteptat…

Fără veste, plăcerea fusese înlocuită de o nouă senzaţie cumplită, înspăimântătoare, pe care pasărea Bum-bum o identifică doar după un timp. Era indignare şi mânie.

Percepea o imitaţie grotescă a propriului ei strigăt. Pentru întâia dată în cursul existenţei ei de pasăre Bum-bum, cineva îşi bătea joc de ea. Scotea strigătul care putea căpăta toate înţelesurile şi putea fi tunet de duioşie sau de mânie… Pasărea Bum-bum nu putea răbda una ca asta.

Trecu râul şi picioarele ei se prefăcură în două puternice biele care o duseră spre intrarea bazei. Niciodată încă nu atacase atât de repede şi paznicii, surprinşi, nu avură răgazul să declanşeze

dispozitivul special de apărare.

Pasărea Bum-bum pătrunse în curtea cea mare şi se apucă mai întâi să dea iama într-o încărcătură de fructe şi legume, care tocmai sosise prin Transmiţător.

Din biroul lui, îngrozit, Chafiro văzu pasărea cea mare tocând mărunt salatele, zvârlind către cer salve de cartofi (o comoară!) şi terciuind dovlecii. Apoi nu mai văzu nimic, deoarece, răsucindu-se cu tot trupul şi împinsă de o miraculoasă intuiţie, pasărea uriaşă se năpusti drept către mica încăpere liniştită a directorului. Iar Chafiro plonjă îndărătul marelui panou de comunicare. Personalul bazei avu astfel ocazia unică de a descoperi în prim plan faţa palidă a directorului, care cerea ajutor.

Apoi se auzi un zgomot îngrozitor, atunci când pasărea Bum-bum făcu praf poarta şi încercă să-şi vâre gâtul lung în birou.

A doua parte a *Studiului pentru contrabas electronic* de Fulnikov fu întreruptă în chiar clipa aceea.

Kellus şi Gallela se priviră. Erau mânjiţi de noroi. La câţiva centimetri de locul unde se aruncaseră pe burtă se vedea urma foarte clară a unei labe. Bula tocmai coborâse, iar Varkov şi Dozzi ţâşniră din ea, palizi şi muţi.

— Sunteţi răniţi? Sunteţi…

Varkov tăcu. Privea către bază şi ochii i se măriră

şi mai mult.

— Dumnezeule mare, şopti Gallela. E ziua…

Un nor de praf părea să se fi alcătuit înaintea intrării. Se deplasa cu repeziciune, în vreme ce volumul lui sporea. Kellus privi cu mai multă atenţie şi desluşi, în mijlocul acestui nor în mişcare, nişte ciudate reflexe metalice. Apoi îşi muşcă buzele, când Varkov spuse:

— Sfredelitele…

Rămaseră nemişcaţi, descumpăniţi. Nu era nimic de făcut. Miage se răsculase din nou împotriva oamenilor.

Apoi totul încetă ca prin farmec. Norul se ridică de pe bază şi se destrămă la câţiva metri înălţime, înalta siluetă a păsării Bum-bum se ivi din nou şi înaintă în direcţia ornitologilor.

— Hai… să fluierăm, spuse Kellus. Repede!

Se apucară să masacreze *Wilhelmina de Venusia* în vreme ce, solemnă şi biruitoare, Bum-bum trecea la trei metri de ei, cu capul sus. Coji de zarzavat îi împodobeau gâtul şi seminţe amestecate cu stropi de nori îi străluceau pe coaste, ca nişte giuvaeruri.

Trecu râul şi se depărtă în poiană.

— Ei bine, zise cu un glas sinistru Chafiro, presupun că eşti mulţumit…

Respectabilul director al Bazei Confederate de pe Miage era lungit în pat. Faţa lui oferea o gamă de culori interesante, în care trandafiriul cel mai

gingaş se învecina cu un violet otrăvit. Până şi coşurile lui erau albe ca nişte mărgăritare. Nu cruţau nici o porţiune a pielii şi Kellus bănui că avea coşuri până şi în gură. O urmă albăstruie pe frunte, îşi spuse, trebuie să fi fost pricinuită de atacul păsării Bum-bum, şi nu de sfredelite.

— Iertaţi-mă, spuse cu blândeţe ornitologul, dar trebuie să vă mărturisesc că sunt tare mulţumit…

Fălcile lui Chafiro se zbuciumară ca nişte concasoare.

— Ai de gând… să mai întreprinzi şi alte experienţe?

— Păi… prima problemă e acum rezolvată, domnule director. Şi totuşi…

— Da?

Kellus îşi ridică mâinile.

— Multe lucruri rămân neexplicate, deşi le-am bănuit… Mă refer la atacul sfredelitelor.

— Atacuri au existat întotdeauna, spuse Chafiro, plimbând o privire melancolică peste braţele lui. La intervale mai mult sau mai puţin lungi.

— Dar de astă dată sincronizarea a fost evidentă!

— Sincronizarea?

— Între atacul păsării Bum-bum şi cel al insectelor.

Chafiro îşi înălţă sprâncenele.

— Berg, rosti el încetişor, mă întreb dacă ni s-a trimis un geniu sau un biet nebun iluminat. Întotdeauna ai procedat aşa?

— N-am avut de-a face cu nici o pasăre Bum-bum, înainte de a veni pe Miage.

— Ce te face să crezi că există o legătură între struţul ăsta diabolic şi…

— Am să vă lămuresc tot ce cred, spuse Kellus. Poate că asta ne va îngădui să lucrăm în deplină înţelegere?

Câteva clipe de tăcere grea se aşternură după ce ornitologul îşi sfârşi explicaţiile. Chafiro părea buimăcit.

— În definitiv, spuse el în cele din urmă, Bum-bum e pentru dumneata un post de radio montat pe picioare?

— Cam aşa, da. Are totuşi mai multe lungimi de unde. Prinde un număr extraordinar de frecvenţe…

— Dar e o poveste nebunească, Berg! O pasăre care se plimbă cu un post în târtiţă… Mărturiseşte că, dacă înaintăm un raport pe chestia asta…

Kellus ridică din umeri.

— Când e vorba de studiul unei forme de viaţă extra-solare nu există poveşti nebuneşti… Oamenii vor mai întâlni fără îndoială încă multe fenomene, pe care ades nu le vor putea înţelege… Cu toate că imaginea dumneavoastră e niţel… cam trivială, e exact că Bum-bum posedă un complex receptor în interiorul trupului.

— Un emiţător e şi el destul de absurd, Berg. Dar ai făcut aluzie la un receptor şi, pe drumul ăsta, nu te mai pot urma.

Kellus se scărpină la bărbie şi zâmbi:

— Treaba asta mi se pare totuşi aproape logică, acum. Şi cred că n-am să întârzii să dau de soluţia finală… Vreau să spun, de soluţia problemei lui Miage.

— Atâta tot?

— Ascultaţi… Dozzi şi cu mine, cât pe ce să pierim din pricina cârtiţelor care încercau să ne îngroape. Şi sfredelitele s-au abătut asupra bazei *atunci când Bum-bum era în culmea turbării!* Nu-i cât se poate de limpede? Bum-bum percepe emisiunile noastre de radio cu frecvenţe multiple. Dialogurile, buletinele noastre de ştiri sunt pentru ea insuportabile. Dimpotrivă, unele muzici îi fac plăcere şi, în clipele astea, e foarte sociabilă. Muncind mai mult, am putea să facem din ea o prietenă şi, cine ştie, o colaboratoare a omului. Amintiţi-vă de gravele de pe Ursa-Mare… Atunci, de ce n-ar fi exactă a doua mea ipoteză? E foarte cu putinţă ca Bum-bum să aibă o anume influenţă asupra celorlalte patru forme de viaţă care ne atacă uneori.

— Prevăd zile neplăcute, spuse Chafiro, strâmbându-se.

Dar Kellus citi în privirea lui că partida era câştigată.

AL DOILEA VIRAJ

Ploua. Kellus privea priveliştea înceţoşată, verde şi cenuşie, clădirile cu turnurile lor radar părând

triste şi deodată nespus de vechi şi, mai departe, arhitectura lucitoare a Transmiţătorului.

— Sunt sigur că ne va iubi… şopti el. Atârnă numai de noi să nu-i facem vreun rău…

— Ce spui? întrebă Nataşa, care intrase, aducându-l cu ea pe Carel, ud leoarcă pentru că se jucase prin curte.

Kellus nu răspunse. Întinse un deget şi strigă:

— Uite-o!

Marea siluetă familiară a păsării Bum-bum se ivise în ploaie. Cu pliscul înălţat spre cer, păsăroiul îşi răsucea alene capul. Părea să pândească stropii de ploaie.

— Ce-i la radio?

— *Norii de pe Viţăverde*, spuse ea, zâmbind cu melancolie.

— Pare să-i placă. Notează asta, undeva, dragă.

— Ai de gând să alcătuieşti o listă completă a gusturilor ei muzicale?

— Dar de unde… E destul să stabilim categoriile… în afara cazului când mi le-ar comunica chiar ea.

— Uneori mă nelinişteşti.

— N-ai de ce. Dacă Bum-bum comunică cu cârtiţele, bondarii sau cu păianjenii-dansatori, o poate face şi cu mine, sau cu un altul… oricine ar fi.

Kellus se trezi a doua zi în zori şi se îndreptă spre râu. Abia ajunse în poiană că încremeni, simţind o

primejdie. Bum-bum îşi părăsise colinele şi-i desluşea silueta înaltă, zbuciumându-se încoace şi încolo, la capătul poienii. Şi mai era ceva… Un freamăt al văzduhului.

„Hait, îşi spuse, începe din nou!”

Trecu îndărăt vadul şi, în clipa când puse piciorul pe mal, simţi solul vibrând. Totodată i se păru că nişte fire lipicioase îi atingeau obrazul. Atunci îşi aminti de descrierile lui Gallela şi se năpusti spre bază.

Dar păianjenii-dansatori, când atacau, erau numeroşi. Firele lor păreau că se încheagă din senin, iar pânza fu, la un moment dat, prea groasă pentru ca Berg să mai poată înainta. Se opri gâfâind şi chemă baza:

— Chafiro… mă auziţi? Nu primi nici un răspuns. Chafiro… faceţi să înceteze imediat emisiunea! Aici Kellus Berg. Mă auziţi?

Tot nici un răspuns.

Izbuti să ajungă la mânerul aruncătorului- de-lumină şi, reglându-i puterea la minimum, stropi de jur împrejur. Un suflu arzător se ridică din iarba pârjolită. Firele se chirciră şi pieriră, lăsând în urmă un ciudat miros înţepător. Kellus văzu atunci păianjenii-dansatori. Păreau că plutesc în văzduh, la şase sau şapte metri înălţime. Trupul le era plat şi translucid, iar labele lor aminteau mai degrabă de nişte tentacule. Le mişcau încet, într-un dans malefic.

„La dracu’ cu Regula de Agresiune!” îşi spuse. Şi

trase în ciudatele arahnide, care luară foc ca nişte baloane de hârtie. Apoi fugi mai departe, către bază.

De cum trecu de intrare îşi dădu seama de pericol. Vedea păianjeni deasupra curţii, dar lângă ferestre descoperi nişte nori întrucâtva strălucitori: sfredelitele!

Se năpusti către intrarea principală, schimbând din goană lungimea de undă.

— Nataşa! Ce se petrece?

Nu desluşea decât nişte paraziţi slabi. În prag se opri încă o dată, pentru a face uz de armă asupra unui nor învârtejit de sfredelite. Se strâmbă, simţind mai multe înţepături la încheietura braţului şi pe obraz.

Apoi năvăli înăuntru. Sfredelitele se aflau şi aici. Şi câţiva păianjeni, ale căror trupuri străluceau în semiîntuneric.

Ajunse la scara automată, care se puse imediat în mişcare către primul etaj. Schimbă iarăşi lungimea de undă şi auzi în sfârşit emisiunea:

— … au pus acum în întregime stăpânire pe Marte. Câteva elemente rebele mai cutreierară totuşi Provincia din Sud. Guvernul lansează un apel solemn către şefii acestei mişcări pentru a pune de îndată capăt acţiunii şi pentru…

Aşadar, asta era! Ştirile. Bum-bum trebuia să fie furioasă… Dar, de fapt, unde era?

Kellus alungă întrebarea şi se aruncă în culoarul principal, care ducea la sala de emisie. Dar se opri

îndată, descoperind patru oameni cu măşti, care gemeau pulverizând nori de insecticide. Văzu că mâinile le erau roşii, de pe acum deformate de băşici şi de coşuri.

— Opriţi! strigă el. Nu foloseşte la nimic!

Alergă până la capătul culoarului. În sala de emisie se mai aflau doi tehnicieni.

Stând pe vine, unul scotea nişte gemete surde scărpinându-şi spatele cu furie, în vreme ce al doilea, rezemat de perete, flutura în toate direcţiile o mână de buletine.

— Întrerupeţi, idioţilor! urlă Kellus.

Dar, între timp, ajunsese la banda ce urma să se deruleze încet prin faţa ochiului de lectură. Izbi dintr-odată, şi cu totul la întâmplare, mai multe butoane. Ochiul se stinse şi banda se opri.

Trecură câteva secunde, apoi începură să se audă tot felul de zgomote. Bravii pionieri de pe Miage ieşeau din dulapurile şi ungherele în care se adăpostiseră. Trape se ridicau şi feţe umflate de coşuri sau galbene de spaimă se iveau. Viaţa revenea încet-încet, pe când sfredelitele se trăgeau afară şi păianjenii-dansatori, încetându-şi baletul otrăvitor, piereau în cele dintâi raze ale lui Wiz.

Dar o larmă cumplită se ridică deodată şi un snop de scântei albastre urcă deasupra turnului vestic. Apoi se văzură trâmbe de fum şi un nou zgomot, de parcă o navă de transport s-ar fi prăbuşit peste bază.

O lampă roşie clipea în sala de emisie.

— Alarmă la Transmiţător! strigă tehnicianul cu obrazul desfigurat de băşici.

— *Bum-bum*! răcni Kellus.

Nefericitul Chafiro era iar la infirmerie, împodobit cu o nouă serie de băşici. Doar cu mare greutate izbutea să-şi mişte buzele.

— N-ar fi trebuit să puneţi banda asta! tună Kellus. Transmiţătorul s-a prăbuşit, Bum-bum a fost ajutată de cârtiţe. Va fi de bună seamă nevoie de săptămâni de zile pentru a pune totul în ordine…

— Confederaţia… începu anevoie Chafiro.

— Nu poate să ne ajute cu nimic. Şi mai există, măcar. Confederaţia asta? Mai bine ascultaţi-mă.

Aţi văzut că am avut dreptate, în toate privinţele…

Kellus nu obţinu acordul lui Chafiro decât a doua zi. La prânz fură distribuite în toată baza, şi îndeosebi tehnicienilor de la staţia de emisie, noile hotărâri ale directorului. Şi, în cursul după-amiezii, cei 182 de Cercetaşi ai Confederaţiei repartizaţi pe marele continent de pe Miage putură asculta restul ştirilor, şoptite pe melodia *Venusiana mea s-a-napoiat*, cu acompaniament de harpe şi de neo-lire.

Primăvara veni dintr-odată şi Wiz păru să se strecoare în fiecare anafor al râului. Copacii-fluturi de pe coline se făcură trandafirii, iar cerul fu

străbătut de zborul încet şi palid al marilor păsări călătoare.

Bum-bum îşi plimba cei cinci metri pe deasupra ierbii noi, semănată cu flori nemaipomenite şi venea des în apropierea bazei.

Armonia domnea. Spre mirarea lui Chafiro, oamenii bazei şi Cercetaşii se obişnuiseră să-şi fredoneze comunicaţiile radio.

Kellus îi spuse într-o seară Nataşei:

— Bum-bum mă neliniştește… Fulare de stele se iveau pe cer. Lunile nu răsăriseră încă, dar farul de aur de pe Canope îşi punea reflexele pe faţadele clădirilor. Ceva nu-i în regulă. Şi nu sunt singurul care simte asta. Dozzi a făcut ieri o aluzie… S-ar zice… s-ar zice că Bum-bum, păianjenii, bondarii, cârtiţele şi sfredelitele formează un grup aparte…

— Dar a existat un exemplu asemănător şi pe Pământ, nu? spuse Nataşa. Animalele din Australia erau diferite de tot ce se putea întâlni aiurea.

Kellus dădu din cap.

— Dar erau străine, fapt dovedit în repetate rânduri. Şi Bum-bum e străină în lumea asta. Nu-i la locul ei. Mă întreb chiar dacă e… un animal.

Nataşa se încruntă.

— Cum? Vrei să spui că ar putea fi o maşină?

— Nu, chiar o maşină, nu. Dar acum mai bine de o sută cincizeci de ani geneticienii au făcut pe Pământ experienţe tulburătoare. Au creat androizi care se comportau în mod inteligent şi erau de neîntrecut în specialitatea lor.

— Bum-bum? Un android?

— E foarte cu putinţă. Am început să lucrăm împreună cu colegii de la celelalte servicii.

— Şi le-ai vorbit de ipoteza asta?

— Nu încă… Dar am s-o fac mâine. O să putem apoi lucra mai în voie. Plexul V al păsării Bum-bum îi fascinează pe biologi, ştii. Poate fi găsit, într-o formă simplificată, la cârtiţe şi bondari. La sfredelite şi păianjeni e niţel mai altfel…

— Ştiu zise cu blândeţe Nataşa. Nodul în X, nu-i aşa?

Kellus zâmbi.

— Aşa e. Nodul în X.

— Victorie, spuse el a doua zi. Nu numai că lucrăm împreună, dar băieţii de la electronică şi de la chimie stau tot timpul cu noi. Ştii ce-o să încercăm? O să încercăm să construim un aparat ca să stăm de vorbă cu Bum-bum.

— Nu crezi că mergeţi prea departe? Vreau să spun: credeţi realmente că Bum-bum e o fiinţă de rasă superioară, cu care poţi vorbi cum ai vorbi cu un om?

— Aproape. De fapt, Gesraud, şeful biologiei, crede că Bum-bum trebuie să răspundă la unii stimuli radio.

Nataşa ridică din umeri.

— Muzica liniştită pare să-i facă plăcere, de acord. Şi se înfurie când sporovăim pe unde. Dar de aici până la a-ţi închipui…

Jignit, Kellus nu răspunse. Peste două zile aflaseră.

SOSIRE

— Şi vorbeşte?

— Cântă, să zicem, răspunse Kellus. Necazul e că schimbă ades lungimea de undă şi-i nevoie de multă atenţie ca s-o poţi urmări…

— Şi ce povesteşte?

— Copilării… Lucruri fără prea mare importanţă.

Mai merseră câţiva paşi. Scurta primăvară de pe Miage făcea loc verii. Roiuri de muşte albastre vârstau după-amiaza, sub razele arzătoare ale lui Wiz. Copacii-fluturi erau de un roşu-aprins şi cete de peşti microscopici ţâşneau în apele râului, între două anafore.

— De fapt, zise Kellus, încă nu-i prea înţelegem foarte bine discursurile. Dar de un lucru suntem foarte siguri: ştie că o ascultăm. E un android nespus de deştept. Dacă ajungem să ne facem înţeleşi, ne va fi o aliată folositoare.

— Atunci nu te mai nelinişteşte nimic? întrebă Nataşa.

— Aş dori să-i cunosc pe cei care au creat-o pe Bum-bum şi bondarii, păianjenii-dansatori şi sfredelitele… Aş vrea să ştiu dacă au pierit, sau dacă ne aşteaptă undeva. Dar, mai ales, mi-ar plăcea să cunosc rostul lui Bum-bum…

Ajunseseră la cercul vorbăreţ al bărbaţilor şi

femeilor de la bază. Nemişcată asemeni unei uriaşe statui caricaturale, Bum-bum îşi îndrepta pliscul roşu către complexul aparat pe care, cu două zile în urmă, Dozzi îl botezase „bum-bumor”.

— Berg, spuse cu un zâmbet radios Chafiro, nu ştiu cine ne-a lăsat un asemenea dar, însă pasărea asta drăcească ne va fi cândva folositoare.

— Întocmai, răspunse Kellus, mă întrebam dacă a fost făcută pentru a fi folositoare… sau pentru altceva.

— *Bum-bum!* făcu Bum-bum, de parcă i-ar fi înţeles cuvintele.

Vara trecea şi iarna îngălbeni. Râul se făcu un firicel de apă. Copacii-fluturi se preschimbară în tufe triste. Pe cerul aproape alb, Wiz era o scânteie toridă. Transmiţătorul reparat revărsa material de construcţie menit măririi bazei. Erau anunţaţi cei dintâi „civili”.

— Iată, spuse Kellus, intrând în biroul lui Chafiro.

— Iată ce?

Ornitologul depuse un volum uriaş în faţa directorului.

— Dosarul Bum-bum, complet. Adică, al androizilor de origine necunoscută descoperiţi pe Miage din sistemul lui Wiz de către glorioşii cercetători ai Confederaţiei celor Patru Provincii.

Chafiro mormăi, zâmbi, mângâie dosarul şi făcu o strâmbătură.

— Cu dumneata, Berg, nu sunt niciodată sigur că

am terminat.

— Şi aveţi dreptate…

Chafiro oftă.

— La ce te mai gândeşti, Berg? Vrei să faci din struţul dumitale muzical un mare compozitor?

— Dacă se află aici un mare compozitor, acela sunt eu, spuse Kellus. Iertaţi-mi lipsa de modestie. Scoase din scurtă un teanc de foi. Dosarul ăsta va veni în continuarea celui pe care vi l-am predat.

— Şi subiectul?

— Tot Bum-bum. Sau, mai degrabă, rostul lui Bum-bum. Kellus îşi încrucişă mâinile şi privi ţintă spre director. După părerea dumneavoastră, Chafiro, de ce a putut fi pus la punct un asemenea android?

— Habar n-am… Şi greşeşti bătându-ţi capul cu asta. Cei care au creat-o pe Bum-bum şi insectele astea îngrozitoare erau străini, Berg, fiinţe pe oare fără îndoială nu le vom cunoaşte niciodată. Şi, crede-mă, aşa e bine. Miage va fi deschisă colonizării şi Bum-bum va constitui o curiozitate, o atracţie.

Kellus zâmbi.

— Dar *trebuie* să ştim! spuse el. Pe unele lumi se află ruini ciudate şi arheologii extra-solari încearcă să ghicească ce civilizaţie le-a putut înălţa. Pe Luna-Urii, în sistemul lui Vialle, a fost descoperit…

— Ştiu! Dar Bum-bum e un android, ca şi cârtiţele şi celelalte plăgi… Se reproduce şi se comportă ca o fiinţă vie, chiar dacă e un fel de…

de jucărie.

Kellus se ridică dintr-un salt.

— Ce aţi spus?

— Eu? Că Bum-bum n-are nici o…

— Nu. Aţi spus că e o jucărie, un fel de jucărie…

— Dumnezeule mare, Berg, doar n-ai să…

Dar Kellus şi ajunsese în curte.

„Bum-bumorul” era pregătit şi Kellus aşeză banda în faţa ochiului de lectură. Apoi îşi îndreptă trupul şi întinse un deget:

— Am înregistrat pe banda asta o compoziţie muzicală. N-am fost niciodată un artist şi regulile fundamentale ale muzicii mi-au scăpat întotdeauna. Dar am folosit toate cunoştinţele asupra păsării Bum-bum, adunate în cursul ultimelor luni. Ridică fruntea spre pasărea cea mare. Ochii ei faţetaţi reflectau soarele şi gâtul ei lung se legăna uşurel deasupra asistenţei. De fapt, muzica pe care o vom transmite e o sinteză a diverselor bucăţi remarcabile prin faptul că o mişcă simţitor pe Bum-bum. Ele nu seamănă totuşi cu nimic cunoscut şi tocmai muzica asta evocă, poate, limbajul pe care trebuie să-l fi folosit cei ce au creat-o pe Bum-bum, odată cu ceilalţi androizi.

Tăcu, iar Varkov porni banda. O stranie muzică se înălţă atunci. Ritmul ei era destul de sprinten, de iute. Notele goneau cu stranii aliteraţii, cu întreruperi şi suişuri neaşteptate. Te duceau cu gândul la o cursă extraordinară, la o şarjă

războinică.

Şi pasărea Bum-bum păru să se trezească. Prudentă, asistenţa se depărtă. Cele două picioare lungi tremurau convulsiv. Chafiro privi cu nelinişte spre Kellus. Dar ornitologul îi zâmbi liniştitor.

Bum-bum începu deodată să alerge în lung şi-n lat. Urmărea în felul ei ritmul muzicii şi, timp de câteva minute, brăzdă poiana încoace şi în colo, zvârlindu-şi picioarele ca pe nişte resorturi şi îndreptându-şi, ca o suliţă, pliscul roşu. Adunate îndărăt, pseudo-penele nu se mişcau.

Ritmul muzicii se precipită atunci, iar Bum-bum porni. Fantastica maşină însufleţită, atinse într-o clipită limita poienii şi pieri printre coline, într-o ţâşnire de frunze uscate.

— Asta-i, spuse vesel Kellus. A luat-o din loc... Acum toate privirile erau aţintite asupră-i. Liniştiţi-vă, adăugă el, are să se întoarcă. Ne-ar lipsi prea mult. Dar cred că am cam izbutit. Muzica asta o pune literalmente în mişcare.

— În mişcare? întrebă Chafiro. Zi mai degrabă că o goneşte de parcă penele i-ar fi luat foc.

Kellus se aşeză pe cutia „bum-bumorului”.

— M-am întrebat multă vreme care a fost rostul lui Bum-bum, ce aşteptau de la ea... să zicem, constructorii ei. L-am studiat cu încăpăţânare morfologia şi mi-am spus că, având asemenea picioare...

— Un alergător, zise Chafiro. O pasăre alergătoare...

Kellus încuviinţă, plecându-şi capul.

— Rasa asta necunoscută trebuie să fi fost foarte evoluată pentru a crea un android inteligent ca Bum-bum – pentru că e inteligentă – numai şi numai ca să facă din ea un animal de curse…

În clipa aceea Bum-bum se ivi iar în depărtare şi se apropie, lăsând în urma ei o dâră de praf alb. Străbătu râul, trecând ca o săgeată pe dinaintea asistenţei uluite şi se depărtă din nou, biciuind solul cu picioarele ei ca două nemaipomenite biele.

— Fantastic, spuse Chafiro. Se apropie de Kellus, zâmbi şi adăugă: Şi totuşi… care poate fi rostul celorlalţi? Al bondarilor roşii, al păianjenilor şi…

Kellus îşi ridică mâinile spre cer.

— Asta, zise, e treaba colegilor mei de alte specialităţi. Ştiţi prea bine, Chafiro, că am oroare să pun probleme.

Toamna se apropia atunci când Transmiţătorul se apucă să reverse cohorte de civili, candidaţi pionieri pentru Miage, care căscau ochii auzind tehnicieni serioşi fredonând în jurul lor. De pe terasa uneia din noile turnuri, Chafiro şi Kellus contemplau invazia paşnică şi zgomotoasă.

— Cândva, spuse Chafiro, când lumea asta va fi devenit independentă, că ăsta-i destinul tuturor lumilor, ai să fii considerat drept părintele planetei Miage. Vei fi omul care a pătruns taina păsării Bum-bum…

— Poate, răspunse liniştit Kellus, afară numai de

cazul în care voi rămâne genialul compozitor al *Cursei păsării Bum-bum*, operă muzicală în şase părţi, pentru multe şi felurite instrumente: galop de probă, pornire, primul viraj, linie dreaptă, al doilea viraj şi sosire…

Chiar în clipa aceea pasărea Bum-bum trecu într-o viteză uluitoare prin faţa bazei şi zvârli un răsunător şi mândru: *Bum-bum*!

ALAIN DOREMIEUX

Născut în 1933 la Paris. Devine curând un adept al anticipaţiei şi participă la lansarea genului în Franţa (1952). Preia în 1957 postul de redactor-şef al revistei „Fiction”, principala revistă franceză de SF. Iniţiază apoi Clubul Cărţii de Anticipaţie (o colecţie de volume legate) şi revista „Galaxie”. Alcătuieşte trei antologii (*Poveşti fantastice de mâine*, *Poveşti ale vremurilor viitoare şi Viziuni ale Cosmosului*) apărute în editura Casterman. Autor de nuvele, a publicat la Eric Losfeld volumul *Lumi interzise*, iar în „Fiction” vreo treizeci de nuvele sub numele lui sau sub diverse pseudonime. Pregăteşte un roman ştiinţifico- fantastic, erotico-

psihologic, intitulat *La Vana*.

COŞMAR TRANDAFIRIU

Biologul Ulric şi însoţitorul lui, meteorologul Selme, se aflau de trei zile pe Syrtige, când se petrecu accidentul. Ulric era singur şi se înserase. Interiorul bazei avea o sclipire rece sub lumina albăstruie ce scălda pereţii metalici. Pe masa lui Ulric erau dispuse specimenele de materie organică adunate de el în timpul zilei. Le cerceta la microscop şi, mişcându-şi mâna încet, îşi nota silitor observaţiile pe paginile unui registru. Dacă-şi ridica privirile putea vedea prin hublou peisajul planetei, deşert calcinat, întunecat de crepusculul gălbui.

Explozia fu scurtă, ca o împuşcătură surdă. Venea din despărţământul care adăpostea generatorul. Ulric se precipită şi, îndată ce deschise uşa, văzu trupul lui Selme.

Îngenunche lângă coechipierul lui: Selme murise. Un miros de ars plutea prin încăpere. Cercetând aparatele, Ulric dădu peste nişte fire dezvelite, scoase din teacă. Înţelese că Selme fusese electrocutat.

Un accident absurd, pricinuit fără îndoială de o inexplicabilă imprudenţă a lui Selme. Cum putuse declanşa descărcarea care-l lovise? Abătut, Ulric ieşi din încăpere. Prima lui grijă fu să vestească staţiunea, la milioane de kilometri depărtare. Un sfert de oră trecu până să stabilească legătura prin

radio. Ulric povesti în câteva cuvinte accidentul, apoi aşteptă răspunsul staţiunii. Din nou trecu un răstimp, în tăcerea umplută de scuipăturile spaţiului. Răsună, în sfârşit, vocea infinitezimală, singura lui legătură de aici înainte cu lumea oamenilor. Operatorul staţiunii îl prevenea că o astronavă de salvare va ajunge pe Syrtige peste trei săptămâni, cu o altă echipă, care venea să-l schimbe.

Tehnicienii destinaţi observării planetelor de curând descoperite lucrau întotdeauna în echipe de cel puţin câte doi. În spaţiu şi pe lumile străine, răul cel mai cumplit era singurătatea. Ulric trebuia să se obişnuiască, de astă dată, cu ea.

Cu gesturi mecanice, scoase din magazie un excavator şi-l duse la două sute de metri de bază, luminându-şi drumul în amurgul tot mai întunecat. Maşina muşcă din sol; Ulric delimită o groapă de dimensiunea unei siluete omeneşti. Când fu destul de adâncă, se înapoie la bază, apucă trupul lui Selme şi-l cără.

Îl mai privi o dată pe Selme, înainte de a umple groapa. Cu ochii închişi, tovarăşul lui părea să doarme. Când totul se isprăvi, Ulric căută ceva pentru a însemna locul mormântului. Nu găsi decât pietre, pe care se mulţumi să le aşeze de jur împrejur.

Reîntorcându-se la bază, ameţi deodată, ca şi cum ar fi fost lipsit de aer. Se împiedică şi, fără să vrea, fu nevoit să se ghemuiască la sol. Trecu

astfel o bucată de vreme, nu ştiu cât. Apoi starea neplăcută se risipi; un val de aer îi pătrunse în gât şi i se păru că se trezeşte dintr-un leşin. Se ridică şi privi cu mirare spectacolul din jur. Scăldat într-o lumină trandafirie, deşertul de pe Syrtige îi apărea acoperit de o îmbelşugată vegetaţie de purpură.

Ulric căscă ochii. Imaginea se estompă, înecată în penumbră. Îşi aprinse lampa şi nu zări decât solul pustiit al planetei. Descumpănit de ciudata halucinaţie, intră în bază fără alt incident. Moartea lui Selme să-l fi tulburat în asemenea măsură, încât să-i deregleze percepţiile?

În noaptea aceea dormi prost. Prin minte i se perindau vise în care faţa moartă a lui Selme se plimba peste priveliştea cu vegetaţie purpurie. A doua zi hotărî să-şi continue observaţiile, ca şi cum nimic nu s-ar fi petrecut. Încheie examinarea particulelor pe care le studia în clipa morţii lui Selme. Când, cu un decalaj faţă de orarul standard al lui Ulric (datorită rotaţiei mai lungi a planetei) se făcu zi pe Syrtige, înghiţi o raţie alimentară şi părăsi baza.

Un subţire strat de muşchi şi licheni acoperea în plăci întinderile zonei mai temperate, unde fusese înălţată baza. Până atunci Ulric nu întâlnise viaţă decât la nivelul cel mai rudimentar: specii monocelulare, reproducându-se prin mitoză[4]. În

[4] Mitoză, diviziunea celulei vii, cu păstrarea aceluiaşi număr de cromozomi.

ziua aceea culese ca de obicei specimene, fără a se depărta cu mai mult de un kilometru de bază. Valurile terenului îi ascundeau, câteodată, clădirea profilată la orizont. Lipsa copacilor făcea intensă reverberaţia şi Ulric era nevoit să poarte ochelari cu lentile polarizante.

Cu toate astea, ridicându-şi din întâmplare capul în timpul lucrului, constată că lumina îi arde ochii în chip neobişnuit. Privi deşertul, silindu-se să-i înfrunte strălucirea. I se păru că nişte unde concentrice îi tulbură puţin câte puţin câmpul vizual şi tresări, văzând ivindu-se pe neaşteptate, ca o bucată smulsă dintr-un alt univers, un fragment de privelişte purpurie.

Se uită în direcţia bazei; era ascunsă de ondulaţiile terenului. Ulric încercă să facă doi-trei paşi. Solul i se clătina sub picioare. Deşertul de pe Syrtige pierea în jurul lui ca o ceaţă şi de pretutindeni se arătau pete de vegetaţie purpurie.

Ulric avu impresia că pătrunde direct în peisaj. Se afla în inima florei roşcate, lângă un râu pe malul căruia se înălţau copaci cu forme necunoscute. Îl încercă o sete de repaos, dorinţa de a se lungi pe covorul vegetal şi de a adormi acolo. Apoi ştiu că nu mai e singur şi, răsucindu-se, văzu o făptură cu pieptul pe jumătate ieşit din apă, care-l privea. Contemplă chipul femeii, de o frumuseţe animalică, umerii rotunzi, sânii la nivelul apei. Apariţia îl fascina. Fu cuprins de dorinţă.

Se stăpâni, totuşi. Toată mintea i se concentră

asupra noţiunii unui refuz. Îşi închise pentru mult timp ochii. Când îi deschise din nou, viziunea pierise, se afla singur în mijlocul deşertului gălbui. Se înapoie la bază, intrând cu impresia că se întorcea, ca într-o găoace apărătoare, în universul lui închis şi climatizat. În picioare în mijlocul cabinei, reflectă timp de câteva minute, apoi se aşeză la masa lui şi deschise registrul la o nouă pagină. Îşi povesti în amănunte viziunea, silindu-se s-o descrie precis.

Încheie cu cuvintele: *„Totul se petrece de parcă aş fi fost victima unei sugestii hipnotice, a unui fenomen telepatic necunoscut, care mi-a inhibat câmpul de percepţie”*. Şovăi pentru câteva clipe, după care adăugă: *„O asemenea ipoteză poate părea iraţională, fireşte, dar ce altă explicaţie aş putea propune?”*

Trecură două zile şi Ulric îşi spuse că fenomenul nu se va mai repeta. Dar avu loc din nou în ziua a treia, cu puteri sporite. Aflat afară, Ulric văzu priveliştea purpurie cuprinzându-l, făptura ieşind din râu şi îndreptându-se către el, printr-o mişcare sinuoasă, care avea ceva reptilin. Luptă pentru a scăpa de viziune, dar făptura urma să se apropie, li desluşea de aproape chipul, peste care vedea o hălăciugă lucioasă, trupul gol, şiroind de apă. Îi inspira o atracţie puternică, amestecată cu silă. Când fu gata să-l atingă, mintea lui ce lupta se dovedi din nou mai tare şi evadă din peisajul purpuriu. Ameţit, îşi reveni în panorama familiară

de pe Syrtige, regăsindu-se în faţa unei excrescenţe de vegetaţie cafenie, care se detaşa net pe suprafaţa goală a deşertului. Simţea prelungindu-se, pe şira spinării, fiorul încercat în clipa când făptura îşi ridicase mâna spre el.

Privind a doua zi dimineaţa prin hubloul cabinei crezu că visează: era acolo, la douăzeci de metri de bază, întinzându-şi braţele într-un gest de chemare. Aşadar, îl hărţuia până şi în refugiul lui. Hotărî, până la noi ordine, să nu mai iasă. Închis în locuinţa strâmtă, petrecu mai multe zile aplecat peste microscop, întrerupându-se numai pentru a dormi. Izolarea îl apăsa şi căpătă obiceiul de a vorbi de unul singur. Când nu mai avu ce studia, îşi trecu în revistă observaţiile anterioare asupra vieţii planetei. Răsfoind registrul, dădu peste pagina pe care însemnase relatarea primei sale viziuni. O reciti de câteva ori; memoria lui zămisli chipul ciudatei făpturi feminine, ochii ei de animal, gura aducând cu o rană. După cum îi venea, fără să se întrebe ce scrie, zvârli câteva rânduri pe pagina registrului: *„E mai mult decât frumoasă, e locul de întâlnire al tuturor viselor, al tuturor dorinţelor".*

*

În seara aceea căzu într-un somn greu, întunecat, din care ieşi cu simţământul că se smulge dintr-un fel de regn mineral. Gândul lui rămase o clipă la marginea conştiinţei, apoi ajunse la nivelul ei. Se uită la ceas, mirat că dormise atât. Se şi făcuse zi pe Syrtige, atunci când după orarul

lui obişnuit, minuţios reglat, ar fi trebuit să se trezească în plină noapte. Îşi părăsi culcuşul şi, cu mişcări stângace, se îmbrăcă, victimă a unei slăbiciuni care-i filtra în membre ceva ca un fir de apă îngheţată.

Starea lui proastă se accentua; percepţia unei prezenţe, simţământul că eră pândit, îl copleşiră. Se întoarse brusc, dând cu ochii de hublou. Un chip se înserase într-însul, ca un portret într-o ramă ovală. Tresărind, recunoscu făptura. Acţionând ca o lupă, materia groasă şi concavă a hubloului dilata perspectiva obrazului. În jurul acestuia, şuviţele se agitau ca nişte şerpi, de parcă un vânt cumplit ar fi suflat afară. Dar pe Syrtige nu era niciodată vânt…

Ulric se întrebă de când îl supraveghează, dacă-i pândise somnul. Ce voia de la el? Era cu neputinţă să fie doar produsul închipuirii lui. Era încredinţat că există aievea. Un fulger de luciditate îi descoperi adevărul probabil: era reală, dar înfăţişarea ei, nu. Îi oferea înfăţişarea asta pentru a-l înşela mai bine, pentru a-l ispiti mai bine. Poate că era un cameleon mental, arătându-se fiecăruia sub înfăţişarea cea mai potrivită pentru a-i neutraliza mijloacele de apărare.

Se întorsese, cu capul plecat; privi din nou făptura. Trăgându-se îndărăt, îşi întindea braţele spre el, poftindu-l s-o urmeze. Un gând dement fulgeră prin mintea lui Ulric: să iasă din bază şi s-o prindă cu orice preţ. Aşa avea să *ştie*. Ori ce s-ar întâmpla. Îi trebui un uriaş efort pentru a lupta

împotriva acestui impuls. Pentru întâia dată îi părea rău că-i nevoit să rupă hipnoza provocată de viziunile sale. Mişcându-se anevoie, de parcă ar fi urnit o povară, se duse şi acţionă dispozitivul de acoperire a hublourilor. Apoi se aşeză la masă, cu capul în mâini.

În aceeaşi zi transmise staţiunii următorul mesaj radio: *„Contrar observaţiilor anterioare, prezenţă probabilă pe Syrtige a unei forme de viaţă străină, în stare să acţioneze prin telepatie asupra simţurilor noastre”.*

A fost ultimul lui act lucid. Trecut de acest stadiu rămase prostrat, hrănindu-se mecanic între lungi intervale de somn, când adormea la masă. Starea asta se prelungi timp de câteva zile. Ulric nu mai avea decât gânduri ceţoase. Ştia numai că, pentru o pricină de care nu mai era într-adevăr conştient, trebuia să evite cu orice preţ deschiderea obloanelor de la hublouri. I se întâmpla să se deplaseze până la registru, să încerce să mâzgălească ceva. Mâna nu-i desena decât hieroglife incerte. Într-un rând îl deschise, la o pagină umplută cândva de el însuşi; nu-şi putu descifra propriul lui scris.

Sosi o clipă când, cu mintea descătuşată, parcă plutind despărţită de trup, ieşi dintr-una din perioadele lui de somnolenţă. Însoţit de ameţeli, ceva cenuşiu îl năpădea, ca senzaţia de după un post îndelung. Fără a sta pe gânduri se ridică, se îndreptă spre poarta bazei; era împins de un

instinct asupra căruia creierul nu opera nici un control.

Deschise poarta. Într-o lumină trandafirie, o îmbelşugată vegetaţie de purpură i se oferea vederii. O siluetă se desprinse dintre coloanele zvelte ale copacilor. Felină, cu mişcări suple, de şarpe, înainta spre el. Văzând-o, se dădu îndărăt, pătrunse în bază. Ea se aşeză în deschiderea porţii şi formele i se profilau de priveliştea roşcată. Ulric continuă să bată în retragere. Făptura venea către el, legănându-şi şoldurile. Îi vede ochii gălbui, lucind pe fata triunghiulară. Ochi ce împietreau. Din adâncul conştiinţei lui Ulric, tradusă printr-un nume care i se impuse, o amintire mitologică sui: Meduza. Acum făptura era chiar lângă el, peste el, se afla la pământ şi-l acoperea cu desăvârşire. Totodată înfăţişarea ei de femeie părea că se subţiază. Ceva sfredeli carnea lui Ulric şi el scoase un răcnet. În clipa aceea creierul i se prăbuşi în nefiinţă.

2.

Astronava trimisă de staţiune sosi pe Syrtige cu două săptămâni mai târziu şi se lăsă în apropierea bazei. Cei trei bărbaţi care constituiau noua echipă ieşiră şi se îndreptară spre clădire. Nimic nu se mişca împrejur, nimeni nu venise să-i întâmpine. Se aşteptau la asta. S-au aşteptat de când baza rămăsese mută la apelurile lor prin radio. În cursul

călătoriei nu izbutiseră să stabilească nici o singură dată legătura.

Privind poarta rămasă deschisă, şovăiră o clipă înainte de a pătrunde în clădire. Feţele lor aveau o expresie încordată. Când intrară, în cele din urmă, văzură îndată cadavrul lui Ulric şi se apropiară. Trupul era mumificat, pielea uscată adera la schelet. Tăieturi adânci îi brăzdau pieptul şi coastele. Abia mai păstra o înfăţişare umană.

Ridicară trupul; golit de măruntaie, nu mai avea greutate. Era uscat şi sfărâmicios, ca sticla. Apucându-l prea brusc, văzură că un braţ i se desprinde, pulverizându-se sub degetele lor. Aşezând grotescul cadavru la loc, cercetară baza, studiară dosarele lui Ulric, registrul în care îşi însemnase observaţiile. Citirea acestuia nu-i lămuri în privinţa morţii lui, dar le destăinui cărei fascinaţii îi sucombase. Ultimul mesaj trimis de Ulric prin radio şi retransmis de staţiune menţionase existenţa unei forme de viaţă ostile, cu putere telepatică. Trebuia să fi fost de ajuns de puternică pentru a acţiona direct asupra creierului lui Ulric, şi în asemenea măsură, încât, chiar prevenit, să rămână fără apărare. Dar care era natura primejdiei, cum ucidea făptura?

Şi, mai ales, care-i era înfăţişarea adevărată, de vreme ce puterea-i consta în imagini ale ei, pe care le proiecta? Până la elucidarea acestor probleme, planeta urma să fie mortală pentru rasa umană.

Cei trei se aventurară afară, în zilele următoare,

fără a întâlni nimic neliniştitor. Abia într-a cincea zi unul dintre ei, cel mai tânăr, se înapoie într-o seară fără o vorbă, foarte palid, la locuinţa unde însoţitorii lui se şi adunaseră. Începu să vorbească şovăitor, cu privirile încremenite. Şi-n ochii celor ce-l ascultau îşi făcu loc neliniştea. Povestea că se înapoia la bază când a văzut monstrul care-l ucisese pe Ulric. Dar nu un monstru i se înfăţişase, ci o femeie de o frumuseţe fără seamăn. Dacă se luau după jurnalul lui, Ulric avusese de-a face cu o făptură pe jumătate bestială, înzestrată cu mijloace de seducţie carnală. Tânărul care-şi isprăvea povestea văzuse, în schimb, o fiinţă eterată cu plete blonde, cu chip de înger. „Un chip cum văd în vis", precizase el, râzând prefăcut. Cu fraza asta dădea cheia apariţiilor şi toţi se puseră în gardă. Făptura extrăgea din subconştientul subiectului prototipul după care se modela: imagine a viselor şi dorinţelor individuale. Femeia-animal trebuia să corespundă gusturilor intime ale lui Ulric. Femeia-înger, dimpotrivă, era idealul inconştient al tânărului. Care să fi fost, dincolo de aceste măşti, chipul adevărat al monstrului?

— E de necrezut, adăugă tânărul, degeaba eram prevenit, ceva mă împingea către ea. A trebuit să mă împotrivesc din toate puterile. Ca şi cum voinţa mi-ar fi fost anihilată.

Se priviră unii pe alţii. În ochi li se citea o hotărâre sălbatică: aveau să-l răzbune pe Ulric şi să-i vină de hac fiarei, purtând măşti nenumărate.

Tânărul se numea Sagir; avea douăzeci şi cinci de ani. În noaptea următoare adormi cu greu. În minte i se perinda viziunea avută – imaginea femeii îngereşti cu lungi plete blonde, care părea să plutească şi să-l cheme. I se substituia imaginea unui monstru cu înfăţişare nehotărâtă. Monstrul se târa spre el pentru a-l cuprinde şi a-l înăbuşi. Se răsuci în pat. Avea palmele umede. Auzea lângă el răsuflările liniştite ale celor doi tovarăşi, îi invidie că puteau dormi. Când se lăsă, în cele din urmă, pradă somnului, i se păru că se scurseseră ore întregi.

…Tresărind, se deşteptă. Nu ştia cât e ceasul, dar pe planetă era acum dimineaţa. O zi palidă pătrundea prin hublouri. Lângă el, tovarăşii lui mai dormeau. Rămase câteva minute nemişcat, cu ochii în gol. O stare neplăcută îl încercă, sentimentul unei prezenţe. Brusc, ştiu. Capul i se răsuci către hubloul principal. Un chip se încadra în el. Un chip de înger, ce-l privea şi zâmbea, impenetrabil.

Deşteptându-se, ştiură ce se întâmplase. Monstrul lovise din nou; Sagir ieşise din bază. Printr-un ultim reflex, poate, închisese uşa în urma lui, scutindu-şi tovarăşii de soarta lui Ulric. Dar mai aveau oare vreme să-l salveze?

Palizi, cu buzele strânse, îşi îmbrăcară costumele, îşi încărcară pistoalele termice. Ieşiră pe deşertul planetei. Urmele lui Sagir se vedeau

anevoie şi erau şterse după o bucată de drum. Scotociră metodic împrejurimile. Dar tânărul rămânea de negăsit

Se îndârjiră să-l caute toată ziua. Simţeau că trebuie să dea de el, că nu se puteau mulţumi să-şi constate eşecul, declarând Syrtige definitiv improprie locuirii de către oameni. Voiau să-l răzbune pe Ulric şi pe tovarăşul lor. Voiau, fie şi cu preţul vieţii, să descopere adevărul, să cunoască natura primejdiei care-i pândea acolo pe oameni.

A doua zi, extinzând perimetrul investigării, se depărtară cu câţiva kilometri de bază. În locul acela solul se umfla în coline ce apăreau ca nişte cocoaşe la orizont. Ajungând în vârful uneia dintre ele, cel ce păşea în frunte se opri. Însoţitorul lui îl ajunse. Celălalt îi arătă ceva cu degetul. Amândoi priviră către poalele povârnişului, până atunci ascunse vederii.

Întins la piciorul colinei, zăreau trupul coechipierului lor, peste care se afla o formă cu margini vagi, acoperindu-l aproape cu desăvârşire. Coborâră coasta. Cum se apropiară, înfăţişarea făpturii se preciză. Desluşiră amândoi o femeie ce se întoarse încet către ei, făcându-le leneş faţă. Când făcură mai apoi schimb de păreri, se încredinţară că-i apăruse, fiecăruia, sub altă înfăţişare. Dar important era că şi unul şi altul nu vedeau în ea decât o imagine a frumuseţii, a irezistibilei puteri de seducţiune. Nu-i mai acordau nici o atenţie tovarăşului lor, întins neînsufleţit la

pământ. N-o mai vedeau decât pe femeia care se ridica pe jumătate, părăsind trupul de care se legase. Era scăldată într-o lumină trandafirie; îi privea paşnic, întinzându-şi braţele spre amândoi. La câţiva metri se opriră. „Trebuie... s-o ucidem”, şopti cu greu unul dintre ei. Îşi ridică pistolul. „Ai înnebunit, şopti al doilea. Uită-te la ea”. Îşi lăsase mâna pe braţul tovarăşului său; glasu-i avea un accent hipnotic. Se puse în mişcare, înaintă. Contururile făpturii redeveniră ceţoase în ochii celuilalt şi văzu nişte pseudopode zvârlindu-se în direcţia celui ce se arunca în capcană.

Viziunea îl dezmetici. Încet, ridică arma. Apoi, fără a privi ţinta în care trăgea, apăsă cu amândouă mâinile pe trăgaci şi trase de mai multe ori. Limbi de foc ţâşniră şi el îşi înălţă privirile către făptura care se prăbuşea. Într-o străfulgerare, ca un văl ce se sfâşie, văzu risipindu-se iluzia telepatică. Luptând cu flacăra ce o consuma, o formă respingătoare se răsucea pe sol. Niţel mai departe, tovarăşul lui se clătina, încă buimăcit. Omul trase pentru cea din urmă dată. Făptura se cabră într-un ultim zvâcnet. Atunci, cu paşi grei, se apropie de rămăşiţele înnegrite, le privi fără să-şi creadă ochilor.

Făptura era, incontestabil, vegetală. Configuraţia ei evoca un copac scund, cu trunchiul noduros, presărat cu ramuri groase de culoare cafenie şi având o structură de felul pielii. Rădăcinile hipertrofiate semănau cu nişte tentacule. Fiecare

dintre ele era acoperită cu burghie ascuţite şi tăioase.

Cei doi bărbaţi se apropiară. Cel ce fusese pe punctul de a sucomba fantasmei îşi venea în fire. Amândoi se uitară la trupul lui Sagir, asupra căreia făptura îşi începuse opera. Pe piept şi în coaste, găuri tivite cu sânge uscat însemnau punctele unde se înfipseseră burghiele.

— Un vampir vegetal, şopti unul dintre ei.

Înţelegeau acum de ce trupul lui Ulric fusese golit pe dinăuntru. Slujise făpturii drept pământ, drept humus hrănitor. Se înrădăcinase în el, sorbise, prin carnea lui, substanţa în măsură s-o alimenteze. Apoi, o dată substanţa absorbită, se desfăcuse de el; cu ajutorul rădăcinilor înzestrate cu mobilitate – rădăcini asemănătoare unor membre - se reîntorsese, probabil, în deşertul unde se cuibărea. Până în clipa când sosirea noii echipe îi redeşteptase instinctul distrugător.

După ce îşi îngropară tovarăşul, cei doi se întoarseră tăcuţi la bază. Unul dintre ei rupse într-un târziu tăcerea, dând glas întrebării pe care amândoi şi-o puneau în minte:

— Ce-i ciudat e că n-am avut de-a face decât cu un singur specimen. Nici o formă de viaţă nu există într-un exemplar unic.

Celălalt nu făcu nici un comentariu. Ce-ar fi putut adăuga? Ajunseră la bază îi aşteptau tot felul de treburi. Îşi petrecură ziua clasând notele lui Ulric şi pregătindu-şi raportul. Hotărâseră să plece a doua

zi, pentru a cere la întoarcere punerea în carantină a planetei. Când se lăsă seara, adormiră. La deşteptare făcură ultimele pregătiri. În sfârşit, ieşind din bază, încremeniră şi se clătinară orbiţi. Afară, într-o scăpărătoare lumină trandafirie, sute de femei radioase se îndreptau spre ei, cu braţele întinse.

FERNAND FRANÇOIS

Ofiţer de carieră, a scris o seamă de nuvele satirice şi altele, pline de dramatism. Ceea ce îl interesează în anticipaţie e mai puţin latura călătoriilor şi aventurilor extraterestre, cât studierea şi denunţarea unor condamnabile relaţii foarte pământene.

A MUNCI E O ADEVĂRATĂ PLĂCERE

George Kimbell Penbrook (a se pronunţa *Penbruc*) sau, mai simplu, George K. Penbrook (K-ul se pronunţă *ke*), străbătu ţopăind marele hall al puternicei *Home & Industry Research & Development Corporation*[5], *123, South 44th West Avenue, Chicago 7, Illinois, U.S.A.*

Strângând la piept o ditai servieta cu duioşia hărăzită de obicei unor fiinţe înzestrate cu o viaţă mai fremătătoare, pătrunse într-unul dintre cele douăsprezece ascensoare ale instalaţiei care, în fundul hall-ului, te îmbia la escaladarea celor optzeci de etaje ale imensei clădiri.

Ce potriveală întâmplătoare îl făcu pe numitul Joe Smith[6] (Louie pentru doamne şi Shorty, într-un anume mediu, pentru cei apropiaţi) să intre în aceeaşi clipă în lift?

George K. Penbrook (să-i spunem Mr. Penbrook, ca o atenţie pentru faptul că e respectabil) şi Shorty (să ne socotim apropiaţi de el) erau, unul pentru celălalt, cu desăvârşire necunoscuţi. Şi într-adevăr, în cursul comunei lor ascensiuni, Mr. Penbrook şi Shorty nici nu se luară în seamă.

---

[5] Societatea pentru studierea şi promovarea industriei şi amenajarea căminului. (n.t.)

[6] Joe Smith nu poartă un *middle name*. Acesta, numele din mijloc, e un al doilea pronume a cărui utilizare presupune un anume standard de viaţă. E indicat, în genere, doar printr-o iniţială. (Nota aceasta, ca şi cele ce urmează sunt, bineînţeles, nişte „note ale autorului”, în afara cazului când sunt urmate de fatalul n.t.)

Now[7], înfăţişarea lui Mr. Penbrook, era cea mai ştearsă cu putinţă.

Aici trebuie fără îndoială căutată pricina pentru care Shorty nu-l „văzu”, în adevăratul înţeles al cuvântului, pe Mr. Penbrook, sau – dacă-l văzu – n-a fost decât pentru a alunga îndată din minte imaginea lui ceţoasă (de felul unui desen în creion, pe jumătate şters cu guma). Şi, tot astfel, trebuie fără îndoială să vedem în faptul că Mr. Penbrook trăia deja convorbirea pe care urma s-o aibă cu Barn O. Booth, pricina pentru care, în afara vagii senzaţii a înregistrării unei prezenţe străine, nici nu-şi observă tovarăşul de ascensiune.

Shorty era antiteza vie a lui Mr. Penbrook. Pe cât de ştearsă faţa inconsistentă a lui Mr. Penbrook, pe atât de plină cea jovială şi rubicondă a lui Shorty. Pe cât de înguşti şi încovoiaţi umerii lui Mr. Penbrook, pe atât de larg şi de puternic pieptul lui Shorty. Apendicele nazal al lui Mr. Penbrook semăna, din toate punctele de vedere, cu un nas prin excelenţă mijlociu; s-ar fi zis că nasul turtit al lui Shorty era lipsă. Dacă ţeasta groasă a celui din urmă oferea un spaţiu restrâns activităţii circumvoluţiunilor sale cervicale, voluminoasa cutie craniană a lui Mr. Penbrook era inepuizabila cutie a Pandorei din care proprietarul ei extrăgea, la intervale regulate, câte o nouă şi mirifică născocire.

---

[7] I se va ierta autorului vorbuliţa asta expletivă, introductibilă şi, de altminteri, inutilă pentru înţelegerea textului.

Uitându-se la Shorty îţi veneau pe buze cuvintele: vechi boxer retras de pe ring. Văzându-l pe Mr. Penbrook, ideea unui intelectual în plină productivitate ţi se impunea de la sine.

Cât priveşte aparatul vestimentar – fie că era vorba de eleganţa ţipătoare a costumului şi de agresivul nod de cravată a lui Shorty, sau de neglijenţa deplină a costumului executat de Roebruck[8] în milioane de exemplare, pe care-l purta Mr. Penbrook – el reflecta întocmai natura îndeletnicirilor ambelor personaje.

Shorty ieşi din ascensor la etajul 79.

Mr. Penbrook coborî la al 80-lea, care era etajul de sub acoperiş.

*

Biroul lui Bran O. Booth III (O, însemnând Oscar), al treilea cu acelaşi nume, Preşedinte al Boardului şi *General Manager*[9], la *Home* & *Industry Research & Development Corporation*, se afla într-o *penthouse*[10] pe care şi-o construise în vârful clădirii Corporaţiei.

Sally, secretara, îşi lustruia unghiile peste maşina de scris când Mr. Penbrook deschise uşa micului ei *Office*.

---

[8] Nu-i vom face lui Roebruck insulta de a mai aminti cititorului reputaţia acestei mari case ce vinde, pe baza unui catalog, articole de confecţii apreciate pe întreaga planetă.

[9] Preşedintele Consiliului de Administraţie şi Director General (n.t.)

[10] Mic hotel particular al unui miliardar pe acoperişul în chip de terasă, al unui zgârie-nori.

— *Yes… sss*? întrebă Sally cu un *drool*[11] foarte pronunţat, fără a avea nevoie de mai mult de o clipire pentru a-l cântări pe vizitator.

— Penbrook, spuse Mr. Penbrook. George K. Penbrook. Fii bună şi anunţă-mă, B.O.B.[12] Mă aşteaptă.

— Aveţi întâlnire la 55, spuse Sally. E fără şapte. Puteţi vorbi cinci minute. Sunteţi cel din urmă pe ziua de azi. Nici o putere de pe lume nu-l poate reţine pe Barn O. Booth la birou, după ora închiderii! *Sitdown*[13], Mr. Penbrook!

Sally (am spus oare că era brună) avea buzele roşii, sânii micuţi şi o rochie ce te făcea să gândeşti că fata purta lenjerie puţină: trei fapte uşor de observat şi care nu-i scăpară lui Mr. Penbrook.

— Dă-mi voie… spuse Mr. Penbrook. Scoase din servietă un dreptunghi de carton de dimensiuni modeste: *You are new here*, *I can see*[14] iată cartea mea de vizită.

Gura lui Sally se rotunji într-un foarte mic.

— Dar… e albastră, spuse ea.

— Incontestabil, se învoi Mr. Penbrook.

Sally lepădă polizorul.

— E un albastru foarte frumos.

— Eşti nouă aici, pe câte văd.

— Şi acum, anunţă-mă! spuse Mr. Penbrook.

---

[11] Accent tărăgănat din Sud.

[12] A se pronunţa Bi O. Bi. Sunt iniţialele lui Bam O. Booth.

[13] Luaţi loc.

[14] Eşti nouă aici, pe câte văd.

— Neapărat, Mr. Penbrook. Doar e treaba mea, nu-i aşa? Dar veţi intra mai devreme cu o bună jumătate de minut…

Sally îl anunţă pe Mr. Penbrook în *buzzer*[15].

— Să intre! lătră glasul lui Barn O. Booth.

Sfânta-Sfintelor lui Barn O. Booth III era o văgăună tare confortabilă.

— Hello, George! Ce mai faci? răcni Barn O. Booth, de după un birou mare cât Empire Building.

— Bine, zise Mr. Penbrook.

— *Have a seat*![16] Ce vânt rău te aduce? Vreo afurisită de găselniţă, hai? *Make it short*[17], dragă băiete. N-am decât câteva minute. Meserie blestemată, ce să mai vorbim!

Înainte de a se aşeza, Mr. Penbrook îşi pironi privirea pe „peretele de odihnă” din faţa lui Barn O. Booth.

Decoratorul îl zugrăvise într-un „Verde-Crepuscul” cuprinzând subtile nuanţe cenuşii, ce nu puteau fi bănuite de un ochi profan, dar care-i dădeau o liniştitoare luminozitate.

„Condiţionare perfectă, aprobă în sinea lui Mr. Penbrook, ca de fiecare dată când pătrundea în biroul lui Barn O. Booth. Când te gândeşti că au folosit mai multe soiuri de roşu pentru a ajunge la verdele ăsta atât de frumos!”

Mr. Penbrook obţinu în scurtul răgaz al

---

[15] Microfon (n.t)

[16] la loc! (n.t)

[17] Mai pe scurt! (n.t.)

contemplării o destindere înviorătoare pentru nervii lui surmenaţi, aşa că se afundă cu voluptate în fotoliul-club amenajat pentru vizitatori. Vestitul *breathable cloth*[18] de o bogată culoare „Martian-Green”[19], anume concepută pentru *sitting confort*[20] cedă cu o graţie calculată sub singura parte într-adevăr cărnoasă a lui Mr. Penbrook, sporind senzaţia de plăcere fizică pricinuită de „peretele de odihnă” al lui Barn O. Booth.

— Eşti mulţumit de noua secretară? se informă Mr. Penbrook.

De dincolo de sticla mată a uşii se auzea pârâitul exacerbat al maşinii de scris.

— George, ai venit să mă vezi ca să-mi vorbeşti de mărunta *nuisance*[21] care poartă numele de Sally?

— Nu neapărat.

— Atunci am să-ţi spun, urmă Barn O. Booth, că nu-s „în mod special” mulţumit de ea.

— Nu se compară cu Thwaites?

— Să fiu spânzurat dacă se comportă, *brother*[22]!

---

[18] E vorba de cunoscuta ţesătură „respirabilă”, produsă pentru scaune de E.I. al lui Pont de Nemours et Co., Inc., Wilmington, Delaware, U.S.A. Se ştie că „respiraţia” ţesăturii e asigurată de nenumăraţi pori invizibili, îngăduind inspiraţia şi expiraţia aerului aflat în scaun.

[19] În româneşte: „Verde-Marţian”. Nuanţa poartă cifra de referinţă 585 CC din albumul EI 4184 al fabricantului. Singura ei legătură cu Marte e reprezentarea marţienilor, în cea mai mare parte a magazinelor ilustrate, specializate în anticipaţie.

[20] Gradul de confort perceput de o persoană atunci când ia loc, ocupă un scaun sau îl părăseşte.

[21] Pacoste (n.t.)

[22] Frate (n.t.)

— oftă Barn O. Booth. Mi-au ales-o tânără şi frumoasă. E tipul de fată care se *date*[23] – pe ruptelea! Barn O. Booth îşi roti încheietura braţului, aducând astfel ceasul în câmpul lui vizual: E exact 57, observă el. La ora cinci, în trei minute, tot atât de exact, se va duce să-l întâlnească pe băiatul din clipa de faţă. Va prefera să lase să i se adune pe masă lucrul rămas în urmă. Sindicalmente vorbind, n-am ce-i face: sunt legat de mâini. Dar nu ştiu ce mă opreşte să-i fac vânt! Mă uluieşte faptul că nu s-a apucat să-şi dreagă botul… Barn O. Booth scoase un mârâit, poate de părere de rău că băiatul din clipa de faţă nu era Barn O. Booth: Ceea ce mă face să-mi amintesc, dragă George, că nu-ţi mai rămân nici două minute pentru a-mi spune de ce ai trecut pe la mine. La cinci o şterg, am partida „mea" de golf!

Mr. Penbrook îşi desfăcu servieta şi scoase un nou carton, asemănător celui precedent. Îl puse pe biroul lui Barn O. Booth.

George K. Penbrook, Color Engineer and Device Contriver[24], citi Barn O. Booth.

— Vechiul şi plăcutul *job*[25], hai? Păi asta nu-mi

[23] *To date* înseamnă, în americană, pentru un tânăr (sau un bărbat încă tânăr) să stabilească o întâlnire cu o fată pentru a o scoate la restaurant, la bal sau la cinema, sau la o combinaţie a acestora. Incidental, băiatul şi fata pot fi foarte tineri, până într-atât încât să-şi roadă pantalonaşii pe băncile şcolii (primare); în care caz dineul e înlocuit printr-o Coca-Cola sau un cornet cu icecream la drugstorul din colţ.

[24] George K. Penbrook, Inginer Colorist şi Inventator de Patente (n.t.)

[25] Slujbă (n.t.)

spune nimic nou, George K. Penbrook!

Barn O. Booth era un băiat adipos, cu tenul unui băutor de lapte (dar se trata cu whisky), cu unghii de căruţaş (fusese) şi cu obiceiuri de multimiliardar (ceea ce devenise). Mozolea (mestecatul tutunului era doar o amintire) o havană uriaşă şi de obicei stinsă, pe care o strivea nepăsător, dar cu băgare de seamă, într-unul din colţurile gurii.

— Nu-mi spune nimic nou, repetă el gânditor. Şi totuşi… întrerupt de violentele întoarceri ale carului, la capătul rândului, în oficiul secretarei pârâitul maşinii atingea paroxismul: înţeleg! strigă Barn O. Booth. E albastră, nu-i aşa?

— Hotărât albastră, îşi dădu cu părerea Mr. Penbrook.

Mr. Penbrook părea foarte sigur de el.

— E un albastru foarte frumos, spuse Barn O. Booth.

Mr. Penbrook aşteptă până ce constatarea se înfipse bine în creierul lui Barn O. Booth.

— Un albastru foarte frumos… repetă Barn O. Booth.

— E ora cinci, spuse Mr. Penbrook. Golful *dumitale* te aşteaptă…

— Cui îi pasă?… Mă simt fericit în societatea ta, bătrâne George.

Clădirea fu străbătută de ţârâitul unei sonerii stridente oare făcu să vibreze geamul mai al uşii.

— Closing time[26], observă Mr. Penbrook.

---

[26] E ora închiderii.

Maşina lui Sally îşi opri brusc zgomotul de mitralieră.

— Ce ţi-am spus? observă distrat Barn O. Booth, fără a pierde din ochi cartea de vizită colorată, pe care o întorcea şi o sucea cum se face la TV cu obiectul misterios al săptămânii.

În vârful uriaşului stup al lui *Home* & *Industry*, zumzăind de galopul miilor de funcţionari zvârliţi din alveolele lor, într-un iureş general pentru ocuparea ascensoarelor, de către ţârâitul asurzitor, maşina de scris a lui Sally se porni şi mai şi.

— Sărmanul tânăr! oftă Mr. Penbrook. Iată, mă cam tem, o *date*[27] amânată *sine die*…

Barn O. Booth trecu peste falsa compătimire a lui Mr. Penbrook.

— Da, e ceva la mijloc, spuse el.

— E cu siguranţă ceva la mijloc, afirmă hotărât Mr. Penbrook.

— Vorbeşte.

— Face o grămadă de bani. B.O.B., vrei brevetul?

— Dau cât vrei, Georgibus! Îl cumpăr.

— Afacere încheiată!

— Te ascult…

— N-am să mă apuc să te învăţ, începu Mr. Penbrook, Sistemul lui *Color Conditioning*[28].

---

[27] Întâlnire de dragoste {vezi nota nr. 2 de pe pagina 143).

[28] Termen intraductibil. Conceptul de Color Conditioning se va lămuri în cursul povestirii. E vorba de celebrul sistem pe care ţările Europei, sărăcite de pe urma veşnicelor lor lupte, nu l-au putut încă promova, din nefericire, în viaţa de toate zilele. Autorul îşi cere iertare că trebuie să-l citeze din nou pe du Pont de Nemours, căruia i se datorează

Condiţionarea biroului dumitale reprezintă o ilustrare magistrală. Acest cald „Sunlight”[29], oare acoperă cei doi pereţi încadrând golful, conferă localului sugestia confortului termic; prin efectele lui de adâncime, îl lărgeşte chiar când e vorba de cele mai mărunte dimensiuni; îi dăruieşte o lumină egală şi lipsită de strălucire, pe care n-o absoarbe „Ivory”[30]-ul cu înalt grad de reflectare de pe plafon şi pe care o mai îndulceşte şi minunata prospeţime a „peretelui de odihnă”, amintind minţii istovite liniştea păşunilor verzi[31] în frumoasele seri de vară. Agrement şi echilibru, higiena ochiului şi odihna creierului, toate se află aici![32]

— Ştiu toate astea, spuse Barn O. Booth, dar nu te credeam atât de liric.

— Am să amintesc doar de cele două sisteme care au venit să se adauge la *Color Conditioning*, pentru a desăvârşi ciclul. Mă refer la *Three*

Sistemul dar se cade să-i dăm Cezarului ce-i aparţine Cezarului.

[29] Galben-Soare. Referinţă exactă: *Nr. 2 Sunlinght Semi Gloss 202*.

[30] Fildeş. No. 1, Ivory Flat 101, Reflectance Value 73%

[31] E vorba de Verdele-Crepuscul, care a mai fost menţionat. *No. 9* Sunset Green 909. Are o Reflectance Value foarte scăzută: 16%

[32] Se cunosc aplicaţiile extrem de variate ale sistemului Color Conditioning. Ele nu se mărginesc doar la decorarea biroului sau home-ului, ci se extind la toate activităţile lăuntrice ale individului şi ale colectivităţii. *Color Conditioning* poate fi întâlnit la restaurant, la cantinele fabricilor şi universităţilor (excitare a poftei de mâncare), la magazin (invitaţie la cumpărare), la şcoală (reţinerea atenţiei), la spital (grăbirea vindecării) şi până şi în sălile de operaţii ale chirurgului (ridicarea gradului de acuitate vizuală şi condiţionarea tensiunii nervoase a doctorului), etc. Pe scurt, *Color Conditioning* reprezintă un aspect – şi nu cel mai neînsemnat – al utilizării raţionale a culorii.

Dimensional Seeing[33] care plasează – după cum ştii – muncitorul într-un cadru plăcut, scutindu-l de oboseala vizuală, favorizând randamentul şi raporturile dintre Direcţie şi Personal; şi la *Focal Point Painting*[34], de o însemnătate redusă, de vreme ce nu face decât să extindă, asupra exterioarelor, frumuseţea şi tonicitatea celor două sisteme. Pentru a fi complet, voi menţiona sistemul minor al Prevenirii prin Culoare al Accidentelor de Muncă.

— Toate astea sunt exacte, spuse Barn O. Booth, vino însă la chestiune. Ard să aflu… Dar să mă ia dracu' dacă am mai văzut-o pe Sally bătând cu atâta înverşunare la maşină. Să-mi înghit pălăria, dacă n-o fac să înceteze!

— Take it easy[35], n-ai să izbuteşti, spuse liniştit Mr. Penbrook.

— I'll be damned![36]

În biroul lui Sally se lăsă o tăcere neaşteptată. Glasul feţei făcu să vibreze membrana buzzer-ului.

— Îmi pare rău, *boss*[37], dar nu mi-a mai rămas nimic de bătut. N-aveţi să-mi mai daţi ceva?

— Dă-mi pace! zbieră Bran O. Booth. Şi du-te

---

[33] Adică viziunea în cele trei dimensiuni sensibile ale Spaţiului, sau punerea în relief, prin culoare, a maşinii unelte şi a suprafeţelor ei.

[34] Sistem ce constă în a armoniza, prin culoare, aspectul exterior al unei instalaţii industriale, echilibrând marile ansambluri şi îndreptând atenţia vizuală a spectatorului asupra punctelor menite a fi puse în valoare.

[35] Linişteşte-te.

[36] Să mă ia dracu'! (n.t.)

[37] Patroane (n.t.)

dracului, cu maşină cu tot!

— Bine, Mr. Booth, spuse glasul ascultător al lui Sally. N-am vrut să vă jignesc. În cazul ăsta am să-mi revizuiesc maşina: trebuie curăţată temeinic…

— De necrezut… mormăi Barn O. Booth. Sau se pregăteşte să-mi ceară o sporire de salariu, sau mi-au schimbat-o: nu mai e aceeaşi.

— Oh, ba da, spuse Mr. Penbrook.

— Să continuăm, spuse Barn O. Booth.

— Aşadar, am epuizat toate posibilităţile sistemelor cunoscute: fiziologia şi psihologia culorii nu mai au secrete pentru noi. Voi fi ultimul care să subaprecieze însemnătatea acestui domeniu al ştiinţelor: am luat parte activă la dezvoltarea lui; fireşte, Culoarea Psihologică îşi are locul în existenţa noastră. Dar se poate face mai mult… Mr. Penbrook se opri atât cât era nevoie pentru a-şi pregăti efectul: Am descoperit mai mult.

Barn O. Booth se uită la albastrul cărţii de vizită a lui Mr. Penbrook.

— Aduc un nou Sistem. Aveam Culoarea Psihologică, am găsit Culoarea Psiho-Dinamică. Acolo unde, prin intermediul ochiului şi al culorii, *Color Conditioning* şi sistemele lui complimentare creează condiţii optime de muncă (la birou sau în atelier te simţi ca acasă), eu creez munca. Mai exact, acţionez asupra creierului pentru a produce muncă. La acţiunea fiziologică şi psihologică a culorii adaug o reacţie dinamică a individului. Atracţia culorii se transpune în atracţie pentru

muncă. Se produce o mutaţie de valoare. Munca devine o nevoie, iar potolirea ei, ca potolirea oricărei nevoi fireşti, dă naştere la plăcere. Cu sistemul meu, încheie deosebit de solemn Mr. Penbrook, a munci e într-adevăr o plăcere.

— Aşadar, asta era: carta asta micuţă…

— De trei pe doi, preciză Mr. Penbrook. Gândeşte-te la efectul unei suprafeţe mai mari. Închipuie-ţi un „perete al muncii” acoperit de un albastru… de un „albastru salopetă* dacă-mi îngădui un prost joc de cuvinte. Am făcut experienţa la mine acasă. Am vopsit peretele din fund al bucătăriei. Servitoarea noastră neagră, Deborah, a renunţat la ziua când merge la cinema. Chemarea e irezistibilă; nimeni nu i se poate opune[38]. Nici o putere n-ar putea-o sili pe Sally să-şi părăsească maşina.

— Nu cumva vrei să spui că-i legată de ea, precum sclavul, pe vremuri, de piatra lui de moară?

— Ba chiar asta vreau să spun.

— Astounding![39]

---

[38] Acest albastru a fost numit, între timp, *Working Bine*. Invenţia lui George K. Penbrook constă, de fapt, în plasarea, între pelicula de pregătire (*Primer*) şi pelicula de finisare (*Top Coat*) a vopselii, a unei pelicule intermediare, zisă de „rezonanţă”, făcută dintr-un *Clear* (verni transparent) având drept produs de bază o răşină a cărei formulă (U.S. Pat, Reg.) conferă întregii suprafeţe vopsite neobişnuitele ei proprietăţi. În ţările anglo-saxone, pelicula intermediară a primit denumirea de *Work-Appeal*, termen folosit în zilele noastre, printr-o abuzivă, dar inevitabilă extindere a sensului, pentru şi în loc de *sex-appeal*. De fapt, adevăratul înţeles al *Work-Appeal-ului* este atracţia pentru muncă.

[39] Uluitor.

— Acţiunea încetează odată cu oboseala. Mă refer la oboseala „reală”. Sally e tânără şi plăcerea, nouă, are s-o ţină până-n zori. Cheltuiala de energie nu va depăşi energia de care are nevoie pentru a se distra într-un local de noapte… Ascultă!… A isprăvit de curăţat maşina. S-a apucat iar să bată, orice ar fi, de vreme ce i-ai refuzat o nouă hrană. Sistemul necesită o reevaluare a normelor de producţie.

— Doamne Dumnezeule! Nu există nici un mijloc de a o opri pe turbata asta?

— Ba da, spuse Mr. Penbrook. E de ajuns să-i retragi „cartea de muncă” dacă-mi pot îngădui un nou, şi tot atât de mediocru, joc de cuvinte.

— Înspăimântător! strigă Barn O. Booth, cântărind profitul pe care *Home* & *Industry* îl putea obţine de pe urma sistemului… înspăimântător şi senzaţional! I-ai dat vreun nume?

— *Working Color*[40]. Cu Working Color, se înflăcără Mr. Penbrook, intrăm în Era Productivităţii Accelerate. S-a zis cu lenea, cu vagabondajul, cu cele 40 de ore şi grevele perlate. E instaurarea Eficienţei totale[41]. Faptul că muncitorul salariat, chiar slab din punct de vedere economic, e redus la reînnoirea bienală a maşinii, a frigiderului şi a aparatului său TV nu constituie o ruşine a epocii noastre? Înseamnă a-l lipsi de perfecţionările

[40] Culoarea care munceşte.

[41] Cunoscută sub numele de *Saturation* în Marea Britanie şi de *Efficiental Plenty*, în America.

intermediare. Sistemul se extinde asupra tuturor domeniilor de activitate. L-am încercat la toate meseriile. Funcţionează în toate cazurile… Da, l-am încercat la toate profesiunile de pe lumea asta, sau, mai bine zis – de fapt, înseamnă acelaşi lucru – la cele exercitate în U.S.A.[42]. N-am uitat una singură. Sally a constituit ultimul test… Nu, repetă gânditor Mr. Penbrook, nu cred să fi uitat nici una…

Barn O. Booth apucă vesel un dosar gros, depus în cutia pe care scria „Intrări”.

— Destul am pălăvrăgit, dragă George! Am *business*[43] înaintea ochilor.

— Ţinând seama de temperamentul dumitale, Barn O. Booth, ai să te opreşti abia pe la două-trei dimineaţa!

— Am să cer să mi se aducă nişte hamburgeri, dar, pentru numele lui Dumnezeu, Georgie, scapă-mă de femela asta afurisită!

*

— Îţi place meseria dumitale, Sally?

— Oh! da, Mr. Penbrook, tare mult. Am atâtea de făcut, spuse Sally arătând hârtiile care-i acopereau masa. Într-asta constă farmecul, Mr. Penbrook, munca mea e o adevărată plăcere.

— Mă bucur pentru dumneata, Sally.

Mr. Penbrook îşi luă înapoi cartea de vizită, pe care Sally o aşezase pe masă, la vedere.

— Oh, nu, Mr. Penbrook, îl rugă Sally, n-o să mi-o

---

[42] Se pronunţă, aici, *luesei*.

[43] Treabă (n.t.).

luaţi, nu-i aşa?

— Oh! ba da, spuse Mr. Penbrook. Şi te iau cu mine.

— Dar nu pot, Mr. Penbrook. Priviţi câtă treabă mai am!

— Îmi pare rău, Sally.

— Mr. Penbrook, oftă Sally, daţi-mi-o... Mr. Penbrook, vă rog!

Insensibil, Mr. Penbrook vârî cartea de vizită în servietă.

— Mr. Penbrook... se mai rugă Sally. *My goodness!*[44] exclamă deodată, îngrozită. E şapte! Şi nu mi-aţi spus nimic. Întâlnirea mea!

— Să ne grăbim, Sally, spuse Mr. Penbrook, împingând-o către lift.

— Dumnezeule! se văită Sally, trebuie să mă opresc neapărat la etajul de dedesubt.

— Nici o problemă, Sally, spuse îndatoritor Mr. Penbrook.

Mr. Penbrook apăsă pe butonul etajului 79. Ascensorul coborî un etaj, uşile lunecară în lături şi Joe Smith îşi făcu intrarea în cuşca liftului.

— Louie!... Oh! iubitule, ai aşteptat atâta vreme, se înduioşă Sally. Cât de...

— Mai bine de un ceas! izbucni Joe Smith. Poate crezi că astea-s chestii care i se fac lui Joe Smith! Am să-ţi arăt că te înşeli, Baby...

— Stai să-ţi explic, *honey*... *Mr. Penbrook, this is*

[44] Dumnezeule! (n.t.)

Joe Smith. Honey this is Mr. Penbrook.[45]

— *Glad to meet you*, spuse Joe Smith.

— Încântat[46], spuse Mr. Penbrook.

— Mr. Penbrook, arătaţi-i cartea „dumneavoastră”. Cartea asta de vizită-i de vină, iubitule, spuse plângăcios Sally. Ai să pricepi îndată. „Trebuie” să-i explicaţi, Mr. Penbrook.

— N-are să dureze mult, spuse Mr. Penbrook. Vă place meseria pe care o practicaţi, Mr. Smith?

— Meseria mea? Mă întreabă dacă-mi place meseria mea, se înveseli Joe Smith, pocnindu-se zdravăn pe coapsă. Să mori de râs, pe onoarea mea!

— Să ştiţi că Louie e un tip destul de închis, Mr. Penbrook, se sclifosi Sally. „Habar” nu am ce învârteşte.

— Nu, meseria mea nu-mi place, Mr. Penbrook, dacă asta vreţi să ştiţi. Nu-mi place de loc. Nu-mi place munca; nu-mi place munca *mea*. Credeţi-mă, e o treabă pe care n-o faci cu inima uşoară!

— În cazul ăsta… spuse Mr. Penbrook, vârându-şi mâna în servietă.

— De fiecare dată mă pomenesc cu tot felul de gânduri negre! Dar trebuie să trăiesc. Îmi plac doar biştarii pe care mi-i aduce şi răgazul pe care mi-l poate dărui. Ceea ce mă îndeamnă să-mi amintesc, chibzui Joe Smith, că nu mi-am mai făcut mâna de

---

[45] Scumpule… Mr. Penbrook, el e Joe Smith. Scumpule, el e Mr. Penbrook (n.t.).

[46] Echivalentul lui „Glad to meet you”.

o bună bucată de vreme: fondurile sunt în scădere…

— Iată cartea mea de vizită, spuse Mr. Penbrook.

— Uită-te la albastrul ăsta, iubitule, spuse Sally.

— He! He! făcu Joe Smith.

— Aşa-i că e frumos?

— E un albastru tare frumos… Mâna lui Joe Smith atinse un obiect dur, ascuns subsuoară: Da, e un albastru tare frumos, repetă Joe Smith. Nu, nu-mi place meseria mea… dar cu dumneavoastră, iubite Mr. Penbrook, a munci… va fi o adevărată plăcere!

Şi Joe Smith, zis Shorty ucigaşul, făcu o găurică rotundă în capul lui Mr. Penbrook.

NATHALIE CH. HENNEBERG

Născută în 1917, de origine rusă, începe prin a scrie în ruseşte, apoi, sub îndrumarea şi cu colaborarea soţului ei Charles Henneberg, în franceză. După moartea acestuia (1959) îşi continuă singură activitatea literară. Între 1941 – 1947 a făcut parte din Forţele Franceze Libere. A publicat, în colaborare cu Charles Henneberg, două romane fără contingenţă cu anticipaţia, apoi alte două (*Naşterea Zeilor*, care a primit Marele Premiu al Anticipaţiei J. H. Rosny şi *Cântecul Astronauţilor*).

BIBLIOGRAFIE:

Romane:

Era Spaţială, Anul I, Roua soarelui (Opta): *Zeii verzi. Fortăreaţa pierdută. Sângele astrelor, Plaga* (Hachette).

Nuvele (aproximativ cincizeci) printre care:

Din fundul beznelor, Aripi în noapte, Stăpânii Orei, Lupoaica de-argint în prăpastie păşind.

Piese radiofonice:

Santinela, *Programare corectată*.

În pregătire: Partea a doua a romanului *Plaga*, intitulată *Zeul fulgerat*.

Lucrări traduse în spaniolă, italiană, engleză, polonă, germană.

STĂPÂNII OREI

Coborând de-a lungul vremurilor, Stăpânii Orei ştiu:

Nimic nu se cuvine schimbat în efectele prevăzute de marea armonie a cauzelor (în afara oscilaţiilor probabilităţii, în afara freamătului slabelor inimi omeneşti).

Ţinând seama de aceste inevitabile restricţii, călătoriile în timp sunt practicabile din 2000 în 2000 de ani, perioadă în care evenimentele nu lasă alte urme decât radioactivitatea, deplasarea axelor, resturile de ceramică şi de arme ruginite – atunci când e vorba de trecut – şi nu alcătuiesc decât un hăţiş de imprecizii, privind viitorul.

1

Era în septembrie 1942.

Lectora Emma Ciub străbătu, în chip de ciclon, localurile cenzurii militare a regiunii, pătrunse în biroul Annei Osten, redactor şi – cu un gest teatral proiectă pe masa acesteia un pachet de lungi plicuri violete. În aceeaşi clipă un grup de soldaţi se pregătea să planteze drapelul cu crucea încârligată pe vârful muntelui Elbruz, un rezistent murea în Franţa, un cuptor se aprindea la Auschwitz, blindatele lui Rommel se puneau în

mişcare la Marsa Matruh. Aici, la Damasc (Siria), o amiază de peruzea intra printr-o fereastră deschisă şi frunzuliţe purpurii de bougainevilleri plouau în curtea interioară.

Anne îşi puse lungile mâini aurite pe fabulosul morman de mesaje (corespondenţa armatelor 8 şi 9) şi-şi ridică, sub ciucurii negri ai părului neted, doi ochi orizontali, de forma frunzei de salcie. Nu puse nici o întrebare. Cele două colaboratoare puteau anevoie semăna mai puţin: Anne, mlădie ca o lamă, cu hazul ei de campioană de tenis, cu armura de filosofie surâzătoare; Emma, abruptă ca o stâncă, dar atât de romanţioasă! „Nu-i rea, gândi Anne. Se răzvrăteşte pentru că pune totul la inimă şi, cum e urâtă, crede în răutate… Iată, ceva mai puţine rotunjimi, un coc mai puţin şters, un nas mai puţin cârn (ucrainenii zic: *să nu plouă în el)* şi Emma ar fi o fată de treabă, poate chiar blândă”. Dar nu era nimic de făcut, măcar în privinţa nasului Emmei. Ea risipise pe masă plicurile violete şi striga:

— Na, admiră! Tu, care le iei întotdeauna apărarea celor din FFL[47]! Citeşte asta!

Asta era una şi aceeaşi misivă, altminteri scrisă cu eleganţă, fixând întâlniri peste o săptămână unui număr de opt doamne din cartierul rezidenţial. Cu cea mai vagă poezie, toate scrisorile reaminteau destinatarelor „o întâlnire de neuitat” din timpul precedentei permisii şi

[47] Forţele Franceze Libere.

exprimau speranţa unor clipe încă şi mai înălţătoare.

Numele doamnelor varia, dar semnătura rămânea aceeaşi: *Frank Allen.* După iniţiale, şi în ciuda consonanţei anglo-saxone, tipul făcea parte din aviaţia franceză (din 1941, numeroşi voluntari FFL purtau, ca măsură de precauţie – familiile lor rămânând în Franţa – nume canadiene sau engleze).

— Ei bine? întrebă Anne, fără a se arăta nerăbdătoare.

Sacii de corespondenţă poştală erau alcătuiţi îndeosebi din asemenea bilete. Veneau din Benghazi, din Tobruk, din Djibuti. Nici unuia dintre băieţi nu-i păsa de faptul că furniza inamicului elemente utile. Recent înfiinţat, serviciul cenzurii era înecat de valul ăsta de nepăsare. Funcţionarii puteau doar decupa sau acoperi cu tuş informaţiile militare prea evidente. Anne se întreba dacă treaba asta complica munca spionilor… Nu numai că se scria, dar se şi vorbea mult, iar un combatant în permisie nu se aflase niciodată singur pe pietrele străzilor din Beirut sau Damasc. Şi tocmai asta o scandaliza pe Emma!

— Ei bine, scuipă ea, roşie toată, asta-i tot ce găseşti să spui? E… e imoral! Îi cinstim, sunt nişte Cruciaţi, nu-i aşa? Nişte îngeri înarmaţi, în slujba dreptăţii! Şi ăsta, cu turma lui de femei! Le cunosc pe toate, îţi dai seama. Două dansatoare, patru femei măritate, o diaconiţă şi o minoră – care

lucrează aici!

În legătură cu cea din urmă, căreia armata a 9-a îi zicea cu drăgălăşenie „canapeluţa”, ar fi fost multe de spus… Dar nu erau acolo pentru a sta de vorbă! Cinci sute de scrisori de sac (şi un număr incalculabil de saci) aşteptau controlul: scrisori în engleză, în franceză, arabă, spaniolă, maori… scrisori secrete ale combatanţilor din Pacific, în graiul fiecărei insule, şi cele ale femeilor voalate din Deir-Ez-Zor, care nu vorbesc decât limbajul lor special, „limba haremurilor din Deir-Ez-Zor”. Misive dictate vagmistrului, scribului din sat, secretarei de direcţie, vrăjitorului… Oraşul era o imensă gară de triaj a corespondenţei şi Emma găsea timpul să vegheze asupra moralităţii celor din FFL!

— Nu văd… începu Anne.

— Nimic! Fireşte, nu vezi nimic! În ochii veacurilor viitoare vom reprezenta o epocă eroică! Eroică! Dacă vreodată maşina lui Wells… vreau să spun, dacă vreodată un călător explorând timpul ar cădea printre noi, el n-ar trebui să vadă decât Idealul, Eroismul! Şi… şi puştii ăştia lipsiţi de creier dezorganizează spatele frontului! Îl corup, îţi spun! În afară de asta, pomeneşte toate oraşele prin care trece şi pune şi data! Ai putea să-i urmăreşti deplasarea pe o hartă! O hartă! (Emma nu repeta niciodată mai puţin de două ori un adevăr elementar.) Cei de la Stalingrad, în schimb…

Anne n-o mai privea. În faţa fântânii de marmură înverzită, în curte, un copilaş arămiu gol-goluţ

prindea apa cu palmele larg desfăcute. Pe malurile Volgei katiuşele îşi reluau lunga răguşeală şi, prefăcut într-o floare roşie cu elicopterul lui, singurul general neamţ niţel poet sărea pe aeroportul din Kiev. Emma Goebbels îşi lua copiii la plimbare. În nisipurile libiene băieţi necunoscuţi se băteau, mureau, voiau cu deznădejde să trăiască. Istoria e lipsită de morală.

— Le doresc celor din Stalingrad să-şi petreacă permisiunea pe Barada[48], zise domnişoara Osten. Şi chiar şi călătorului prin timp!

Anne era invitată la masă în aceeaşi seară de colonelul L. (din serviciile speciale britanice), căruia toată lumea îi spunea simplu „Lord”, cu toată ambiguitatea pe care faptul o comporta. S-au povestit mii de istorii despre acele vremuri epice şi despre colaborarea Serviciilor Speciale aliate, pe ruinele vechilor rivalităţi coloniale. Asta nu împiedică scăparea de lovituri în picioarele vecinului. Dacă Anne se afla acolo, tovarăşul-şi-şeful ei o autorizase, iar, dacă Lord o invitase, o făcuse cu gândul nemărturisit de a-l supăra pe numitul „tovarăş-şi-şef”. Cu toate acestea, în cursul serii, la un moment dat, când un colonel australian povestea nişte bancuri fantastice despre propriul lui regiment, când apa se evapora pe marginile vaselor răcitoare şi când lumânările ascunse printre florile de şofran dăruiau femeilor un ten de perlă, Lord o trase lângă un pervaz ce

[48] Fluviu ce curge prin Damasc.

domina fluviul şi o sfătui – pe şleau – să plece din Damasc.

— E un avertisment? întrebă ea, ridicându-şi mult sprâncenele desenate cu pensula.

— Nu, un semnal de alarmă.

— Ne merge deci mai rău?

— Întrebarea ar cere un răspuns nuanţat: ne-ar putea merge mai rău dacă, într-o anume epocă imprecisă, lucrurile ar fi mers, într-adevăr, bine. Dar, cum din vremea campaniei din Franţa n-am cunoscut vreo ameliorare, fie şi relativă, mă mărginesc să spun: nu ne merge bine.

Colonelul L. era gras şi palid, ca umflat, cu o faţă inteligentă şi tristă à la Charles Laughton. Nimeni nu suferea mai mult de căldură, de vântul uscat al pustiului, de umiditatea vâscoasă a tropicelor. Agent al serviciilor secrete, fin precum chihlimbarul, se defula povestind cum cultiva ciocolată în Djezireh şi lame la Dalai-Lama. De fapt, nu era decât tragic contaminat de ţările în care slujise; fatalismul oriental, tristeţea slavă alcătuiau între el şi Anne o legătură subtilă, prietenească, şi plină de ură. Spuse, privind-o între sprâncene:

— Draga mea, cum n-ai pe nimeni printre băieţii ăştia, care, în definitiv, merită ceva mai bun, ar fi mai bine să pleci.

— Unde?

(Oamenii fericiţi, normali, nu ştiu; apatrizii sunt precum antifele, se lipesc ca de o stâncă de ţara

care-i primeşte…)

— Asta, spuse Lord, e o întrebare cuminte. N-ai nicăieri rude, nici…?

— Nici, dacă vă interesează, vreun amant.

— Ţi-aş putea oferi adăpostul casei mele din Devonshire, dar mă îndoiesc c-ai binevoi… Sau bungalowul meu din Calcutta. În afară de asta, orice loc e mai puţin primejdios decât ligheanul ăsta al Orientului Mijlociu, în care suntem încolţiţi.

— Nu-i un lighean, e o linie fortificată!

— Mda. O să crăpăm aici ca nişte şobolani şi ce-i mai rău e că, peste câţiva ani, nimeni nu va mai şti nimic. Nu-mi vorbi de 11 noiembrie sau de alte date istorice. Bineînţeles, nimeni nu confundă morţii de la Verdun cu cei de la Waterloo! Dar bătăliile din Asia şi Africa au un caracter nemăsurat şi anonim, între Arbela şi Ierusalimul eliberat abia dacă răzbat câteva sfărâmături de platoşe şi o larmă de masacre. Evenimentele de aici sunt aidoma imaginilor văzute printr-o cascadă: tulburi şi lipsite de proporţii…

Anne făcea un efort pentru a asculta. Dincolo de copacii de şofran, colonelul australian povestea, pentru a suta oară, povestea Anzacului care-i vinde unui negustor sirian un purcel închis într-o cuşcă cu gratii. Regimentul porneşte, şi ce se descoperă în cuşcă? Un alt Anzac, sforăind ca un porc! Comandantul francez, „tovarăş-şi-şef” al Annei, tuşi uşor. Lord adăugă:

— Nu ştiu dacă eşti bine informată asupra

împrejurărilor actuale, iată: am suferit la Knightbridge cel mai mare dezastru motorizat al timpurilor moderne. Rommel ne-a atras toate blindatele într-un hârdău al satanei, în inima deşertului libian – şi le-a distrus. Pe toate. Mai târziu, exploratorii vor descoperi pe întinderea asta posomorâtă un cimitir de monştri înarmaţi… Trupele noastre s-au pomenit de la o zi la alta fără armură, fără arme moderne, cu frontul din Libia descoperit şi cu Suezul oferit ca o inimă scoasă la vedere. Eşti poate prima femeie care afli toate astea. Şi ultima: astfel de treburi nu le prea interesează pe femei… A trebuit în grabă să facem faţă dezastrului, să aducem bucată cu bucată, pe mare, prin Arhangelsk, noi divizii blindate şi, în timpul ăsta, să astupăm spărtura cu carne vie. Să rezistăm cel puţin trei săptămâni pe un teren ca-n palmă, lângă un puţ, împotriva tancurilor, a artileriei, împotriva italienilor şi germanilor. Lupta s-a numit…

— Bir-Hakeim, spuse Anne. Francezii s-au ţinut bine.

(Peste două generaţii va fi, poate, numele unui film. Sau al unei staţii de metro. Are vreo însemnătate?…)

Pentru întâia dată Lord se plecă, o privea cu oarecare mirare:

— Ştiai, Anne?

— Bineînţeles. Ştiu şi că ora H bate la uşă, că motorizatele lui Rommel se află în drum spre

Alexandria, că Tobruk a căzut şi că palestinienele bogate îşi vând perlele şi blănurile înainte de a fugi în pustiu. Şi că la Bir-Hakeim am fost nevoiţi să ne lăsăm morţii pradă şacalilor, cu ochii deschişi în soare.

— Noi?

— Când eşti într-o tabără, te legi de ea, nu?

— Aş vrea să fiu cu două săptămâni mai bătrân, şopti Lord. Călătoria prin timp - ce vis!

O conduse din nou până la masă şi, cât mai dură cina, se arătă de o veselie absolut defazată.

2

O săptămână mai târziu (norii de fier nu erau decât încă şi mai grei) Anne se întorcea acasă, unde o aştepta un dejun singuratic. Locuia în cartierul Sharaf, în spatele statului-major francez, într-o casă liniştită, cu o răcoroasă curte interioară umbrită de chitrii şi de neranzieri, care fac un fel de mici portocale amare, bune de zaharisit. O mobilase cu covoare de-ale beduinilor, cu perne de piele şi cu două pisici de culoarea lunii; câteva despărţituri din grajdul de la intendenţă slujeau drept canapele. O servitoare mută, venită din ghetto, o scutea pe domnişoara Osten de pălăvrăgeli; de când cu ultimele evenimente (există întotdeauna „ultime evenimente”) şi cu exodul, Anne nu aprecia nimic mai mult decât tăcerea.

Lăsa în urmă o Polonie ocupată, universitatea din Cracovia pustie, lagăre şi oseminte. Născută dintr-o mamă angevină, izbutise – din ambasadă în consulat - să ajungă la Forţele Franceze Libere, dar trecutul şi toţi ai ei dispăruseră. Suferea din pricina acestei întregi lumi dispărute, ca de pe urma unui mădular tăiat.

Între două bătălii, nişte militari distraţi o trecuseră la cenzură „pentru că ştia toate limbile alea...” Nici o scrisoare în poloneză, sârbă sau ucraineană nu trecu prin mâinile ei. Treaba cea mai urgentă care-i revenea domnişoarei Osten consta în ridicarea unui stăvilar pentru a comprima mareea panicii; lumea liberă suferea de spionită.

...Oare cerul să fi fost de culoarea peruzelei incandescente numai pentru că aveam, pe atunci, cu toţii douăzeci de ani? Chiar oraşul sever, ţepos de minarete ce aveau să slujească drept puncte de observaţie, oraşul împărţit în trei ghettouri apărate noapte de noapte cu lanţuri ruginite, întinse pentru preîntâmpinarea masacrelor („dacă asasinii vin în goană şi sunt ţinuţi în loc de lanţuri, se vor opri niţel şi poate că vom avea astfel o clipă în plus, una singură, pentru a ne adăposti în biserică sau în sinagogă, nu-i aşa?...”), chiar Damascul îmi apare azi într-o lucire albastră. Ieşeam din marile călduri, ca dintr-un cuptor; toţi migdalii din Ghutta erau roşcaţi. În grădinile tainice în care, precum cu secole în urmă, vieţi înfloresc şi se ofilesc în tăcere, menta şi iasomia te ameţeau cu miresme. Sosind

acasă, Anne deschise poarta cu o mare cheie împodobită, adevărată cheie de fortăreaţă atârnând greu în geantă şi care – avea să afle mai târziu – se potrivea la jumătate din casele de pe stradă.

În vestibulul tărcat de perdele şi într-un fotoliu împins către mijlocul încăperii dădu peste un tânăr înalt, cu păr de vulpe, în halat de baie, tolănit cu o obrăznicie de necrezut. Un Adam de Michelangelo, cu care n-avea nici în clin nici… Muşchi exemplari, gene inadmisibile. Şi dormea.

În vremea aceea, în Orient şi aiurea, ni se întâmpla să adunăm militari aliaţi de prin locurile şi din poziţiile cele mai neverosimile. Mari îngeri fără aripi spânzurau de toate clopotniţele; erau paraşutaţi şi-i ajutam. Dar ăsta trecuse prin plafon. Venit de nicăieri, avea ecusonul cu FFI, arma automată pusă curmeziş pe genunchi şi dormea – atâta tot. Cu toate astea, când Anne traversă raza care-i cădea peste pleoape, se ridică dintr-o mişcare, treaz de-a binelea ca un ostaş în alarmă, cu o expresie de hotărâre şi de groază, ce-i sluţea obrazul frumos. Totul nu dură decât o secundă. Acum se şi înclina cu un fel de graţie demodată, dezminţită de ironia zâmbetului, şi se prezenta:

— Allen, din Forţele Franceze Libere. Şi dumneata, presupun, doamna Osten, de la cenzură. Vin de pe front. Un fel de proasta satului m-a vârât aici – şi m-a încuiat.

— Shalomit? Nu face decât chestii de-astea,

spuse Anne care închidea, fără să-şi dea seama, poarta. Fiindcă veni vorba, sunt domnişoara Osten. Şi acum, ai putea să-mi explici, poate, ce vânt te aduce. Sunt grăbită. Nu putea fi mai neîndemânatică: celălalt se îmbăţoşă:

— Grăbită? Şi eu, nici că se poate mai grăbit. Unitatea mă aşteaptă la poalele unei coline, care se numeşte… am şi uitat… ah! da, Colina celor Două Drapele. Ne aflăm în război, vezi dumneata. Şi mi-ai stricat permisia, dedându-te la tăieturi prin scrisorile mele. Cum, ea şovăia să înţeleagă: Fireşte. Trebuie să ţi se explice totul prin a+b ! Mi s-a spus: oraşul ăsta e o planetă ferită! O altă lume! Şi atunci când printre Stukas şi Tigri, peste „syrtele care nu-s nici pământ, nici mare” (vezi Herodot), peste terciul sângeros al trupurilor martirizate, peste infern, cu flăcările lui şi cu tot ce mai e, un combatant răzbate, în sfârşit, pentru douăzeci şi patru de ore în spatele frontului – vis nebunesc! — trebuie să-şi găsească orarele sabotate de stupiditate sau neglijenţă! Vorbesc în numele tuturor camarazilor mei! Scrisorile mi-au fost masacrate, doamnă!

— N-a fost vorba de neglijenţă, i-o întoarse Anne, care-şi venise în fire şi părea foarte rece. Ci numai de grija pentru securitatea armatelor.

— Aiurea! Faptul că Favzié, Lily sau Jamilé îşi petrece noaptea în braţele lui Mohamed sau în braţele mele priveşte, de bună seamă, securitatea militară? Ei bine, nu! Vrei să-ţi spun ce s-a

întâmplat? Fireşte, veneam încoace cu intenţia fermă de a face bucăţi cine ştie ce şobolan care s-a aranjat, un „deghizat fără treabă specială”, dar văd că am căzut într-o altă trapă. Atunci, o gâsculiţă din serviciile dumitale, o mumie murată în propriile-i refulări, a fost scandalizată văzând că cinci sau zece dintre scrisorile mele…

— Opt, spuse Anne, fără să vrea.

— Mulţumesc, opt… cuprindeau aceeaşi comunicare?

— N-a fost scandalizată, a fost indignată.

— Da, sună mai bine. Crezi că-i uşor să-ţi stabileşti orarul unei permisii, într-un oraş unde nu cunoşti pe nimeni? Nici măcar numele unei străzi şi, Dumnezeu ştie… O permisie, auzi? Visezi la ea dintotdeauna, în sânge, în noroi, îţi promiţi tot felul de chestii… şi deodată te pomeneşti cu ea, ca un meteor! Cei din 14 –18 se duceau la vetre, dar noi? Unul vine din Manchester, altul din Landerneau. Avem douăzeci şi patru, patruzeci şi opt de ore de petrecut într-un univers normal, avem douăzeci, treizeci de ani, ranchiune îngrozitoare, capul plin de vise – şi să prăpădim toate astea, hoinărind prin depozitul trupelor?… Şi-apoi, nu-i vorba numai de asta: ne-am dezobişnuit de lume. Facem gesturi aspre, vorbim grosolan; de luni de zile nu ştim decât să ne apărăm şi să ucidem! Am uitat lucrurile cele mai simple: să intrăm într-o prăvălie, să cumpărăm ţigări… Fiecare trecător poate fi un inamic – adineauri era

să te ucid! Ca să ne mişcăm prin universul ăsta încurcat, cu oameni… umani, cu femei blânde, avem nevoie de o călăuză!

— Dar toate fetele astea…

— Ce-i cu fetele astea? Nici nu le cunosc! Unii camarazi se întorc cu port-hartul bucşit de fotografii. Unu-ţi vorbeşte de Lily, altul de Rika, al treilea de Farida… Vor şi ele să trăiască, li-e frică, sunt tinere, frumoase, poate tâmpite, nu-i nimic! Atunci, te-apuci să le scrii. Mizezi pe curiozitate, pe uşurinţă, pe milă. Două din zece vor răspunde. Una va fi de faţă la sosire. Patru, care n-au încredere, te vor primi, poate. Iată cum mi-am aranjat permisia. Şi dumneata m-ai făcut s-o ratez!

— N-am fost eu cea care…

Îi aruncă o lungă privire cenuşie; nu întrebătoare, amuzată. Ca şi cum ar fi aflat deodată o mie de lucruri despre ea. Şi n-ar fi fost din cale-afară de nemulţumit…

— Ştiu. Eşti prea plină de viaţă pentru… altminteri nici nu ţi-aş vorbi. Cât despre mumie, las-o la murat.

— Nu-i o mumie. E o tânără virtuoasă. Are bărbat şi copii.

— Dar nu iubeşte pe nimeni şi nimic. Nici pe ea însăşi. Însă asta nu e totul. Ai totuşi partea dumitale de răspundere, l-ai îngăduit să-mi masacreze corespondenţa. Aşadar…

Ochii lui certau şi râdeau. „Din clipa aceea, îşi spuse Anne mai târziu, ar fi trebuit să-mi dau

seama: nişte ochi atât de ciudaţi, aproape fără cornee! Şi alte deosebiri: urechi prea gingaşe, o faţă vizibil modelată după masca unei statui, mâini prea înguste… degetul mic nu era cumva atrofiat? …” Tot mai târziu le cunoscu, totuşi, puterea drăgăstoasă…

— … aşadar, încheie necunoscutul, eşti nevoită să-mi slujeşti drept călăuză pe timpul celor douăzeci şi patru de ore de permisie, care-mi mai rămân.

Cel dintâi semn al dereglării şi catastrofei în mers fu vizibil cu începere din acea după-amiază, când se întorcea de la serviciu. Mare din punctul de vedere al suprafeţei, Damascul era pe atunci un oraş neobişnuit de restrâns în privinţa operelor lui vii. Două treimi din populaţie (aproape toate femeile şi avalanşe de copii) erau cu grijă depuse în haremuri, militarii aliaţi erau prudent cantonaţi la marginea cetăţii, puţină lume circula pe străzi. Această circulaţie leneşă se reducea, de altminteri, îndeosebi la lunga cale şerpuitoare ce străbătea oraşul din înălţimile Mohajerin până-n piaţa Mergé, ramificându-se prea puţin. Aduna acolo tot ce europenii considerau drept indispensabil pentru un oraş: birourile, vitrinele, un stat-major general şi un parlament. Ici şi colo, aşezaţi pe vine, orbii desenau figuri geometrice pe nisip şi negustorii ambulanţi vindeau fisticuri şi cafea amară. În ziua aceea unul dintre ei dispăruse.

Anne se obişnuise cu el, în cei doi ani de război, îşi instala la colţul străzii Sharaf mica tarabă cu coconara, migdale sărate şi seminţe de dovleac, precum şi o colivie cu un canar. Acesta ţopăia pe o stinghiuţă şi trăgea planete cu noroc. Ingenios, ambulantul adaptase un coş cotit la sobiţa cu jar, pe care prăjea seminţele: aşa născocise, pentru uz propriu, o instalaţie care trăgea. Negustorul zâmbea, dinţii albi îi străluceau. Într-o zi, pasărea vrăjitoare întinsese Annei cu gingăşie un bilet, ce cuprindea o făgăduială sau o ameninţare în doi peri*:*

Iată că vine Stăpânul Orei!

Era vorba, fireşte, de o şmecherie astrologică, potrivit căreia fiecare oră e determinată de câte o planetă. Dar Annei îi făcea plăcere să-şi închipuie că, dincolo de dimensiunile noastre, existau nişte mari figuri luminoase ce cârmuiau spaţiul şi timpul. Cumpărând migdale sărate, le aducea o jertfă.

În ziua aceea, deci, ambulantul lipsea din colţul străzii Sharaf. Îşi spuse că se dusese să se aprovizioneze sau că împlinea cine ştie ce încurcat ritual al deşertului, şi trecu mai departe. La birou, Emma Ciub o întâmpină, nespus de agitată:

— Ai auzit ultima noutate? Axa a lansat paraşutişti în Siria. Şi ştii unde? Deasupra Mallulei! (Era o localitate apropiată.) De altfel, nu pare să fi fost o operaţie prea reuşită, că avionul a ars! Presupun că englezii au adunat resturile! Şase, erau şase! Pentru că, în clipa asta, nu mai sunt

decât doi. Idioţii aleseseră, pentru marele salt, pur şi simplu nişte indigeni din Mallula: i-au îmbrăcat în haine civile şi i-au catapultat peste sat! Pricepi şmecheria? Băieţii urmau să fie ajutaţi de familiile lor… Fireşte, ele i-au predat autorităţilor aliate! Şi acum vor fi împuşcaţi. Evident, dacă ar fi fost măcar în uniformă, ar fi putut fi consideraţi drept prizonieri de război! Dar aşa, în civil, nu mai sunt decât nişte spioni! Patru inşi! La ora asta poate că au şi fost împuşcaţi!

— Şi ceilalţi doi?

— Îşi văd încă de treabă. Se pare că ar fi nemţi. Nimeni nu-i cunoaşte şi sunt, de bună seamă, mai bine pregătiţi.

— Dar cum…?

— Păi bine, era noapte, nu? Şi apoi ăştia doi puteau avea uniforme. Uniformele noastre. Apucă-te şi deosebeşte un neamţ de un sud-african… Doar dacă n-au ars la aterizare…

— Fui! zise o mică frumuseţe, care bătea prost circularele la maşină. Sunt atât de tâmpiţi! Şi-apoi în filme spun *f* în loc de *v* ! Au să pună mâna pe ei. Şi totul va reintra în ordine.

— Ceea ce nu înseamnă, şuieră Emma, care avea o bună doză de sânge baltic în vine, că nu se fac razii prin oraş. Ba au şi fost arestaţi un vânător de seminţe de dovleac, care avea un emiţător în coşul sobiţei şi o servitoare surdă.

La birou, oamenii intrau şi ieşeau. Nu se vorbea decât despre cei doi ucigaşi, cărora li se dăduse

drumul în plin Damasc. Nişte SS-işti. Erau puşi, în Burguri, să se exerseze pe pisici vii. Apoi aveau nişte brichete – mici pistoale cu apă – ce scuipau mărunte săgeţi de gheaţă. Otrăvite cu curara, bineînţeles. Cel atins era paralizat pe loc şi mărunta săgeată se topea – pe căldura asta, vă daţi seama! Ideea unui minuscul frigider în brichetă crispă falca Annei. Dar nu trebuia să râdă.

De ce ar fi sacrificat Axa un aparat – şi nişte oameni bine antrenaţi – pentru un simplu paraşutaj deasupra Mallulei?... Trebuie să ţi fost vorba despre altceva.

Oraşul era bolnav de spionită. Într-un cartier musulman, mai degrabă îngăduitor faţă de Mussolini de când acesta se proclamase „spada Islamului”, un paşnic turist elveţian, care chemase „un piccolo”, fusese făcut bucăţi. Toată lumea îşi amintea cu întârziere de frumoasa soţie nordică a unui general aliat, care transmisese informaţii îngăduind masacrarea unei armate la Tobruk; toate femeile umblau ca Mata-Hari.

Telefonul Annei sună la 18 fără 5, iar glasul blând al tovarăşului-şef al biroului 2 îi porunci să stopeze toate telegramele venite din Egipt sau Palestina, fără prejudicii asupra celorlalte corespondente: marea ofensivă a lui Rommel lua proporţii.

Această perioadă a războiului a fost puţin cunoscută în Europa. Ea făcu pandant Verdunului, din celălalt război. Un răgaz, se zicea. Aici, însă se ştia: era o nemiloasă luptă corp la corp. Armatele

dădeau îndărăt, se năpusteau ca nişte mari fiare rănite. Nu exista cruţare. Se murea în tăcere, strângând din dinţi, cu gândul la un acoperiş cu olane din Vosgi, la un golfuleţ breton. Dacă nu inamicul, atunci soarele şi deşertul dădeau gata muribunzii. „Nimeni nu va şti nimic… nimeni”, ajunsese un refren uzat. La Tobruk, în piaţa mare, mărunţii Gurka şi-au tăiat gâtul sub jugulară pentru a nu se preda. Negrii şi francezii din insule, frumoşi ca nişte zei, mureau de parcă n-ar fi ştiut ce-i războiul (de fapt, nu… nu ştiau). În timpul acesta, în Europa, se năştea rezistenţa. Hitler hotărî să dea o lovitură însemnată… n-avea încredere în Rommel, avea să-l dubleze…

Când priveşti de tare departe (nu de la o sută, nici de la o mie de ani…) ce înseamnă oare sfârşitul lumii noastre? Cunoaştem măcar data când prima zăpadă a unei ere glaciare a lunecat pe cea dintâi costişă europeană? Şi numărul morţilor din Atlantida?…

3

Aşa cum se înţeleseseră, Allen se înfăţişase la 18,30 într-o atât de strălucitoare ţinută de paradă şi înarmat cu un buchet de trandafiri atât de mari, încât izbucniră amândoi în râs. „Ce-i plăcut la el, gândi Anne, e că pare să trăiască într-adevăr pentru prima dată fiecare minut; se distrează ca un copil...” Parcă simţi un ghimpe de invidie: prima

seară la Damasc, prima gură de aer de Dumasc, cu gustul ei de îngheţată şi de mentă… o primă melodie a muezinului, care lungeşte până la sfârşeală o notă de cristal pe care o reia un alt muezin de rezervă, din fundul scării răsucite… Frank Allen va avea parte de toate astea; va şti oare să le aprecieze? Seara trebuia să fie desăvârşită. Tocmai se schimbase, îmbrăcând o rochie aproape elegantă – alge şi crini de apă – iar oglinda verzuie, găsită la un anticar din suk, reflecta o neaşteptată infantă, un gât floral înclinat, o cască netedă, neagră-albăstruie, dominată de un pieptene cu încrustaţii de sidef. „Frumoasa asta necunoscută sunt eu?…” (în chiar clipa aceea, dar pe planuri diferite, mii de prinţese spaniole, de preotese ale vechiului Egipt şi de domnişoare etrusce se priveau cu aceeaşi ochi verzi – lungi spărturi ale spaţiului timp – în discuri de argint şlefuit, în oglinzi prinse în fildeş, în bazine cu apă întunecată: erau frumoase şi urmau să danseze). Anne trăise prea puţin ca femeie pentru a nu preţui clipa şi ochii cenuşii care o oglindiră.

— Mă priveşti… spuse ea tulburată.

Necunoscutul numit Frank Allen păru să se întoarcă dintr-o depărtare incomensurabilă şi se înclină:

— N-am mai însoţit niciodată la bal o fată… atât de frumoasă. Oricât de ciudat părea, nu s-ar fi zis că minte. De altfel, adăugă, în lumea asta totul mi se întâmplă pentru prima oară. Nu ştiu nimic.

Hotărăşte unde să mergem să dansăm.

— Ai totuşi unele preferinţe?

— Da. Să fie apă. Copaci adevăraţi şi flori adevărate. Muzică... omenească. Coarde...

— Păi, zise ea râzând, astea se găsesc peste tot!

— Crezi?

Părea mirat

...de altfel, nu erau o groază de locuri unde se putea merge în stricta capitală musulmană, care se refuza oricărei plăceri. Chiar dincolo de sukuri şi de ghettouri se deschideau grădinile. Fluviul negru le legăna leneş reflexele, printre stele; mesele erau aşezate în golul boschetelor şoptitoare sau pe sub bolţi; pe ringul cimentat, în lucirea crudă a reflectorului, se învârteau perechi nepotrivite. Erau acolo - măslinii şi umflaţi – milionari de o zi şi colonei cu tâmple argintii, care-şi uitau birourile din City între braţele statuetelor de teracotă (mereu aceleaşi, din vremea împărătesei Julia Domna, care-l fermecase pe Septimiu Sever: coafură complicată şi ochi goi). Se aflau acolo fercheşi „ataşaţi fără destinaţie specială”, cei dintâi în a schiţa paşii de swing, care amestecau alcooluri rare şi care aveau poate să se sinucidă într-o palidă dimineaţă, în cine ştie ce mansardă din Beirut, pentru copia unor documente furate. Şi armatori zdraveni, cu brâiele pline de aur, stăpânii unei mări ucigaşe. Şi băieţi veniţi direct de pe front, pârjoliţi de deşert, râzând şi vorbind tare, dar de pe acum însemnaţi de moarte. În afara câtorva

aventuriere internaţionale fără vârstă şi a doua sau trei Afat, femeile erau toate orientale putând fi schimbate între ele, mlădioase şi verzui, luate şi părăsite în fiecare dimineaţă, dar a căror piele catifelată nu putea fi uitată. În vara aceea se purtau decolteuri de pudice fete de pension, dar spatele rămânea gol. Toată lumea părea să se distreze de minune, se serveau nenumărate hors-d'oeuvres ca pentru păpuşi – o vânătă împănată, o măslină umplută, un minuscul peşte prăjit, frigărui de sturzi şi de broaşte – toate stropite cu un arak de anason, îngheţat, ucigător. S-ar fi zis că Allen nu frecventase, într-adevăr, niciodată asemenea locuri de perdiţie: Anne fu nevoită să-l înveţe numele fiecărui fel de mâncare şi al fiecărui dans. Se arătă de altfel un elev excepţional de înzestrat, punând în toate descoperirile lui un fel de prospeţime, de bucurie copilărească, o asemenea patimă în a dansa bine, în a gusta fiecare înghiţitură de anason, fiecare notă a micilor viole monocorde, încât râdeau amândoi.

— Te distrezi bine, nu-i aşa? întreba Anne.

— Nemaipomenit! Am o noapte albastră, un fluviu de argint, instrumente ce miaună într-un acord rar întâlnit, lucruri neputând fi numite şi totuşi încântător de savuroase şi cea mai frumoasă dintre fete în braţe! E mai mult decât se poate cere! Pe deasupra, profităm de mirodenia asta rară: noaptea e unică şi nu va reveni atât de curând.

— Asta nu-i chiar atât de sigur.

— Nu. Dar există o probabilitate la un milion. Gândeşte-te că a fost nevoie de cel puţin zece mii de ani de existenţă terestră – perioadă necesară pentru ca un glob să se ridice după o catastrofă definitivă, aşa cum sunt toate – şi de cinci ori mai mult pentru ca un australopitec să ajungă la nivelul unui gentleman, ca să te întâlnesc şi ca să… dar n-am să te plictisesc cu asemenea socoteli. Să zicem că e pur şi simplu „o noapte printre nopţi”, odată cu Saadi şi Lermontov…

Anne încetini ritmul, până la a se opri sub lumina albă.

— Eşti un luptător ciudat, Allen, spuse ea.

— Frank. Spune-mi Frank. Se pare că aşa se obişnuieşte. De ce?

— Nu ştii să dansezi swing. Nu cunoşti numele străzilor din Damasc. Citezi din Herodot, da Vinci şi din poeţi…

— Nu ştiu ce să zic. Nu ştiam că purtarea mea e nefirească. Dar n-ai spus chiar dumneata, Anne:

…noaptea-i liniştită – deşertu-l ascultă, pe Dumnezeu – o stea vorbeşte unei alte stele…?

— Eu? Dar am gândit numai…

Gene aurite bătură peste ochii cenuşii:

— Să zicem că ţi-am citit gândul…

De ce trebui vechiul tango să se oprească pe o notă tremurată, aproape dublată de scârţâitul unor roţi? Un freamăt lung alergă printre toate grupurile, târând în dâra lui un omuleţ uleios, care-

şi frângea mâinile. Un singur cuvânt circulă pe ring, două iniţiale:

— M.P.[49]

Cei din orchestră îşi aşezau instrumentele cu mişcări plutitoare, ca într-un film proiectat cu încetinitorul. Perechile se reîntorceau la mesele lor. O femeie îşi pierdu mănuşa, lucruşor alb, care rămase pe ring fără ca nimănui să-i dea prin minte s-o ridice.

— Ce se petrece? întrebă Frank, conducându-şi partenera prin valul de oameni.

— O, spuse ea, nimic. O descindere a Poliţiei Militare.

— Ce rost are?

— Verificarea actelor şi alte treburi dintr-astea…

— Să fim fericiţi dacă ne mai lasă orchestra, constata un filosof în *tarbuş*. Noaptea trecută l-au luat pe saxofonist, din pricina unei poveşti cu spioni aflaţi în libertate…

— Şi i-au prins?

— Nu, bineînţeles, dar l-au împuşcat pe saxofonist.

Făcându-şi drum printre dansatori, Anne încerca să ajungă la masa lor, unde-şi lăsase portofelul cu acte. Fireşte, funcţionarii cenzurii erau cunoscuţi ca nişte cai breji, dar – după cum spunea Lord – „trebuiau să dea exemplu şi să joace jocul…” Două mari siluete ale unor M.P. se inseraseră în câmpul vizual, ireale ca nişte figuri de carton; altele blocau

[49] Military Police – Poliţia Militară.

ieşirea. Trecând prin faţa estradei pe care instrumentiştii încremeniseră, Frank Allen se opri deodată şi, printr-un gest poruncitor, îi somă să cânte. Tropăiau, nehotărâţi; şeful orchestrei veni în goană, apoi omuleţul pomădat, care era administratorul. Frank îi privea în ochi, rece, încăpăţânat. În vacarmul general, Anne nu auzea nimic şi fu surprinsă văzând că instrumentiştii pun din nou mâna, cu gesturi mecanice, pe baterie. Administratorul se prăbuşi.

— Să dansăm, spuse Frank. Le-am spus să-i dea înainte. Nu sunt aici singurul combatant care n-are înaintea lui decât douăzeci şi patru de ore. Noaptea-i frumoasă şi dumneata lângă mine. Crezi că am să las să mi se fure… pleaşca asta? Nu ştii cum li se spune pe-aici luptătorilor din deşertul libian?

— Dar, Frank…

— Nici un dar. Fiecare blestemat „condamnat la moarte” are dreptul…

Unul câte unul, instrumentele îşi reluaseră melodia sincopată, care se îmblânzi, urcă, umplu cu un val albastru grădinile întunecate. Anne avu vreme să observe doar că ea şi Frank ocupau singuri ringul. Cât de bine dansa valsul de acum, lent ca o pavană! Trecură pe dinaintea celor din M.P., nemişcaţi, şi Allen le adresă un salut scurt.

— Vezi bine, spuse el. Înţeleg.

Încet-încet, alte perechi li se alăturară. Toba mare vibră fără veste, scandă un triumf sălbatic.

Frank saluta, cam repede. Cei din M.P. se depărtară, zâmbind.

— Dacă mă gândesc acum, constată el, am făcut bine rămânând pe ring. Cred că mi-am uitat actele la hotel.

4

La orele 20 sfinţia sa Gondji fusese chemat la căpătâiul unui muribund. Ciudat lucru, în timp de război se uită că oamenii pot muri în patul lor. Sfinţia sa nu presupuse nici o clipă că putea fi vorba de un muribund adevărat. Mesajul venea de la hotelul Abasizilor, frecventat îndeosebi de neguţători şi de diplomaţi neutri. Traficul de stupefiante şi pietre preţioase luase acolo proporţii nemaiauzite. Uneori câte un scoţian rătăcit o lua la sănătoasa, văzând preţurile camerelor. Dar, la acest nivel, preţurile – mai degrabă decât împestriţarea paşapoartelor – garantau imunitatea pasagerilor. Cucernicul Gondji n-avea decât rare contacte cu asemenea meteori străluciţi. Aparţinând unei faune mai sedentare, predica (în numele unei secte obscure) într-un cartier deosebit de căpăţânos, în care, de la Cruciade încoace, nu se mai văzuse nici un convertit. Principala lui calitate consta în faptul că se topea în pereţi şi în mulţime: la două secunde după trecerea lui, portarul unei moschei jura că nu văzuse pe nimeni. Un anume mimetism îl făcea să piară. Marile focuri

ale războiului vor arde şi se vor stinge, armatele vor potopi bolniţe şi Capitolii, dar oamenii de felul lui Gondji vor dăinui mereu.

El, cel puţin, era sigur de asta.

Cum în ziua aceea n-avea de gând să treacă neluat în seamă, îşi legase peste haină un brâu lat, de mătase portocalie. Se întrebă ce să-şi pună pe cap. Turban, sau mare pălărie clasică, de fetru? Fetrul era mai discret, dar ochelarii se potriveau mai bine cu turbanul; îl luă deci pe acesta. Un *groom* de culoarea azurului îl primi cu legiuitul *salam* şi-l pilotă prin săli şi culoare cu aurării. Evidentul prost gust al locului şi mulţimea heteroclită foind acolo, toate-l întăriră pe sfinţia sa în greşeală: nu era decât un contact obişnuit şi avea să slujească drept obişnuită cutie de scrisori. Cu toate acestea, când cineva invizibil îl introduse în anticamera cu perdele trase şi când un puternic miros de medicamente îl izbi în faţă, îşi spuse că se înşelase, poate. În acelaşi timp se deschise o uşă în fund şi, desfigurată de o paloare verzuie, o infirmieră scrobită ieşi clătinându-se, ţinându-se de perdeaua unei uşi, pentru a se prăbuşi fără a scoate un strigăt. Un alt ins, de nerecunoscut sub masca lui de chirurg, o intercepta în clipa când era gata să atingă covorul şi o cără, de parcă ar fi fost o păpuşă de cârpă, zvârlită curmeziş pe umerii lui largi.

— N-o lua în seamă, zise entitatea ascunsă pe după perdele, e nebună... aici toate femeile sunt

nebune… din pricina căldurii. Cu ceva barbiturice… Vino.

Scena nu durase decât o secundă şi, după o scurtă mişcare de retragere, părintele Gondji se pomeni catapultat în încăperea vecină, din care oamenii ieşeau ca înnebuniţi. Aici mirosul de medicamente era pur şi simplu înspăimântător, amestecat cu o altă duhoare, fadă şi greţoasă, care făcu să se ivească în creierul cucernicului, cu o uimitoare limpezime, cea mai dezgustătoare dintre imaginile copilăriei lui, pe care o credea uitată, ştearsă: un val de lavă ţâşnind dintr-o crăpătură şi carcase de bivoli scoţând fum, arzând, zbătându-se încă… bivoli sau băieţi? erau acolo păstori… în vreme ce Gondji-copil se chircea în faţa infernului bestial, care determinase, poate, propriul lui infern şi drum în viaţă („Tot ce vreţi! Ştiu că-i o ruşine pentru mine şi ai mei! Tot ce vreţi, slujbele mărunte, spionajul, dar focul nu!”), Gondji-adultul se afla înaintea unui mare pat alb, pe care zăcea o mumie înfăşurată în pansamente. Mirosul dezgustător venea din patul acela. Şi fu cumplit: marea bilă învelită în mai multe rânduri de tifon se mişca încet. Avea cam două interstiţii: acolo unde se afla gura şi, poate, un ochi. O pată nesănătoasă, trandafirie, se lăţea în jurul fiecărei deschizături. Şi obiectul cumplit vorbi. Spuse:

— Spovedeşte-mă.

Individul cu mască de chirurg îl împinse pe Gondji între umeri, aşa că sfinţia să se pomeni

brusc în genunchi, pe covorul de la piciorul patului. Totodată simţi că i se ia frumosul brâu portocaliu şi turbanul. Când îşi pierdu ochelarii, văzu că în deschizătură se mişcau nişte buze negre.

— Mai aproape. Sub pernă. Ia sulul. (Era un mic sul de peliculă fotografică). Sunt SS 86. (Gondji ştia numai că o asemenea categorie există! Era Canaris. Himmler, bineînţeles. Cine încă? O picătură de sudoare rece i se scurse între omoplaţi). Idioţii… aterizare forţată. Ceilalţi… prinşi sau… Trebuia să plec mâine, la ora 6. Ai să te duci în locul meu.

— Dar, Excelenţă…

— Nici un dar. Nimeni nu ştie că eşti aici. Cineva a şi plecat cu o sutană neagră şi cu brâul dumitale galben. Sulul, de dat lui Erwin. În mână.

— Excelenţa Sa nu mă va primi…

— Te va. Îţi dau voie să-i trimiţi primele două fotografii. Dar nu se poate trimite tot. Ai să-i vorbeşti în numele meu. Hai, desfăşoară-l… ai să pricepi. Aici Afrika Korps, acolo Aliaţii. La mijloc, accesul către Orientul Apropiat: fâşia asta îngustă, pe malul Mediteranei; de o parte marea, de alta depresiunea El Quatara. Bun! Drumul duce neapărat la un zid de carne şi aramă, un baraj alcătuit din toate forţele aliate, masate. Depresiunea e aprioric de netrecut, cel mai scârbos deşert din lume după Gobi, în care tancurile şi bateriile se împotmolesc. La capătul celălalt, o îngustă lizieră de oaze*. În starea actuală*

a armamentului nostru, o armată motorizată nu poate fi pusă să străbată El Ouatara, Exclus. A întinde pe încă 1.000 km un front, de pe acum primejdios de extins, a te duce să lupţi acolo, în plină Africă, ar fi o nebunie. Şi nu există decât o şansă la o mie să putem străpunge barajul către El Alamein: da, colina asta. Presupun că aşa vede Erwin lucrurile: Erwin Rommel nu-i prost. Dar a învins prea des. Kniebolo (aşa-i spuneam lui Hitler, în scrisorile noastre) Kniebolo nu suportă învingătorii. Aici, la poalele Colinei celor Două Drapele, îl pândeşte pe Rommel: la prima lui mare înfrângere. Am fost trimis să pun lucrurile la punct. Dar am murit.

— Excelenţă…

— Taci, comandant Idziko. Nu bat câmpii. Ars în proporţie de 70%, în oraşul ăsta blestemat… îmi făcea plăcerea să mă c… în capul lui Erwin. Dar o dată mort… Ai să-i spui, aşadar, mareşalului, că dincolo de El Quatara *nu va mai trebui să se bată*. *Oazele au fost complet evacuate*: *Alexander a tras tot către El Alamein*. *Drumu-i liber*.

— Pricep.

— N-are importanţă ce pricepi. Ai să fii pansat, îmbarcat pe targă. Singur. Nu s-a eliberat decât un singur bilet de liberă trecere.

— Dar dumneavoastră, domnule general…

— Eu nu mai exist. Dă-i lui Erwin filmul. Şi spune-i că mă c… pe Kniebolo.

Două pete însângerate năpădeau tifonul.

Bulgărul alb se rostogoli pe pernă. Mai fu rostit un singur cuvânt, dar atât de încet că numai infirmierul mascat îl percepu:

— Morfină…

Peste o jumătate de ceas cadavrul pe jumătate calcinat, şi învelit într-un covor, fu coborât cu liftul de bagaje. Legat zdravăn, Gondji zăcea în pat, ca o mumie. Un infirmier milostiv lăsase sub pat, la îndemână, o sticlă cu lichid chihlimbariu. Dar comandantul Idzico nu bea alcooluri străine. Nemişcat, foarte liniştit, avea doar impresia neplăcută că cineva ascultase convorbirea lui – ce nu putea totuşi fi auzită – cu un mort.

5

Grădinile se închideau toate la miezul nopţii şi Anne avu ideea s-o pornească spre singurul loc deschis zi şi noapte: cercul militar. Dar mulţi alţii avuseseră aceeaşi idee, toate sălile erau pline. Se aflau acolo ofiţerii unui regiment neo-zeelandez în trecere, care ocupau o masă mare în fundul sălii; aşezaseră în fotoliul prezidenţial efigia de ceară a unui camarad căzut într-una din primele lupte şi pe care îşi făgăduiseră s-o ducă, împreună cu ei, la victorie, „I-am spus: Mii de milioane de tunete, Mac ticălosule, ai să fii alături de noi la toate serbările! Şi, când o să-i scoatem lui Adolf maţele, ai să ai partea ta de caltaboş!” explica un energic preot militar. În ţinută de campanie, cu toate decoraţiile

pe piept, păpuşa de mărime naturală şedea ţeapănă în fotoliu; avea o faţă de ceară, destul de fină, o mustaţă roşcovană şi, pe piept, o pată întunecată. Anne înţelese deodată că era chiar uniforma mortului şi se simţi rău. Allen şi cu ea străbătură sala; câţiva americani fluierară admirativ, atunci când trecu pe lângă ei. G., un coleg de serviciu pe care nu-l iubea pentru că bănuia că înclină către anumite metode brutale, dar pe care fu totuşi bucuroasă să-l întâlnească printre toţi acei necunoscuţi, se ridică de la o masă, G. Îi invită la masa lui: nu mai era, într-adevăr, nici una liberă; în seara aceea cercul era un bâlci…

— Jumătate din localurile oraşului sunt închise, explică el. Vânătoarea de spioni e în toi…

— De ce vânătoarea? se miră Frank.

Părea că din nou cade din cer. Numărul lucrurilor pe care nu le ştia era, într-adevăr, uluitor, la fel cu cel al cunoştinţelor lui întâmplătoare. (Să fi fost atunci, sau în grădină, când Anne îşi dădu seama că vorbeşte o franceză cât se poate de curată? Nici umbră de accent, dar alegea de fiecare dată expresiile exacte… ca un străin instruit!)

— Ia spune, de unde vii? Din Lună? râse binevoitor G., ai cărui obraji tremurară. Damascul e cu susu-n jos, nu ne mai pasă de ofensiva lui Rommel – există măcar un maistru spion care se plimbă pe-aici în libertate. Ce-i mai caraghios, spuse el întorcând hotărât spatele unei mese cu

australieni care-i arătau Annei o admiraţie masivă şi disciplinată, e că s-ar părea că încărcătura nu ne era de fel destinată: au aterizat forţat, pe burtă, şi jumătate dintre ei au ars de vii. Cu toate astea, din cei şase supravieţuitori – auziţi bine, şase! — tocmai cei mai puţin adaptaţi mediului au scăpat serviciilor noastre. Doi SS: dolicocefali, blonzi şi aşa mai departe…

— O groază de sud-africani sunt blonzi, spuse Anne.

— Fireşte. Şi vorbesc cu un accent… Deunăzi, când au încercat să ia cu asalt popota cântând *Lorelei*, am crezut că sosise Rommel. În tot cazul, indivizii respectivi s-au dat la fund, ca pietrele în mare. Au fost scotocite locurile unde se fumează haşiş, toate barurile, toate localurile mai mult sau mai puţin suspecte… fără nici un rezultat!

— Dar, în sfârşit, îl întrerupse Anne, nu există nici un mijloc pentru a-i recunoaşte? Vize, hârtii de identitate? Necunoaşterea ţării, a limbilor…

— Draga mea, şi dumneata parcă ai cădea din cer! I se adresă lui Frank: Ştim cu toţii că pregătirea lor e perfectă. Berlinul are cele mai bune şcoli de spioni. Ăştia trebuie să cunoască Orientul Apropiat pe degete, de la pistele din Shat-el-Arab până-n fundăturile Damascului. Cât priveşte actele lor, sunt fără doar şi poate în regulă. Chiar autentice, dacă pot spune aşa. O tactică nouă… Nemţii au fost întotdeauna oportunişti, nu? De acum înainte nu se mai

întocmesc actele pentru un agent, ci agenţi corespunzând actelor. Da, da, e lesne de realizat. Era riscant să imiţi ştampile şi fotografii şi, încă şi mai riscant, să înlocuieşti un om care *a trăit într-adevăr*, printr-un necunoscut: putea să-şi întâlnească rudele, camarazii, simple cunoştinţe curioase… o ţară din Europa cam seamănă cu un sat în care toată lumea se cunoaşte. Acum, câmpul e vast. Există o şansă la o mie ca cineva să cunoască realmente un rezistent, care intră în Forţele Libere. Aşa că…

— Aşa că? întrebă Anne, cuprinsă de o ameţeală rece.

— S-a născut o nouă tactică: a dublurilor. Băieţii care trec Pirineii pe jos, care se îmbarcă pe iole de agrement sau închiriază nişte sloop-uri pescăreşti, nişte bărci ce iau apă… pier aproape cu toţii, nu-i aşa? Unii sunt prinşi, torturaţi niţel pentru a se obţine de la ei informaţii suplimentare, li se şterpelesc actele şi (luaţi seama, aici e şmecheria) nici nu li se dezlipesc fotografiile de identitate. Se caută nişte înlocuitori semănând… la maximum. E uşor: semnalmentele sunt vagi, iar înălţimea francezilor, în creştere. Urmează de aici…

— Dar, strigă Anne, nu înţeleg. Dacă adevăratul posesor al actelor ajunge vreodată…

G. O privi cu mila cuvenită unei arierate.

— Unde?

— Păi, aici… la Cairo, la Damasc… Fireşte, prizonierii sunt internaţi, dar se mai scapă din

lagăre.

— Din lagăre... de prizonieri de război... frumoasă doamnă, te crezi în 1940! De atunci metodele au fost perfecţionate: un glonte în ceafă e mai expeditiv. Şi chiar dacă reţeaua lor ar fi prevenit unităţile noastre de luptă, chiar dacă ar fi fost aşteptaţi, dublura soseşte, nu-i aşa? Aşteptai un combatant, vine un combatant. Festa a fost jucată.

Dublura...

Anne se ridică brusc; se cam clătina.

Aşadar, asta era! Făpturi tinere şi pline de viaţă - fraţi, logodnici, iubiţi – căzuseră în cursă. Suferiseră o agonie cumplită, chinuri pe care oamenii civilizaţi nici nu vor să şi le închipuie, muriseră deznădăjduiţi şi, în vreme ce feţele li se descompuneau în gropile comune, o dublură le lua locul, entitate fără chip şi fără nume, le *trăia viaţa*, *lupta cot la cot cu tovarăşii lor*, *dormea în braţele iubitelor lor*, *şi trăda*, *şi ucidea*...

Cineva îi pusese mâna pe umăr. Cineva spunea:

— Eşti obosită, Anne? Hai să plecăm.

...Frank. Nici nu-l cunoştea. Circula prin oraşul ăsta pentru că se afla la braţul ei şi toată lumea...

— Hai, Anne.

...o cunoştea pe ea. Acum îl privea, îi vedea pentru întâia oară capul blond, uşoara înţepeneală militară, dispreţul total pentru tot ce se afla în jurul lui. Şi, de cum vorbea, franceza lui de străin, prea curată...

Parcă trecuseră o mie de ani. G. fusese chemat la telefon şi se lupta cu o centrală aflată la capătul puterilor. Nu voia totuşi să strige, să dea naştere la un scandal… Australienii de la masa vecină pariau, cu glas tare, că tânăra *frenchie* avea să-şi părăsească partenerul. El spuse, aplecându-se puţin şi aproape fără a-şi descleşta buzele:

— Mă numesc *într-adevăr* Francis Alain. Şi nu *numai aici*, *ci acum*. Am să te lămuresc. Vino.

În vestibul încă ar mai fi putut întâlni un chip cunoscut. Să strige, să spună… dar ce? În seara aceea erau neobişnuit de puţini francezi la cerc, chelnerii erau arabi şi n-o cunoştea pe fata de la garderobă. „Şi, chiar dacă aş cunoaşte-o, sfârşi Anne în gând, n-ar înţelege nimic”. La intrare, nici un taxi, dar garajul vecin închiria cu ora, fără şofer, şi cum patronul o cunoştea pe domnişoara Osten… Era latura kafkiană a aventurii: toate piedicile cădeau pentru că, la Damasc, toată lumea se cunoştea. Probabil că şi băieţii din MP, care făcuseră razia, ştiau că lucra la cenzură. Ca şi boy-ul care fugi să le aducă maşina. Ca şi vânzătorul de porumb, de la colţ…

Aşa se pomeni într-o maşină necunoscută, gonind în linie dreaptă către ieşirea din oraş, apoi rătăcind în plin deşert. „Şi chiar dacă acum nu vrea să risipească muniţie şi mă debarcă pur şi simplu pe platou, îşi spuse Anne, ştim noi ce se cheamă asta: un călător rătăcit la 50 km de Damasc e un

călător mort”. Maşina se clătina, Allen o conducea ca pe un avion. Fără veste, stopă. O rezemase pe Anne de umărul lui şi-i oferea o ţigară.

— Ia, spuse el, nu-i drogată. Şi acum, de vreme ce nu mai poţi înştiinţa armata a 9-a, cred că-i timpul să-ţi spun cum stau lucrurile. Ei bine nu, nu sunt un spion nazist. Nici un combatant aliat. Vezi, vin de mai departe. Din pricina asta, mai ales, te-am condus niţel „*out of bonds*”, cum spun prietenii noştri englezi. Mi-e tare uşor să dovedesc că mă numesc Frank Allen, sau Francis Alain, că vin din Egipt, că fac parte din cutare unitate, dar n-am nici un chef să te aud strigând „săriţi, un nebun”. Pentru că aşa ai fi făcut, eşti pe punctul s-o faci, şi n-ai auzit nici jumătatea poveştii. Uite, vin din anul 3940.

— Din… spuse ea încetişor.

Albă, luna atârna ca o hieroglifă peste deşert; universul încetase brusc să existe şi ea era singură, într-o maşină imobilizată, cu un necunoscut frumos ca un înger răzbunător, şi care rostea enormităţi…

— Întocmai, ai înţeles bine. În aproximativ 2.000 de ani, când numele Hitler, Stalin, Churchill (epoca barbară atomică etc.) nu vor mai avea decât o vagă semnificaţie pentru specialişti, o organizaţie ale cărei iniţiale te interesează prea puţin va trimite misiuni la o depărtare temporală, în care, din trecutul dezagregat şi din viitorul schiţat, nu vor mai fi rămas decât liniile mari, putând fi

rectificate. În aceste condiţii, cercetările şi chiar experienţele istorice pot fi întreprinse în ambele sensuri fără primejdie de cronoclasm, adică de cataclism temporal. Călătoriile noastre au un scop strict umanitar. Mă auzi?

— Da.

— Nu... Îţi închipui că sunt nebun de legat, dar un nebun logic. Nu sunt nebun. Ascultă-mă bine: n-avem decât puţină vreme la dispoziţie şi resimt oarecare dificultate în a vorbi frumoasa, dar arhaica voastră limbă. (Da, bineînţeles, am învăţat-o prin hipnoză. Clasicii, fireşte. Şi unele noţiuni de „jargon soldăţesc”, dar dialectele astea se învechesc îngrozitor de repede). Epoca voastră fiind, într-adevăr, o perioadă de orori concentrate şi cu rezonanţe prelungite, s-a hotărât că am putea încerca să-i aducem măcar unele corective, tot pe termen lung. Mai multe grupuri au fost trimise în puncte strategice. Fac parte dintr-un asemenea grup.

— Vrei să spui, zise Anne, înghiţind cu greu puţin aer şi fum, într-atât de uscată-i era gura, că eşti... detaşat din viitor ca să ne mitocoseşti epoca? Să-l ucizi pe Hitler, sau ceva de genul ăsta?

El râse încetişor. Un râs uscat şi rece, lipsit de veselie.

— Prea o iei repede! Să-l sugrumi pe micul Adolf în leagăn ar fi fost perfect, dar ce serie de cronoclasme! Căci Istoria e Istorie şi tot ce s-a întâmplat nu poate fi şters dintr-o trăsătură de

condei, mai ales atunci când faptul a avut repercusiuni durabile. De altfel, dacă Hitler ar fi murit de mic, îţi închipui că felia de timp care l-a format şi i-a apărat creşterea monstruoasă nu ascundea şi unele contrafaceri, gata pregătite? N-am vizitat orăşelul liniştit din care venea, dar unul dintre tovarăşii mei mi-a spus că fiul brutarului… şi cel al farmacistului, poate…vezi Anne, nu e vorba atât de oameni, cât de epoci. Un tiran nu poate fi primejdios decât atunci când vine la timp, pe un pământ îngrăşat de sânge şi de vise nebuneşti. Hitler n-ar fi nimic fără legiunile lui isterice. N-ar exista lagăre de concentrare, dacă două sau trei generaţii n-ar fi format călăi.

— Atunci, strigă ea, nu-i nici o speranţă? Dacă e să te cred, înseamnă că vii dintr-un viitor atât de depărtat încât te afli în posesia unei justiţii mai bună decât a noastră şi, totodată, a mijloacelor necesare pentru a o face să domnească, asta e, nu? N-am spus că te cred: când eram mică, mă jucam ades cu sora mea „de-a istoria cu dacă” Dacă aş fi un mare inventator” – „dacă ai fi regina Spaniei”… aşa, totul era cu putinţă. Atunci mă învoiesc să cred că am întâlnit un fel de arhanghel călător, înarmat cu o spadă de foc…

— Imaginea nu corespunde, ştii…

— … care aruncă peste secolul ăsta sângeros o privire de o blândeţe îngerească! Dumneata şi toţi ai dumitale! Acceptaţi, aşadar, ca lucrurile să se petreacă aşa cum se petrec, numai pentru că

unele date ale problemei concordă între ele? Omenirea va fi decimată, Europa redusă la sclavie, milioane de oameni se vor înăbuşi pe după sârme ghimpate, o absurdă doctrină rasială va plămădi carnea în sânge… şi nu veţi face nimic, vă veţi plimba prin infernul ăsta surtucele de comunianţi sau de boyscouts, în scopuri strictamente ştiinţifice!

— Oh, exclamă el, n-am spus asta! De altfel, tentaţia e prea puternică… De aceea nici nu suntem trimeşi în clipe şi locuri unde un simplu gest ar putea arunca în aer o sută de ani de istorie! Misiunile noastre „aterizează” într-un trecut atât de depărtat, încât a fost cu desăvârşire uitat, în afara a două sau trei evenimente-cheie, sau într-un viitor atât de îndepărtat încât mai poate suferi o mică remodelare… Nu spun că va fi întotdeauna aşa: suntem abia la începutul ştiinţei care e Istoria controlată. În afară de asta…

— În afară de asta, puţin vă pasă! Lacrimile, sângele nostru nu vă privesc!

— Nu spune asta, Anne.

Ea plânse de supărare. El se plecă, de parcă ar fi văzut o minune: felul cum se nasc perlele, diamantele sau roua. Furioasă, îşi căută batista, Frank i-o dădu pe a lui, şi ea o cercetă bănuitoare: cum să poţi crede că o fiinţă din 3940 îşi ştergea nasul? De fapt, aventura i se părea mai departe la fel de neverosimilă ca o veche carte a lui Jules Verne, dar, cu ajutorul sugestiei, începea să

găsească la Allen unele subtile deosebiri faţă de oamenii epocii ei: avea, într-adevăr, ovalul unui personaj de bandă desenată, dinţi cam ascuţiţi, irişi prea largi şi, fără doar şi poate, nu rostea palatalele ca toată lumea…

— Nu, spuse el deodată, n-am nici o gaură în cerul gurii.

— N-am spus niciodată…

— Dar ai gândit. Am uitat să te previn că, în 3940, suntem cu toţii telepaţi.

— Ce oroare! Anne se zgribuli. Ce părere trebuie să-ţi fi făcut despre mine?

— Cinstit vorbind, numai lucruri bune. Ai o… uimitoare pudoare în expresii, sub aparenta dumitale asprime.

— Asta vrea să spună că înjur şi scuip, mai mult când vorbesc!

— Nici măcar. O privea aproape cu timiditate, în sfârşit, te-am luat pe neaşteptate… pe nepusă masă, parcă aşa spuneţi. Nu, mă înşel, aşa se vorbea acum o sută de ani… înţelegi, ne specializăm serios într-un mileniu, aşa că le mai încurcăm. Eu sunt specialist în epoca de la 1200 la a voastră…

Anne căscă ochii mari.

— Şi ai venit şi în secolul al XIII-lea?

— Exact. În 1280. Mă numeam atunci François de Vivray… am asistat la bătălia de la Tiberiada. Crede-mă, secolul vostru n-are monopolul ororilor. Şi n-am putut face nimic… nu, într-adevăr.

— Nimic?

Avea o expresie… da, aproape deznădăjduită! Şi părea să gândească ceea ce spunea.

— Poate că n-ai vrut!

— Nu fi măgăriţă, Anne. Trăia aici – vreau să spun pe-aproape, în Sfântul Regat al Ierusalimului, comitatul Edessei – o fată care semăna puţin cu dumneata. Oh! nu ca inteligenţă! Avea ochii verzi, ca dumneata, de transparenţa unei ape tainice şi o piele despre care se spunea că-i de fildeş. Îşi împletea perle în plete şi vorbea puţin. Dar ce frumoasă voce, când gemea! Din punct de vedere intelectual, era o ciubotă… fără apărare. Ştii, pentru femei, era o epocă cumplită…

— Erai tare îndrăgostit, nu-i aşa? De această…

— Isaura. O chema Isaura. Nu, nu poţi înţelege. François de Vivray a fost probabil îndrăgostit de ea. În 3490 am învins condiţionările şi inhibiţiile. De fapt, ceea ce numiţi „dragoste”, febră fizică, sublimare mintală, nu mai există. Ne potrivim sau nu, până la un anumit punct, şi asta-i tot.

— Tare plicticos trebuie să mai fie!

— Ba nu, de vreme ce stările emoţionale sunt la fel de acute. Suntem… poate mai sensibili. Dar, când călătorim, adoptăm forma potrivită perioadei date: în 1280 am fost un fel de trubadur, un soi de brută extatică. De unde… Isaura. Totul e superficial, fireşte; ne păstrăm totuşi personalitatea, altminteri ar fi un haos de sentimente… insuportabil.

— Asemenea celui pe care-l trăieşti în clipa de faţă, nu?

— Cine ţi-a spus că-n clipa de faţă…?

Anne se ridică pe pernele de piele ale maşinii şi privi drept în ochii limpezi:

— Bine! zise. Am evitat să gândesc, pe cât am putut, în consecinţă suntem cam la egalitate. Destulă vorbărie. Nu eşti îndrăgostit de o femeie, ci de o epocă. Epoca noastră. Şi, poate, de o cauză. N-am nici o dovadă că ai spus adevărul, dar se pare că ai suferit destul în rândurile Franţei Libere…

— Am făcut, cinstit, drumul unuia dintre ai voştri, spuse corect Allen.

— Prin urmare, trebuie să nutreşti oarecare simpatie pentru tabăra noastră.

— Din punct de vedere istoric, acţiunea ei a fost îndreptăţită.

— Acestea fiind spuse, de vreme ce pretinzi că vii din viitor, trebuie să ştii o groază de lucruri? Sau unul, măcar? N-am să te persecut, nu ţin să trec în saloanele din Damasc drept o ghicitoare extra-lucidă, dar…

— Ţi-ar fi cu neputinţă, ori cât m-aş strădui să mă plec întrutotul vrerii tale…

— Nu începe din nou să amesteci secolele: aşa se vorbea într-al XVII-lea. De ce?

— Pentru că ştiu că ghicitoarele sunt ades întrebate cum va fi vremea duminică. D-ra A. se va mărita cu Dl. B? Va câştiga oare X. la curse? Habar

n-am şi nu mă interesează nici cât negru sub unghie. Nu ştiu ce se va petrece mâine şi nici dacă am să te sărut peste cincisprezece minute.

— Taci! strigă Anne, exasperată. Nu asta voiam să ştiu!

— Atunci ce?

— Vreau să ştiu *cine* va câştiga viitoarea bătălie din deşert!

— *Ei bine*, spuse el, *nu ştiu absolut nimic!*

Luna fusese acoperită de un nor subţire, stelele părură mai mari. Se desluşea safirul lui Arcturus şi perlele Carului. Frank încercă să încheie pace.

— Dacă am ieşi să facem câţiva paşi? propuse el. Noaptea e frumoasă.

Anne se strânse ca un arici.

— Da! Ca să mă laşi în mizeria asta!

— Ca să te…? Oh, Anne, de fapt asta gândeşti dumneata despre mine? De asta tot simţeam pe dedesubt o lipsă de încredere… Părea consternat. Uite, am să-ţi dau eu exemplul cel bun: ies primul.

— Nu!

Se încleştă de el cu energia desperării.

— De ce?

— Poate că am fost urmăriţi. Te-ai purtat destul de ciudat şi eu am prieteni la Damasc. Au să te împuşte de cum te-or vedea.

— Atunci? o privi în ochi. Nu vrei să fiu ucis?

— Nu ştiu să conduc! i-o întoarse Anne, cu demnitate.

El râse.

— Draga mea, nu te face mai rea decât eşti! Dacă cineva s-ar fi ostenit să ne urmărească de la Damasc şi până aici, cu unicul scop de a trage asupra suspectei mele persoane, se va însărcina desigur să te aducă înapoi la cercul militar. Am poftă să-mi dezmorţesc picioarele şi pot să te liniştesc: platoul e pustiu, nu captez nici o undă.

— Pentru că acum captezi şi undele, de la distanţă?

— Cu puţin exerciţiu, da. În general, ridici, dimpotrivă, o barieră mintală: altfel, în locurile publice, ar fi insuportabil. Dar aici suntem singuri. Ieşim?

— Ieşim.

Coborî din maşină, fără a înceta să se cramponeze de încheietura lui. Noaptea era, într-adevăr, frumoasă şi răcoroasă, aerul ca de cleştar; foarte departe, grădinile Damascului îşi dezlegau miresmele: iasomie şi trandafir. Nisipul sclipea, aproape alb. Scăldată în luminiscenţe, o creastă stâncoasă se profila pe cerul negru.

— Întocmai ca un peisaj lunar, spuse Allen.

— Pentru că ai fost şi pe Lună?

— De ce nu? La urma urmei, nu-i decât periferia Pământului. Oamenii au să debarce pe ea în curând şi…

— Nu spune prostii!

O privi aproape cu tristeţe; nu făcuseră decât câţiva paşi şi se întorseseră cu spatele la maşină: universul din 1942 încetase să mai existe şi,

înconjurată de luciri tremurătoare, ea apărea fragilă şi preţioasă în rochia ei de bal, potrivită pentru o altă lume…

— Accepţi aprioric posibilitatea deplasării în timp şi o respingi pe cea a călătoriilor în spaţiu? Mă descumpăneşti, Anne. Şi, totuşi, secolul vostru e cel care a deschis seria descoperirilor în lanţ… E foarte simplu, cea dintâi a şi fost făcută, în teorie; va răsturna toate datele ştiinţifice în vigoare şi va fi aplicată în 1944… sau 45…

— Nici de asta nu eşti sigur?

— Ştii, există fluctuaţii în timp.

— Explică.

— E greu, Anne. Mă tem că numele lui Lorentz-Fitzgerald, Sokolov, Lobacevski, nu-ţi spun nimic, închipuie-ţi că timpul e un fluviu neîntrerupt, care poartă eventualităţi… Nu, închipuie-ţi că-i un năvod uriaş, cu ochiuri foarte mari: numai cauzele prime sunt indicate cu mult timp înainte şi târăsc cu ele cantităţi variabile de efecte. Voinţa omenească, freamătul slabelor noastre inimi pot interveni printre ochiurile năvodului. Totul poate fi schimbat… afară de urzeală.

— Isaura poate coborî din turn.

— Să nu vorbim de Isaura. Tremuri, Anne? Să ne întoarcem în maşină? Nu, ne aşezăm pe scară şi te înfăşur în halatul meu de baie. Ţi-am mai spus că nu eu, ci François de Vivray a fost îndrăgostit de Isaura. Cu atâtea slujnice şi roabe maure învăţase repede arta „dulcelui amor”, cum se spunea pe

atunci. Eu nici nu ştiu să vorbesc cu femeile.

— Cu toate astea, cele opt scrisori violete…

— Păi tocmai asta e: le-am copiat pe toate după biletul unui camarad. Doar ai băgat de seamă, Anne, că nu ştiam o groază de lucruri?

— Nu ştiai ce e o descindere a M.P. Că puteau să ţi se ceară actele. Că există spioni şi că sunt vânaţi. Conduci foarte bine, dar nu respecţi nici sensul, nici stopurile. Şi e tare adevărat că nu ştii să vorbeşti cu femeile.

— E o tâmpenie, Anne?

— Nu, e drăguţ.

— În 1280 puneai genunchiul în pământ şi rosteai: „Eşti inimii mele precum trandafirului roua”. Trebuie să pun genunchiul…?

— Şi în 3940?

— Oh, e mai simplu. Se face aşa…

O luă în braţe. Lungile-i gene bătură pe obrazul ei: sărutul unui înger. Cu faţa ridicată, Anne privea luna albă pe care oamenii aveau să păşească în curând, apoi insigna aurită a fi şi-şi spunea: „Un Stăpân al Orei. Sărut un Stăpân al Orei. Sau, mai degrabă, nu: dorm. Am să mă trezesc. Am să spun: ce vis ciudat am avut în noaptea asta…”

Se smulse din braţele lui pentru a întreba:

— În ce constă descoperirea – gata făcută – de care mi-ai vorbit?

— Fisiunea atomului.

— Şi cum va fi aplicată?

— Sub forma unei bombe.

— Bineînţeles!

— O biată bombiţă, care va părea însă atât de formidabilă, încât războaiele vor fi suprimate… pentru multă vreme. O distrugere totală, lăsând pe pereţi doar umbrele fiinţelor vii şi *trâmbiţele morţii vesti-vor izbânda*…

— Dar asta în 45?

— Sau 44. Anne, *eşti trandafir şi crin*…

— Da. Da… *da*! Nu înţelegi că pentru noi va fi prea târziu? Pentru noi, vreau să spun pentru camarazii tăi şi ai mei, pentru tot Orientul şi pentru mult mai mult decât atât? N-ai aflat că suntem în preziua unei bătălii? Ceva ca Arbela sau Marna, o uriaşă ciocnire în care totul e pierdut sau câştigat? Şi nu-i vorba numai de această gigantică înfruntare a armelor (nu ştiu cum aţi putea s-o uitaţi, chiar peste 2.000 de ani!). Că doar nu crezi că, învingători, pătrunzând în Asia şi în Africa, naziştii au să-şi pună mănuşi? E vorba de două continente în care totul va fi masacrat, distrus, redus la sclavie, începând cu Siria şi Palestina, care vor fumega ca două enorme cuptoare de incineraţie! Dacă bătălia asta e pierdută – şi poate că va fi – nu ştiu cum se vor mai aranja Stăpânii tăi ai Orei pentru a face să triumfe justiţia, nici cum va supravieţui universul, nici…

— Linişteşte-te, draga mea. Despre ce bătălie e vorba?

— Pe mine mă întrebi? încă nu s-a dat. N-are nume!

— Evident, spuse el, nimeni nu cunoştea dinainte Pharsala, nici câmpul de luptă de la Philippos…

— Frank… (mai că nu striga) ştii şi tu foarte bine că n-a fost niciodată o cauză mai dreaptă şi nici luptători mai dezinteresaţi! Băieţii ăştia din ţările ocupate au pierdut tot, nu se bat decât pentru libertate! Şi au trecut prin mii de primejdii, au uneori remuşcări – li se pare că i-au trădat pe ai lor, rămaşi acolo… înfruntă moartea cea mai cumplită, nici măcar pentru un acoperiş trandafiriu de la ei, sau pentru o vâlcea şi pentru lumina ei verde… ci numai pentru că nu-i de conceput ca răul să triumfe! Te-ai bătut cot la cot cu ei şi ştii, Frank! Nu mai vorbesc de tot uriaşul pământ predat, deschis ca un fruct copt, de oraşele fără apărare, de copii, de femei… Frank, fie-ţi milă!

— Anne, nu înţeleg…

— Arma asta, de vreme ce există, de vreme ce o cunoşti… ne-ar putea hotărî soarta!

— Ah!… exclamă el. La asta te-ai gândit? Într-adevăr, de la 1942 la 1945, în fluviul-timp, deosebirea e abia perceptibilă. Dar, Anne, n-am laborator şi, pe deasupra nu sunt fizician. Dacă aş dori să vă ajut – şi ştii că nu doresc nimic mai mult – n-aş putea folosi nici raza morţii, nici bomba A, urmată de bomba H, nici chiar… Suntem trimişi în timp fără arme ofensive şi nu avem dreptul să ucidem, cu sânge rece. Doar pentru a ne apăra… şi încă!

Atunci, aşezată pe scara prăfuită, începu pur şi

simplu să plângă, iar pentru Frank ăsta fu poate lucrul cel mai cumplit, căci în 3940 nu se mai cunoşteau lacrimile. Şi pentru că, în vremea lui, o asemenea pierdere de lichid vital şi de forţă psihică, totodată, prevestea moartea! Încercă s-o cuprindă din nou în braţe şi să-i usuce lacrimile cu săruturi uşoare, învăţate în 1280, dar dacă pe atunci era lesne să consolezi mândrele jupâniţe şi domnişoarele lor, aplicat la o tânără din secolul XX, un astfel de tratament părea fără succes. În cele din urmă, întrebă:

— Bătălia asta… unde urmează să se dea?

— Ţi-am mai spus că nu ştiu. Ultimele telegrame de pe front vorbeau de o depresiune şi de o colină…

— Care se numeşte?

— Ce importanţă are? El Alamein.

— Are, pentru că… Se ridicase în picioare. Noi îi spunem Colina celor Două Drapele; nu reţinusem numele arab. Da, acum cred că-mi amintesc: El Alamein e o victorie. Da, în cazul ăsta cred că pot face ceva. Umbla nervos prin deşert şi silueta lui era – de pe acum – ca estompată în subţirele nimb al luminescenţelor. De fapt, adăugă el, există două eventualităţi, două bătălii… matematic posibile şi, fireşte, trebuie să fie doar El Alamein. Cum să-ţi explic? Locuiesc la hotelul Abasizilor… Nu, asta n-are nici o importanţă. Plec mâine la şase dimineaţa. Va mai fi şi un alt pasager, transportă informaţii foarte importante, care pot deplasa

câmpul de luptă. Ah! asta numiţi voi „spion”? Nu, nu-l puteţi aresta, e membru al unei misiuni neutre şi, se pare, cu arsuri în proporţie de 70%, trebuind să fie operat de urgenţă. E unul dintre faimoşii SS, dacă nu-i chiar mai mult. Cum ştiu toate astea? Pur şi simplu, pentru că prind undele de la distanţă. Personajul mi s-a părut veninos. Am să fac în aşa fel încât să-l elimin.

— Dar, spuse Anne, ştergându-şi lacrimile, nu te poţi bate cu cineva ars în proporţie de 70%.

— Am spus că e ars, într-adevăr? Ce-are a face? Oricum ar fi, *nu pot pricinui moartea unui om în 1942*, Dimpotrivă, pot… Există unele deviaţii pe fluviul-timp, ştii. Şi lumi intercalate şi paralele. Acceleraţia e cea pe care o utilizăm şi noi, dar sensul ei e modificat. Înţelege-mă, Anne, dacă accelerez şi-l iau pe străin cu mine, încetăm a mai exista în lumea asta. Nimeni nu va bănui nimic, vei auzi vorbindu-se de o explozie…

— Şi n-am să te mai revăd?

— Niciodată. Dar bătălia de la El Alamein va fi câştigată.

Era toată o lucire a ochilor limpezi.

— Frank, nu se poate! Ai să mai călătoreşti. Stăpân al Orelor, ai să vii din nou către noi. Vom fi câştigat bătălia, vom fi învins răul, ai să vezi Pământul pacificat. Ai să găseşti alte ţărmuri de vizitat, de iubit, ceruri de culoarea perlei, prieteni, camarazii tăi, eu… Chiar dacă nimeni nu ştie, vei fi salvat lumea asta. Vei fi pentru noi toţi…

— Nimic, Anne, nimic. Acceleraţia nelineară e ireversibilă; cel ce salvează o lume, moare pentru ea. Nu te întrista: sfârşitul ăsta nu-i prea penibil (gândeşte-te că aş fi putut călca peste o mină, să fiu ciuruit de schijele unei grenade, aş fi putut arde sub un aruncător de flăcări, agoniza lent între sârme ghimpate)… Dintre toate tragediile cu putinţă, am ales-o pe cea mai puţin sângeroasă. Ne vom mai gândi unul la altul, sper. Ai să visezi un fulger, ştergând o înfrângere. Îmi voi aminti de o fată din secolul XX, arzătoare şi lipsită de dragoste. Apoi se vor şterge până şi imaginile. Niciodată despărţirea nu va fi fost mai definitivă…

— Dar te iubesc, Frank!

— Şi eu, Anne. Acum… arată-mi ce înseamnă un sărut de adio în 1942.

COMUNICAT AL ORAŞULUI FORTIFICAT DAMASC (Septembrie 1942):

…Pe ruta Damasc-Cairo, un avion de transport se dezintegrează în plin zbor.

Nici supravieţuitori, nici rămăşiţe.

GERARD KLEIN

Născut în 1937, a publicat vreo zece cărţi, dintre care numai patru sub adevăratul său nume. E şi un eseist deosebit de înzestrat, care nu-şi neglijează totuşi profesiunea de economist. Editorul Robert Laffont i-a încredinţat conducerea unei noi colecţii de anticipaţie (*Altundeva şi Mâine*) din care se ambiţionează să facă cea mai prestigioasă colecţie ştiinţifico-fantastică din Franţa.

BIBLIOGRAFIE :

Gambitul stelelor (Hachette),
Perlele timpului, *Timpul n-are miros* (Denoël),
Un cântec de piatră (Eric Losfeld).
În pregătire: *Seniorii războiului* (roman).

UN CÂNTEC DE PIATRĂ

Florenţei

N-am cerut nimic zeilor, căci nu cred în ei; dar mi-au dăruit singurătatea. Am înţeles asta în clipa părăsirii unei lumi gata să explodeze şi a cărei cenuşă a fost, de atunci, risipită de vreme. Fără emoţie, am văzut oameni gonind pe străzi pentru că soarele se fărâmiţa la zenit într-o zăpadă de foc. L-am văzut pe unii străduindu-se să-şi împacheteze destinul şi târând după ei lăzi şi cufere bătute în cuie, cărţi şi pietre, arme, blănuri şi maşini scârţâitoare, pătrunse de lumini. Ar fi oferit cu toţii viaţa altuia spre a putea lua cu ei un bibelou oarecare, pentru că nu erau decât o colecţie de obiecte şi pentru că mai degrabă şi-ar fi pierdut sufletul, decât trecutul. Cât despre viitor, el n-are greutate. E singurul bagaj comod. Le cam lipsea însă.

Nu povestesc bine, toate mi s-au răvăşit în minte. Aveam totuşi sarcina de a vedea câte se petreceau acolo şi de a le însemna pe toate. Dar m-am obişnuit – de nevoie – să las să curgă dincolo de prezent baloturile cu imagini, cu sunete şi mirosuri, pe care simţurile le adună. Nu prea ştiu unde se rătăcesc. Dar măcar infernul ăsta individual trebuie să aibă căi de întoarcere, că mi se întâmplă să desluşesc printre umbre negura

circulară a unei păduri unde mă deprinsesem să mă pierd în tinereţe, goliciunea palpitândă a sorilor pe care i-am cântat, scăpărarea electrică a unei câmpii de nisip şi chipurile înspăimântate ale planetei muribunde.

Poate aţi citit sau auzit ce s-a petrecut acolo. Totul pare atât de barbar, în vremea noastră cumpănită, încât întâmplarea te duce îndată cu gândul la cine ştie ce vechime mitologică. Dar a fost ieri. Coloniştii acelei lumi au tras atât de mult şi atât de tare de izvoarele energetice ale stelei lor, încât ceva s-a prăbuşit în inima ei şi, ca un sânge de foc, plasma se scurse în spaţiu. Dacă ne-ar fi crezut - și, la urma urmelor, de ştiinţa noastră era vorba – ar fi plecat la vreme sau ar fi stăvilit dezastrul. Dar n-au vrut să audă de nimic şi, când veni vremea exodului, i-au şi ucis pe unii dintre ai noştri care, frânându-le excesele, voiau să întârzie catastrofa. Au dat vina pe noi. Au pretins că-şi cunosc steaua mai bine decât noi, uitând că nu ţinem de nici o lume, că socotim stelele egale în privinţa generozităţii şi a trădării şi că am meditat asupra ritmurilor care le agită viaţa. Au vorbit de sabotaje, de invazii, de rase străine dornice să le surpe izbânda. S-au văzut, la orizonturile nopţii, un fel de avanposturi ale nepăsării noastre, neţinând seama, în spaima lor, de varietatea lumilor până la care puterea noastră ajunge şi de privirea egală cu care ne uităm la fiecare.

De altfel, amintirile astea n-au decât prea puţină

valoare şi nu pe ele am de gând să le povestesc. Le spun doar pentru a smulge din filtrele timpului nişte rămăşiţe erodate, mucegăite de amintire. Asemenea reversului cuceririi, un prăpăd e istoria a sute de epoci şi l-am văzut reprezentat de cel puţin şapte ori, rolul schimbător al adversarului fiind jucat de om, de străinul absolut sau de frigida inconştienţă a obiectelor. Astea sunt, spunea maestrul meu Stello, omul cu faţa descoperită, mijloacele societăţilor pentru a-şi uita vinile şi ale naturii, pentru a-şi şterge greşelile. Dar ar însemna să presupunem, dincolo de gratiile cuştii noastre, puteri cărora le-am refuzat existenţa: e ciudată înclinarea asta către transparenţă, care împinge o minte limpede şi aventuroasă spre găsirea unor raţiuni, acolo unde nu se află decât consecinţe.

Vă plictisesc. E dreptul meu. Aţi venit să-mi cereţi numele, în senina speranţă de a-l descoperi pe al vostru. Numele nu mi-a fost rostit decât o singură dată, şi trebuie să vă arat în ce împrejurare, şi cum a dat vieţii mele un sens, şi cum a devorat-o – chiar dacă-l trădez azi, plictisindu-vă.

*

Totul se petrecea lângă grilajul portului, încercuit de colinele oraşului. Soarele alungit, deformat de veninul stelar pe care-l scuipa în spaţiu, zvârlea navelor câte o umbră plată. Pe înălţimi, vilele de la marginea nisipurilor ardeau liniştit şi, ca bucăţi de funingini, stoluri de păsări explodau peste norii de

fum. Calmi în dogoare, aşteptam ca plecarea unei nave să vânture aerul. Şi, în faţa noastră, trecerea neîntreruptă a cohortei omeneşti se spărgea de grilajul portului stelar. Ne blestemau şi, totodată, ne implorau. Dacă gărzile n-ar fi stăvilit dezordinea, ar fi luat navele cu asalt. Văzusem în ajun o navă bucşită, cu sasurile pline de fugari, ridicându-se greoi către stele şi clătinându-se deodată, îndoindu-se în înălţimi ca o lamă de briceag şi risipindu-se peste întreaga provincie. După care ne-am pus în mişcare, părăsind câmpia pe care se ridicau turnurile noastre de observaţie şi am luat poziţie între oraş şi port. Numărul plecărilor era scăzut, dar am făcut ce am putut. Tac atunci când mi se reproşează că vorbesc cu răceală despre lucrurile astea, căci cine le-a văzut n-are nevoie să le audă, iar cel ce nu le cunoaşte mai poate dormi. Am văzut copii înfăşuraţi în postăvuri, aşteptând muţi, cu ochi de sfinx. Am văzut o pereche, bărbat şi femeie, foarte tineri, foarte liniştiţi, în haine niţel extravagante de parcă ar fi plecat într-o călătorie, rătăcind printre grupuri, cât se poate de aproape de porţi: păreau siguri că li se vor deschide şi au fost striviţi a doua zi, în îmbulzeala care vesti ziua de pe urmă. Am văzut bătrâni, a căror viaţă avea să dureze mai puţin decât timpul călătoriei, încăpăţânându-se să-şi târască viitorul cadavru pe o lume mai bună.

Şi am văzut-o pe cea care-mi cunoştea numele. Cobora dintr-o periferie îndepărtată, dar oboseala

nu-i atinsese chipul neted. Pletele ei de culoare deschisă erau pline de praf, lumina crudă străbătea însă praful şi ele căpătau astfel un fel de prospeţime. Buzele-i erau decolorate. Am privit-o pentru că păşea între cei ce alergau şi pentru că, evitând-o, făceau brusc un ocol, pentru că n-o atingeau măcar, de parcă le-ar fi fost iremediabil străină şi i-ar fi neliniştit. Ea singură avea mâinile goale şi încă nici o amintire întipărită pe frunte sau în ochi. A venit spre mine şi m-a întrebat de drum. Am dat din cap i-am arătat porţile. M-a privit, a făcut un gest şi s-a întors. A luat-o de-a lungul grilajului şi a rămas multă vreme în picioare, cu faţa ridicată, contemplând întinderea de ciment şi piramidalele bastimente de transport, fostele simboluri orgolioase ale comerţului, care nu mai erau decât vectorii spaimei. Poate că s-a aşezat pe o ladă, sau a căutat poate umbra inutilă a unui zid, aşteptând sfârşitul zilei. N-are a face. Sunt sigur că a rămas deoparte, despărţită de teama colectivă, oarbă la învălmăşeală şi depănând, poate, sub pleoapele închise, străvechile imagini ale unei lumi mai puţin brutale.

Eram aspru pe atunci şi, cum propria-mi viaţă era ameninţată, cam lipsit de milă. Greşeam. Faţă de ea puteam avea milă, căci nepăsarea-i era ciudată şi tăcută.

*

Maşinile noastre cedară dimineaţa sub ploaia de fotoni. Ecranele care apărau oraşul se prăbuşiră

dintr-odată, cu zgomotul uscat al trăsnetului sau al unei bolţi de lemn ce trosneşte. Cerul trecu de la sclipirea argintului la cea a fierului lichid.

Într-un şuvoi de plumb, căldura dimineţii ne căzu pe ceafă. Un vânt năprasnic se ridică, izbucnit din nisipuri, şi iarba luă foc întâi pe înălţimi, apoi pretutindeni, în acelaşi timp. Niţel mai târziu am văzut drumurile însufleţindu-se, legănându-se ca nişte mari şerpi moi şi prefăcându-se, în cele din urmă, în negre pâraie fumegânde. Nu ştiu câţi au pierit atunci, dar s-a auzit un strigăt mare, o maree sonoră, şi gloata s-a bulucit.

Ai noştri deschiseră porţile. Ecranele mai rezistau deasupra portului şi, pe suprafaţa aceea redusă, puteau împiedica cerul de bronz să ne ardă pielea şi să ne usuce oasele. Gărzile lăsară întâi valul omenesc să intre, poate pentru că nu primiseră alte ordine, poate din omenie, cu siguranţă fără nădejdi, căci rare aveau să fie navele în stare să treacă prin suflarea încinsă a stelei.

În rochia ei de mătase albă am văzut-o nemişcată, deoparte, ca o gingaşă coloană: picături minuscule îi broboneau fruntea şi marginile buzelor. Nu înainta. Curenţii năvalei se desfăceau în jurul ei şi se închideau după ea.

— Eşti nebună, i-am strigat.

Am întins propriul meu ecran ca s-o apere şi ea şi-a răsucit capul, mirată de răcoarea neaşteptată, iar ochii ei mi-au întâlnit ochii.

— Eu sunt Lo, a spus.

— Şi eu n-am nume, am strigat, într-o pornire mânioasă.

I-am apucat braţul şi am uitat de mulţime, sau mai degrabă am încetat s-o văd altfel decât ca pe un hăţiş de trupuri prin care trebuia să-mi tai cale. În alte vremuri, în ciuda armurii şi a înălţimii, aş fi fost ucis la simpla descoperire a originii mele. Dar primejdia era acum prea apropiata şi nu murea decât cel ce luneca la pământ, niţel mai devreme decât cei ce-l striveau.

Am ocolit porţile mari, pe care, cu ajutorul unor vârtejuri puternice, ai noştri le închideau fără menajamente, că portul era plin. Am mers fără o vorbă de-a lungul zidurilor, chiar la marginea focului, şi umbrela mea energetică abia dacă ne apăra. Jumătate din cer căpătase o culoare pe care am văzut-o de atunci în inima vulcanilor. Mă aşezasem între ea şi lumina razantă. Poate că o doream numai din pricina apropierii probabile a sfârşitului, sau a larmei monstruoase ce tălăzuia în urma noastră. Îmi spuneam că, dintr-acea jumătate de milion de morţi, nu va rămâne măcar o frântură de os pentru nedumerirea vreunui arheolog din viitor. Şi poate că gândul ăsta, legat de o deznădejde mai gravă şi mai veche şi pe care împrejurarea o făcea dintr-odată derizorie, mă îndemna s-o cuceresc. Dar n-am avut niciodată înclinaţie către viol, fireşte, pentru că ţin mai puţin la plăcerea pe care o primesc decât la cea pe care o dau. Mâna-mi lunecase, pe braţ, până la mâna ei.

Mă ţinea strâns.

Am ajuns singuri la poarta secundară. M-am întors către ea şi, cu o mişcare copilărească, am făcut să-mi lunece pletele ei printre degete. A zâmbit. S-a lipit de mine şi, prin armura suplă de amiant şi nylon, sânii ei mi-au mângâiat pieptul. A fost o atingere furişă. Poarta era închisă. Am rostit în fosfor cuvintele. A trebuit să le repet de două sau trei ori, dar până la urmă automatele s-au pus în mişcare şi poarta se deschise ca pleoapele unui ochi.

*

Ne pierdusem în învălmăşeală sub bolta imensă, ca o pânză îndreptată către cer, a cosmodromului care abia apucase să fie terminat în cei cinci ani de muncă neîntreruptă a unei armate mecanice. Suntem un popor al spaţiului şi ne place să ridicăm spre stele asemenea lungi degete de beton, ca nişte obeliscuri. Cel de faţă dăruia peste zi un adăpost suplimentar împotriva astrului şi masca noaptea cerul roşu al norilor ionizaţi, aprinşi de radiaţii.

Am rătăcit îndelung la umbra lui. Îl recunoşteam când şi când pe câte unul dintre ai mei. Noi, mijlocitori ai viselor, slujitori ai puterilor adânci, suntem un popor aparte, recunoscuţi, oricare ne-ar fi haina, după depărtarea ce ne desparte de prezent. Nu mai aveam alte sarcini decât împiedicarea haosului şi aşteptarea unei ipotetice nave, în stare să se înfigă în mareea dezlănţuită a

stelei pentru a veni să-i salveze pe cei care mai puteau fi îmbarcaţi. Şi eu trebuia să fiu martor şi să îmbogăţesc astfel, fie fişierele centrale, fie arhivele De Jos.

Am zărit, părăsite, nişte covoare din ţara nisipurilor, am desfăşurat trei dintre ele pe care le-am aşezat unele peste altele pentru ca Lo să se poată odihni şi m-am aşezat lângă ea, sprijinindu-mă în coate şi contemplând insuliţele omeneşti care pe înconjurau. Erau familii întregi, organizându-şi cu grijă maniacă spaţiul pe care-l cuceriseră şi bagajele pestriţe pe care le salvaseră. Erau singuratici, care se învârteau şi treceau şi te fixau cu privirea, căutându-l poate pe unul dintre ai lor sau mergând pur şi simplu fără ţintă, până la anestezierea prin oboseală. Şi asta cât vedeai cu ochii, mlaştină umană, smocuri de muşchi venite să distrugă armonia minerală a câmpiei de beton. Şi aşa a fost dintotdeauna, mi-am spus, cu toate că zidurile oraşului şi copacii câmpiilor mascaseră golurile, dăduseră obişnuinţelor înfăţişarea raţiunii. Marea lumină a cerului fotografiase lumea şi, pătrunzând în carnea societăţii, îi dezvăluise oasele moi, spongioase, neînchegate. Până şi în nefericire, oamenii nu ştiu decât să se repete.

Am înţeles că, în asemenea vremuri, singurătatea era un dar al zeilor. Apoi gândindu-mă la Lo, mi-am spus că ea reprezintă, chiar pentru un bărbat aspru, un dar prea greu. Am privit-o şi am văzut că mă cerceta şi nu se temea.

Ochii ei, nemişcaţi în umbră, semănau cu nişte pietre, dar nu era în ei pic de asprime, doar un reflex neted. Am vrut deodată să scape. Dar era cu neputinţă. Pentru o clipă m-am gândit să-i spun numele meu, dar nu mai avea rost. Ar fi fost absurd să-mi acord, astfel, o realitate care aproape că n-ar fi avut durată. Aceeaşi întrebare îi trecu prin minte, căci rosti încet:

— Cine eşti? Eu sunt Lo. Cine eşti?

— N-am nume, i-am spus.

Într-un fel, era adevărat. Dau fiinţelor, lucrurilor şi formelor adevăratele nume, le smulg monotoniei, şi asta face să nu pot avea nume, face ca viaţa să-mi fi fost până atunci o lungă strădanie de a-l uita şi de a mă cufunda în anonimatul din care deosebeşti mai bine culoarea şi greutatea numelor străine. Vai de cel, spunea Stello, pe care un cuvânt – numele lui – îl înăbuşă şi care se slujeşte de el ca de o oglindă. Am fost toţi oamenii, am purtat toate numele, am săvârşit toate muncile. Am fost geograf pentru a numi continente şi mări, punctul de revărsare al fluviilor şi crăpăturile pământului, botanist pentru a numi ierburile şi frunzele. Am înveşmântat în nume dobitoace care până la mine n-aveau decât viaţă şi au devenit, prin gura mea, simboluri. Am fost astronom pentru că am botezat stele şi le-am dat drept repere marinarilor şi filosof, pentru că am închis în trei sau patru silabe idei mai fugare decât vântul întinderilor australe. Am numit pietre,

oameni, epoci, drumuri deschise, sunetele gamei, feluritele culori ale mării, structurile infinite şi repetate ale spaţiului, bietele complexităţi ale sufletului, nori, insecte, oraşe şi încă multe altele, pe care le-am prins în năvodul cuvintelor mele. Dar nimic din câte am numit nu mă numeşte. La drept vorbind, aşteptam, la rândul meu, să mi se dea un nume.

N-a răspuns nimic, dar mâinile ne-au lunecat una spre cealaltă, mâna mea dreaptă spre mâna ei stângă, şi s-au atins ca două fiare libere, şi degetele ni s-au amestecat fără silnicie, cu duioşie şi încetineală, de parcă am fi avut în faţa noastră ani de zile. M-am tras îndărăt şi am rămas aşa, lungiţi pe covoarele monocromatice, unde strălucea ca un ochi o singură pată mobilă ce se deplasa după lumină, datorită îndemânării ţesătorilor din pustiu, şi m-am gândit la ciudata minune a degetelor ei, instrumente complexe şi gingaşe, maşini de mângâiat cu oscioare şi nervi şi muşchi fragezi, care, dacă te gândeai puţin cu depărtarea dăruită numai de spaţiu şi de exil, aveau o semnificaţie abstractă. În spaţiul liber, acolo unde toate lucrurile lichide tind să devină sferice, sau în contact cu specii străine, m-a încercat de multe ori simţământul că am avut cândva o formă mai puţin ireală, mai stabilă şi mai logică, mai universală decât forma umană. I-am încercat tăria unghiilor pe carnea degetelor mele şi unghii aproape identice asiguraseră, în întreaga

galaxie, stăpânirea omului pe lumi mai numeroase decât zilele ei. Dar nici identitatea, nici numărul, nici perfecţiunea nu scădeau nimic din mister. Am înţeles uriaşul hohot de râs care-l zgâlţâise pe bătrânul Bourgueil atunci când, după douăzeci şi cinci de ani de singurătate pe o planetă întunecată, unde lumina unui far nu pătrundea dincolo de un deget de ceaţă şi pe care-l zvârlise un vârtej rău, îi văzu în sfârşit în cabina lor, pe cei ce l-au salvat: îşi uitase propria înfăţişare. Faţă de mâna Loei simţeam o admiraţie simetrică, la fel de plină de uluire.

— Eşti străină, am spus.

Ştiam asta încă înainte de a-şi clătina capul. Poate că venea din lumea mea şi era chiar născută în acelaşi loc, pe una dintre planetele galaxiei centrale, de unde, aparent inepuizabilă, viaţa izvorăşte. Dar nu asta avea importanţă, deşi faptul stabilea între noi o legătură probabilă şi subtilă. Ce conta era felul în care străbătuse spaţiul, o dată sau de zece ori, cu tainica speranţă a întoarcerii, şi felul ei de a nu atârna de undeva sau de cineva. Semănăm printr-asta şi eram mai îndepărtaţi decât oricare altă specie de poporul care ne înconjura şi care încercase să se identifice atât de mult cu pământul său, care-l subjugase în chip atât de desăvârşit, încât, din pricina asta, murea. Suferea astfel de două ori pierzându-şi lumea şi viaţa. Noi, nomazii, rătăcitorii prompţi în a depăşi barierele, eram mai senini.

Am început să-i spun asta şi, întorcându-mi capul, am văzut că mă privea ţintă şi că buzele-i fremătau, tăcute. Faţa i se odihnea pe lână, la un lat de palmă de ochii mei şi pletele blonde îi cădeau pe obraji, ca o algă neînchipuit de suplă. Le-am dat în lături pentru a le face să-i încadreze trăsăturile şi să-i înconjure bărbia şi, totodată, am încercat să-i spun de unde veneam, şi ce făcusem, şi ce speram, şi îndelungata mea rătăcire printre lumi, şi germenii viitorului pe care-i căutasem pe pământuri mişcătoare, şi scriitura sorilor pe care încercasem s-o descifrez pentru a afla viitorul omului şi al făpturilor care aveau să vină după el, şi prăpăstiile de care mă apropiasem cu tainica dorinţă de a mă auzi răcnind, din străfundul spaimei, cuvintele Pythiei. I-am spus că, rând pe rând, luasem universul drept un palat cu nesfârşite culoare şi încăperi pline de minuni, în care cântecul meu putea găsi mereu noi izvoare şi note noi, şi drept un labirint pustiu, repetând veşnic aceeaşi secvenţă cu ziduri închise şi căi deşarte, unde, clătinaţi de ecou, n-am face decât să vibrăm necruţător ca nişte pahare goale, şi că acestei alternanţe îi răspundea zelul cuceririi sau strigătul refuzului. I-am spus că-mi puteam ridica privirile spre stele, citind în ele destinul unui miliard de imperii viitoare sau negăsind în ele decât reflexul multiplicat al propriului meu haos, şi că totul atârna de umoare şi loc, de îndrăzneală sau oboseală, şi că astfel melodia lăuntrică putea

încremeni cursul torentelor sau pune în mişcare munţii, i-am spus că nicăieri în univers, nici manejul scăpărător al spiralelor stelare, nici în norii întunecaţi ce leagă continentele de stele, nici în suflul protuberanţelor, nici în arhitectura orbitelor planetare, nici pe povârnişurile râpoase ale lumilor orfane, unde gerul preface aerul din plămâni în cuţite strălucitoare ce spintecă frigul, nici în mişcarea precisă a muştei ce-şi netezeşte aripile, nici în dansul albinei, nici în roiul meteoriţilor cu care o uriaşă mină a presărat vidul pentru a citi în constelaţiile lor intenţiile zeilor, nici în adâncurile aburite ale atmosferelor, nici la frontierele nehotărâte ale mărilor care iau, neobosite, tăcerea drept ţintă, nici chiar în criptele spaţiale, pustii de orice materie şi pe care exploratorul le ia drept poieni ale sensibilului, bule de absolut, adică de neant, nicăieri nu găsisem temeiuri pentru a alege.

I-am spus că mereu am hotărât să plec iarăşi, pentru a numi făpturile şi lucrurile şi nenumăratele imperii ale căror planuri se află scrise pe tavanul timpului, şi că fusesem fără îndoială împins de către aceeaşi putere care, după unii, a făcut să explodeze oul originar al universului şi nu are nume, deşi, pe o lume veche, un profet aproape uitat, al cărui nume se scrie în limba noastră ca bucurie, îl botezase dorinţă. Dar că alţii credeau universul steril şi, dacă nu imuabil, măcar echilibrat, I-am spus că-n mulţimea numelor pe care le împărţisem am căutat numele unic al lumii,

ca să înceteze a mai fi ascuns şi să devină al meu, şi am adăugat că-l găsisem, poate, şi că era numele ei, şi că n-avea înţeles decât pentru mine, dar că ajungea pentru a pune căutării mele hotar.

A făcut atunci un lucru ciudat. Trupul îi lunecă pe covor şi faţa i se apropie de faţa mea şi buzele ni se atinseră fără o vorbă, şi limbile ni se întâlniră cu duioşie, aşa cum făcuseră şi degetele. Apoi se depărtă şi, într-o suflare, îmi spuse numele.

Era un nume vechi, împovărat cu zdrenţe de mituri şi, luându-l şi răsucindu-l pe toate feţele, şi primindu-l, m-am mirat că-l ştia. Doar dacă, după legendă, nu venisem acolo decât pentru a o regăsi, pentru a-mi afla numele de pe buzele ei şi a o ajuta să străbată spaţiul; şi atunci ştiam ce avea să se întâmple.

M-am gândit la temperatura care trebuia să domnească afară, la sticla în curs de topire, la creta calcinată a colinelor, la râurile de siliciu ce curgeau în nisipuri, la negurile otrăvite ce fuseseră metal, la nouraşii care fuseseră viaţă şi la oaza de frig în care locuiam, la oamenii care aşteptau clipa trecerii şi se încărcaseră cu bagaje inutile, căci vine o clipă când treci numai gol. Pentru toate astea aveam nume şi toate, la rândul lor, prin buzele Loei, mă numeau.

Atunci mâinile şi buzele mele o apucară şi i-am numit pletele, ochii, gura, umerii, mireasma de miere şi sânii, parte sidefată din golul unei scoici, şi degetele-mi lunecară spre balamaua trupului ei,

acolo unde se articulează viaţa, şi era plăcută ca înotătorului abisal marea, rochia-i de mătase era spuma ce acoperă adâncurile, şi a spus – te vreau – şi mi-a repetat numele, şi trupul i-a fost din nou minunea cu desen improbabil, iremediabil străin tărâmului de stânci şi de stele, care-mi adăpostise multă vreme singurătatea. Am auzit de pe buzele ei numele nearticulat al lumii ce îmbină suflarea valurilor şi ritmul zilelor, pulsaţia sorilor şi geamătul sacrificat şi victorios al vieţii proaspete. Pentru întâia dată, în loc să le numesc, ascultam cuvintele, îi spionam misterul, deşi îl ştiam de nepătruns, deşi n-aveam să cunosc din ea, în cel mai bun caz, decât un trecut limitat, dar nimic care să străpungă membrana timpului şi să şteargă fecioria originilor.

Ochii deschişi care mă priveau căpătară o transparenţă cumplită şi, la sfârşit, îşi ascunse obrazul lângă umărul meu.

*

Când se făcu zi şi o navă fu pregătită, lungi cozi cenuşii se întinseră către port şi m-am dus să salut căpetenia corăbiei. M-a recunoscut şi, întrebându-mă cine mă zvârlise pe ţărmul acela, îmi oferi un loc la bord. I-am spus, fără alte lămuriri, că fusesem trimis, că tocmai descoperisem rostul adânc al prezenţei mele acolo şi că, dacă-mi arăta cât de cât prietenie, îi va da Loei locul meu. Aveam să plec mai târziu; trebuia să văd totul. Clătină din cap, se învoi şi zâmbi în doi peri, privindu-mă

pieziş. Pentru a-i mulţumi, i-am oferit una dintre cele două medalii de aur pe care mi le dăruise Stello şi care purtau chipurile contradictorii ale ghicitului şi ale inteligenţei, i-am dat-o pe cealaltă Loei, am îmbrăţişat-o şi am condus-o până la pragul navei şi am pus-o să-şi însemne numele planetei mele şi cele ale prietenilor mei risipiţi prin spaţiu, care aveau să se îngrijească de ea şi să ne reunească, dacă trăiam amândoi. I-am spus la revedere. Purtam în inimă nădejdea mântuirii ei şi teama de a o pierde, iar una o cumpănea pe cealaltă.

Eram totuşi încredinţat c-o voi găsi, şi asta m-a salvat, căci numărul nostru scăzu când suprafaţa portului, apărată de ecrane, se îngustă. Mulţi întreprinseră pe cont propriu şi lipsiţi de căpitan destoinic un drum fără întoarcere. M-am închis într-o găoace de tăcere, mobilată de o singură amintire. Sub coaja de granit, planeta se sfărâma; supravieţuiam ca picătură de apă legată de un tăciune. Dezlănţuirea stelei smulse în cele din urmă de pe orbită tot ce mai rămânea din lumea aceea şi-i proiectă cenuşa într-o regiune mai liniştită, unde nişte nave ne putură culege. Am uitat câţi eram. Am uitat tot ce priveşte epoca aceea, în afara priveliştii fără culoare, uniformă, cenuşie ca pulberea de argint ce se ivi în faţa mea când apărarea ecranelor încetă. Şi în afară, bineînţeles, de întâlnirea avută şi de numele pe care mi-l dăduse.

N-am regăsit-o. Mi s-a spus că, părăsind lumea pe moarte, navele se risipiseră, cu instrumentele stricate, cu sticlele ochilor întunecaţi, şi multe se pierduseră, dar că nădăjduiau să găsească naufragiaţi pe noianul planetelor sălbatice. Prietenii mei n-au primit-o niciodată şi undele nu mă chemară decât în van. Am tăcut multă vreme.

Apoi am pornit la vânătoare, ştiindu-mi, de astă dată, şi numele şi ţinta. Am scotocit prin beznă şi am sondat cratere, am răscolit jungle şi am numit fiecare lucru nou, pentru a purta amprenta numelui meu de taină. Am fost eu însumi. Am fost numele meu, nu pentru că m-ar fi silit cineva, ci pentru aceea care mi-l dăruise şi pe care o căutam. Am cercetat hărţile, gheme ale experienţei în care fiecare-şi află firul drumului, am cules mărturii, am examinat epave, dar mereu am clătinat din cap. Poate că nava ei călătoreşte încă, având-o la bord pe cea care m-a numit, pe căpitanul cu zâmbetul în doi peri şi cele două medalii cu feţe complimentare. Poate a atins un alt ţărm şi acolo pasagerii s-au risipit.

Poate că, tot străbătând lumile şi dându-le nume, voi sfârşi prin a o găsi. Poate că am rămas chiar în jărăgai şi că, la adăpostul tăcerii, revin într-una la o clipă încremenită, iar restul nu-i decât un vis searbăd, în care speranţa mi se rătăceşte.

Dar anii şi aventura m-au despovărat de visele găunoase. Pe o lume am găsit o urmă, asupra înţelesului căreia şovăi încă. Pe jumătate ascunse

într-un nisip, atât de fin, încât paşii îl făceau să zboare până la marginea văzduhului, aştepta un popor de statui albe, răvăşite, risipite pe kilometri, ca încărcătura unei nave semănate din înaltul cerului. Ai fi zis că-i un muzeu în care un colecţionar cosmic a adunat, sub înfăţişarea lor încremenită, învelişurile vieţii. Căci am văzut acolo, printre năluci umane, armuri chitinoase, aripi triunghiulare, fusuri solzoase, fragile antene menite să sondeze vidul, toate, făpturi ce populaseră mările, pământurile sau spaţiul. Am născocit pentru lucrurile astea nume, dar fără să le trezesc.

Şi am găsit în cele din urmă, într-o scobitură a nisipului roşcat, imaginea celei ce mă numise. Era goală şi ochii de piatră-i erau plini de duioşie. Pletele îi tiveau cu exactitate obrazul şi bărbia. M-am îndoit pentru o clipă, dar mâna ei stângă ţinea o medalie pe care timpul sau flăcările o erodaseră până într-atât, încât n-am putut vedea dacă imaginea avea pleoapele închise ale ghicitului sau ochii pătrunzători ai inteligenţei. Unde să fi întâlnit un sculptor, atât de încăpăţânat în căutarea asemănării desăvârşite? Mi-am spus că un asemenea sculptor nu exista, că intrase într-un vis de piatră, că timpul o fosilizase picătură cu picătură, înlocuind fiecare atom al trupului ei printr-un atom inert.

Am rămas lângă ea cât de mult am putut, dar buzele ei pecetluite nu mai aveau să-mi spună

nimic. Cu gura şi degetele i-am amintit cine eram. L-am spus că-n toţi aceşti ani făcusem să vibreze, în amintirea ei, cuvintele. I-am numit din nou sânii şi genunchii. Am închis ochii şi am chemat-o pe nume. Dar a rămas nemişcată şi rece. I-am spus că e un cântec de piatră. Am vrut s-o iau cu mine, dar stăpânul navei nu m-a sfătuit s-o fac.

— Lumea asta, a spus, ne e străină. În spaţiul nostru sunt câteva ca ea. Li se zice margini. Un nume tare vechi, care înseamnă între pământ şi infern. S-a vorbit odinioară de oameni, destul de nebuni pentru a disputa împărăţiei morţilor o fiinţă iubită. Ba s-a şi spus că unul dintre ei ar fi izbutit. Căci nici un tărâm nu ne e inaccesibil. Dar nimeni n-a ieşit vreodată din margini. Vezi, cred că planetele astea sunt nişte despărţituri neprihănite, în care zeii-şi închid pionii când vor să-i scoată de pe tabla de şah a lumii, fără a-i preface în pulbere.

Glasu-i era pătruns de milă şi respect. Credea pe jumătate în toate astea, aşa cum cunoşti valoarea unei monede chiar fără a te gândi la metalul din care-i făcută.

— În fiecare dintre noi, a mai spus, se află o parte minerală. Gândeşte-te la schelet. Sub efectul spaţiului, al timpului, al singurătăţii şi al radiaţiilor l-am văzut crescând în asemenea măsură la câte unii, încât mai că ajunseseră să semene cu asemenea statui.

— Am un cuvânt şi pentru asta, mi-am zis. Indiferenţa.

*

Şi iar am jalonat spaţiul şi, după împrejurări, am simţit dublura de piatră crescând sau desprinzându-se de mine. Am sperat că va ieşi din margini sau că nu dădusem acolo decât peste un reflex al întâmplării, dar am cugetat îndelung şi am înţeles că umbra indiferenţei o şi acoperise atunci când cobora colinele învăpăiate şi piatra-i atingea pielea călduţă şi gingaşă, şi ea evadase pentru o clipă din destinul viclean pentru a mă recunoaşte şi a-mi spune numele, şi când o scutisem de foc pentru a o dărui, întreagă, încremenirii.

Astăzi cred că am pierdut-o fiindcă eram gata să-i rostesc adevăratul nume, care ar fi eliberat-o. Acum ştiu de ce mi-au răpit-o zeii. Pentru că funcţia mea e să numesc şi, descoperind numele cel de pe urmă, m-aş fi oprit la mijlocul drumului şi pentru că, de vreme ce, ca şi voi, ei tânjesc să fie descoperiţi, şi ca şi voi sunt neîndurători, trebuia să urmez a depăna cuvinte. Am smuls-o infernului, dar trebuia să se întoarcă la el, pentru ca eu să-i caut din nou porţile. Şi am vegheat să nu le mai descopăr, ca să nu-i mai numesc. Dar în toţi aceşti ani, care n-au fost goi decât pentru mine, am semănat nume, am numit lucruri mai multe decât au făurit zeii, i-am silit să creeze ca să umple tiparele pe care li le-am dat, am numit demonii din mine şi demonii din voi, şi câteodată i-am şters pentru că nu prea rezistă la acidul cuvintelor, iar acum tânjesc după repaus. Am azi o întâlnire de

care nimeni nu mă va lipsi, un ultim nume de născocit, care e, poate, numele ei. Iată de ce, într-o ultimă sfidare, cer să fie înscrise pe harta albă ce va dăinui mult timp după mine în fişierele centrale ale legendei, numele pe care mi l-a dat şi o simplă frază: ORFEU. *A stârnit pizma zeilor, căci era muritor.*

ALAIN MARK

Născut în 1933 la Paris. Doctor în medicină, se consacră exclusiv cercetării în domeniul imunologiei.

A scris un roman, nepublicat pentru că e, poate, ilizibil, o culegere de nuvele, nepublicate pentru că nuvela pare a fi, măcar în Franţa, un produs indigest, câteva nuvele publicate în „Fiction” (*Cârjele*, *Maşina*, *Piatra*) şi în revista de buzunar (*Şobolanii*). Lucrează la un roman. Cât despre lucrările lui ştiinţifice, ele intră de asemenea în domeniul ştiinţifico-fantastic, dar nu pe aceeaşi poartă.

MAŞINA

Cadavrul unui bărbat a fost descoperit într-o dimineaţă pe o stradă a oraşului. Fusese ucis. Aşa a început totul. Era necunoscut, dar crima e o întâmplare atât de neobişnuită, încât trezi întrebări speriate. Nimeni nu mai ieşi decât cu teamă.

Peste câteva zile au fost văzute ivindu-se pe ziduri inscripţiile: MAŞINA PENTRU TOŢI.

Apoi au urmat alte cadavre.

Când s-a înţeles că morţii nu erau decât paznici ai maşinii, toţi se mirară, desigur, dar, în linii mari, fiecare a fost mai degrabă uşurat.

Cete de tineri străbătură mai târziu oraşul, proclamând că porţile maşinii trebuiau deschise pentru toţi şi, încet, încet, ceilalţi locuitori li s-au alăturat. „Nu-i drept s-o aibă numai ei!” se zicea. „Cine le-a dat dreptul ăsta?” Nimeni nu putea răspunde.

În faţa clădirii ce adăpostea maşina se alcătuiră grupuri. Paznicii fură interpelaţi, insultaţi, li se ceru să deschidă porţile.

De la înălţimea treptelor, răspunseră: „Suntem paznicii maşinii. Nimeni în afară de noi n-a intrat vreodată aici şi nimeni nu va intra, aşa cum a fost întotdeauna”.

Iar starea asta, de fapt, dura de secole. În toată această vreme, porţile clădirii au rămas totuşi închise. Numai paznicii maşinii aveau dreptul să

intre şi dreptul, deopotrivă admis, de a le interzice celorlalţi accesul. De ce? Nu ştia nimeni. Până atunci nimeni, de altfel, nu se interesase de paznici, oameni inofensivi, trăind în marginea preocupărilor celorlalţi locuitori, dintre care cei mai mulţi nici nu ştiau că păzeau, într-adevăr, o maşină.

Acum problema era pusă şi se proclama în tot oraşul că maşina trebuia să fie a tuturor.

— Dar… la ce slujeşte? întrebau unii.

Nu se ştia. În ce-i priveşte pe paznici, refuzau să răspundă. Neştiinţa nu făcu decât să întărească determinarea celor hotărâţi să pună mâna pe ea, fiind evident că nu fără pricini temeinice era maşina atât de riguros apărată de către cei ce pretindeau că au a o păzi în exclusivitate.

Duşmănia tuturor faţă de ei, invidia, ura, persecuţiile, nu i-au intimidat totuşi pe paznici. Rămaseră tot atât de intransigenţi.

— Nimeni nu va intra aici! continuau ei să declare.

Şi porţile rămaseră închise.

Inscripțiile se înmulţiră pe ziduri şi deveniră ameninţătoare. Se zvârli cu pietre în ferestrele clădirii. Au fost găsite noi cadavre. Agitaţia creştea. Manifestaţiile urmau, tot mai violente. Apoi a avut loc răscoala. Mulţimea dădu foc porţilor. Urmări pe străzi paznicii, care o luau la fugă, şi-i masacră până la unul. Apoi pătrunse în clădire.

Masaţi în faţa porţilor, oamenii încremeniră în

tăcere. În sala vastă ca nava unei catedrale, maşina se ridica până către bolţi, monstruoasă. Era, în mijlocul unei gigantice armături de uriaşe şine de fier, o complicată adunătură de angrenaje, de macarale, de roţi, de curele, de cazane dispuse în blocuri, suprapuse sau suspendate şi legate între ele prin nenumărate ţevi paralele sau divergente, ale căror diametre mergeau de la talia unui om la grosimea unui deget. Prin tot edificiul ăsta treceau mai multe nivele orizontale de pasarele metalice, barate de liniile piezişe ale scărilor ce le legau între ele. Şi, ca şi cum atât n-ar fi fost de ajuns pentru complexitatea întregului, zidurile erau acoperite, pe toată înălţimea lor, de cadrane, pârghii, manete, lămpi şi ţevării cu traiectorii sinuoase.

Dar lucrul şi mai surprinzător era că maşina nu părea să fi funcţionat de foarte multă vreme. Toate suprafeţele-i erau acoperite de un strat gros de praf. Rugina, ba chiar muşchiul suda angrenajele. Imense pânze de păianjen uneau părţile ieşite în afară. Geamurile contoarelor deveniseră opace. Şobolani goneau de-a lungul ţevilor. Duhnea a pivniţă. În sfârşit, ca pentru a confirma impresia, cele mai largi pasarele erau încărcate de mobile, paturi, lăzi şi tot felul de lucruri casnice, ceea ce sugera faptul că nu slujiseră paznicilor maşinii decât drept locuinţe. S-a hotărât atunci demontarea maşinii, piesă cu piesă, pentru a fi repusă în funcţiune. Arămăria redeveni galbenă şi

roşie, oţelurile redeveniră albastre. Curelele de piele îşi regăsiră aspectul vernisat, iar ţevile diferitele culori pe care praful le ascunsese. Geamurile cadranelor, în sfârşit transparente, descoperiră complexitatea şi diversitatea etalonajelor. Toate piesele fură clasate după mărime şi utilitate, până şi cele, în aparenţă, mai neînsemnate.

Maşina fu apoi reconstruită.

Când a fost gata, nu mai rămânea nici un singur şurub, nici cea mai măruntă piuliţă care să nu fi fost pusă la locul ei. Maşina era încă şi mai impunătoare decât fusese.

Dar când, în ciuda eforturilor repetate, au vrut s-o pună în funcţiune, n-au izbutit s-o facă să meargă. S-au mirat, au perseverat. Fără succes.

Cineva observă atunci că, deşi toate piesele se îmbucaseră perfect, maşina pe care o reconstruiseră nu semăna de fel cu cea pe care o demontaseră. Fiecare fu nevoit să recunoască: nu mai era aceeaşi maşină.

Au demontat-o din nou. Se apucară s-o construiască iar. Asta le luă multă vreme. Când au sfârşit, din nou nu mai rămăsese nici o piesă nefolosită. Noua maşină se deosebea de cea precedentă. Nu funcţiona nici ea.

Au făcut-o bucăţi şi au mai montat-o de foarte multe ori. Şi, de fiecare dată, toate elementele se îmbucau perfect, alcătuind o nouă maşină, care niciodată nu funcţiona.

Mulţi s-au descurajat. Spuneau: „N-o s-o putem face să meargă nicicând, de vreme ce nu ştim la ce slujeşte”. Şi adăugau că nici nu era, poate, important s-o ştie, că până atunci se trăise destul de bine şi fără maşină şi că cel mai bun lucru era s-o lase în părăsire. Alţii socoteau la fel, dar pretindeau că eşecul se datorează faptului că nu cunoşteau secretul punerii ei în mişcare. „Dacă n-am fi ucis toţi paznicii, i-am fi putut face să ni-l destăinuiască. Acum soluţia a dispărut odată cu ei şi-i o iluzie să sperăm că un anume mod de asamblare ne va face să-l descoperim”.

În vreme ce aveau loc asemenea discuţii ceilalţi îşi continuau munca.

Maşinile apăreau una după alta. Nu funcţionau.

Cei mai mulţi dintre locuitorii oraşului sfârşiră prin a se dezinteresa de ele şi părăsiră clădirea. Unii mai dădeau totuşi pe acolo, dar numai pentru a-şi bate joc de cei ce urmau să creadă că eforturile lor ar fi putut rodi. Aceştia nu abandonau. Amărăciunea eşecurilor îi făcea însă să rabde tot mai greu batjocurile repetate ale celorlalţi. Într-o bună zi, exasperaţi, îi alungară. Şi refăcură porţile.

— Nimeni nu va mai intra, declarară ei, atâta vreme cât nu vom fi izbutit să punem în funcţiune maşina.

Şi accesul celorlalţi locuitori ai oraşului fu interzis. Starea asta de lucruri a durat. Puţin câte puţin, cei dinăuntru fură uitaţi. Şi până la urmă nu s-a mai ştiut ce puteau face, dincolo de ziduri, cei

rămaşi acolo. Nimeni, de altfel, nu mai era curios s-o ştie.

Au trecut aşa mulţi ani. Porţile rămâneau închise. Mai târziu, trecând pe dinaintea clădirii, copiii întrebau uneori:

— Ce-i în casa asta?

Şi li se răspundea:

— O maşină.

Mai întrebau:

— Şi oamenii ăştia, din faţa porţilor, o fac să meargă?

Atunci li se spunea:

Poate… în sfârşit… ei o păzesc. Sunt paznicii maşinii.

JACQUELINE H. OSTERRATH

Bretonă. Născută sub semnul Gemenilor în 1922 (ceea ce poate că nu trebuie strigat de pe toate acoperişurile), deci dispusă să se amestece în toate cele. A început prin a scrie versuri clasice, mai târziu versuri libere (trei culegeri editate la Nisa). A trecut apoi prin faza basmelor, formulă nefericită, căci adulţii se dezinteresează de acest gen, iar editorii le-au socotit într-o admirabilă unanimitate prea imorale pentru a putea fi puse în mâinile dragilor copii ai zilelor noastre, atât de naivi şi de nevinovaţi. Nefiind degeaba de origine

celtică, s-a simţit atrasă de fantastic şi revista „Satellite” i-a propus să scrie literatură de anticipaţie. Excelentă formulă. Căci se gândeşte întotdeauna la următoarea frază din memoriile lui Anatole France: *Temeţi-vă ca de ciumă de frazele simple ca „Păstoriţa Ioana visa pe sub merii din Domrémy”, căci puteţi fi siguri că se va găsi întotdeauna un cititor mai bine informat care vă va expedia o scrisoare plină de dispreţ pentru a vă atrage atenţia că la Domrémy nu există meri*. Iar, cum Gemenii au mania detaliului, detestă să se facă vinovată de inexactităţi, oricât de mărunte. Problemă de care a scăpat atunci când descrie un băştinaş sau un peisaj de pe Betelgeuse IV. Căci, în afara cazului când ar întâlni un indigen, ceea ce ar constitui, oricum, o întâmplare din nefericire improbabilă…

A scris, aşadar, numeroase nuvele ştiinţifico-fantastice şi două scurte romane (*Hyperium* şi *Astronautul şi motanul său Ludu*), ambele publicate în „Lunatic”, fanzinul[50] pe care-l editează din septembrie 1963.

A mai tradus aproape 25 de romane din seria „Perry Rhodan, al căror extraordinar succes nu se dezminte în Republica Federală a Germaniei şi care au apărut în colecţia „Anticipaţie” a editurii Fleuve Noir.

---

[50] Fanzin: publicaţie trasă la şapirograf, redactată şi editată de fani (entuziaşti ai genului), (n.r.)

LORELEI

Burton lăsă să cadă pe birou stereografia pe care o examina, apoi oftă de ţi se rupea inima.

— Vreo încurcătură, Vince? se informă Laura Muselli, asistenta lui, care se grăbea să completeze nişte fişe pentru a potoli foamea nesăţioasă a creierelor electronice.

— Vino să vezi, spuse tânărul.

Îi întinse imaginea în trei dimensiuni a unei insule înverzite. Luată împotriva luminii, linia vârfurilor se decupa pe cerul palid, ca zimţii bine ascuţiţi ai unui ferăstrău.

— Ce părere ai?

— Formaţie geologică recentă, dacă judec după lipsa de eroziune. Origine plutonică, desigur.

Vince îşi strâmbă faţa într-un zâmbet.

— Recentă… Câtă dreptate ai! Mostrele arată că insula – continentul, mai bine zis – a ieşit din mare de un secol, sau cu puţin mai devreme. E singurul pământ ivit pe toată planeta, dar Plonka (ştii că-i o autoritate în materie) crede că tot globul e în plină gestaţie: alte continente, afirmă el, nu vor întârzia să se ivească.

Laura îşi înălţă sprâncenele delicate, subliniate printr-o linie sidefie, de culorile curcubeului.

— Ei bine, spuse ea, de ce oftezi? Iată noi spaţii virgine pentru speranţele coloniştilor. Nu-i oare meseria dumitale să le inventariezi întinderea,

bogăţiile şi, eventual, primejdiile?

Vince îi întinse o altă stereografie. Luată mai de aproape, arăta, între mare şi munţii cu silueta uşor de recunoscut, o nesfârşită suprafaţă cu păduri şi câmpuri lucrate; la adăpostul unui golf se întindea un orăşel.

Laura compară cele două imagini.

— Dacă nu mă înşel, lucrezi acum cu rapoarte provenind de pe Kappa 19 B 27, din Constelaţia Lebedei, un sector pe care astronavele noastre îl explorează pentru prima oară.

— Exact. Înainte de Ladislas Plonka şi de echipa lui, nimeni n-a mai pus piciorul pe planeta asta.

— Şi, după tipul de aglomerare pe care mi-l arăţi aici… (cu vârful unghiilor ei, fiecare având încrustată o minusculă oglindă, Laura bătea în stereografie), e foarte puţin probabil ca băştinaşii să cunoască navigaţia interstelară. Trebuie să deducem că altcineva (Agolienii, poate?) au pus stăpânire pe insulă.

— Dragă Laura, de ce să complicăm lucrurile? Agolienilor, ştii bine, nu le place să se depărteze de bazele lor. Nu-i mai simplu să ne închipuim că-i vorba de o rasă autohtonă?

— Nu se poate! Spui că tot continentul are abia un secol. Într-atât de scurtă vreme flora asta luxuriantă nu s-ar fi putut dezvolta, prin ea însăşi; s-ar fi adaptat cel mult unele alge, nişte muşchi sau licheni. Procesul e neschimbat, pe toate planetele: coelacanthul are nevoie de milenii

pentru a se hotărî să iasă din oceanul originar. Aşa că raiul verde n-a putut creşte şi prospera într-o biată sută de ani; pentru a-l crea a fost nevoie de fiinţe venite de aiurea, aducând cu ele seminţele necesare.

Burton clătină din cap cu încăpăţânare.

— Repet, e vorba de o rasă autohtonă. Înţelegi acum de ce oftam adineauri? Ne aflăm în faţa unei anomalii a naturii! Globul ăsta, pe care marea îl acoperă în întregime, cu excepţia ţărmului de adineauri, e locuit de un popor foarte vechi (cel puţin aşa afirmă Plonka), trăind sub apă, dar în stare, asemenea balenelor şi delfinilor, să se menţină (pentru un timp mai lung sau mai scurt) la suprafaţă. Făpturile astea nu-s totuşi amfibii: n-ar putea rezista, în nici un caz, pe uscat.

— Dar oraşul din golf? spuneai…

— Lasă-mă să termin. Băştinaşii – să le zicem Neptunieni, dacă vrei – sunt net umanoizi şi, dacă lăsăm la o parte sistemul respirator, foarte apropiaţi de noi pe plan biologic. Ladislas s-a putut încredinţa de asta, cu toate că n-a avut decât puţine raporturi cu ei. A avut în schimb, din plin, răgazul de a lua contact cu cei pe care i-aş numi Continentali, sau mutanţi. E vorba, fără doar şi poate, de o ramură desprinsă din rasa neptuniană şi care – în răstimp de un secol – a găsit mijlocul, nu numai de a se adapta la existenţa în aer liber, dar şi de a extrage din ocean, sau dracu' ştie de unde, flora pe care a plantat-o în noul ei habitat.

— Mutaţiile există, spuse Laura Muselli, dar niciodată într-un asemenea ritm.

— Am de gând, încheie Vince, trecându-şi mâna prin părul de cea mai frumoasă culoare ruginie, să găsesc originea anomaliei şi să scot toată povestea asta la lumină.

Burton întârzie a doua zi; văzându-i ochii lucind de aţâţare, Laura bănui că dăduse peste o urmă.

— Ai rezolvat problema de ieri? Kappa B din Lebăda ţi-a dezvăluit tainele?

— Mi-a adus, dimpotrivă, o enigmă în plus.

Apucând teancul de rapoarte de pe birou, tânărul îl frunzări.

— Citeşte.

— Compoziţia aerului, gravitaţia, natura solului, toate mi se par absolut normale. Kappa B e o planetă de tipul Pământului… Unde vrei să ajungi?

Vince scoase din buzunar nişte hârtii.

— Iată copia unui raport întocmit de locotenentul Reinold Reydt. Ce zici de asta?

— Ei bine… că se ocupă de una dintre cele mai puţin primitoare planete, cu atmosfera alcătuită din amoniac şi, mai ales, din metan; temperatura coboară la minus 150 grade. Ce interes prezintă?

— Osteneşte-te mai degrabă, Laura, să-i verifici coordonatele.

— Păi sunt aceleaşi! Sau s-a înşelat Plonka, ceea ce mi se pare cu neputinţă, sau locotenentul ăsta… Cum îi ziceai?

— Reydt.

— Reydt e un mare mincinos!

Burton încuviinţă.

— Nu există, într-adevăr –, nici o asemănare între Kappa B şi „Lorelei” – iată numele ales de locotenentul Reydt pentru a boteza planeta.

Tânăra clătină din cap.

— Una cu alta nu se potrivesc: un nume de legendă şi un infern de gheţuri şi gaze puturoase; doar dacă Reydt n-avea înclinaţii pentru umorul negru. Pe de altă parte, urmă ea, cum de poate pretinde Plonka că a debarcat cel dintâi pe Kappa B? Să nu fi ştiut că exista un precedent? Pare cam greu de crezut…

— Nu neapărat, zise Vince. Chiar dacă nu-i îndată colonizată, orice planetă locuibilă atrage atenţia celor de sus. Dar ce însemnătate poate avea un glob nenorocit, lipsit de oxigen şi de căldură? Am mai identificat o groază; sunt catalogate şi dorm în memoria creierelor electronice unde, în afara unor împrejurări neaşteptate, nimănui nu-i dă prin minte să le trezească.

— De când e raportul ăsta? întrebă Laura.

— E destul de vechi. Optzeci de ani. L-am studiat cu grijă. Toată povestea e cel puţin ciudată: la vremea aceea un grup de emigranţi pusese piciorul pe Noua-Masurie. Planeta dispunea de importante bogăţii naturale, dar, pentru a-şi înlesni instalarea, locuitorii mai aveau nevoie de o groază de lucruri. Li s-a trimis, aşadar, o astronavă, *Perla*

din Paimpol, încărcată cu materiale, cu unelte, diferite seminţe şi ovule fecundate, precum şi un incubator, urmând, la momentul potrivit, să le asigure dezvoltarea: căci e cu siguranţă mai uşor să transporţi, în stadiul ăsta, o vacă de pe Sol III sau un capriped de pe Marka VII, decât sub forma lor vie.

Reydt a fost desemnat pentru călătorie.

Astronavele sunt astfel construite, încât pot foarte bine zbura fără echipaj, dar, prudente, companiile comerciale preferă să aibă măcar un om la bord, pentru a face faţă unei defecţiuni a roboţilor. De altfel, adăugă Burton, un pilot proaspăt ieşit din Şcoala de Astronautică, aşa cum era atunci Reinold Reydt, nu reprezintă oare cel mai perfecţionat robot?

Perla a plecat, deci, pentru a nu sosi la destinaţie decât cu trei luni întârziere; era deja socotită pierdută, cu tot ce cuprindea.

Reydt a explicat că, în timpul trecerii lui la hiperpropulsie, se pomenise prins într-un nod al spaţiului-timp, care-l deviase cu desăvârşire de la drumul iniţial; ieşind în Constelaţia Lebedei, lângă o planetă, considerase preferabil să aterizeze pentru a-şi verifica instrumentele de bord. Plecase apoi din nou, ajungând, în sfârşit, fără necazuri, la Noua-Masurie. Nici măcar nu-şi dăduse seama de distorsiunea temporală suferită pe drum.

Deşi rare, asemenea aventuri nu erau totuşi excepţionale. Afacerea a fost deci clasată, toţi

felicitându-se de faptul că Reydt nu avusese decât trei luni întârziere şi nu trei decenii, sau chiar trei secole.

În lumina evenimentelor actuale, urmă Vince, lucrurile nu mai apăreau atât de simple. Aşa că m-am informat despre acest Reinold Reydt; a ieşit de curând la pensie şi, din fericire, nu locuieşte la capătul celălalt al galaxiei, ci chiar pe planeta noastră, Ce ai zice, dragă Laura, să-i facem amândoi o mică vizită?

— Când doreşti, Vince.

Helibula zbura la mică înălţime peste ondulaţiile întunecate ale pădurii; pe întinderi imense, asigura reînnoirea oxigenului şi apei necesare giganticelor oraşe în care locuiau oamenii. Împinşi de instinctul gregar şi de atracţia plăcerilor oferite de metropolă, părăsiseră treptat satele şi câmpiile. Sinteza chimică a alimentelor suprima, în mare măsură, orice exploatare agricolă.

— Reydt al dumitale, zise Laura, mi se pare un original. Cum poate cineva, în locul unui confortabil apartament în oraş, să prefere o casă veche la malul mării, cu un robot drept singură tovărăşie?

— Despre gusturi şi culori… Cred că ne apropiem. Ţine-te bine!

Brusc, helibula plonjă ca o piatră către linia aurită a unei plaje; aparatul atinse valurile împroşcând spumă, luă din nou înălţime pentru a se prăbuşi iar, aplecându-se urât spre babord.

Vince ateriză, în sfârşit, cu atâta violenţă, încât patinele se afundară în nisip. Ridicând capacul de diafanii, sări la pământ şi se învârti în jurul aparatului pentru a-şi da seama de eventualele stricăciuni. Apoi păru să se cufunde în examinarea motorului.

Laura coborî şi ea, iar, cum două siluete se iveau la capătul plajei, începu să facă tot felul de gesturi, copleşindu-l pe Vince de reproşuri pe tema: „Atunci când nu dispui decât de o bulă veche, datând din vremea potopului, nu-i propui unei tinere să admire crepusculul pe ocean!”

— Ce-i de făcut acum? suspina ea. Ne-am pierdut departe de lume şi-mi închipui că eşti un mecanic prea prost ca să poţi repara ceva. A doua oară nu mă mai prinzi!

— Pot să vă fiu de folos? întrebă un glas blând, în spatele lor.

Tinerii se întoarseră. Se afla acolo un bărbat înalt şi slab, cu frunte de visător sub părul blond, tuns scurt; doar ochii de un albastru pălit, ca înecat în ceţuri, îi trădau vârsta înaintată. Laura îi închină un zâmbet radios.

— Aţi venit şi dumneavoastră să priviţi marea? Atunci mă puteţi readuce în oraş! Cu atât mai rău pentru Vince: să se descurce singur!

Noul sosit clătină din cap.

— Locuiesc aici, aproape: duna asta îmi ascunde casa.

Laura căscă ochii mari.

— Aici! Cum puteţi locui la ţară? Sunteţi singur?

— Nu. Arătă spre silueta nemişcată de lângă el. Am un robot. Suntem de atâta vreme împreună, încât mă cunoaşte, cred, mai bine decât mă cunosc eu însumi. Tovărăşia lui îmi ajunge şi… (zâmbi scurt) sper că şi reciproca e valabilă. Dar am uitat să mă prezint: mă numesc Reinold Reydt. Şi acum, îmi daţi voie să ascult puţin motorul?

Descoperi repede pricina panei pe care Vince - de prisos să mai spunem – o provocase.

— Am şi eu o bulă de acelaşi model şi posed câteva piese de schimb; vreţi să le luaţi de la mine? Voi fi, de asemenea, încântat să vă ofer nişte răcoritoare.

Îmbufnaţi ca nişte îndrăgostiţi supăraţi, Vince şi Laura îl urmară pe fostul astronaut; robotul încheia alaiul.

Casa era un cub de sintelită albă, cu ferestre mari privind spre mare. Robotul se agită, aducând o tavă, pahare şi băuturi cu gheaţa. Le aşeză pe o masă joasă. Reydt se aplecă să destupe o sticlă.

Profitând de faptul că amândoi îi întorceau spatele, Vince îi scăldă în undele pistolului *psi*.

Era o armă rezervată poliţiei şi echipajului de pe astronavele circulând în zone de explorare primejdioasă; altminteri utilizarea ei era strict interzisă. Dar Burton socotise că-i va oferi cel mai simplu mijloc de a pătrunde misterul ce-l preocupa, împrumutase, aşadar, un pistol *psi* de la tovarăşul lui, Ladislas Plonka, bucuros să-i facă micul serviciu

fără a-i pune vreo întrebare.

Reydt şi robotul rămăseseră în faţa mesei, încremeniţi în atitudinea în care raza îi surprinsese; n-aveau să se mişte decât la porunca lui Vince. Tinerii profitară de împrejurare pentru a cerceta încăperea în care se aflau.

Întreaga suprafaţă a casei, nu cuprindea decât puţine mobile. Un banc şi unelte bine întreţinute, dispuse pe policioare, ocupau un colţ. O măsuţă suporta un joc de şah. Văzând helibula care pierdea din înălţime, Reinold şi androidul lui îşi întrerupseseră probabil partida, pe care n-aveau s-o mai poată relua, căci, profitând de lipsa lor, un ditai motan negru se culcase cât era de lung peste pionii risipiţi. Către golf, un şevalet înfăţişa o pânză neterminată; paleta, pensule şi tuburi de vopsea se aflau împrăştiate cam peste tot, iar pe pereţi erau expuse alte pânze, de astă dată terminate.

Laura şi Vince le priviră, fără a scoate o vorbă, într-un stil naiv şi foarte colorat, ofereau un rezumat destul de bun al priveliştilor şi scenelor pe care un astronaut le poate cunoaşte în cursul unei lungi cariere. Dar o temă se detaşa de celelalte, prin insistenţa cu care revenea, ca un laitmotiv: orizontul unor munţi în chip de zimţi de ferăstrău şi, pe o plajă de nisip negru, o tânără foarte frumoasă, trecându-şi prin pletele de aur un pieptene împodobit cu nestemate. Ca un val de mărgăritare, spuma îi scălda picioarele desculţe.

— *Era la Bacharach o mare vrăjitoare.*

Spuneau de ea că cine o vede-acela moare[51], recită Laura încetişor.

— Da, spuse Vince, şi o să aflăm, în sfârşit, de ce îndoita amintire a unei vrăjitoare renane şi a unei planete îndepărtate – căci desenul caracteristic al munţilor de pe Kappa B e lesne de recunoscut în toate tablourile – par s-o fi impresionat pe gazda noastră atât de mult.

Se întoarse către omul încremenit:

— Reydt! Apropie-te, Reydt.

Cu paşi grei, astronautul se îndreptă către cei doi tineri; apoi se opri în faţa lor, foarte ţeapăn, ca în poziţie de drepţi.

— Reinold Reydt, ţi-am citit raportul asupra planetei pe care o numeşti Lorelei. Ai minţit cu bună ştiinţă, nu-i aşa?

— Da. Aşa e.

— De ce ai ieşit în sectorul Lebedei? însemna să te abaţi din drum.

— Asupra acestui punct n-am minţit. M-am pomenit prins într-un nod al spaţiului-timp şi, pentru a verifica astronava, am aterizat, într-adevăr, pe… (glasul i se frânse) pe insulă.

— La malul unui ocean de amoniac îngheţat, îl ironiză Burton.

— Nu. Un soare limpede, o briză primăvăratică şi băltoacele unei ploi recente, sclipind ca nişte bani de argint pe un sol negru, chinuit, pustiit, arzând încă, s-ar fi zis, de toate focurile unei răscoale

[51] Apollinaire: *Lorelei*, în româneşte de Mihai Beniuc.

plutonice. Nici o iarbă, nici o floare, nici o pasăre. Pe plajă, părăsite de valuri, alge de toate culorile ca nişte panglici de moar sau ca trandafiri scuturaţi. Mi-am pus costumul de protecţie şi am ieşit. Cizmele mi se afundau în nisip. Am văzut urme, cu siguranţă proaspete, care m-au făcut să cred într-o prezenţă, umană poate, mai curând umanoidă. Dar mă înşelam. Nu erau decât nişte peşti mari, mai degrabă nişte foci[52], cu profil de provă, cu ochi mari, verzui, cu înotătoare ca nişte braţe şi coadă lungă, despicată; pielea de un verde închis lucea tare netedă. Nu le-am putut vedea de aproape; zărindu-mă, s-au cufundat în mare. Apoi… Reinold şovăi: Eram foarte tânăr, pe atunci. E poate singura mea scuză pentru faptul de a fi trecut peste toate regulile de prudenţă învăţate la Şcoala astronavală: mi-am deşurubat casca şi m-am culcat pe nisip. Eram mai obosit decât Ulisse, înapoindu-se în Ithaca după o lipsă de patru lustre, şi am adormit… un ceas, o zi, nu mai ştiu cât. Atunci când m-am trezit, era acolo.

— Ea?

— Da. Reinold arătă spre tablourile de pe pereţi. Am încercat să-i recreez imaginea.

— O stereografie, întrebă Vince, n-ar fi fost mai asemănătoare?

Printr-o mişcare a mâinii, Reinold mătură obiecţia.

— Nici nu mi-a trecut prin minte, cel puţin în

---

[52] În text, *Otarii*, varietate de foci trăind pe coasta Pacificului, (n.t.)

momentul acela. De ce să-mi fi pierdut vremea fixând o imagine rece în trei dimensiuni, atunci când o avem întreagă, toată a mea, când braţele mele îi încercuiau mijlocul, când îi atingeam buzele cu buzele mele şi când aceeaşi dragoste ne consuma pe amândoi? Ne iubeam ziua sub soare şi noaptea sub stelele printre care Deneb ardea ca o torţă împlântată în cer. Era mai frumoasă decât orice vis. Am întrebat-o cum o cheamă. A zâmbit: „Cum vrei tu”.

— În ce limbă vorbeaţi? îl tăie vorba Vince.

— Nici nu ştiu dacă vorbeam. Gândurile şi trupurile ni se potriveau. Aveam oare nevoie de un limbaj? Era goală, cu pletele ei de aur topit şi pieptenul împodobit cu nestemate; nisipul parcă alcătuia în jurul ei o cutie de catifea. Curând am vrut să-i dau mai mult: un cadru într-adevăr demn. Am luat seminţe din depozit, am pus în funcţiune incubatorul. Ploile muiaseră solul vulcanic şi friabil. Seminţele au încolţit, crescând mai repede decât lianele-evantai ale junglelor tropicale de pe Sirrah; netezindu-şi penele noi, cele dintâi păsări au cântat în tufişuri, iar în pragul paradisului verde Lorelei zâmbea, întinzându-mi braţele. Apoi… Glasul lui Reinold se frânse; păru deodată foarte bătrân. Apoi visul a devenit coşmar. Pe neaşteptate mi-am amintit că eram un ofiţer al Spaţiului, având o misiune de îndeplinit; coloniştii din Noua Masurie mai aşteptau preţioasa încărcătură pe care primisem ordinul s-o însoţesc.

Datorie, Onoare, Disciplină. Toate cuvintele astea mari, care, încă în ajun şi în lumina dragostei noastre, mi se păreau palide şi lipsite de sens, mă izbeau acum ca şfichiurile unui bici. Am plâns pe umărul frumoasei Lorelei care-şi amesteca lacrimile cu lacrimile mele. Am îmbrăţişat-o pentru cea din urmă dată. Dar încetasem a mai fi iubitul ei. Redevenisem locotenentul Reydt, din slujba Imperiului Galactic.

— Şi ai plecat?

— Da.

— De ce ţi-ai falsificat raportul? Ţi-ar fi fost uşor să faci o descriere corectă a planetei, fără a-ţi pomeni… frumoasa prietenă.

— Ştiam că sectorul Lebedei nu era încă explorat şi că nici nu va fi, desigur, încă multă vreme, în cazul când certitudinea de a găsi acolo o lume locuibilă nu va însufleţi avântul pionierilor.

— O bază pe glob ar fi însemnat stabilirea liniilor de navigaţie curentă, ceea ce ţi-ar fi dat posibilitatea să te reîntorci pe meleagurile astea, s-o revezi pe… Lorelei.

— Nu, spuse Reydt. O iubeam prea mult pentru a nu dori s-o apăr, cu orice preţ, de lăcomia Pământenilor; mai bine s-o fi pierdut pentru totdeauna, decât să-mi închipui raiul nostru profanat de alţii. Lorelei, şopti el, Lorelei, nu te-am uitat niciodată.

— Reinold Reydt… (glasul lui Burton suna sec) întoarce-te acum la locul dumitale. În trei minute îţi

vei veni în fire; dumneata şi robotul veţi uita atunci tot ce-am vorbit.

Cu ciudatul lui mers de automat, Reydt se supuse. Apoi, deodată, bătu din pleoape, mişcările-i redeveniră elastice. Sfârşi de destupat sticla, pe care o ţinea în mână.

— Ei, unde ţi-e gândul? îi spuse el robotului. Ne-ai adus nişte bucăţi de gheaţă pe jumătate topite!

Androidul păru perplex, dar, ascultător, apucă mica găleată de plastargint şi se duse la bucătărie.

Helibula zbura din nou peste pădure.

Dând ascultare mustrărilor gazdei, Vince şi Laura se învoiseră să-şi uite cearta prefăcută. Folosindu-se de materialele lui de schimb, Reydt le reparase cu uşurinţă aparatul. Plecaseră, iar cei doi tineri se simţeau acum stânjeniţi de tăcere.

— Am conştiinţa încărcată, spuse Laura. Să jefuieşti în felul ăsta un suflet! Pistoalele *psi* sunt o invenţie cumplită.

— Cumplită, poate, i-o întoarse Vince, dar tare folositoare. Fără a ne pierde vremea cu interogatorii neplăcute, ne-a îngăduit să pătrundem misterul de pe Kappa B.

— Misterul florei, desigur: a ieşit direct din depozitul *Perlei din Paimpol*. Dar rasa autohtonă, de existenţa căreia vorbeşte Plonka? De unde provine?

— N-ai înţeles? Ah! am uitat! Cred că am omis să-ţi atrag atenţia asupra unui amănunt esenţial:

Neptunienii, ca de altfel şi mutanţii care coboară din ei, posedă în cel mai înalt grad darul hipnotismului şi al telepatiei. Ladislas şi oamenii lui erau echipaţi cu câmpuri anti-T, care nu existau încă pe vremea când Reydt a debarcat pe planetă. N-a văzut, sau n-a crezut că vede, decât ceea ce neptunienii i-au sugerat. Au extras pur şi simplu din creierul lui imaginea ideală pe care fiecare dintre noi, conştient sau nu, o poartă acolo.

— Şi n-a îmbrăţişat-o pe Lorelei decât în vis?

— În vis? Dar de unde. Exista, într-adevăr; ne-a descris-o chiar el, cu exactitate.

— Fata cu plete blonde ca aurul Rinului?

— De fel. Focile.

— Fo… Laura rămase cu gura căscată. Doar nu vrei să vorbeşti… de cetaceele umanoide, menţionate în raportul lui Plonka?

— Ba da. Probabil că în timp ce dormea – un somn, cu siguranţă, provocat – l-au examinat cu toată luarea-aminte pe tânărul locotenent căzut din stele. În ciuda aparenţelor contrare, au recunoscut că e de aceeaşi rasă cu ele, măcar din punct de vedere biologic. Au constatat de asemenea că avea faţă de ele (neliniştite de pământurile ivite, ce ameninţau să le reducă treptat întinderea regatului submarin) superioritatea de a se bucura de doi plămâni zdraveni, făcuţi pentru respiraţia în aer liber. Înţelepţi şi prevăzători, neptunienii s-au ferit să lase să treacă un prilej atât de nimerit: au căutat

pe semne o fată, care s-a învoit să se sacrifice pe altarul patriei, unindu-se cu „monstrul” străin.

— Ce oroare! şopti Laura. Să crezi că ţii în braţe frumuseţea lumii şi să nu strângi la piept decât o focă!

— Una? spuse Burton. Rămâne de văzut.

— Cum aşa?

— Ştii doar că marile mamifere terestre sau marine nu-s adaptate pentru a da viaţă la mai mult decât unul sau doi pui deodată. Dar Plonka ne spune că pe Kappa B locuieşte o populaţie numeroasă. Îmi închipui, aşadar, că nu una, ci mai multe voluntare s-au supus încercării. Progenitura lor amfibie, dar mai ales aericolă, a alcătuit sâmburele unei rase noi, adaptată condiţiilor geologice diferite cu care, vrând nevrând, neptunienii trebuiau să se împace.

— Ce-ai de gând? întrebă Laura.

— Nimic. De mici dimensiuni şi de pe acum ocupată de un popor băştinaş, Kappa B nu prezintă cine ştie ce interes pentru colonizare. Guvernul Galactic nu-i va acorda, deci, prea multă atenţie. Numai savanţii şi-ar putea pune unele probleme cu privire la originea insulei, contrazicând toate legile evoluţiei: şi încă, ar trebui să li se atragă atenţia asupra respectivelor anomalii. Dar e oare util? Am să redactez, fireşte, după cum sunt dator, un raport despre tot ce am aflat; am să-ţi cer, totuşi, dragă Laura, să-l clasezi în aşa fel – ştiu foarte bine că eşti în stare – încât să eşueze printre

„problemele amânate”, unde va dormi pentru zeci de ani. Cât despre Plonka, dacă am să-l rog, bunul Ladislas nu va refuza să-şi ţină gura. Iar dacă mai târziu, mult mai târziu, taina frumoasei Lorelei va trebui dezvăluită, sper că Reinold Reydt va fi murit de mult fără să afle cine a fost, în trista realitate, încântătoarea lui iubită.

Gânditoare, Laura făcu să scapere în soare oglinzile unghiilor ei şi se privi în ele.

— Reydt nu spunea oare că fiecare bărbat poartă în inimă, conştient sau nu, o imagine ideală? Mă întreb, Vince, cum o fi arătând imaginea din inima dumitale…

Aplecându-se peste tabloul de bord, Burton puse în funcţiune pilotul automat.

Acum, că am mâinile libere, spuse el, tare aş dori să ţi-o descriu în amănunte.

CHRISTINE RENARD

Născută într-un cătun din regiunea Nièvre, şi-a făcut studiile secundare şi cele superioare la Clermont-Ferrand (licenţă în litere, diplomă de studii superioare de engleză).

Trăieşte la Paris din 1953. Măritată din 1965 cu Claude Cheinisse, are două fetiţe.

A susţinut în 1967 o teză de doctorat în psihologie cu tema „Fantasmele în literatura ştiinţifico-fantastică”.

BIBLIOGRAFIE:

Romane:

În contratimp (Hachette, 1963),

Copilăria zeilor (inedit în Franţa, publicat în Italia în ed. Mondadori, 1961).

Nuvele în revista „Fiction”:

Semnul Gemenilor (nr. 99),

Scrisoare din Claerista (nr. 107),

*La încrucişarea parale*lelor (nr. 110),

De cealaltă parte (nr. 114),

Provocatorii de naufragii (nr. 117),

De profundis (nr. 129),

Sfânta Alianţă (nr. 161),

Pământul Făgăduinţei (nr. 177),

Delta (în colaborare cu Claude Cheinisse (Fiction special nr. 12).

A tradus din engleză mai multe lucrări tehnice, patru romane şi 38 de nuvele.

PĂMÂNTUL FĂGĂDUINŢEI

Arabella îşi încheie până sus costumul de protecţie, potrivi curelele de care avea să prindă autoliftul. Aruncă o privire distrată oglinzii, care-i înapoie imaginea siluetei fragile, pocită de costumul fără graţie, imaginea chipului tânăr înecat în plete strălucitoare şi cu ochi puţin prea depărtaţi, verzi ca nişte frunze. Mandiargue iubea toate astea. Îşi spuse că avea să moară, poate, şi pătrunse în seră pentru a revedea, pentru ultima dată cadrul la care ţinea.

Era acolo un mic bazin rotund, înconjurat de muşchi artificial, copiat după o carte veche, era o peluză, şi ea artificială, şi erau trandafirii. O mireasmă parcă prea puternică… un val de amintiri…

— Cât mi-ar plăcea să stau aşa opt ore, zece ore, spusese într-un rând Mandiargue, lungit lângă ea pe peluză.

— Opt ore, zece ore, repetase uluită. Îţi dai seama ce spui?

— Aşa făceau cei vechi.

Atunci aflase că cei vechi îşi petreceau cam o treime din zile odihnindu-se şi că nu furnizau o muncă productivă decât într-o altă treime, folosind restul timpului ca să mănânce şi să-şi pregătească hrana. Odihna era pentru ei atât de însemnată, încât fabricau o mobilă anume şi se întindeau pe

ea câte şase, opt, zece ore, cu ochii închişi în beznă; unora le plăcea pare-se să se odihnească în doi şi nu ieşeau din starea lor de letargie decât pentru a face dragoste; alţii se odihneau singuri.

Aflase mai târziu şi alte lucruri, tot atât de ciudate. Se mai găseau lângă oameni şi alte făpturi, care nu păreau însă înzestrate cu inteligenţă; li se spunea animale, şi se odihneau şi ele. Pe o bucăţică de film, pe care Mandiargue o descoperise, se vedeau, pe o întindere de iarbă verde, la malul unui pârâu cu apă limpede, un bărbat, două femei şi un copil; mergând pe patru picioare, o ciudată făptură acoperită de peri, un animal, ţopăia în jurul lor.

— Are să plouă, spunea una dintre femei, privind spre cer. Mai bine să ne întoarcem.

— Medor, Medor, striga bărbatul, şi animalul sosea în goană.

Filmul a fost reprodus în mii de exemplare, care se vânduseră pe dată. Arabelle fusese una dintre primele cumpărătoare şi-l proiecta ades. O cuprindea, de fiecare dată, aceeaşi emoţie. Câtă apă, câtă verdeaţă... atâta apă, atâta verdeaţă. Cum să nu ţi se strângă inima, regretând paradisul pierdut, când acum era atât de greu să faci să crească până şi o floare cât de măruntă? Sera ei reprezenta o capodoperă de ingeniozitate şi de răbdare. Cea mai mică neglijenţă se plătea cu moartea unui trandafir; trebuia să verifice fără încetare compoziţia amestecului în care erau sădiţi

şi, fără încetare, cu o punctualitate desăvârşită, să-i hrănească cu ser. Era o supunere, o robie, dar iubea atât de mult covorul de iarbă şi florile, încât nu regreta niciodată timpul şi munca pe care le-o închina.

În cetatea în care supravieţuitorii Marii Distrugeri se închiseseră cu patru secole în urmă nu se aflau decât linii drepte şi proporţii bine gândite. Între pereţii netezi, lucind albăstrui, maşini tăcute circulau sub lumina actinică. Muncă şi randament. Dar cei vechi nu lucrau decât a treia parte din timp şi în rest se odihneau şi mai făceau şi alte lucruri; dar care? Mandiargue nu putuse înţelege o mulţime de amănunte. Ce era poezia? Ce era teatrul?

Decât să trăiască aşa, nu era mai bine să moară? Atâtea eforturi pentru a naşte: în clondire nu era izbutit decât un copil dintr-o sută. Atâtea eforturi pentru a trăi: două injecţii pe zi, iar fără ele mureai în mai puţin de douăzeci şi patru de ore. Vai, în cetatea închisă mori dacă nu-ţi faci injecţiile şi, dacă ţi le faci, nu mai poţi zămisli, precum cei vechi. Dacă nu-ţi faci injecţiile mori, dar, dacă ţi le faci, nu mai ştii ce-i odihna şi ce-i poezia. Sunt atâtea lucruri pe care nu mai ştii să le îndeplineşti, încât nici nu mai înţelegi; nu cunoşti decât munca: să nu pierzi o clipă.

Paradisul era oare pentru totdeauna pierdut, mai era oare omul vrednic de el? Mulţi se simţeau cuprinşi de o cumplită nelinişte în faţa belşugului şi

a neregularităţii naturii revelate în film; pe unii până şi sera ei îi umplea de teamă. „E o reacţie de apărare, spunea Mandiargue. Cum de nu înţeleg că mor de dorinţă?” Nu de dorinţa asta avea să moară? Să moară ca trandafirul ale cărui petale cădeau, una câte una, pe peluza artificială.

Adună petalele. Îi venea să plângă, să plângă moartea lui Mandiargue şi propria ei moarte, şi moartea trandafirului pe care-l iubise atât, şi moartea tuturor speranţelor cetăţii. Dar nu era momentul să se înduioşeze. Nu mai avea vreme.

Ieşi repede din seră.

— Am lăsat-o pe Herselongue să intre, după cum aţi poruncit, spuse difuzorul porţii.

Arabelle se opri, înmărmurită; uitase de vizita asta. Dar Herselongue înainta. Tot douăzeci de ani, şi frumoasă, şi sigură de ea.

Înţelese dintr-o privire.

— Tâmpito, spuse. Tâmpito, te duci pe urmele lui.

— Da, spuse Arabelle, cu obrajii în flăcări.

— Atunci, de ce n-ai plecat odată cu el?

Arabelle oftă. Nu-i plăcea să recheme amintiri amare.

— Când m-a vestit că pleacă pentru a încerca să trăiască în afara Centurii, asemeni celor vechi, am încercat să-l împiedic. Atunci mi-a spus că sunt o fată „păzită”, că mă lasă să-mi cultiv virtuţile civice. Iată. Şovăi niţel şi, pentru a-şi da mai multă siguranţă, verifică din nou cureaua autoliftului.

Apoi, adăugă: a avut remuşcări, a venit îndărăt, dar nu eram aici, aşa că mi-a lăsat câteva rânduri.

— Prin care-ţi spunea să vii după el, urmă Herselongue, mânioasă. Şi tu, fireşte, îi dai ascultare.

— Fireşte. Mi-a lăsat autoliftul, vezi, pe care-s înregistrate coordonatele drumului. Aşa că, vezi, o pornesc.

Spusese totul cu o voce micuţă, puţin seacă. Atâta tot: aşa că, vezi, o pornesc - subînțelegând: poate am să mor, poate n-ai să mă mai vezi niciodată... Aşa că, vezi, o pornesc.

Herselongue păru să se înfurie de zece ori mai tare.

— Tâmpito, repetă ea, găseşti că nu-i destul să pierdem un individ de valoare. Vrei să pierdem doi. Mai mare ruşinea. Aţi fost creaţi, aţi fost hrăniţi, aţi fost educaţi şi, în plină maturitate, în clipa când sămânţa voastră poate sluji la crearea unui alt individ, în clipa când munca voastră devine rentabilă pentru Cetate, hotărâţi să vă duceţi să vă expuneţi radiaţiilor.

— Nu dramatiza, spuse sec Arabelle. Sunt şi pungi sănătoase, şi el acolo vrea să meargă.

— Ştii bine că pungile nu-s stabile, că pot fi invadate de radioactivitate tocmai când te aştepţi mai puţin.

Arabelle vorbi, cu un glas micuţ:

— Ştiu, spuse, ştiu, dar îl iubesc.

— Tocmai asta îţi reproşez, urmă supărată

Herselongue. Nu te duci din convingere. Puţin îţi pasă de ce-i dincolo de Centură. Singură, nu ţi-ar fi trecut niciodată prin minte să pleci.

Arabelle închise ochii, bântuiţi de viziuni. Lume verde, nebună, vie, unde suflă vântul, apă zglobie şi vie, ce goneşte prin iarbă, şi apoi marea, care poate nu-i o legendă – marea, întindere de apă albastră şi sărată, ce se mişcă schimbându-şi culorile şi căreia nu-i vezi celălalt ţărm.

— Nu, urmă Herselongue, niciodată nu te-ai fi gândit că se poate merge acolo; nu s-ar fi gândit nimeni. Pentru asta a fost nevoie de Mandiargue, de nebunul de Mandiargue. Dar, ia spune, dacă ar avea dreptate, la ce ar putea sluji una ca asta, de vreme ce pungile sunt prea mici pentru ca să putem trăi în ele cu toţii, de vreme ce norii radioactivi se deplasează? Ştii bine că suntem iremediabil închişi în Cetate.

Arabelle se auzi strigând:

— Nu, nu iremediabil. Cine ţi-a spus? Ai fost tu acolo?

— Cât eşti de influenţabilă! oftă Herselongue. Repeţi tot ce ţi-a spus.

— Şi tu, ce-ai învăţat din copilărie.

— Cred în secole de experienţă, spuse Herselongue, foarte dreaptă în tunica ei elegantă, şi nu în părerea unui singur om. Se apropie de Arabelle, îi puse mâinile pe umeri: Spune, spune, aşa-i că tu nu crezi? Nu crezi că se poate trăi, respira, că poţi dăinui fără injecţii într-o pungă

sănătoasă, nu crezi nici tu, nu-i aşa?

— Nu ştiu, spuse Arabelle, ferindu-şi privirea, dar mi se pare că merită să rişti. Nimeni nu cutează să iasă. Suntem atât de siguri că nu putem trăi într-altă parte, încât spărturile nu-s nici măcar păzite. Vezi tu, suntem păziţi de propria noastră teamă. Poate că afară nu-i nici un fel de radioactivitate, Mandiargue o va dovedi; va salva Cetatea.

— Cetatea n-are nevoie să fie salvată, nu-i în primejdie.

— Moare, Herselongue, se înăbuşă în platoşa-i de metal! Are nevoie de aer, înţelegi, de aer.

— Da, înţeleg, spuse înfuriată Herselongue, înţeleg că Mandiargue vrea să-şi conducă poporul „lui” spre pământul făgăduinţei şi că te joci de-a soţia eroului.

— Destule fraze. Dă-ţi şi tu o dată drumul şi răspunde-mi cinstit: eşti fericită aici, Herselongue?

Urmă o lungă tăcere, iar, atunci când vorbi din nou eludând întrebarea, Herselongue rosti limpede şi sec:

— Îţi spun, Arabelle, aventura voastră nu va face decât să redeştepte speranţe zadarnice. O să suferim şi Cetatea o să ni se pară o închisoare.

— Cu atât mai bine!

— Ce spui?

— Spun: cu atât mai bine. Spun că, dacă Cetatea ni s-ar fi părut o închisoare, am fi găsit de mult mijlocul de a pleca. Suntem prizonierii mulţumirii, ai mulţumirii celor perfect adaptaţi, ca tine.

Herselongue vorbi liniştită:

— Pentru că tu, tu nu erai mulţumită? Buna mea prietenă, neliniştea te-a apucat odată cu dragostea pentru Mandiargue.

O petală trandafirie căzu pe masă. Arabelle o mângâie cu vârful degetelor. Trandafirii, sera, toate strădaniile de a regăsi ceva din viaţa pe care Centura o înăbuşise. Crezi, Herselongue, crezi că setea de aer curat m-a cuprins odată cu dragostea pentru Mandiargue? Însă rămase tăcută. Herselongue era prietena ei dintotdeauna, dar refuza să înţeleagă, îşi aminti deodată de fraza crudă a lui Mandiargue: „Păzeşte-te, păzeşte-te bine”, Herselongue va înălţa şi ea un zid spre a se păzi de visele cu vânturi şi soare, numai pentru că nu le putea suporta? Şi ceilalţi? O sută de mii de oameni condamnaţi să nu viseze, condamnaţi să refuze speranţa pentru că li-e frică, pentru că de la naştere au fost învăţaţi să le fie frică, pentru că frica a fost infiltrată în serul fiziologic al clondirelor în care s-au născut?

Ce spusese Mandiargue? Cei vechi acceptau visele. Scriau cărţi, care nu erau numai cărţi de studiu. Desenau şi sculptau lucruri pe care nu le văzuseră vreodată, pe care nu le trăiseră. Depăşeau marginile realităţii ce putea fi pipăită. Pământul făgăduinţei era şi asta. Iar pentru asta merita să rişti moartea.

— Neliniştea m-a cuprins odată cu dragostea lui Mandiargue? spuse ea din nou. Da, poate, dar m-a

cuprins şi m-a înşfăcat aşa cum v-ar cuprinde, aşa cum v-ar înşfăca pe tine şi pe ceilalţi, dacă nu v-aţi zbate din pricină că vă temeţi de moarte.

— Teama de moarte? Bineînţeles, şi mă laud cu ea, spuse Herselongue, încordată. Ce-i mai de preţ decât viaţa?

— În faţa morţii unui singur om, strigă Arabelle, e libertatea unui popor întreg.

— Mă oboseşti.

— Ai dreptate, spuse Arabelle, închizând catarama autoliftului, mai bine să încetăm; nu ne putem convinge. Dar nu mă face să întârzii, plec.

Herselongue stărui:

— Aşteaptă barem să-ţi sosească fiola. Sunt orele 18; în 55 de minute trebuie să cadă în container. Ţi-ai putea face injecţia înainte de plecare, şi tot vei fi câştigat douăsprezece ore.

— Chiar de-aş avea la dispoziţie o fiolă, tot nu mi-aş face injecţia. Vreau să fac experienţa întocmai ca el. Mi-am făcut injecţia la şapte dimineaţa, ca el, n-am s-o mai fac la 19. Doar că trebuie să mă grăbesc să ies din Centură. Rămâi cu bine.

— Cu bine, spuse Herselongue, am să văd de trandafiri.

Dimineaţa trandafirie şi lăptoasă se ivise când aparatul se lăsă lângă trupul nemişcat al lui Mandiargue.

Chipul lui era senin, ochii închişi. Era întins pe o

manta mare; un alt veşmânt îl acoperea. Alături, autoliftul, costumul de protecţie, masca. Cu gesturi de automat se descotorosi de autolift, nu păstră decât veşmintele din Cetate, pantalonul şi tunica de ţesătură neagră, strălucitoare. Dacă el suferise riscul radiaţiilor, avea să-l sufere şi ea. Se apropie, clătinându-se de oboseală; lacrimi de deznădejde îi curgeau pe obraji.

— Te-ai înşelat, Mandiargue, iubitule, şopti, lungindu-se lângă el. Te-ai înşelat, se moare dintr-asta, se moare de-a binelea.

Pleoapele i se închiseră de la sine; de astă dată nu se va mai împotrivi să moară, aşa cum făcuse toată noaptea. Se cuibări lângă trupul lui Mandiargue. Respira uşor şi-şi lăsă un braţ peste dânsa. „E inconştienţa dinaintea morţii, îşi spuse, dar e încă viu”. Imaginile i se învârtejeau sub pleoapele închise. „Sunt în braţele lui, îşi spuse, şi sunt în iarbă şi la malul apei, ce moarte mai frumoasă mi-aş fi putut alege?” Avu impresia că lunecă într-o gaură neagră şi încercă să se adune. Dar Mandiargue fu deodată lângă ea, râzând tare şi cu ochii scăpărând ca nişte stele.

— Ştiam eu că eşti o fată „păzită”, spuse. N-ai ştiut să mă iubeşti destul, n-ai ştiut să te împiedici să mori.

— Aşadar, sunt moartă, spuse ea, şi tu la fel.

— Da, şi eu la fel.

O sărută şi buzele-i sunt fierbinţi.

— Oh! cât te iubesc, şopteşte ea foarte încet.

Dar o respinge cu un râs scârţâitor, cu un râs zumzăitor, de maşină.

— Ridică-te, spune. Dacă vrei să mă meriţi trebuie să mergi mai departe.

Se ridică şi-l urmează, păşind prin iarbă, dar nu e greu, pentru că în afara Centurii aerul e atât de dens, încât poţi înota în el, ca într-o apă; nici asta nu ştie nimeni, în Cetate.

— Ba da, spuse Guvernatorul, care o prinde de ciuful ruginiu.

O urcă într-o uriaşă maşină zburătoare. Mandiargue, care mergea în faţa ei, n-a auzit nimic.

— Nu te-am trădat, Mandiargue, spune ea, plângând cu lacrimi fierbinţi.

— Începe să fie de ajuns, strigă deodată Herselongue. Faci numai boroboaţe. Unde ţi-e fiola?

— Am spart-o.

— Aha! ai spart-o, bravo!

Apucă o mână de fiole şi le zvârle prin încăpere, unde se sparg în mii de cioburi.

„Unde ne aflăm?” gândeşte Arabelle, dar nu izbuteşte să rostească o vorbă.

— În Cetate, spune Herselongue. Nu-ţi recunoşti trandafirii?

Vrea să culeagă unul şi se înţeapă într-un spin; îşi moaie mâna în apă, căci fluviul curge prin mijlocul serei. Nu-i prea igienic, îşi spune, dar, dacă Mandiargue nu mă mai iubeşte, vreau să mor. Îşi

ridică fruntea şi vede că-i înconjurată din toate părţile de apă şi că elevii ei se află pe celălalt mal. Unde rânjesc. Un gând ulterior o dă pradă neliniştii. Toate astea nu pot fi. În Cetate nu se află nici o apă curgătoare, aşadar nu se găseşte în Cetate; dar, dacă-i în afara Centurii, e cu neputinţă ca şi elevii ei să fie acolo. Concluzia se impune: înseamnă că a murit.

— Şi nu credeai în nemurirea sufletului, sărmană nebună, spune Mandiargue. Numai pentru că aşa te-au învăţat. Nu crezi decât în ceea ce ţi s-a spus în Cetate.

— Atunci am murit, îi spune lui Mandiargue, trupul meu e nemişcat lângă apă, în vreme ce străbat ţara. Şi trupul tău, Mandiargue?

— Şi el e departe. Dacă vrei să dai de el, ia-o pe drumul presărat cu frunze trandafirii.

Îl ascultă. De-o parte şi de alta, firele de iarbă sunt cât copacii. Dar urmează pista, merge, vrea să regăsească trupul lui Mandiargue. Un trandafir uriaş îi taie calea, din fiecare petală a lui şi-ar putea croi o mantie. Atunci îşi dă seama că e goală şi vrea să se acopere.

— Ce frumoasă eşti, spune Mandiargue.

Rămâne aşa, cu trandafirul în mână, goală în soare, pe când picioarele-i sângeră în iarbă.

— Ştii cum făceau cei vechi copii? întrebă Mandiargue.

Nu îndrăzneşte să răspundă şi se ascunde după trandafir. E atât de tulburător, atât de nebunesc, şi

ce-ar zice Herselongue şi Guvernatorul? Mandiargue dă în lături trandafirul şi-o sărută pe gură.

— Acum priveşte, spune el triumfător, şi ea îşi vede deschis pântecul alb şi, înăuntru, un copilaş zâmbitor, brun şi frumos ca Mandiargue.

Se culcă în iarbă, ca el să se poată distra mai bine; vrea să-i dea trandafirul, dar pântecul i s-a închis şi simte copilul mişcând înăuntru.

— Păi am murit, îşi spune deodată. Cum aş mai putea da viaţă?

O cheamă pe Herselongue.

— Herselongue, Herselongue, te rog, mă tem să mor din nou.

Herselongue vine îndată, aducând o seringă mare.

Mandiargue e nemulţumit.

— M-am plictisit de aiurelile tale, Herselongue, spune el. Arabelle n-are nevoie de medicamente, va trăi de aici înainte în natură, va mânca frunzele pomilor, iarbă, Medori, şi va bea apă din râu.

O ia în braţe şi-i spune cuvinte drăgăstoase:

— Aralbină, iubito, e timpul să te trezeşti.

E o frază ciudată şi n-o înţelege.

El o mângâie cu duioşie şi ea îşi spune că-i plăcut să fii moartă. Te poţi duce oriunde doreşti, e de ajuns să doreşti. Încearcă să se gândească la seră şi se află îndată în mijlocul trandafirilor, dar nimic nu seamănă cu ce ştie. Herselongue e pe cale să facă injecţii trandafirilor şi Guvernatorul înoată în

bazin, cu gura căscată.

— Deschide ochii, dragostea mea, spune glasul lui Mandiargue. Deschide ochii.

Şi ea îi deschide peste o lume înecată în soare; şi totul e precis şi stabil. Oare unde eram adineauri? se întreabă, abia mai amintindu-şi de imaginile ceţoase şi mişcătoare pe care le văzuse. Poate că era starea dinaintea morţii. Dar atunci e plăcut să fii moartă, căci se află în braţele lui Mandiargue. Îi priveşte ochii strălucitori, şuviţa neagră de pe frunte. El o sărută nebuneşte pe gură, pe umeri; îi sărută mâinile.

— Dragostea mea, şopteşte fără încetare, dragostea mea, Aralbina.

Ea nu mai poate de fericire... Iubitul meu Mandiargue, pentru tine m-am dus până la capătul lumii, la capătul a tot ce este, dincolo de moarte. Căci a murit, e sigură de asta, a trăit coma ce precedă marea trecere şi acum e moartă, gata; dar coma însăşi nu-i neplăcută, i-au plăcut imaginile nebuneşti şi deplasările uimitoare, şi viziunile neobişnuite, şi cealaltă logică, şi timpul ce se scuipe altminteri. Dacă asta e moartea, e păcat că are loc o singură dată.

Îi explică toate astea lui Mandiargue şi el zâmbeşte iubitor şi ironic, cu zâmbetul pe care-l adoră.

— Ah! sărută-mă, spune ea, am suferit atâta din pricină că-mi lipseai!

Atunci, el îi mângâie cu blândeţe pletele şi-i

explică ce-i „somnul”.

Ascultă, cu ochii măriţi, încă bântuită de viziunile viselor.

— Atunci aveai dreptate, şopteşte. În pungile sănătoase putem trăi fără injecţii?

— Da, dar nu fără a dormi.

— Vasăzică, asta-i ceea ce injecţiile au înlocuit, ştiai?

— Nu chiar. Dar cât citisem despre cei vechi m-a făcut să presimt adevărul. Bănuiam eu că trupul suferă o oprire vremelnică, un fel de letargie, dar nu prevăzusem a doua viaţă, pe care cei vechi o numeau vis. N-am priceput ce ascunde vorba asta.

Aralbina închise ochii, încercând să regăsească atmosfera onirică care-i plăcuse atât, dar sub pleoapele ei lăsate nu se iviră decât nişte pete colorate, fără înţeles.

— Nu eram sigur de nimic, urmă Mandiargue. Riscam să mor şi, când am simţit că mă ia cu somn, n-am ştiut dacă e nevoia de somn sau preludiul morţii. Apoi, când am început să visez, nu ştiam ce mi se întâmplă. Am murit sau sunt pe cale de a muri? mă întrebam. Iar când m-am trezit… ah! Aralbina, fericirea de a şti că am cunoscut somnul celor vechi şi că nu mă înşelasem şi că se putea trăi şi fără injecţii! Şi fericirea de a te găsi în braţele mele, dormind şi tu. Cum te simţi, dragoste?

— Foarte bine.

— La fel de bine ca după o injecţie?

Şovăi:

— Nu ştiu, nu-i acelaşi lucru. Cât timp am dormit amândoi?

— Ei bine… la ce oră m-ai găsit?

— La cinci.

— Şi când te gândeşti că nu mi-am dat seama! Am adormit pe la unu şi m-am trezit pe la opt. Aşa că, fără să ştim, am dormit împreună timp de trei ore; dar la opt nu m-am clintit, că nu voiam nici să te trezesc, nici să mă depărtez de tine. Atunci am dormit din nou, dar puţin, rămânând, cum să-ţi spun, la marginea ţării somnului, ştiind cine eram şi unde eram, ştiind că erai aici.

Aralbina smulgea smocuri de iarbă.

— Uite, uite, e atâta că nici nu se vede ce am smuls!

— Ce aş dori acum, urmă Mandiargue, e să am un pat precum cei vechi, ştii, cu cearşafuri şi pături, aşa cum ţi-am povestit. Mi-ar plăcea, iubito, să am un pat dintr-ăsta în casa din Cetate şi să dorm în el cu tine până la sfârşitul zilelor, să visez în el cu tine până la sfârşitul lumii şi să te găsesc lângă mine de fiece dată când m-aş deştepta.

— Ai vrea să te întorci în Cetate?

El se ridică, luă de jos o piatră şi o aruncă în apă.

— Dacă vreau să mă întorc în Cetate?

Se gândi timp de câteva clipe, privi cercurile lărgindu-se pe suprafaţa netedă. Când se răsuci spre ea, o văzu întinzându-se la soare. Se priviră fericiţi, dar turnurile Cetăţii îşi aruncau umbra

ameninţătoare peste prezentul însorit.

— E complicat, spuse el după o tăcere. Pe de o parte, nu mă simt în stare să trăiesc ca înainte: injecţia zilnică şi niciodată, niciodată insula de uitare în timp, care-i somnul ăsta preafericit. Nu mă simt în stare să trăiesc înconjurat de metal, înconjurat de simetrie şi de lucruri netede şi perfect igienice, şi n-aş mai putea îndura nici spaţiile strâmbe, cel puţin, nu pentru totdeauna. Dar nu pot trăi fără ceilalţi, şi nici tu n-ai putea. Şi-apoi, vezi tu, avem hrană doar pentru zece zile.

— Cum făceau cei vechi?

— Nu ştiu.

— Dar ştii tot ce priveşte cărţile vechi.

— Da, dar nu prea e mare lucru. Pot să-ţi spun că semănau nişte grăunţe, aşa cum semeni tu trandafiri şi că mâncau ce creştea. Dar n-am seminţe şi nu ştiu nici unde, nici cum, nici când trebuie semănate şi, oricum, vom muri înainte de a fi crescut.

— Dar iarba de aici, de pildă, n-am putea s-o mâncăm?

Îşi scosese trusa de toaletă şi se dichisea cu luare-aminte. Economisind de mai mult, produsele ar ajunge pentru douăzeci de zile. Apoi ar putea folosi poate apa fluviului, dar părea atât de murdară!

— Iarba, spuse Mandiargue, habar n-am. Ştiu că unele plante erau otrăvite, dar cum să afli care? Ştiu că mai ucideau şi animale, că le frigeau şi le

mâncau. Dar cum vrei să ucid un animal, şi care? Sunt şi printre ele, cu siguranţă, unele otrăvitoare, iar, admiţând că aş ucide unul, cum să-l frigem? N-avem cuptor electronic la îndemână.

— N-aveau nici ei.

O privi cu dragoste. Îşi pieptăna pletele ruginii, care ardeau în soare. E altceva decât lumina din Cetate, îşi spuse, simţind un nod în gât. Apoi vorbiră din nou despre somn şi despre vise.

— E cea mai preţioasă dintre comorile pierdute, spunea Mandiargue.

— Dar ce e un vis? spuse Aralbina.

— Nu ştiu. Cred că nu-i lipsit de analogii cu viziunile pe care ni le dau unele euforizante, dar asta nu-i decât o ipoteză.

— Spune, adăugă Aralbina, cu ochii strălucind, te duci într-adevăr acolo? Vreau să spun, când visam că mă aflu în Cetate, mă duceam într-adevăr acolo, o parte din mine era oare acolo? Să fi fost întrucâtva, adevărat? Oare oamenii pe care-i visăm se gândesc, în clipa aceea, la noi?

— Nu ştiu.

— De pildă, zise ea mai departe, am visat că Herselongue tocmai se ocupa de trandafirii mei. Asta poate fi foarte bine adevărat, dar am visat şi că Guvernatorul înota în bazinul serei, şi asta, asta nu mai poate fi adevărat.

— Iar pe când veneai cu autoliftul am visat întâi că eram un elev de-al tău, apoi că ne iubeam pe malul fluviului. Pe cât se pare, cei la care visăm nu-

s afectaţi de visele noastre.

— Dar poate că, dormind mereu unul lângă celălalt, am putea visa aceleaşi vise.

— Ascultă, spuse pe neaşteptate Mandiargue, să hotărâm mai târziu ce avem de făcut. Deocamdată să plecăm cu autoliftul, vreau să-ţi arăt ceva.

— Vezi, asta se numeşte *mare*, zise Mandiargue, şi nu-i nici urmă de radioactivitate.

Nu răspunse, emoţia îi pusese un nod în gât. Mână în mână, înaintară către apa scăpărătoare, iar picioarele în încălţăminte de plastic moale li se afundau în nisip.

Când se apropiară de apă Aralbina se dezbrăcă încet, cu gesturi aproape hipnotice.

— Orice s-ar întâmpla, spuse ea, zvârlindu-şi veşmintele pe nisipul cald, n-am să regret niciodată, am trăit ore prea neasemuite. Vino cu mine, strigă ea, alergând printre valurile mici de la mal.

— Aralbina, întoarce-te, întoarce-te iute, strigă Mandiargue, făcând gesturi mari.

— Dar de ce?

— Pentru că despre elementul ăsta nu ştim nimic.

— Cum? E apă şi sare! Cine se „păzeşte” în clipa asta?

— Ştiu. Dar aş dori să ducem toate comorile astea în Cetate! Aş dori ca oamenii să iasă din Centură şi să ne instalăm în punga asta sănătoasă,

care poate nici nu-i o pungă. Poate că tot Pământul e aşa, scăpat de radioactivitate, poate că numai teama ne ţine între ziduri. Crede-mă, dacă mă înapoiez, o să ieşim din nou. Voi şti să-i conving şi vom ieşi cu toţii. De asta trebuie să fim prevăzători şi să nu ne expunem în mod inutil acţiunii unui element pe care nu-l cunoaştem.

— Şi ce ştii despre elementul ăsta? spuse ea, prefirând nisip printre degete. Iubitule, ce ştii despre soarele ăsta arzător?

Se ridică, iar ochii-i erau neliniştiţi.

— De asta se cuvine să ne înapoiem. N-am avut de gând niciodată să vin să trăiesc în chip de franctiror, singur cu o femeie la malul mării, chiar dacă o iubesc mai mult decât tot ce-i pe lume. Nu, ceea ce vreau e ca toţi o sută de mii, câţi suntem, să trăiască altfel decât trăiesc. Vreau să îndrăznească să iasă, vreau să îndrăznească să mă urmeze pe lumea socotită pierdută. Vreau să înceteze a vorbi despre trecut; am să le făgăduiesc tot Pământul şi am să mă ţin de cuvânt. Am dovedit că se poate trăi fără injecţii, dar trebuie să reexperimentăm lumea pe care am uitat-o. Trebuie să învăţăm iar, cu toţii. Singuri nu suntem în stare, şi nu se cuvine să păstrăm o asemenea taină pentru noi.

Ea zâmbi, cu ochii închişi peste fericirea ei.

— Taina plajei blonde şi a mării albastre şi taina somnului şi a viselor, şi încă alte taine. Spune.

Mandiargue, Centura de Securitate ne sileşte să

ne facem injecţii şi injecţiile ne fac sterili.

— Da… Ştii cum se năşteau copiii, la cei vechi?

— Da, mi-ai spus. Şi poate că am unul în pântec, spuse ea cu un glas abia auzit. Câtă vreme trebuie să stea acolo? Oare se vede?

— Nu ştiu. Amândoi priviră cu îndoială pântecul neted. Şi închipuie-ţi că s-ar naşte peste câteva zile, ce-am face cu el?

— Hrana pe care o avem cu noi nu-i bună decât pentru adulţi, în sfârşit, aşa cred. N-ai citit în cărţile vechi nimic care să ne poată da vreo indicaţie?

El şovăi:

— E acolo o poveste tare ciudată… dar n-am găsit decât o parte din ea; e vorba de un animal (nu-mi mai amintesc cum îi zicea); animalul ăsta n-a găsit în natură cu ce să-şi hrănească puiul şi-i dă propriul lui sânge…„sângele *curge-n valuri din pieptul lui deschis*…”[53]

— Din pieptul lui deschis…repetă Aralbina, visătoare.

— Da, chiar aşa zicea. Prin urmare, vezi, ar trebui să-ţi tai sânişorii. Să ne înapoiem degrabă iubito…

Îl privi, rugătoare:

— Mandiargue, te rog. Nu ştim ce-o să se întâmple acolo. Poate că ni se va face îndată o injecţie, vom fi împiedicaţi să vorbim şi nu vom mai reveni niciodată.

— Dragostea mea, spuse el, ferindu-şi privirile, n-

[53] Alfred de Musset : *Noaptea de mai* (n.t.).

avem altă soluţie. Trebuie să riscăm.

Ochii ei erau plini de lacrimi.

— Dar Centura de Securitate îmi va ucide, poate, copilaşul din pântec.

Îi sărută pleoapele.

— Atunci îţi făgăduiesc să ne întoarcem şi vei avea un altul. Ea oftă, întinzându-se în soare.

— Gândeşte-te la munca pregătitoare, la calculele necesare pentru a începe unul, şi gândeşte-te la controale şi la supravegherea neîntreruptă, şi asta pentru a izbuti unul dintr-o sută, atunci când, trăind aici, e de ajuns să iubeşti. Zi, Mandiargue, aş vrea să nu plecăm decât mâine în zori. Aş vrea să mai dorm odată cu tine aici, pe nisip, şi, adormind, să auzim vuietul apei.

— Ţi-am mai spus, ce mă nelinişteşte e că nu cunoaştem lumea asta.

— Dar am mai petrecut o noapte sub stele, şi nici strălucirea lor, nici strălucirea lunii nu ne-au făcut vreun rău.

— În apa asta sunt poate nişte animale mai mari decât noi, care au să iasă după apusul soarelui, când vom dormi. Cei vechi trebuie să se fi baricadat în case trainice, cu ziduri groase, sau aveau cu ce să se apere.

— Şi cum noi n-avem nici ziduri, nici instrumente, animalele mari pot veni să ne ucidă, chiar dacă suntem treji. Aşa că n-am risca mai mult. Te rog, Mandiargue, numai o noapte. Am să mă trezesc mâine când ai să vrei şi am să te urmez când ai să

vrei, unde ai să vrei, iar când vom ajunge în Cetate am să spun şi am să fac tot ce vei dori. Şi-apoi, mi-e somn.

— Nu-i adevărat! spuse el, râzând. Bine, rămânem până mâine dimineaţă şi o să profităm de toate, până la apusul soarelui.

Îşi dădură curând seama că nisipul umed putea căpăta formă.

— Să construim Cetatea, spuse Mandiargue.

Petrecură astfel multă vreme.

— Aş vrea să mergem acolo, spuse Aralbina, arătând un pinten stâncos din larg.

— Nu-i departe, recunoscu el.

— E aproape, şi sunt o înotătoare bună, ca şi tine. Şi-apoi e apă sărată, sarea trebuie să dezinfecteze.

— Poate. În orice caz, dacă tot am început… Haidem.

Se cufundară bucuroşi în valuri, mirându-se de gustul cumplit al apei, mirându-se de densitatea ei şi de faptul că se simţeau purtaţi. Gâfâind, fericiţi, ajunseră la stâncă.

— Crede-mă dacă vrei, zise Aralbina, dar mi-e somn. E normal, spune, să vrei să dormi atât de des?

El începu să râdă:

— Şi e normal, spune, să ai un copil în burtă? De altfel, şi mie mi-e somn. Dacă tot plecăm mâine dimineaţă şi am riscat totul, nu-i cazul să ne silim să rămânem treji. De vreme ce aşa ne vine, hai să

dormim.

Se cuibăriră într-o adâncitură, unul în braţele celuilalt.

— Ai să vezi, iubito, şopti Mandiargue, când am să mă întorc în Cetate am să fac un pat şi cearceafuri şi pături şi perne, ca să dorm cu tine până la sfârşitul lumii. Adormiră adânc, în vreme ce apa sărată urca.

— Doctorul Koril a spus că s-au înecat în întinderea de apă, numită mare. Fireşte, la început s-a crezut că muriseră pentru că nu-şi făcuseră injecţia, dar nu era aşa. N-au murit de asta; au murit înecaţi…

Herselongue asculta. Acum se vorbea despre mare. Asculta… ape albastre şi strălucitoare, nisip fin şi auriu, o întreagă viaţă foşnitoare şi caldă, pe care n-o cunoaşte.

Sprijinită de o coloană, dreaptă şi nemişcată, lăsa lacrimile să curgă. Frânturi de convorbiri ajungeau până la ea, şi nu era vorba decât de copaci verzi, de apă albastră şi de aer uşor, toate atât de aproape atât de accesibile. Nu se vorbea decât despre asta: se spunea că oricine ar putea avea copii în câteva zile, din pricina soarelui, se spunea că nu mai era nevoie de injecţii, se spunea că trandafirii creşteau în câteva clipe şi nu se mai ofileau niciodată, se spuneau tot felul de nebunii, dar nu se vorbea decât de asta.

Herselongue îşi închise ochii peste lacrimile

fierbinţi. Înaintea ei, o fată cu plete de flăcări, cu ochi neliniştiţi… „Spun că, dacă Cetatea ni s-ar fi părut o închisoare, am fi găsit demult un mijloc de a ieşi şi de a trăi altundeva”.

Se depărtă cu câţiva paşi, se sprijini de balustradă. Marea terasă domina o parte a oraşului. De când echipa de salvare regăsise trupurile înlănţuite ale Aralbinei şi al lui Mandiargue, venea zilnic acolo, căci se vedea oraşul până la margine şi-şi închipuia mai departe câmpia verde, fluviul larg şi leneş şi-şi închipuia marea scăpărând sub soare.

„Ar trebui să se organizeze ceva, îşi spuse, că nimeni nu se va mai putea mulţumi cu Cetatea…” Mandiargue arătase Pământul Făgăduinţei şi nimeni nu mai putea renunţa la el.

Zâmbi printre lacrimi. Da, Aralbină, riscăm pentru că nu mai putem altfel.

Îşi aruncă pe umeri mantia de ţesătură preţioasă, pe care o adusese cu ea, şi începu să coboare spre inima Cetăţii. Şi se încrucişa într-una cu cete de bărbaţi şi de femei, însufleţite şi vesele. Erau printre ei tineri, foarte tineri, mai puţin tineri, dar cu toţii aveau ochii strălucitori şi privirea dusă departe; frânturi de fraze suiau până la ea:

— Gata cu radioactivitatea…

— … gata cu injecţiile…

— Fireşte, poţi mânca tot ce-i pe acolo şi bea apa fluviilor sau a mării…

— … vâri o sămânţă mititică în pământ, şi peste

câteva minute vezi ieşind un pom ca cel din film, sau o întindere înverzită.

— … se pare că şi copiii…

Din când în când îşi făcea loc o notă neîncrezătoare sau pesimistă, dar era înecată în entuziasmul general.

N-au murit degeaba! şopti Herselongue şi, azvârlind mantia spre spate, îşi urmă drumul cu capul ridicat, cu ochii uscaţi şi învăpăiaţi de speranţă.

GUY SCOVEL

Pseudonimul lui Jean-Pierre Fontana, născut în 1939 la Clermont-Ferrand. La moartea părinţilor e nevoit să-şi întrerupă studiile. Căsătorit la 20 de

ani, are doi copii. E desenator de urbanism într-un minister.

Se interesează de anticipaţie din copilărie. Romane preferate: *Lupta cu Invizibilii* de E. F. Russel, *Triunghiul cu patru laturi de* W. Temple, *Omul dărâmat* de A. Bester. Mărturiseşte că are o înclinaţie pentru space-opera.

Scrie puţin şi de puţină vreme. Dar activitatea lui literară, împiedicată de publicarea, acum întreruptă, a fanzinului „Mercury”, ar putea cunoaşte un nou avânt.

N-a publicat nici un roman.

Nuvele, în „Fiction”: *Asasinat factor infinit* (nr. 147), *Chronolethită* (nr. 149), *Naufragiaţii de pe Harpocrate* (nr. 152), *Marele zedin de pe Aldenagar* (nr. 163), *Valea Hurle-grioche* (Fiction special nr. 12) *Capcana octanului* (în pregătire).

În „Mercury: *Transmutaţie* (nr. 2), *Nepoftitul* (nr. 3), *Căderea fără sfârşit* (nr. 3), *Amnemos* (nr. 6), *Domnul Verbronq* (nr. 8)… *dintr-o lume afară de timp* (nr. 13) etc.

NAUFRAGIAŢII DE PE HARPOCRATE[54]

Comandantul Grack Mellers înţelesese că nu vor mai ajunge niciodată la Vinibrazia. O ochire spre cadranele de control îi arătă că mica bază Velga R. De pe Regulus nu mai putea fi, nici ea, atinsă.

Un fulger de nelinişte îi străbătu privirea. Apăsă pe unul dintre butoanele interfonului pentru a-l chema pe secund, locotenentul Gruemell, apoi se plecă peste micul teleecran sideral. Încercă să se regăsească în mulţimea stelelor ce scăpărau pe fondul negru al vidului, dar renunţă repede şi puse-n funcţiune sondorul de distanţe. În centrul ecranului, focul roşu al lui Aldebaran amintea drumul parcurs: ceva mai la sud strălucea Gamma Taurului, inaccesibila ţintă a călătoriei ratate. În jur, alte astre anonime, despre care nici nu ştia dacă sunt apropiate sau depărtate…

Consultă încă o dată cadranele tabloului de comandă. Situaţia era critică: rezervele de energie prea scăzute, comenzile de direcţie dereglate. Gravitatea stricăciunilor, în sfârşit, îi spulberase nădejdea de a ajunge la staţia artificială de pe Velga. Nu-i mai rămânea decât o singură posibilitate de a salva echipajul: să se lase pe cel dintâi sol care i se va ivi în cale, sperând că nu va fi prea inospitalier.

Nava îşi măcina ultimele fărâme energetice;

[54] În mitologia greacă, zeul tăcerii.

singura ţeavă care canaliza proiecţia fotonică atinsese temperaturi înnebunitoare; târâte de masa astronavei, rămăşiţele informe ale corectorilor- propulsori anecşi urmau aparatul în drumul lui nesigur…

Primul mecanic pătrunse în sala de observaţie. Mellers se întoarse, încercând să citească ceva pe chipul cu trăsături istovite, dar nu găsi pe el decât o nespusă oboseală şi reflexul propriei sale nelinişti. Atunci, printr-o simplă mişcare a capului, îi puse o întrebare.

— Totul merge bine, deocamdată. Am izbutit să reduc pierderea de energie. Dar încărcătura nu mai poate fi recuperată: prea a suferit de pe urma expunerii prelungite la radiaţii. Metalul a suferit şi el modificări serioase, în structură. În starea actuală nu ştiu dacă putem rezista mai mult de douăzeci de ore.

— Va trebui, totuşi! se înfurie Mellers. Evacuaţi cabinele şi etajele inferioare şi încetaţi să le mai alimentaţi. Nu vom păstra sub control decât porţiunea superioară.

— Aţi reperat ceva?

— Tocmai că nu… Câmpul de acţiune şi de investigare ne e mult prea redus. Cu toate astea trebuie să rezistăm, pe cât se poate. E singura noastră şansă. Direcţia navei spre centrul galactic constituie o garanţie: singura pe care o avem pentru a spera să întâlnim o lume. Adăugă: Cere să fii schimbat, Hrancoll. Odihneşte-te. Peste câteva

ore ai să fii şi mai indispensabil!

Apoi se răsuci să consulte sondorul.

Dar nimic nu se vedea şi Mellers nu-şi putu opri o strâmbătură de necaz... Un singur propulsor, cu sarcina de a furniza un val mult prea mare de particule luminice. Metalul putea ceda la presiunea şi căldura îngrozitoare. În urma distrugerii totale a corectorilor de câmp deriva uriaşă... Erau cam multe probleme deodată şi probabilitatea de a descoperi o planetă, în orele ce veneau, se reducea în chip primejdios. Dacă n-o descopereau era sfârşitul, cabina de salvare cu propulsie chimică neîngăduind decât o rază de acţiune redusă.

O fişă căzu din înregistratoarea sondorului. O apucă lacom, apoi o lepădă. Deşi aproape, steaua menţionată se afla prea în afara axei drumului lor.

Reglă atunci obiectivul sondorului asupra unui fascicul de unghi minim, apoi se apucă să calculeze deriva exactă. Notă datele furnizate de palpatoarele laterale, însemnă pe un ecran mersul fictiv al astronavei, luă un punct martor... Locotenentul Gruemell intră chiar atunci şi-l ajută la calculele lui laborioase.

În vremea aceea, undeva între centrală şi cumplita gură ce scuipa lumină concentrată, mecanicii purtând costume de protecţie anti-R astupau crăpăturile şi aşezau panouri de etanşeitate în dreptul spărturilor pricinuite de smulgerea corectorilor propulsori anecşi. Deoarece

uriaşul cargou depăşind trei mii de metri avusese cea mai cumplită avarie cu putinţă: explozia bruscă, în plin hiperspaţiu, a compresorului de spaţiu.

Nava se „ivise” atunci cu violenţă în dimensiunea normală, cam ca un submarin proiectat la suprafaţă.

Neaşteptata schimbare de mediu pricinuise distorsiuni nemaipomenite; cele mai fragile părţi ale navei se rupseseră. Vreo zece oameni fuseseră ucişi. Numai marea îndemânare a lui Mellers şi a oamenilor lui îi feriseră, de o catastrofă totală. Iar, dacă astronava nu mai era decât o epavă, le mai rămânea o speranţă.

Comandantul lăsă cifrele în seama calculatoarelor şi-şi reluă locul în faţa teleecranului. Avea în continuare aceeaşi rece şi ipotetică viziune, cu Aldebaran drept punct de miră şi, pe lături, goana cometară a stelelor pe care le depăşeau.

O altă fişă căzu din înregistratoare; o cercetă repede. Un surâs îi destinse, în sfârşit, faţa crispată. La mai puţin de un parsec, la numai un grad de axa drumului lor, strălucea o stea pitică, având trei planete.

Zvârli câteva ordine în intervoce, îi făcu semn lui Gruemell să se apropie, împreună priviră la multiplicatorul de lumină plasat pe telescopul de bord, steaua îndelung aşteptată.

Planeta creştea pe ecranul panorascopului din sala de observaţie.

Comandantul Mellers, secundul şi aspirantul-transmiţător asistau la apropierea solului miraculos. Puţin lipsise ca totul să se sfârşească! Acum se puteau socoti salvaţi, cel puţin pentru moment.

Susţinută de jetul de flăcări al reactoarelor, cabina de salvare pătrundea în atmosferă. Dedesubt, solul se rotea încet, făcând să alterneze zone cenuşii şi întinderi sclipitoare. Astronava propriu-zisă fusese părăsită, rezerva de antimaterie fiind demult epuizată.

Gruemell scoase un oftat de mulţumire.

— Avem un noroc porcesc, căpitane! Planeta pare, din toate punctele de vedere, potrivită pentru organismele noastre. Vom putea rezista, cu siguranţă, cât timp va fi nevoie ca să fim salvaţi.

Mellers încuviinţă din cap. Cu toate astea nu era chiar atât de încredinţat de marele lor noroc. Instinctul îi şoptea o sumbră presimţire. Întâi şi întâi, vor izbuti oare să intre în contact cu ai lor, undeva, la zeci de ani-lumină? Cât despre planetă… Primitoare, pe cât se părea. Dar de o ciudăţenie evidentă, care nu încetă să-i dea de gândit: uimitoarea, totala absenţă a vaporilor de apă, atunci când reflexele apei ajungeau până la ei. În aerul acestei lumi, doar nori de pulbere gălbuie…

Îşi alungă din minte neobişnuita problemă şi-i

zvârli pilotului câteva informaţii. Urlând, nava atinse cele mai joase straturi. Apoi se lăsă pe o colină, într-o regiune pretropicală, cam la vreo zece kilometri de imensul şi singurul ocean.

Se extraseră din scaunele lor anti-G, schimbară priviri în care se citea o bucurie renăscută şi se îmbrăţişară apoi, râzând cu lacrimi.

Nu ieşiră din navă decât a doua zi, după ce efectuaseră ultimele analize. Deşi uscat, aerul era întrutotul respirabil. Nici urmă de radioactivitate. Radiaţiile solare şi cosmice erau inofensive. Nici bacterii, nici alţi germeni reprezentând o adevărată primejdie.

Atunci călcară pe pajiştea din jurul navei – o iarbă aspră şi cenuşie – şi înfipseră drapelul pământean, cântând cu toţii în cor: *Universul e al Oamenilor*…

Din echipajul de la început rămâneau douăzeci şi unu. Toţi bărbaţi dedaţi cu disciplina, obişnuiţi cu împrejurările cele mai neaşteptate şi bizuindu-se pe experienţa căpătată în anii asprei meserii de cărăuşi ai spaţiului, străbătând constelaţiile.

După exaltarea provocată de debarcare, prima impresie îi lăsă descumpăniţi, neliniştiţi, ca izbiţi în moalele capului. Cerul era totuşi de un albastru strălucitor, priveliştea odihnitoare, paşnică. Dar avură senzaţia unei prezenţe ciudate, puternice, indefinisabile… doar dacă n-o fi fost tocmai lipsa unei prezenţe. Îi izbea o anomalie, strigătoare cu siguranţă, dar pe care nu izbuteau s-o desluşească.

În sinea lui, comandantul adăugă noul mister la problemele care începuseră să-l preocupe. Apoi îşi adună mica ceată şi împărţi sarcinile.

Se aflau pe o colină. În spatele lor, ultimul etaj al astronavei originare îşi înălţa fusul albastru şi sfârtecat; în faţa lor se întindea pajiştea cenuşie, cu valuri monotone; mai departe, marea strălucea în razele crude ale soarelui.

Le trebuiră mai multe ore până să descopere una dintre pricinile ciudatei stări neplăcute oare-i încercase la debarcare: în jur nici un zgomot, în afara celui al ierbii atinsă de briza uscată. În necuprinsa savană, nici o insectă. Nimic decât golul cumplit, pe o lume aparent fertilă şi promiţătoare.

Dar nu le dădea încă prin minte să se neliniştească. Înălţau, reparau, instalau… şi se străduiau, mai ales, să ia contactul cu vreo bază terestră, care să trimită în ajutorul lor un vehicul.

În seara celei de a treia zi de la sosire tabăra era, în sfârşit, instalată. Corturile climatizate, alimentate de generatoarele cabinei de salvare, fuseseră împrejmuite cu un gard electrificat, apărat de un şanţ cu ţăruşi ascuţiţi, scoşi din carcasa navei. Ridicate în grabă, turnuri de observaţie prevăzute cu reflectoare şi vizori cu infraroşii îngăduiau celor de pază supravegherea unei zone mai întinse. La mijloc, o baracă din metaloplastex adăpostea toate instrumentele recuperabile şi instalaţia completă de transgal,

radioul interstelar.

Doi oameni îşi luară în primire postul de veghe. Se lăsă noaptea. Ceilalţi pătrunseră în adăposturi şi adormiră. Singur în cortul lui, comandantul veghea.

Trecând în revistă neobişnuitele fenomene de pe planetă, se gândea la situaţia în care se aflau. Apărarea taberei era, ce e drept, precară, dar n-aveau la îndemână altă soluţie. Mellers nu se temea totuşi, într-adevăr, de atacul ipoteticilor locuitori ai acelei lumi. Dimpotrivă, ar fi jurat că pământul e pustiu. Neliniştea lui avea altă pricină. Uscăciunea deplină a aerului, mai întâi, punea o problemă serioasă. Făcea necesar un mare consum de băutură, iar apa de care dispuneau n-avea să întârzie a le lipsi… Fireşte, apă se găsea din belşug pe Harpocrate – era numele pe care hotărâseră să-l dea acelei lumi, în virtutea tăcerii care o înconjura – dar se îndoia că era potabilă. De altminteri, era oare apă? Nu se evapora, în ciuda căldurii toride; văzută de la înălţimea taberei, era ca argintată; nici vântul nu izbutea să-i încreţească faţa. Dar, dacă era, într-adevăr, obişnuita combinaţie de oxigen şi hidrogen, fenomenul care-i împiedica realizarea ciclului normal putea ascunde o ameninţare. N-ar fi putut spune care şi de ce, dar o ghicea, spânzurând asupra planetei cumplit de lipsită de orice formă de viaţă animală.

Chiar plantele închideau o enigmă care nu era, cu siguranţă, fără legătură cu enigma apei. Nu erau *într-adevăr* vegetale; mai degrabă un fel de

intermediar între planetă şi mineral, poate animal.

Ierburile pajiştei, de pildă, creşteau pe un soi de picior elastic sau spongios, aderând la teren ca printr-o ventuză. Cât priveşte arbuştii chinuiţi ce răsăreau deasupra ierburilor, adevărata lor viaţă era subterană, ramurile nefiind decât acumularea fantezistă a deşeurilor provenite din hrană.

Nădăjdui că viitoarele cercetări vor dezlega repede diferitele probleme, apoi îşi aminti că la doi kilometri nord de tabără văzuse un râu, sau un fluviu. Constatarea îl nemulţumise, deoarece ar fi putut jura că, în ziua sosirii lor, cursul de apă nu se afla acolo. Presupuse că ciclul apei era cu desăvârşire subteran, din pricina lipsei vaporilor, dar, în faţa unei asemenea absurdităţi, renunţă să mai schiţeze vreo nouă teorie. Cum se puteau alimenta izvoarele?

Adormi tare târziu, după schimbul al doilea, şi fu în picioare înainte de a se lumina de zi.

Cinci oameni, aleşi în virtutea cunoştinţelor lor de chimie, botanică, geologie, părăsiseră tabăra. Îmbrăcaţi în tunici de duratuplex – o materie deosebit de suplă şi rezistentă – înaintau acum prin savană, ducând cu ei un echipament complet de arme, instrumente şi hrană.

Misiunea lor se mărginea la explorarea regiunii într-un perimetru destul de restrâns, la analizarea apei de pe planetă şi la aducerea de mostre vegetale şi de sol. De pe înălţimea colinei, ceilalţi îi

priveau depărtându-se şi, fără să ştie de ce, simţeau o strângere de inimă.

Au mers spre nord, ca să dea de râu. Înaintau încet, pentru că se opreau ades să culeagă mostre. La intervale regulate şeful lor, locotenentul Gruemell, stabilea prin radio legătura cu comandamentul bazei.

Ajunseră curând la un pământ pustiit, crăpat de secetă. Apoi dădură de cursul de apă…

Şi-i întâmpină o surpriză nemaipomenită!

Limpede, apa cu reflexe metalice urca povârnişul, ca pentru a ajunge la izvor.

Amuţiţi, oamenii încremeniră, de parcă priveliştea de necrezut i-ar fi buimăcit, îngust cât o frunză, plin de ridicături din pricina pietrelor din albie care se vedeau prin transparenţă, râul se întindea mişcându-se ca un şarpe şi căutându-şi, tot asemenea, drumul printre obstacole. Cristale de lumină se prindeau când şi când pe suprafaţa lui, hipnotizându-i cu nuanţele lor tulburătoare. În sfârşit, chiar la marginea râului de neconceput, apele lansau nişte zdrenţe tentaculare ce se agăţau de sol, părând a înlesni suişul fluviului răsturnat.

Venindu-şi în fire după prima uluire, cei cinci scoaseră exclamaţii neîncrezătoare. Apoi schimbară întrebări şi ipoteze. Aşadar, râul nu era un râu; apa era oare apă?…

Şi observară că, lipsind pe maluri, iarba cu picior a pajiştei fugea, făcând savana să vălurească

întocmai ca o maree.

Se înfiorară... şi pricepură că le e frică.

Privirile li se întoarseră la apa ciudată. Un braţ se alcătuia încet în coasta lor, înaintând ocolit.

— Îndărăt! Îi avertiză brusc Gruemell. Râul ăsta nu-mi spune nimic bun.

Nu-i aşteptaseră, de altminteri, apelul la prudenţă: magnetizaţi de reflexul apei, se trăgeau îndărăt, cu ochii la valul imposibil. Se smulseră apoi atracţiei lui perfide şi o luară la fugă, pe cât îi ţineau picioarele.

Nu se opriră, cu plămânii în flăcări şi gâtul uscat de sete, decât la cinci sute de metri. Atunci se aşezară şi-şi destupară gamelele.

— De necrezut! strigă unul dintre ei, numit Rahkdarh, care vizitase totuşi o mulţime de planete în cei optsprezece ani de serviciu, pe care-i avea la activ. N-am văzut în viaţa mea ceva mai trăsnit... O apă care curge încotro vrea! Ierburi care o iau din loc! Să mă ia dracul dacă mai pricep ceva!

— După părerea mea, îi tăie vorba Gruemell, apa asta ascunde cu siguranţă o primejdie. Întâi şi întâi, pentru că, împotriva oricărei logici, plantele se depărtează de mal. Apoi, chiar din pricina naturii ei. I-aţi observat consistenţa? Ca uleiul! Ba încă şi mai solidă... Nici stropi, nici valuri, nici anafoare. Un târâş aproape animalic. Prin nu ştiu ce fenomen, moleculele care o alcătuiesc trebuie să fie strâns legate!

— Un *solichid*! propuse tânărul Fragarr, căruia-i plăcea să găsească vorbele potrivite şi o căutase pe asta, pe semne, de la începutul convorbirii.

— De ce nu? se învoi Gruemell. Un solichid, dacă vrei. Nemaipomenit de lacom şi reacţionând prompt. După mine, râul s-a format ca urmare a unei atracţii şi se duce să întâlnească elementul care i-a trezit reacţia. Cred că-mi amintesc bine: pe când zburam deasupra planetei, toate mările nu alcătuiau decât un singur ocean. Asta mi-ar confirma ipoteza. Solichidul e o masă unică, precum un solid sau o fiinţă, şi păstrează în structura lui proprietăţile lunecoase ale unui lichid… Rămâne să vedem ce provoacă deplasarea asta de necrezut. Eu zic că ar trebui să urcăm până la izvor, iertare, până la vârful braţului. Ne va conduce astfel la locul de care i-e „foame”.

Porniră din nou de-a lungul malului, evitând prudent să se apropie prea tare. După câteva minute, Transamme, care era botanist, îl luă de o parte pe locotenent.

— Cred că am înţeles întrucâtva unul dintre fenomene, spuse el. Ierburile! Se tem de râu şi fug la apropierea lui. E cu siguranţă pricina pentru care au supravieţuit. Solichidul – de vreme ce aşa vreţi să-i spuneţi – a suprimat viaţa de pe toată suprafaţa acestei lumi. Au rezistat numai produsele cele mai bine adaptate pentru a lupta împotriva flagelului şi a secetei totale.

— Uiţi pseudo-arbuştii! Îl întrerupse Gruemell.

Adânc înrădăcinaţi cum sunt, nu pot fugi. Şi, cu toate acestea, rezistă.

— Nu-i uit. Dar viaţa lor, tocmai, e cu desăvârşire subterană. Datorită „solidităţii” lui, solichidul nu se poate cufunda, să-i atace. Ramurile care ies din pământ nefiind constituite decât din materii minerale, arbuştii nu se tem de trecerea flagelului.

— E o explicaţie posibilă, într-adevăr, încuviinţă tânărul şef. Şi mă nelinişteşte cu atât mai mult, cu cât se apropie de temerile mele. Dacă plantelor le e frică de râu, dacă ele se pot totuşi apăra, înseamnă ca râul nu curge spre ele. Atunci? Unde se duce?

— Habar n-am, zău…

— Eu cred că ştiu. Dacă plantele se apără de solichid înseamnă că închid în ele ţinta reacţiei lui. Ce ar putea fi, după părerea dumitale?

— Ei bine, presupun că apa, pe care plantele o fabrică prin oxigenarea hidrogenului extras din produsele subsolului.

— Asta voiam să te aud spunând.

— Socotiţi, aşadar, urmă Transamme, că râul caută… Dumnezeule! Baza! Avem apă la bază!

— Avem apă şi ne avem pe *noi*! sfârşi cu brutalitate Gruemell. Voi, ăştilalţi, repede! răcni el. În pas alergător, spre est. Dacă temerile mele se confirmă ar trebui să descoperim alte râuri, urcând către sud.

— Îl preveniţi pe Mellers? întrebă botanistul.

— Încă nu. Să ne încredinţăm mai întâi că baza e,

într-adevăr, în primejdie. Inutil să semănăm panica. Şi, în orice caz, adăugă pentru el însuşi, tot n-ar schimba mare lucru. Să fugim nu ne-ar sluji la nimic, că n-am putea lua cu noi întreg materialul. Şi, mai de vreme sau mai târziu, solichidul tot ne va ajunge.

Nu fură nevoiţi să meargă mai mult de un ceas pentru a întâlni o nouă ramificaţie a solichidului de pe Harpocrate. Era, de altfel, cu mult mai puţin importantă decât cea dintâi şi, urmărindu-i cursul, ajunseră după un kilometru la vârful ei.

Avură atunci, într-adevăr, impresia că se află în faţa extremităţii tentaculare a unei caracatiţe. Ascuţită, panglica de „apă metalizată” îşi căuta drumul pe terenul lăsat gol de pajiştea fugară, apoi năvălea într-un târâş cu desăvârşire tăcut. Era neînchipuit de subţire şi amănuntele solului rezistau acoperirii, pălind mai degrabă înceţoşate de aburi.

Îndată Gruemell încercă să recunoască înaintarea exactă a flagelului. Pe o hartă, unde se afla indicat oceanul şi baza, desenă cum se pricepu, datorită puţinătăţii punctelor de reper, curba şi direcţia solichidului tentacular.

Ceilalţi observau malul. Văzură, nu fără oarecare teamă, nişte încercări de ramificaţii îndreptându-se către ei. Se traseră cu toţii îndărăt.

Când îşi isprăvi schiţa, Gruemell putu recunoaşte că temerile-i erau confirmate. Cele două înaintări

descoperite se îndreptau, fără doar şi poate, către colină şi bază, manevrând ca pentru a le încercui, mai exact, urmând curbura nivelelor.

Îl chemă atunci pe comandantul Mellers şi-l puse la curent.

— Foarte grav, într-adevăr, încuviinţă Mellers. Voi începe supravegherea atentă a împrejurimilor colinei. Dar nici vorbă să părăsim baza. Trebuie să rămânem lângă instalaţiile transgalului. Şi, oricum, fără apă, unde ne-am putea duce? Încercaţi să analizaţi… Solichidul ăsta: apoi vom fi mai în măsură să acţionăm. Dar luaţi-vă toate măsurile de precauţie!

Îşi pregătiră instrumentele şi înaintară spre fluviu. La apropierea lor râul misterios alcătui un nou apendice, care înaintă către ei în zigzag.

Nu le prea venea la îndemână. Şi înţeleseră că singurul fel în care puteau lua o mostră era să taie o bucată din falsul lichid.

Îl tăiară cu o sapă, îl puseră într-un vas de sticlă şi se depărtară repede… căci apendicele ciopârţit se întregea în spatele lor şi-şi reîncepea târâşul viclean.

În vas, „apa” se agita într-un fel ciudat. În ciuda marei ei subţirimi, se străduia să se întindă şi mai mult. Devenea negură, aproape abur, şi urca încetişor de-a lungul peretelui. Apoi ajunse la margine şi se concentră sub capacul vasului.

Un om apucă recipientul. Înălţă capacul, căscă ochi uluiţi. Şi, înainte de a se prăbuşi, scoase un

răcnet îngrozitor.

Ceilalţi, care alergau spre el, se opriră încremeniţi: trupul lui se descompunea fulgerător. Se topea, mai degrabă, apa brobonea, curgea chiar, din toţi porii dilataţi. Şi se aduna dedesubt într-o băltoacă fără nume, cu reflexe metalice.

Totul se petrecu foarte repede. Curând nu mai rămase din el decât o grămăjoară de pulbere uscată. Şi băltoaca se întinse către pionierii înspăimântaţi. Dintr-o singură mişcare, se traseră îndărăt. Împreună îşi scoaseră arzătoarele, împreună îndreptară jeturile de flăcări asupra solichidului ce înainta.

O fierbere incredibilă. Lichidul se zbătu, răsucindu-se şi desfăcându-se în zvâcnete imunde. Uriaşe bule de aburi explodară, îndată reluate de masa în efervescenţă, revaporizate de flăcări, urmând un ciclu de neîntrerupt. Iar băltoaca rezista mâniei oarbe a celor patru exploratori.

Se încăpăţânară, cu toate astea, până simţiră arsura sub degetele lor crispate de ură. Când furia zadarnică li se potoli, văzură că tot râul îşi îndrepta cursul spre ei. Atunci fugiră în direcţia bazei.

Primejdia îşi arăta, în sfârşit, chipul hidos: călăuziţi de instinctul de conservare, pionierii nu mai ascultau decât de reflexe obscure.

Ajunseră la tabără după o jumătate de oră şi o găsiră în plină agitaţie. La ordinele comandantului, oamenii foiau pentru a îngrămădi diverse materiale în faţa gardului şi desfăşurau metri de ţeavă

pentru a aduce în şanţ ultimele rezerve de carburant ale astronavei.

— Suntem încercuiţi! spuse simplu Mellers.

Naufragiaţilor nu le mai rămânea decât să lupte cu mijloacele de ocazie: arzătoarele, aruncătoarele de flăcări şi combustibilul disponibil, o luptă inegală şi căreia îi cunoşteau sfârşitul inevitabil. Iar „apa avidă” a planetei începu să ia cu asalt colina.

Nimeni nu se mai îndoia că era apă. Dar o apă cu însuşiri cumplite, cu moleculele neînchipuit de strâns legate, o apă, într-un fel, însetată de apă. Iată de ce nu se găsea pe suprafaţa lui Harpocrate decât în stare solichidă. Şi atacul la care erau supuşi nu era decât concluzia logică a fenomenului înspăimântător… Solichidul „simţise” apa în oameni şi în bază. Venea pentru a o cuceri şi a şi-o încorpora.

Când cel dintâi braţ ajunse la şanţ, Mellers ordonă aprinderea rugurilor înălţate în grabă… Şi bătălia începu. Oamenii deschideau vanele pentru a aduce materialul inflamabil în tranşee. Lichidul luă foc. Tabăra se împrejmui cu o barieră de flăcări.

Cu armele în mâini oamenii aşteptau de cealaltă parte a căldurii cumplite. Doar transmiţătorul îşi păstra postul la aparatul de emisie, chemând în ajutor Cosmosul.

Solichidul se izbi de bariera arzătoare. Se contractă pentru o clipă. Apoi îşi reluă înaintarea. Apa solidă intră îndată într-un fel de fierbere ratată

– evaporaţie şi condensare simultane – depărtându-se sub presiunea continuă a valului suitor, pentru a se apleca asupra bazei, în faţa văpăii.

Câtă vreme dură asaltul? Poate timpul necesar arderii carburantului? Poate mai puţin…

Şi solichidul străbătu şanţul.

Arzătoarele sfârâiră. Aruncătoarele de flăcări scuipară. Şi naufragiaţii începură să se retragă.

Mareea, de altfel, era tot mai aprigă. Tentacule se alcătuiau pretutindeni; solichidul ataca pe un front mai larg. Prinse şi ele în capcana colinei, ierburile cu picior însoţeau oamenii în inevitabila retragere.

Şi primul dintre ei căzu, prefăcut îndată în pulbere.

Apoi al doilea. Un altul. Se retrăgeau mereu regrupându-se în vârf, în jurul barăcii, ultimul meterez în spatele căruia emiţătorul-radio îşi continua apelul stăruitor. Şi unul dintre ei începu atunci să cânte, fără a înceta să zvârle flăcări proteguitoare asupra undei. Iar ceilalţi îl acompaniară. Într-o ultimă sfidare, cântau imnul cuceritorilor: *Universul e al Oamenilor*…

Şi uitară că mureau. Treptat, intensitatea corului scăzu. Glasurile se răriră. Doar un avânt de nedomolit mai însufleţea cântecul.

Şi Rahkdarh se prefăcu în pulbere. Şi Rangoll. Şi Bravier. Şi tânărul locotenent Gruemell. Şi Clarmont. Şi Gouvroul…

Nu mai rămăseseră, în faţa porţii adăpostului, decât Transamme şi comandantul…

În sfârşit, doar glasul subţire şi aspru al aspirantului-transmiţător continuă să cânte în micul microfon al transgalului. Tânărul apăsă atunci o clapă a înregistratorului. Apoi solichidul îl ajunse şi nu lăsă din el decât o grămăjoară de cenuşă informă.

Apa malefică a planetei Harpocrate îşi trase către ocean tentaculele avide. Nu mai rămâneau pe colină decât epava astronavei şi nişte rămăşiţe fără suflet.

Iar, neobosit, înregistratorul repeta stelelor mute ultimul cântec al naufragiaţilor.

JEROME SERIEL

Tânăr fizician, face parte din „noul val al scriitorilor francezi de anticipaţie şi are la activ romanele *Sub-spaţiul* (pentru care a fost distins cu premiul Jules Verne pe anul 1961) şi *Satelitul întunecat*.

FABRICANTUL DE EVENIMENTE INELUCTABILE

Mamei mele

Era fabricant de evenimente ineluctabile. În dugheana lui de pe Strada 30 se ocupa de coincidenţe şi făcea negoţ cu zădărnicii. Negrii din cartier îl cinsteau peste măsură; se spunea, totuşi, că-i vrednic de respect. În fiecare sâmbătă seara îi cântau arii la trompetă.

Se pricepea la fel de fel de viclenii şi ştia să joace fel de fel de renghiuri, înregistra, din fundul prăvăliei lui înguste, imponderabile. Când se petrecea o întâmplare puţin obişnuită se îndrepta fără grabă spre rafturile prăfuite, apuca o carte groasă, legată în piele şi aşternea în ea, cu mâna-i bătrână, o relatare precisă.

Copil fiind, îmi amintesc că într-o zi, când moşul ieşise să-şi aranjeze vitrina, am văzut una dintre descrierile lui. Glăsuia aşa:

„*Fără folos pentru un altul, Lionel Stephen Halman a ars galoşul pe care l-a dezgropat anul trecut, lângă un lac*”.

Şi încă:

„*Un ins ţinând de grupajul morfologic H a pierdut în seara asta autobuzul de Framingdale*”.

Asemenea referinţe mă puneau pe gânduri. Cum? Cea mai măruntă întâmplare de pe lumea asta primea o asemenea consacrare în arhivele

unui bătrân? Mă încercau şi îndoieli: se mărginea numai să le însemne, sau le provoca uneori? O făcea oare pentru el însuşi sau favoriza astfel, pentru o leafă, planurile cine ştie cărei Puteri, cine ştie cărei persoane influente?

Iarna, traiul lui se schimba prea puţin. Cobora strada capelei şi cotea la ora şapte pe după colţul grajdului. În viaţa lui să nu se petreacă niciodată vreun eveniment? Şi, dacă se petreceau, le însemna oare?

Oameni de puţină credinţă nu l-au acuzat că se cam deda la magie? S-a luat hotărârea să i se confişte cărţile. Ciudat, prăvălia lui a fost găsită goală. Doar într-un cufăr a fost descoperită o bogată documentare ştiinţifică. Erau manuale, îndeosebi poloneze, tratând despre Principiul Incertitudinii şi manuscrise spaniole, cu privire la eroism. Îl pasiona şi Flandra; povestea o mie de anecdote în legătură cu istoria Postăvarilor.

Nu s-a aflat niciodată unde locuia. Avea, de altfel, un pat într-o odăiţă din fundul dughenei. Pătura prăfuită era împodobită cu ciucuri.

Tavanul era de lemn şi, într-un rând, cât pe ce să ia foc. Deasupra locuia o familie de mexicani, care nu se prea îngrijea de casă. Dar focul s-a oprit dintr-odată, când prima flacără s-a atins de pielea cărţilor.

Avea pe stradă o tejghea cu vechituri, din vânzarea cărora mai scotea un ban. Găseai acolo

bucăţi de boaserie, picioare de reşouri, curele. Vreun tânăr zăpăcit cumpăra uneori, pe trei sau patru *cents*, câte ceva; erau evenimentele lui preferate. Aştepta să se întunece pentru a le consemna într-o culegere anume, pe care o numea cartea Faptelor Armonioase. Dacă nu făcea nici o vânzare peste zi, dispoziţia i se strica de-a binelea. L-am văzut totuşi, într-o vară, refuzând să se despartă de un vechi mâner de oală, pe care un om cu pălărie cenuşie îi oferea şase dolari. S-au privit lung, ochi în ochi, fără să se mişte sau să vorbească; până la urmă, celălalt cedă. Bătrânul meseriaş schimbă în aceeaşi seară obiectul pe mâna dreaptă a unei mărunte statuete de ghips, adusă de un copil.

Câteodată se povesteau şi lucruri uluitoare. Dacă e să dăm crezare zvonului, mergând noaptea prin preajma misterioasei prăvălii puteai urmări ecoul unor paşi uşor şi metalici. Iar, dacă te aşezai la nord şi priveai cu luare-aminte bolta cerească, observai o subtilă încetinire în mersul astrelor, atunci când treceau de meridianul acelui loc înzestrat cu o ciudată putere.

Când s-a lansat vestita expediţie lunară, urmată de catastrofa ştiută, n-a mai venit timp de cincisprezece zile. În vara următoare i-am cumpărat un mâner de şurubelniţă şi mi-a împărtăşit unele observaţii. Îmi amintesc şi de un amănunt, de care aş vrea să fiu sigur. Pe o carte

groasă, deschisă în penumbra dughenei, zărisem câteva rânduri tremurate în josul unei pagini. Să fi visat oare? Lumina era nesigură, scrisul mărunt, aproape imperceptibil. Dar mi s-a părut că însemnarea era datată din noiembrie. Eram, repet, în vară. M-am întrebat ades asupra impresiei fugare de atunci: să fi putut înregistra evenimente care nu se petrecuseră încă? Bătrân colecţionar nebun, se lăsa amăgit de un vis, de o ţicneală, de o joacă de-a ghicitul, sau *ştia* cumva? Şi, de altfel, cum de avea cunoştinţă de miile de fapte mărunte, consemnate în culegerile lui?

Înţeleg că prăvălia ocupa o poziţie privilegiată. Fumuri verzi îşi făceau drum printr-însa, când soarele se duce la culcare, cum ultimele raze străbat praful trist al geamului, pe hârtia trandafirie a peretelui, care-i cu flori, se înfiripă lesne niscai scene. Într-o seară am văzut, limpede, nişte astroporturi. Nave gigantice se odihneau în sânul unor vaste cochilii, iar orizontul de chihlimbar gesticula în ritmul unor turele negre. În umbra din faţa lui, cu marea obişnuinţă, cu îndemânarea de meseriaş, cu blândeţea exersată a privirii sale, câte scene n-o fi perceput bătrânul, sprijinit cu amândouă braţele pe masa de lucru, dacă văzusem eu însumi desenul unei scene de pe o altă planetă? Căci, nu mă îndoiam, ceea ce mi se dezvăluise era viaţa de pe o altă lume.

Se zice că în aproape fiecare mare oraş puteau fi

găsite, pe vremea aceea, prăvălii de-o seamă; le ţineau bătrâni asemănători, însoţiţi uneori de câte un discipol tânăr. Să fi fost organizaţi, şi de unde puterea lor?

Dugheana de pe Strada 30 închidea mai târziu, într-a doua miercuri a fiecărei luni. Dar obloanele erau lăsate de la ora şase. În asemenea seri se vor auzi paşii metalici, iar cei cu închipuire mai vie vor evoca, ştiu şi eu, roboţi, maşini transmiţând informaţii bătrânului, consemne diavoleşti, secrete temute de galaxii întregi... Poate că totul era mai simplu, şnurul lămpiţei din vitrină suna izbindu-se cu regularitate de fierul obloanelor, căci străduţa era ades străbătută de curenţi de aer. Prăvălia, repet, nu era închisă, tejgheaua rămânea afară. Ar fi fost de ajuns să împingi uşa şi perdeaua. Dar nimeni n-a îndrăznit una ca asta. Numai eu m-am hotărât la nebunia unei supravegheri sistematice. Închipuirea îmi lucra atât de zorit! Mintea mea construia monştri, dar realitatea nu se schimba. Zile fără roboţi, nopţi fără umbre, nici nu vă pot spune!

Seara era ciudată. Între zgârie-norii oraşului luminat şi răsfrângerile lor în lac, în bălţi, în noroiul gurilor de scurgere se vârâse ca o pulbere. Scăpătând, soarele arăta că renunţă să mai lumineze toată masa asta de neguri. Iubită nemângâiată, ceaţa fu năpădită de o tristeţe pe care o împărtăşeam. Descărnată, târându-se, veni

la nivelul pământului, subliniind cu trăsături palide fruntea oraşului, orizontul, lacul, şi zvârlind stelelor în faţă neliniştitul prezent al luminilor. Undeva, în marele trup al – ceţii, un vânt îngheţat bătea, precum o inimă rece. Un cargou galben ca noroiul se îndrepta spre port. Se înapoiau şi dragele, ca o cireadă de uriaşe animale posace. Se întorcea cu ele, dinspre lac, ameţeala de gheaţă a apelor adormite.

Subterana nu era decât un drum îngust, în coasta unei dune vagi. O luasem, mai întâi, drept o vizuină mare. La capătul braţului întins, torţa electrică îmi arătase o lărgire treptată a tunelului şi, dincolo de ea, înaintarea unor licăriri prin coridoare şlefuite.

Oraşul nu era, către nord-vest, decât un fond de şoapte şi mârâieli. Era agitat în seara asta, ca noi toţi. Primele expediţii către planete se rătăciseră. Azi era rândul lui Richardson. Legătura cu el se întrerupsese la câteva ore după pătrunderea lui în atmosfera lui Marte. Dacă nu se întorcea, ne pândea un val de nebunie. Oamenii cei mai potrivnici strădaniei de a atinge aştrii s-ar fi simţit cumplit de păgubiţi dacă s-ar fi nimerit să aibă dreptate, dacă sfera omenească s-ar fi închis peste micul Pământ. De voie, de nevoie, cei ce mârâiau luau parte la uriaşul vis feeric. Richardson! Poate că fuzeea lui plesnise, poate că-n costumul lui de protecţie se prăbuşea în vid, că echipajul se strivise, căzând pe deserturi mohorâte?

Ceaţa mă înfăşură, lipicioasă, cumva verzuie, şi întârzia noaptea deplină. Acel ceva a venit din lac, din spatele meu. Era un mare pătrat negru, lucios, suplu, organic. Un zgomot ieşi din subterană, chiar din pământ, şi un cavou îngrozitor se deschise.

Bătrânul mă văzuse de mult, dar m-a lăsat să privesc până la capăt. Se apropie când lucrul negru fu înghiţit de fluviu şi-mi făcu semn să-l urmez.

Pe străzi cu numele şterse, ne-am îndreptat către o biserică. Pe măsură ce înaintam, vechimea clădirilor sporea, făcea să te simţi prost. Rarii trecători pe care-i întâlneam aveau priviri arzătoare, de bolnavi. Purtau impermeabile subţiri, dar în noaptea asta sudoarea le curgea pe obraji. Copacii erau de un soi rar şi treceam uneori pe lângă gardurile vii ale unor locuinţe înstărite. Dar păreau părăsite. N-am intrat în biserică, ci într-un foişor, care ducea la un peron de piatră. Sub noi, ceaţa ascundea în întregime oraşul şi vântul o împingea blând, în fâşii. Ai fi zis că ne aflăm la prova unui nemaipomenit vas de piatră, în derivă.

O scară urma să suie spre turle, în aer liber. Arhitectura catedralei mi-era necunoscută. Etaje întregi fuseseră lucrate din obsidiană. Altele erau dintr-un material atât de neted şi lucios, încât m-am crezut în spaţiu, cu stele de jur împrejur şi cu reflexele lor multiplicate. Sus, totul se sfârşea printr-o mică nacelă. Am putut vedea turla a doua străpungând şi ea ceaţa, departe. Câteva dintre

etajele ei erau luminate. Înăuntru cântau nişte călugări. În ceaţă, ceea ce se ivise din subterană trebuia să fie acum departe, departe în fundul lacului. Îşi putea continua treaba uimitoare, predând, din răstimp în răstimp, câte o formulă subtilă unor bătrâni deosebiţi. Cui să-i dea prin minte să sondeze lacul? Toată ceaţa asta…

M-am uitat la tovarăşul meu. Era, am spus-o oare, un ditamai drac de bătrân. Obrajii-i erau nesiguri sub barba vâlvoi. Vechea manta de cauciuc gălbui spânzura în jurul lui, în cute lungi. Dar mare-i era demnitatea. Era un bătrân fabricant de evenimente ineluctabile, care nu pierdea nici un fapt şi nici un gest, consemnând cu blândeţe uzanţele şi obiceiurile. M-a privit şi ei, apoi a ridicat braţul şi, întinzându-şi încet bastonul către cer, arătă spre Marte.

Am ştiut atunci că fuzeea coborâse fără nici un accident. Richardson şi oamenii lui merseseră până la capătul fantasticului lor delir, atinseseră planeta. Aveau să aducă de acolo noul destin, pe care-l întrezărisem în Marile Cărţi. Bun, rău? Toată noaptea, toate stelele astea. Toată ceaţa. Cui să-i dea prin minte să sondeze lacul? Pentru o clipă mi s-a făcut greaţă. Apoi m-a cuprins o speranţă sfâşietoare, şi ea a durat.

JACQUES STERNBERG

De naţionalitate belgiană, locuieşte la Paris, unde a devenit unul dintre maeştrii necontestaţi ai fantasticului şi ai anticipaţiei, după ce multă vreme editorii i-au refuzat manuscrisele. Prima culegere de nuvele îi apare în 1953, urmată de alte culegeri şi de romane. Face dovada unei fantezii neobişnuit de bogate, de obicei pesimistă, şi a unei remarcabile tehnici literare. E scenaristul ultimului film al lui Alain Resnais, „Te iubesc, te iubesc…”

BIBLIOGRAFIE :

Geometria în imposibil, Delictul, Ieşirea prin fundul spaţiului, Periferia, O zi de lucru, Slujbaşul, Între două lumi incerte, Tu, noaptea mea.

EFEMERELE

Trebuia să murim.

De fapt, nimic original în asta: într-o zi tot trebuie să murim, cu toţii. Într-o zi sau într-alta, fireşte. Dar noi trebuia să murim de la o oră la alta. Iată deosebirea. Şi o ştiam.

De câteva ore, într-adevăr, pierdusem controlul asupra astronavei mele de turism. Una ca asta mi se întâmpla pentru prima dată. Şi pentru ultima, cu siguranţă. Sfidasem totuşi milioane de kilometri cu aparatul ăsta, era garantat pentru încă zece ani şi fusese revizuit înaintea plecării mele de pe Shell 45, platforma releu lansată în plin spaţiu la milioane de kilometri de Pământ. Ne-am petrecut noaptea acolo, la Esso Palace, locul de întâlnire al tuturor marilor amatori de turism, apoi ne-am repezit către Galaxia S 43, dornici să ne petrecem sfârşitul de săptămână pe Trège-Nisipuri ale cărei gigantice plaje de aur curat erau încă puţin, frecventate, deşi prea bine cunoscute, încă de pe atunci.

Aveam, adică, mult mai multe şanse să ne sfârşim weekend-ul în vid: pierduţi, surghiuniţi, mergeam în derivă prin spaţiu. Eram doi: ea, Ylge. Şi eu. Încercam să nu mă gândesc la nimic. Ea se gândea, poate, că i se spusese întotdeauna cât de primejdios era să urmeze un necunoscut, dispus să te ia cu el în weekend. Mai ales atunci când

necunoscutul pilotează o fuzee aşa cum alţii, în vremuri apuse, pilotau pocnitoare decapotabile, riscându-şi viaţa la fiecare arţar, deşi mergeau cu viteze apropiate de statul-pe-loc. Se povesteşte, de altfel, că sfârşiturile de săptămână de odinioară răpuneau multă lume. Pericol depăşit: nimeni nu mai riscă să se ciocnească în spaţiu, unde-i loc pentru toţi. Prea mult loc, la drept vorbind, pricină pentru care goneam spre infinit, aruncându-ne, dezaxaţi, în prăpastie.

Ne aflam în punctul ăsta, adică nicăieri, când am reperat lumea numită Drige-cea-Luminoasă. Numele avea farmecul lui, ca tot ce evoca. Dar nu figura în nici o broşură de turism, pe nici un afiş în culori. După rapoarte, Drige era o lume interzisă. Ne era interzis să debarcăm pe ea.

Ridicolă interdicţie! Între moartea sigură în spaţiu şi moartea probabilă pe lumea asta, nu era greu de ales soluţia a doua.

La primul contact cu lumea necunoscută am scos un oftat de uşurare. Aerul era respirabil. În sfârşit, aer, aer care nu mai ieşea dintr-o ţeavă. Aer şi o briză uşoară, abia perceptibilă. Vremea era bună. Calmă. Şi lumea era tăcută. Se lăsase noaptea. O noapte întunecată, dar verde. Ceasul meu arăta două dimineaţa.

Cât priveşte solul, nici nisipuri mişcătoare, nici verdeaţă carnivoră, aşa cum m-aş fi putut teme. Era, dimpotrivă, spumos, ciudat de elastic, aproape la fel de moale ca o saltea.

— Eşti sigur că planeta asta e interzisă? m-a întrebat Ylge.

Eram, din păcate, sigur. Nu prea cunoşteam istoria Franţei, dar ştiam pe dinafară ghidul Michelin şi ştiam, fără greş, că numele Drige se învrednicea de trei fiole cu otravă[55]. Semnul macabru de mare primejdie. Dar de ce… Aveam multe şanse s-o aflăm, pe pielea noastră.

Ylge se lungise. Adormise îndată, pe sol. M-am relaxat, cuibărindu-mă lângă ea şi părăsind orice brumă de neîncredere. Tot n-aveam însuşirile necesare pentru a descoperi, printre mii de amănunte aparent anodine, capcana invizibilă care ne putea costa viaţa. Şi-apoi, eram frânt. În sfârşit, dacă tot era vorba de moarte, părea mai liniştitor ca totul să se petreacă într-o tăcere pufoasă. Iar solul ăsta, parcă făcut din fulgi şi căldură, te ducea, într-adevăr, cu gândul mai degrabă la pat, decât la mormânt. Am adormit, zicându-mi că, tocmai, patul şi moartea mergeau adesea bine împreună.

Dar…

*

M-am trezit din somn, de parcă aş fi rămas pe Pământ. Niţel buimac şi nu din cale-afară de pus pe fapte mari.

M-am mirat, mai întâi, privindu-mi ceasul. Era două şi trei minute. Mi-am zis că se oprise. Dar

[55] În celebra serie de ghiduri Michelin cele mai interesante puncte turistice sunt însemnate cu trei stele.

puteam vedea că secundarul se învârtea pe cadran. Ylge se deşteptase.

— Am dormit bine, a spus.

— Ai dormit două minute, i-am spus.

— Un secol, mi-a răspuns.

În clipa aceea, mi se pare, am presimţit că aveam, poate, amândoi dreptate. Un minut, un secol, nu mai însemnau nimic. Nu ne mai aflam pe Pământ. Ne aflam aiurea, pe o lume necunoscută, pe un sol ferm, care nu înfăţişa desigur decât o iluzie de securitate; de fapt, reprezenta o adevărată prăpastie de legi insondabile.

— Mi-e sete, a şoptit Ylge.

Şi mie mi-era sete. Şi foame.

Dar venise timpul, nu să bem sau să mâncăm, ci să privim, să vedem.

De vreme ce se făcuse zi, aveam cum să privim, iar priveliştea merita să fie văzută. Ba, cât pe ce să-mi dea un şoc, mie, care mai văzusem altele, de toate formatele, de toate uluirile, de când tot zburam de plăcere prin univers, de la o planetă la alta.

Orbit, lăsam priveliştea să-mi pătrundă-n ochi.

Pe Drige totul era transparenţă, strălucire, joc de scântei, ameţeală. Asta era prima impresie înregistrată. Apoi ţi se impunea faptul că tot ansamblul era scăldat într-o singură culoare, un verde palid, aproape cenuşiu. Cât despre miile de arabescuri ale lumii pe care o puteai crede alcătuită din cristal, se îmbinau şi se legau cu atâta

graţie şi fluiditate că ar fi fost cu neputinţă să desparţi ce ţinea de lumea vegetală de ceea ce era artificial, după cum nu vedeai de fel cum să deosebeşti obiecte sau volume izolate, în întregul ce nu scotea decât un singur ţipăt de lumină şi gingăşie. O singură reţea de viraje, din care amănuntul greoi era izgonit, un singur labirint de transparenţe, ale cărui linii şi volute păreau să se înscrie în legile lichide ale unei noi geometrii a extensiei. La nevoie, puteai admite un inexplicabil compromis, de parcă natura acelei lumi ar fi putut face dragoste cu nenumăratele variaţiuni născute de o civilizaţie, al cărei rafinament nu putea fi pus la îndoială.

Ca şi mine, Ylge privea, subjugată. Ce putea spune? Ce spun turiştii care debarcă pe Muntele Saint-Michel sau în valea Chevreusei, precum şi cei care descoperă pentru prima dată oceanul subteran de la Fourmi-les-Neiges.

— Ce privelişti! a şoptit, aşadar, Ylge.

I-am dat dreptate. Zicându-mi că, dacă nu figurează la loc de cinste în toate agenţiile de voiaj, puse în ramă, înseamnă că trebuie să fie la mijloc motive serioase. Atât de puţin liniştitoare, că preferam să nu mă gândesc la ele.

— Unde suntem? a întrebat apoi Ylge.

În van mă întrebam şi eu, căutam. Îmi bătusem întotdeauna joc de romanele de anticipaţie ale secolului XX, în care cutezătorii scafandrii ai spaţiului puneau un picior victorios pe ţinuturi,

definite fără a sta măcar o clipă pe gânduri: aici o pădure, aici o cetate, aici o periferie marţiană, acolo un copac, mai departe un stâlp de telegraf, na! un felinar, şi chiar o cutie poştală. Se vedea că nu trecuseră vreodată mai departe de Nanterre. Realitatea se dovedise diferită. Cele mai multe lumi ne erau atât de străine, încât ne lipseau cuvintele pentru a le descrie, teoremele pentru a le înţelege şi imaginaţia pentru a le admite.

Aşa, pe Drige-cea-Luminoasă ne pierdeam de-a binelea într-un labirint de supoziţii. Nu ştiam nici dacă eşuasem într-o cetate drigiană, sau pur şi simplu în natură, iar al dracului să fi fost cine ar fi putut spune.

Ce-ar fi trebuit să înfăţişeze pereţii prăpăstioşi ce stăvileau orizontul? Clădiri şlefuite de impurităţi, munţi, o capcană de sticlă, zidurile unui circ uriaş, faleze? Habar n-aveam. Şi materia care evoca sticla, materia care ne înconjura de pretutindeni, din ce era de fapt alcătuită? Nici asta nu ştiam. Ce închipuiau tentaculele transparente, răsucite într-o ciudată grijă pentru eleganţă spre a se uni cu seducătoarele convulsii de curbe şi de lujere ascuţite? Plante sau intrări de metro, motive decorative sau luminiş tropical? Nici la asta n-aveam răspuns. Şi bălţilor de argint, de care solul era ciuruit la intervale regulate, ce rost să le atribuim? Mărunte lacuri pitoreşti? Hotărât nu, căci suprafaţa argintată nu era a unei ape. Oglinzi? Guri de canal? Pete dispuse acolo de către un artist, ce

făcuse din întreaga planetă un singur tablou abstract? Absurd? Nici mai mult, nici mai puţin decât celelalte ipoteze. De altfel, să recunoaştem, s-au putut vedea în univers lucruri mai extraordinare decât o planetă tablou abstract. Tot aşa, de vreme ce întâlnisem planete de toate grozăviile, ştiam că mai primejdioase nu erau neapărat cele ce ţi se deschideau sub picioare sau scuipau flăcări de balaur la vederea unui om viu. Ades, mai trădătoare erau tocmai cele ce, la prima vedere, păreau lâncede şi primitoare. Ca Drige, chiar aşa. Drige-cea-Vicleană. Eram nevoiţi să ne întrebăm ce amănunt de neînţeles avea să se dovedească agresiv, şi cum se va manifesta. Dificultatea de a alege, ştiam şi asta, o aveam sub ochi. Totul se putea petrece prin oxidarea brutală a organelor după contactul cu solul, ca pe Trychnos, adevărat cimitir unde zece divizii pământeşti îşi găsiseră moartea pe câmpul de oroare. Radiaţiile transparenţei luminoase puteau fi mortale ca pe Grammos 4, căreia chimiştii s-au străduit în van să-i pătrundă secretul fatal. La prânz, întreaga planetă poate emite deodată un vacarm, ale cărui note ascuţite ne-ar sfârteca literalmente, aşa cum li s-a întâmplat celor ce au sosit ca pionieri pe Thurge. După cum reverberaţia se putea dovedi, în plin soare, la fel de ucigătoare ca pe Yglège, planetă care apare ca o bilă de mică, înţesată de lame mărunte, ca de tot atâtea oglinzi. Numai dacă nu presupunem că pe Drige, ca pe Spondyle,

există un regim de viclene maree interioare şi că, de la o anumită oră, fără preaviz, peisajul cu corpuri solide se va preface într-o mlaştină cleioasă, destul de cleioasă pentru a ne înghiţi ca pe două simple pietre.

Tocmai triam asemenea frânturi de amintiri întâmplătoare, când Ylge m-a apucat de braţ.

— Ascultă, a spus.

Din măruntaiele solului urca o melopee nedesluşită, ca un inform ghiveci de sunete, în care s-ar fi amestecat o mulţime de tânguiri cât se poate de melancolice.

— O lume locuită, a remarcat Ylge. Crezi că-i mai bine?

— Depinde de cine locuieşte aici, am răspuns.

Dar nu ne gândeam să fugim sau să ne ascundem.

Într-un peisaj căruia nu-i cunoşteam capcanele şi nevăzutele prăpăstii, fuga, ştiam, ne putea costa viaţa. Să ne ascundem? Şi unde, într-o lume transparentă?

Apoi se ivi ceva, ceva viu.

— Uite, a spus Ylge, un peşte.

O formă alungită, acoperită de solzi ce străluceau în soare, ieşea din străfundul uneia din bălţile de care solul era ciuruit. Ieşea cu o neînchipuită încetineală, străbătând suprafaţa argintie de parcă n-ar fi fost materie, ci o simplă culoare. Dacă era vorba de un peşte, era un peşte zburător, căci plutea acum între sol şi cer, mereu

cu încetinitorul, mişcându-se de parcă ar fi luptat, cu multă graţie şi degajare, totuşi, împotriva unei presiuni cumplite. Se simţea că încetineala îi era firească. Prea atenţi pentru a fi neliniştiţi, priveam peştele desfăşurându-şi solzii, l-am văzut lungindu-se, apoi l-am luat drept un şarpe, până în clipa în care am înţeles că făptura cu solzi de argint nu era, în realitate, decât un braţ. Şi braţul aparţinea unei fiinţe, al cărei trup ieşea, în întregime, din baltă.

Drige era, într-adevăr, o lume locuită. Fiinţe vii ieşeau din toate bălţile argintii, ce ne înconjurau. Toate se mişcau cu o asemenea încetineală, încât ne istoveam ochii urmărindu-le unduirile de melci mari. Toate semănau şi, în fond, semănau şi cu noi. Aveau patru membre, ca şi noi, un tors şi un cap, dar filiforme; erau mai mari decât noi şi braţele le păreau ciudat de alungite, amintind destul de bine de labele din faţă ale mantelor religioase. Din cap până în picioare dispăreau sub nişte zale împletite tare mărunt şi păreau, într-adevăr, acoperite de solzi, ca peştii noştri. Din feţele lor, dacă aveau feţe, nu se vedeau decât ochii, uriaşi şi globulari, de un roşu luminos, la fel de luminos ca şi cum făpturile ar fi avut un bec în ţeastă.

Ne aflam înaintea lor şi nu se petrecea nimic. Nu înaintau spre noi, ci se târau, cât se poate de leneş, spre zi. Cei mai mulţi rămâneau nemişcaţi, hieratici. Uneori comunicau între ei. Un limbaj ce părea o singură melopee, alcătuită din sunete tot

atât de alungite ca gesturile lor. Era o limbă plăcută şi lichidă, neîncărcată de nici o barbarie, de nici o asprime.

— Sau nu ne văd, sau chiar că sunt de o indiferenţă nemaipomenită, a remarcat Ylge.

— Aşa s-ar zice. Şi nici nu ne aud.

— Poate-i o şmecherie, nu ?

— De ce s-ar obosi să ne întindă o cursă? Sunt mai numeroşi decât noi. Şi par înarmaţi. Priveşte…

Una dintre fiinţe înainta, îndreptând spre cer o lungă suliţă de sticlă, ce se ramifica în mai multe pumnale ascuţite, cizelate cu artă. Înainta către noi şi, în clipa aceea, încetineala ei îmi trezi fiori reci pe şira spinării. Dar ochii nu păreau să ne privească. M-am aşezat în faţa Ylgei şi mi-am scos arma, gata să trag.

— Durează, e îngrozitor, a şoptit Ylge.

Într-adevăr, dura. Drigianul nu înainta mai repede decât un melc, abia se mişca. Eram pe punctul de a trage când, dându-mi prin minte să mă întorc, am văzut prada pe care o viza. La câţiva metri de sol, la fel de indolentă ca umanoizii acelei lumi, un fel de meduză a văzduhului plutea, măturând spaţiul cu filamentele ei transparente, ce se mişcau asemeni unor alge. Din acul Drigianului ţâşni pe neaşteptate o lucire orbitoare şi, inertă, ca pietrificată, meduza fu proiectată între colţii armei. Aşa cum stătea acolo, ai fi putut jura că face parte din armă, că nu era decât un simplu arabesc în plus.

— Un vânător, a spus Ylge.

— Aşa e. Echivalentul pescuitului nostru submarin. Totul se regăseşte în natură.

Altceva părea flagrant: într-adevăr, în ochii lor nu existam.

— Nu ei ne vor ucide, am spus.

— Dar vom muri, totuşi? a întrebat Ylge.

Aşa socoteam, da. Mi-o spunea ceva, nu ştiam ce. Mi se părea că şi simt în mine moartea. Nu bântuia în jurul nostru, era, de pe acum, în noi. Poate foamea şi setea, pe care le simţeam zvâcnind tot mai tare, răsucindu-mi-se în pântec şi în gât. Sau oboseala. Cum să cred, când în ajun abia dormisem şi mâncasem din belşug? M-am mai uitat o dată la ceas. Nu era cu putinţă, fireşte, arăta doar două şi cinci. Şi mi se părea că mă prăbuşesc de oboseală şi că, de cel puţin câteva zile, nu mai băgasem nimic în mine. Ylge m-a întrebat, atunci, când m-am ras.

— Ce?

— Când te-ai ras?

Chiar înainte de a ajunge pe lumea asta, îmi aminteam, l-am spus-o:

— Dă-mi mâna, a spus Ylge. Mi-a luat-o, mi-a frecat-o de obraz. Am simţit un şoc. S-ar zice că nu te-ai ras de cel puţin patru-cinci zile…

Patru sau cinci zile, zău, aş fi putut jura. Şi foamea. Şi setea. Şi pe lumea aceea, pentru lumea aceea, abia trecuseră cinci minute.

Atunci am înţeles.

Am înţeles tot. Încetineala cu care fiinţele se mişcau. Nemişcarea lor. Faptul că nu ne vedeau. Că nu ne auzeau glasurile. Că, pentru ei, nu existam.

— Timpul, Ylge, e vorba de timp.

— Timpul?

— Da. E un decalaj. Nu trăim în timpul lor. Ne aflăm în spaţiul, dar nu şi în timpul lor.

— Dar îi vedem?

— Noi, da. Ei nu. Nu suntem nimic pentru ei. O lucire fugară, poate, un fulger. Trăim prea repede pentru percepţia lor. Dar, cu toate astea, legea acestei lumi e valabilă pentru noi.

— Legea?

— Da. Cea mai primejdioasă. Pentru locuitorii de pe Drige au trecut cinci minute, dar, pentru noi, câteva zile ale timpului nostru. Şi n-am mâncat, nici n-am băut de câteva zile. Şi mai cădem şi din picioare, de somn.

— Putem dormi, nu?

Da, asta putem. Dar nimic altceva, cu siguranţă. Şi somnul ne putea ucide, dacă rămâneam lipsiţi de hrană. În privinţa asta mai dăinuia o oarecare îndoială, dar măruntă. Mi se părea că înţeleg care: lumea asta nu cuprindea nici o fărâmă de hrană potrivită pentru noi. Şi nu văzusem, nicăieri, nici urma unui strop de apă. Gândul ăsta chemă un altul. Mi-am amintit deodată de pagina ghidului Michelin. Vedeam scrise cu litere mari cuvintele Drige-cea Luminoasă, urmate de trei fiole cu

otravă şi vedeam, tot atât de limpede, tipărită fraza: O *lume unde nu plouă niciodată*. O lume fără apă. Nu murisem încă, dar cel puţin ştiam cum aveam să murim. De unde să primim ajutor? Pe cine să chemăm? Un deşert, mi-am zis. Eram pierduţi într-un deşert. Ne aflam în inima unei civilizaţii, în mijlocul unor indivizi îndemnaţi. Poate să ne vină în ajutor, dar situaţia noastră nu era mai de invidiat decât a naufragiatului eşuat pe o plajă pustie. Iar fiecare minut ce trecea echivala, fără îndoială, cu ore de lipsuri, cu ore ce ne apropiau de o moarte sigură...

Un zvâcnet de revoltă m-a zguduit. Nici vorbă să scormonesc cu dinţii solul unei lumi lipsită de apă şi de plante, dar puteam măcar încerca să atrag atenţia locuitorilor ei. Vânătorul era acolo, în faţa mea. Pentru a se depărta, avea nevoie de mai mult timp decât se scursese. În câteva minute, abia avusese vreme să facă stânga-mprejur. Dintr-un salt, l-am apucat de picioare cu toată greutatea mea, ca şi cum aş fi vrut să plachez la sol un jucător de rugbi. Dar Drigianul nici nu se clinti. Nu reacţionă de fel. Evident, aveam asupra lui efectul pe care l-ar fi avut asupra mea o pană. Într-adevăr, pe lumea asta nu eram nimeni. Nu eram nimic. Încă în viaţă, dar, de pe acum, nimic.

Ylge se lăsase să lunece la sol. Părea istovită. M-am apropiat, de ea. Am atins-o, punându-mi capul în poala ei. Era bine. Nevoia de a face dragoste m-a chinuit o clipă. Dar nu mai era decât o dorinţă

abstractă: un act mai presus de puterile mele.

— Ce fac acolo? a şoptit Ylge.

Am început să-i observ. Cei mai mulţi Drigieni păreau cufundaţi într-o muncă pe care zadarnic încercam s-o definesc. În orice caz, se mişcau cu o asemenea încetineală, încât fiecare dintre acţiunile lor părea absolut lipsită de sens. Ceva vedeam, totuşi: printr-o magie, invizibilă pentru ochii noştri, provocau nişte mărunte variaţii în peisajul fluorescent ce ne înconjura. Jocuri de lumină şi metamorfoze erau create, pentru a se disloca şi a fi recreate apoi. Unele corpuri îşi schimbau forma, altele piereau, ca şterse, în mod inexplicabil, din spaţiu. Nişte contururi se alungeau, se răsuceau, mereu cu încetinitorul. Chiar în interiorul materiei explodau, în tăcere, ţâşnituri de lumină ce treceau, cu graţia unui jet de fum, de la o ţeavă la alta. Şi din variaţiunile astea se năşteau sunete, tot atât de mişcătoare ca formele care le scoteau într-un climat de indolenţă ideală, de parcă fiecare amănunt al lumii fusese brumat de o perfecţiune atinsă încă demult.

O sculptură abstractă? Aşa s-ar fi zis. Fiinţele păreau să alcătuiască o singură echipă de meseriaşi impasibili, jucându-se să arunce în spaţiu arabescurile inutile şi schimbătoare ale unei sculpturi, mereu reîncepute. Sau se dedau la ininteligibila experienţă a cine ştie cărei ştiinţe, necunoscută logicii noastre. Dacă nu admiteam că eşuasem, pur şi simplu, într-un birou, unde

contabilitatea practică se traducea prin simboluri pe care, în mod greşit, le luam drept manifestări ale unei arte rafinate. Sau într-o uzină în aer liber, poate, o uzină literalmente încrustată în peisaj, alcătuită din maşini ce nu puteau fi deosebite de decorul natural? Şi, peste, câteva clipe, îi vom vedea pe Drigieni producând în serie ace de tricotat, felii de şuncă sau tălpi duble de crep.

Priveam, încercam să pricep. Dar o pânză de ceaţă se şi întindea între ceea ce vedeam şi puterea mea de judecată. Puterea asta părea să ia apă, să se topească. Foamea, setea, oboseala, iată ceaţa a cărei densitate îmi usca gâtlejul.

Între feerie şi coşmar. Nedesluşit, mă gândeam şi aşa. Ne aflam chiar la latitudinea asta. Feeria era acolo, în jurul nostru, strălucind atât de potolit, de liniştitor, într-o lume în care totul era luminozitate, calm şi încetineală, lux şi duioşie rafinată. Coşmarul era în noi şi ne era cu neputinţă să scăpăm, să fugim de el, pentru a ne târî până la feeria ce ne slujea drept decor. Un decor inutil, ca un miraj. Sau, mai degrabă nu, noi eram mirajele. Miraje vii. În lumea asta, pentru cei ce o locuiau, nu eram decât obiecte invizibile, abstracte. Un miraj, ce să mai vorbim! Înnebunit deodată, am vrut să acţionez, să izbesc, să urlu, să fac bucăţi bariera care…

N-am izbutit nici să mă ridic, m-am prăbuşit lipsit de putere. Aveam impresia că rătăcisem, zile întregi, într-un coridor fără sfârşit. Nu mai puteam.

M-am târât atunci până la unul dintre acele lungi ale decorului, frunză de cactus drigurnă sau simplă retortă a maşinăriei lor fără motor, ce ştiam eu, am vrut s-o sparg, s-o zgârii, s-o smulg, să stric ceva în lumea asta pentru a fi observat, sau să pricinuiesc poate vreun scurt-circuit, să silesc fiinţele să ne înregistreze prezenţa. M-am străduit zadarnic. Nimic nu ceda. Transparenţa evocând cleştarul avea tăria oţelului călit. Am răcnit atunci, dar mâna Ylgei mi-a mângâiat obrazul. O mână rece, uscată. O mână de moartă. O mână de moartă, ce atingea un mort.

— N-ar fi trebuit, am şoptit.

— N-aveam de ales, a spus Ylge.

Mi s-a părut că o aud urându-mi noapte bună. Apoi, nimic.

Când am vrut s-o trezesc, am înţeles că nu se va mai trezi niciodată.

O întâlnisem săptămâna trecută. Da, doar săptămâna trecută. Drăgălăşenia ei m-a mişcat îndată. Mai mult, chiar, decât linia trupului sau frumuseţea chipului.

— Da, vreau să plec în weekend cu tine, mi-a spus. Apoi om vedea.

Asta fusese. Acum văzuse. Şi, tot pentru ultima dată, o vedeam şi eu. O şi vedeam ca prin ceaţă, atât de departe, atât de aproape, atât de slab.

Dar, în clipa aceea, am auzit zgomotul care m-a făcut să tresar.

A fost mai întâi văpaia unei singure luciri,

aprinzând întregul decor. Şi, de parcă s-ar fi ars, tot decorul a scos un ciudat strigăt de durere sau de izbândă. I-am văzut atunci pe Drigieni apropiindu-se încet de un punct anume şi făcând roată în jurul unui lucru fluid, ce curgea, curgea transparent, atât de curat, atât de banal, incolor în labirintul uşor vopsit în verde.

Fără îndoială, apă.

Drigienii compuneau apă. Nimic altceva. Apa, la care visam cu tot gâtul, cu toate măruntaiele.

— Apă, am şoptit.

Am vrut să mă ridic, să mă mişc, să vorbesc, să strig, să mă cufund, dar gesturile erau atât de depărtate. Atât de departe de mine, de puterile mele. M-am prăbuşit, privind cu toată privirea, oarbă de aici înainte, apa care curgea întruna.

*

Atunci, abia, Drigienii îi zăriră pe Pământeni.

Moartea îi făcuse să intre în spaţiul lor temporal. Încremenirea morţii.

Se apropiară de cele două cadavre, le atinseră. Apoi, fără a pricepe mare lucru, fără a prea şti ce să facă, se duseră după apă.

Şi, cu nespusă gingăşie, dădură cadavrelor să bea.

GERARD TORCK

Născut în 1940, e profesor de educaţie fizică şi judo şi-şi pregăteşte licenţa în istorie. Se interesează de numismatica antică şi de preistorie. Căsătorit, fără copii.

BIBLIOGRAFIE:

Versuri: *Grafisme* (Ed. P. J. Oswald).

Romane: *Cu ura în sânge* (sub pseudonimul Eric Cogan, Ed. de l'Arabesque).Un nou roman în lectură la aceeaşi editură.

Nuvele: patru nuvele publicate în „Fiction", trei nuvele în „Mercury", una în fazinul poliţist „Quai des Orfèvres".

CEL CARE-ŞI AMINTEA

Ca de obicei, sună de trei ori; se făcu iar tăcere. Polsy lăsă braţul jos. Era, într-adevăr, prea cald, chiar pentru o zi de august. Treptele scării erau albe şi, în arşiţă, începu să se gândească la o plajă, la o fluiditate nisipoasă peste care ar fi putut alerga împreună cu soţia lui.

Sună din nou, mai insistent.

„Trebuie să fie acolo, nici o problemă”.

Polsy era tare istovit, oboseala strălucea în el ca un şuvoi de apă.

Mai sună o dată.

„Ar fi putut să mă aştepte, când ies… după zece ani… Clătină din cap: Sunt un prost. De unde să ştie? Numai *ei*… Trebuie să iau seama: au să înceapă vânătoarea…”

Poarta tot nu se deschidea. Acum, grăbite din lipsă de timp, gândurile încercau să i se strecoare de-a lungul tăcerii şi, ca pentru a-i smulge taina, de-a lungul porţii indiferente.

„Prea ar fi stupid. Toate astea, degeaba…”

Zidul… Poarta… Scara… Polsy şovăi deodată, se învârti împreună cu ziua, cu toată clădirea…

Se sprijini de rampă şi decorul se potoli.

„Nu-i nimeni în hardughia asta!”

Şi mânia rece se strecură în el; îşi strivi pumnul de panoul care fu spintecat. Mirat, Polsy îşi privi mâna; articulaţiile scârţâiau.

„De ce gestul ăsta? Mi se pare că sunt, într-adevăr, supărat”.

Prin crăpăturile lemnului, zvârli o privire în apartament; nici o mobilă, doar un fum alb, dens.

Polsy înjură printre dinţi: trebuia să se grăbească. Sudoarea îi brăzda ridurile. De la actul de mânie de adineauri, îmbătrânea. Ar fi vrut să oprească valul anilor vechi, care începeau să-i umple fiecare celulă, dar noua formă de existenţă mai că-i plăcea. Şezând pe trepte, se simţea ca un vechi mecanism ce se pune în mişcare.

Nu mai era obişnuit să gândească şi forma gândurilor îl vlăguia. O ceaţă de oboseală îi şi tremura pe dinaintea ochilor, atunci când o formă îi încrucişă privirea. Era un vis, sau un chip prea fluid în suişul amintirilor? Ştia totuşi că nu mai e nimeni în casă…

Dar umbra trecuse prin faţa lui, ca un drum deschis către o vreme nespus de veche… Semănând cu Vremea Cărţilor…

Clătină din cap.

„Căldura asta afurisită mă tâmpeşte!”

Hotărî să coboare din nou.

În cămaşa leoarcă de sudoare, se înfioră. Sentimentul unui gol uriaş îl scormonea. Voia să lupte împotriva oboselii. Atunci, ca o picătură, o impresie răsună în el, trecând prin legături obscure:

„Oraşul a murit”.

Sub soarele nebun, primele gânduri începură să

joace, apoi, dincolo de balul lor tăcut, Polsy simţi că totul se topeşte în negura ceţii, aproape luminoase.

Încercă să-şi închipuie ploaia; zadarnic. Uitase legendele astea de atâta vreme! De altfel, în afara Cărţilor, cine-şi mai amintea ce era ploaia?

Ploaia sau mânia?

Cărţile, tolerate pentru că erau mute pentru toată lumea… La proces le spusese, totuşi: „Moarte? Ce prostie! Dar învăţaţi să citiţi…” Îl împiedicaseră însă să sfârşească. De zece ani ei îl împiedicau să sfârşească. Zece ani. O stradă la stânga.

Zece ani. O stradă la dreapta.

Ca să nu rămână singură, nevastă-sa se refugiase probabil la o prietenă, într-una dintre periferiile oraşului, acolo, aproape de ţară, unde nu se mai ducea nimeni. La capătul căii, drepte ca un jet de sânge, aştepta, în rochie de vară, să alerge spre el.

Polsy trebuia să-i întreacă:

„S-o văd înainte de a mă găsi din nou!”

Simţea că teama, bătrâneţea, erau primele semne ale unui început:

„Trebuie să-i spun ce ştiu, pentru noi totul se mai poate schimba, totul”.

Ca să-şi păstreze ştiinţa, timp de zece ani încercase să stea de vorbă cu puţinele amintiri ce ţâşneau, uneori, în mijlocul nopţii sale. Dar treceau prin faţa lui ca un nisip, ca nişte nebuni. „Ceilalţi”!

Încercau atunci cu răbdare să-i şteargă urmele memoriei, ale amintirilor personale.

O bucată de zid se prăbuşi cu nemaipomenită încetineală; Polsy crezu că-i vede în inima prafului, urcând din noua ruină: o luă la goană, ca să scape de *el*. Totul scârţâia în el.

Căldură. Soare alb.

Oţelul luminii îi spărgea ochii. Se opri să se sprijine de un zid părăginit. Ca nişte palme de lumini, ferestrele oarbe se detaşau pe faţadele albe. Pe stradă, nici o maşină. Ascultă mai atent: tăcerea era moale, groasă de praful impalpabil ce unduia în inima verii ciudate. Liniştit de atâta calm, se aşeză măreţ în mijlocul şoselei. Acum soarele vibra în capul lui, la verticală, ca un clopot. Mecanic, încercă să deseneze în praf, dar albeaţa de cretă a şoselei nu se datora molozului căzut de pe zidurile moarte; era însuşi osul drumului.

Polsy se întrebă dacă era duminică.

„Duminica mătură oraşul cu grijă… Ce-i nostim e că tot într-o duminică au pus mâna pe mine…”

A doua oară n-au să-l mai prindă. Polsy se ridică, oboseala îl năpădea, dar îşi simţea memoria suplă şi fluidă.

Soarele urma să-l strivească, răbdător; se ţinea totuşi drept, de fapt se ridicase singur împotriva a ceea ce era interzis. Realizase imposibilul: propria lui revoltă.

„Când mă gândesc la toate Cărţile, citite din întâmplare… Şi acum sunt singurul care le

pricepe.”

Oraşul se făcea tot mai sterp: suprafeţe albe ţâşneau din pământul prea uscat. Timpul era dincolo de tăcere şi, cu toate astea, cineva avea să le spună, să le strige că *înainte* fusese altfel.

Le va spune Răul pe care *ei* îl făcuseră ucigându-i pe toţi oamenii şi surghiunindu-i pe rarii supravieţuitori…

Şi pentru asta fusese nevoit să evadeze…

Se potoli.

Se simţea prins într-o beznă plină de câlţi, încremenită. Timpul şi spaţiul se contopiseră într-un acelaşi aliaj, pentru a lega cadavrul cetăţii de căldura verii.

Polsy se opri, fericit de inteligenţa lui: evadase. Se răsuci pe neaşteptate; puteau să-l audă; în tăcerea asta păcătoasă, cel mai mărunt gând trosnea ca o mobilă veche.

„*Ei* nu trebuie să fie departe”.

Evadase, aşadar, dintr-o temniţă în care fusese trimis să-şi „vină în fire”. Vechiul adăpost era Dinainte şi reprezenta şaizeci de metri de beton. Cel puţin aşa-i spusese paznicul, căci Polsy nu văzuse intrarea: amabili, îl adormiseră la sfârşitul procesului.

Calea părea nesfârşită. Polsy se opri brusc:

„Umbra!”

Fără a se clinti, căută în jurul lui, îndelung. Pentru a se linişti, încercă să numere „în minte”, ca într-o veche carte cu poze, la ciudatul joc de-a v-aţi

ascunselea, căruia îi descoperise regulile.

Ajunse cu greu la „7”.

Deschise ochii: umbra-i marginea tălpile încălţărilor. Vara, spre prânz, umbrele sunt reduse la cea mai simplă expresie; ar fi trebuit să se gândească.

Polsy era foarte inteligent, dar, din nefericire, fusese singurul mitoman din istorie, din toată Istoria Nouă: atunci fusese exclus din Grup.

Evadând, a fost nevoit să-l strângă de gât pe ultimul paznic, prevăzut de Guvernul Central.

În ciuda prafului care-i acoperea buzele, Polsy imită glasul cumplitului judecător:

— … multe vini faţă de Societate. În consecinţă, am hotărât să…

Fireşte, bătrâneţea paznicului simplificase lucrurile, dar a trebuit să aibă răbdare; autorităţile-i ucid foarte repede pe cei ce dau greş, după ce se revoltă.

Când celula s-a deschis pentru a lăsa să treacă paznicul cu ciorba şi el a înaintat, fără a închide poarta în urma lui, Polsy a înţeles. Şi-a zvârlit cu toate puterile scaunul cu trei picioare în trioda temnicerului, după care totul a fost uşor.

Culoarele, ca să urce spre zi… Pata de soare în ochi, după atâţia ani de beznă…

„Zbătându-se, mi-a ars o lovitură a dracului, în moalele capului. Mă doare”.

Lovituri. Soare.

„Trebuie s-o găsesc. Să nu mă prindă…”

Strigase. Începu să alerge; nu voia să se mai întoarcă niciodată acolo.

Făcu, totuşi, un popas: nimeni nu-l urmărea şi-apoi era atât de cald.

Oraşul era tot încremenit, tăcerea aspră.

„Aerul e irespirabil, te întrebi ce păzesc cei de la Condiţionare”.

Apoi, dintr-odată, calea se opri. Tăiată cu o secure de căldură. Nici un perete. Nimic.

Un strat cenuşiu acoperea ceea ce fusese, cândva, o periferie a oraşului.

O pojghiţă de lac, cu intensitate de plumb.

Aerul lichid şi cald îi curgea în gură. Gata: nevasta nu-i va fi prezentă la întâlnire. Resortul se frânse, îi veni să râdă, dar nu mai ştia cum.

Gândul i se amestecă în două ape potrivnice şi nebuneşti. Rămase în picioare, încremenit în lumină. Amintiri uitate se spărgeau la suprafaţa memoriilor lui.

„De ce au venit indivizii care au luat-o pe nevastă-mea, în ajunul procesului? O s-o vezi după judecată, spuneau… Mincinoşi ordinari… Pericol de contaminare. Se temeau c-am să-i spun…”

„Nu trebuia s-o contaminez…”

Polsy începu să răcnească.

Nu mai exista ecou. Nici vânătoare. Nimic: *ei* muriseră cu toţii!

Din clipa aceea tăcerea fu ca nebună, se înfăşură în jurul memoriilor lui şi le înăbuşea, una câte

una…

În mijlocul deşertului zgâriat de o geană de lumină, un felinar rămăsese în picioare.

Polsy vru să se sprijine; dar felinarul se pulveriză uşurel: noi cenuşi peste osul cetăţii.

„S-a copt; cu un soare ca ăsta, nici nu-i de mirare!”

Călca pe o plajă de praf, în care se afunda până la glezne.

Prin minune, apărură câteva bucăţi de zid; coapte, ca nişte pâini: şir de negri, populând tăcerea cu lunga lor nemişcare.

Timpul era fără viitor: terminat.

Polsy se ştia uzat, dar avea să meargă până la capăt.

„*Ei* mi-au luat nevasta, pentru că vorbea seara de Cărţile pe care le-am adus de la ţară…”

Cărţile… Satele… Autorităţile vegheau!

„Eşti un cancer, pentru o societate organizată, în consecinţă, juriul a hotărât…”

Soarele-i înfigea săbii în ochi; ştia că ajunge la capătul veşnicelor întrebări, de fapt simţea că nu vor mai exista întrebări, de fel.

Orizontul lăsă să-i scape o formă verticală.

Polsy văzu prima fiinţă vie.

Un monstru matematic, ca în Cărţi. O entitate simetrică.

Polsy rămase o clipă încremenit: a fost tăcuta lui veşnicie.

Un soare mai roşu, încă şi mai fierbinte…

Polsy se prăbuşi, fulgerat.

Bărbatul îşi vârî arma în toc.

— Smith?

— Da, domnule locotenent.

— Ce vrea să zică *asta*?

— Presupun, domnule locotenent, că-i ultimul *Polsy*. Acum s-a terminat, într-adevăr. În timpul atacului trebuie să se fi aflat la adăpost sub un straşnic strat de beton, de vreme ce n-a fost făcut praf odată cu tovarăşii lui. Băieţii ăştia arătau destul de ciudat. Asta mi-aduce aminte…

— Smith, mă lasă rece! Dacă ar fi căzut sub ochii generalului Redsillon, *Polsy* ăsta putea să ne coste foarte scump. Vine în inspecţie la ora trei. Pune să se mături oraşul şi ia robotul de aici… ş-ar zice că se duce la o întâlnire.

CLAUDE VEILLOT

Ziarist, a obţinut în 1960 premiul François-Jean Amorin pentru un mare reportaj despre Israel.

Critic cinematografic, a colaborat la „Paris-Presse”, la „Nouveau Candide” şi la „Express”. A scris, în colaborare cu M. R. Bataille, o istorie a cinematografului din Africa de Nord, de la 1895 la 1955. Romancier, a scris *Nu vom merge în Nigeria* (Denoël), roman după care s-a turnat filmul „100.000 de dolari la soare” cu J. P. Belmondo şi Lino Ventura, precum şi *Un refugiat în Galileea*.

Romanele au fost traduse în germană, italiană şi olandeză.

Pentru tineret a adaptat *Omul cu puşca* şi *Indienii* (Hachette). Autor de lucrări pentru televiziune, a scris pentru Jean-Christophe Averty *Meliès*, *vrăjitorul din Montreuil-sous-bois*, fantezie dramatică. Scenarist, a scris şi dialogat cu regizorul Yves Boisset *Grădinile diavolului* (stupid rebotezat de către distribuitori, „Coplan îşi salvează pielea.”)

În sfârşit, autor de SF. A publicat mai multe nuvele ce urmează să fie adunate de Eric Losfeld sub titlul *În altă ţară*.

ÎN ALTĂ ŢARĂ

Pe jumătate îngropat în humusul şi frunzele moarte, cu degetele încleştate pe mânerul aruncătorului-de-săgeţi, Rob dăduse în lături epifitele ţepoase şi-i pândea pe Intruşi. Epuizaţi, trei dintre ei se lăsaseră să cadă la piciorul unui schimbă-frunze uriaş, căruia toţi la un loc nu i-ar fi putut înconjura trunchiul cu braţele. Al patrulea dădea încet ocol poienii, ţinând cu amândouă mâinile o sculă ciudată, pe care-o îndrepta către sol.

— Tot nici un impuls. Pontifii ne-au minţit.

Rob se vârî niţel mai adânc în solul gras, ca de fiecare dată când răsuna vocea Intruşilor. Tăcut, speriat şi totodată fascinat de acţiunile şi mişcările lor, îi urmărea din ajun prin codru.

Necunoscuţii veneau din ţara Morţilor şi nu erau totuşi nişte Zombi. De asta Rob era sigur. Zombii nu vorbesc ca oamenii, n-au mersul neliniştit şi stângaci şi, mai ales, nu suferă. Pe când Intruşii puteau suferi. Rob ştia. Când îi descoperise, la marginea vâlcelei unde vâna, unul dintre ei tocmai fusese muşcat de un liliac cap-de-pisică şi scotea nişte strigăte cumplite.

„Are să moară, îşi spuse Rob, ascuns în puful de vată al unui hăţiş. Dinţii păsării-pisică sunt ca vârful unei săgeţi otrăvite”.

Dar necunoscuţii făcuseră ceva uluitor: cu un fel

de lanţetă, injectaseră un lichid în braţul tovarăşului lor. Acesta adormise. Carnea nu-i putrezise, nici nu se desprinsese în fâşii, mâinile nu i se desfăcură din încheieturi. Azi ţinea arma zumzăitoare.

— Poate că au minţit, spuse din nou unul dintre Intruşii lungiţi sub schimbă-frunze. Poate că moartea nevăzută a încetat să existe.

— Moartea nu moare, zise sentenţios un altul. Vă spun: de îndată ce Scormonitorul va începe să cânte vom fi nevoiţi să facem calea întoarsă. Pe Marele Ober, sunt taine pe care nu-i prea bine să le înfrunţi.

— Nepo, ai jurat împreună cu noi. Ai străbătut cu noi zona oprită. În sfârşit, te-ai căţărat pe coline şi ai coborât cu noi în junglă. Nu te mai poţi întoarce, Nepo. Ai jurat pe Ober.

Ce-l mira mai tare pe Rob nu era atât cum erau îmbrăcaţi Intruşii, nici felul lor de a fi, cât faptul că le înţelegea cuvintele. Socotea că nişte fiinţe de dincolo de suişuri trebuiau să vorbească o limbă necunoscută. Când colo, ghicea o mulţime de cuvinte, stâlcite desigur, şi rostite ciudat, dar putând fi recunoscute.

Îi dăduse prin minte să-i omoare. Nu uita ce spuneau Şefii şi învăţaţii pe seară, la focul de tabără, înainte de stingere: *„Răul se află dincolo de Suişuri, Răul se află dincolo de Palude. Numai Lumea adăposteşte viaţa. De jur împrejur e ţara Morţilor şi a zombilor”*.

Dar, dacă făpturile erau Zombi, nu i-ar fi stat în putere să le ucidă. Şi, de vreme ce nu păreau a fi, de ce să se grăbească? În caz de adevărată ameninţare ar avea, oricum, răgazul de a înştiinţa Hoarda.

Dintr-odată, lumina zilei scăzu la jumătate. Într-o lucire cenuşie largile phyllii ceruite de pe schimbă-frunze începură să-şi răsucească domol, către căldura umedă a solului, faţa din afară.

— Se lasă noaptea, spuse Nepo nervos. Ascultaţi, ne facem tabăra aici şi mâine ne întoarcem pe unde am venit. Dacă ne încăpăţânăm, o să ne pierdem în silvă pentru totdeauna.

Rob nu mai avu răgazul să asculte răspunsul. Un zgomot furiş, abia perceptibil, îl făcu să se întoarcă brusc. Ochiul vioi al unui macrosorex îl privea ager. Rob abia avu vreme să se trântească pe spate, ridicând aruncătorul-de-săgeţi. Cel puţin la fel de mare ca el, şoarecele se năpusti de pe furca arborelui, de unde-l pândise.

Săgeata îi străpunse gâtul dintr-o parte într-alta, dar povara se rostogoli peste vânător, stropindu-l cu un sânge negru, vâscos. În acelaşi timp o durere scormoni umărul lui Rob, în care şoarecele, deşi pe jumătate mort, îşi înfipsese dinţii.

Cu respiraţia gâfâitoare, băiatul încerca să se desprindă pentru a pune mâna pe cuţitoi, când o fulgerare albă fu gata să-l orbească. Fiara fu parcă împinsă îndărăt de o lovitură straşnică.

— Pe Siriz, e chiar un om! exclamă un glas.

Încă gâfâind, Rob îi învălui pe Intruşi într-o privire sălbatică şi neliniştită. Unul dintre ei ţinea în mână ţeava de metal, ce zvârlise fulgerul alb.

— Nu vă încredeţi în el, spuse cel pe care-l chema Nepo. Ne aflăm în ţara Morţii nevăzute. Cine poate trăi aici e suspect.

— Păi trăieşti şi tu, prostule, i-o întoarse un altul, râzând.

Împinse cu piciorul cadavrul macrosorexului, cu blană aspră şi însângerată. Liber acum, Rob se ridică încet, sprijinindu-se în aruncătorul-de-săgeţi.

— Făptura asta ne-a urmărit, pesemne, de la ultima stingere, spuse Nepo. Simţeam eu că eram spionaţi.

— Ia uitaţi-vă la barba lui sălbatică, strigă un altul. O faţă ca asta n-a cunoscut niciodată epilatorul.

— Şi pielea de animal, în care-i înfăşurat! Cum puteţi spune că-i un om?

Discutau de parcă ar fi fost un obiect, amănunţindu-l cu multă curiozitate şi, întrucâtva, cu silă. Când unul dintre ei vru să-i cerceteze aruncătorul-de-săgeţi, Rob făcu pe neaşteptate un gest de neîncredere, dar ţeava de metal se ridică spre el. Ştia ce poate face fulgerul alb: la picioarele lui, şoarecele uriaş nu mai avea cutie craniană. Se lipsi de armă.

— Foarte ingenios, spunea Intrusul, răsucind printre degete aruncătorul-de-săgeţi. Primitiv, dar ingenios. Apăsând pe trăgaci, destinzi întinzătorul

care proiectează săgeata. Are până şi un pat, ca să-l poţi potrivi în dreptul umărului. La noi nimeni n-ar fi în stare să născocească aşa ceva.

— Ce să facem cu el, când avem arzătoarele? întrebă dispreţuitor un altul.

— Arzătoarele fac parte din Moştenire. Nu-s meritul nostru. Pe când asta… — ridică aruncătorul-de- săgeţi la înălţimea ochilor – e o născocire recentă, adaptată la un anume mediu şi la anume împrejurări. Şi-mi confirmă presupunerile: Lumea e mare, prieteni, e foarte mare, şi nu suntem singurul popor sub soare.

— Fereşte-te de închipuiri, Timo. Te-am urmat fiindcă suntem ca tine: vrem să ştim. Dar căutarea nu exclude măsura, iată-ne în ţara Morţii nevăzute, despre care Bunele Memorii vorbesc. Şi aminteşte-ţi de cântul 7, versetul 32: „*Orice urmă de viaţă a fost nimicită de cataclism şi întoarcerea a fost pentru totdeauna oprită”.* Repet că omul ăsta, care poate trăi aici, nu-i un om.

Timo făcu un gest nerăbdător:

— Şi eu repet: am încetat oare a fi oameni, de două stingeri, de când cutreierăm jungla? Destule tânguiri, Nepo. Faptul că silvestrul ne-a căzut în mână e un noroc. Ne va călăuzi, dacă izbutesc să mă înţeleg cu el.

Intrusul se întoarse către Rob şi se lovi de mai multe ori cu pumnul în piept:

— Eu Timo, eu Timo! apoi îşi întinse arătătorul spre sternul vânătorului: Şi tu?

Un zâmbet uşor flutură prin barba lui Rob.

— Nu-i nevoie să dai din mâini ca un maimuţoi, înţeleg ce spuneţi.

Intruşii rămaseră încremeniţi în faţa omului pădurii.

— Pe Marele Ober! şopti Timo.

Nepo fu cel dintâi care se dădu cu doi paşi îndărăt.

— Vrăjitorie! strigă el. V-am spus eu, e un Mort Umblător!

Alţi doi Intruşi se traseră îndărăt, scoţându-şi din teacă arzătoarele. Doar Timo rămase pe loc.

— Proştilor, aţi mai văzut un Mort Umblător îmbrăcat în blană de animal, bătându-se cu o armă primitivă şi lăsându-se doborât? Aţi mai văzut vreun Mort Umblător sângerând şi suferind? Dacă sunteţi Franki adevăraţi, îngrijiţi-l mai degrabă cum se cuvine pe cel ce vă vorbeşte limba.

După ce rosti cuvintele astea se făcu fără veste noapte, o noapte totală, strivitoare. Miile de foşnete ale junglei se împuţinară şi muriră în câteva clipe.

— Ne-am lăsat surprinşi, spuse din bezna grea glasul încordat al lui Timo, în mijlocul unei tăceri înăbuşitoare.

Rob, care se pregătea să se zvârle în tufişuri, tresări. Se născuse o lumină, apoi două altele, lumini puternice, care-l înfăşurau din cap până în picioare. Pluteau la înălţimea unui om şi păreau să iasă din nişte cutiuţe prinse de cingătorile

Intruşilor.

— Pregătiţi tabăra, porunci Timo. Între timp am să tratez muşcătura prietenului nostru.

*

— Mai e departe? întrebă Nepo, plângăreţ.

— De treizeci de ori câte o sută de paşi, zise Rob, care mergea repede în fruntea coloanei, ţinând în mână cuţitoiul pentru a tăia epifitele.

Sub bolta compactă a silvei emanaţiile umede şi vâscoase ale plantelor putrede îi învăluiau cu suflarea lor împuţită. Cei cinci călcau în picioare noroiul cald şi fumegând, alcătuit din putreziciuni cărora bule mari le plesneau câteodată suprafaţa, cu un clipocit gras.

Sub lumina de seră, uriaşe arcane lunecau la capătul firului lor până ce atingeau haznaua verzuie, apoi suiau iar, cu repeziciune. Forme fără nume, crabi sau scorpioni, se luptau cu zgomot de cleşti. Dacă vreunul murea, începea împărţirea prăzii. Şi alţi monştri mărunţi se vedeau ieşind de pe sub rădăcini, pentru a zori încet la ospăţ. În spatele fiecărei frunze, un ochi. În spatele fiecărei buturugi, un cleşte. În bălţile putrede se tolăneau, nemişcaţi, hidrosaurienii, iar stranii pseudoţipari cu labe atrofiate ieşeau din apa nămoloasă, pentru a se căţăra în copaci.

Rob se hotărâse să-i ajute cinstit pe Timo şi pe ceilalţi Franki. Nu pentru că-l îngrijiseră. Fireşte, balsamurile puse pe rană şi injecţiile pe care Timo i le făcuse în braţ îl puseseră pe picioare mai repede

şi mai sigur decât ar fi făcut-o ierburile şi cataplasmele învăţaţilor. Dar recunoştinţa nu era cea dintâi însuşire a silveştrilor. Ce-l oprea pe Rob să fugă era curiozitatea.

— Lumea e foarte mare, îi explicase Timo vânătorului, dar trebuie s-o cunoaştem în întregime. Aşa vrea Marele Ober.

— Cine e Marele Ober?

Timo clătinase din cap, cu grijă amuzată.

— E cu putinţă să nu ştii nici asta? Păi atunci ce ştii despre Lume? Ce spun învăţaţii Hoardei tale?

— Spun aşa: *„Lumea e rotundă. Ce e sus e jos şi ce e jos e sus”*. Mai spun: *„Numai Lumea adăposteşte viaţa, iar Suişurile şi Paludele adăpostesc Lumea. De jur împrejur e ţara Morţilor şi a Zombilor”*.

— Crezi, aşadar, că Nepo, Joq, Carel şi cu mine suntem Zombi?

— Nu, nu cred. Cine-i Marele Ober?

— Stă scris în Bunele Memorii.

— Ce sunt Bubele Memorii?

Timo râsese fără răutate, niţel cam trist.

— Văd că eşti sălbatic, de-a binelea. Bunele Memorii spun: „*La început a fost Marele Ober*. *A făcut soarele, care-i lumina şi căldura vieţii. Apoi a făcut Lumea şi a pus-o să se învârtească în jurul soarelui. Apoi a dat oamenilor Lumea şi le-a spus: împliniţi Menirea.”*

— Menirea?

— Ei bine, uite, tocmai de asta am coborât în

junglă, cu cine a vrut să mă urmeze. Căci oamenii au uitat Menirea. Magii şi pontifii ne bat la cap cu incantaţii, dar nu-s în stare să lămurească Menirea. Eu vreau să ştiu.

Rob nu înţelegea nici jumătate din câte-i povestea Timo, dar vorbele lui lucrau într-însul. Şi el era însufleţit de o obscură nevoie de a cunoaşte, şi ei se simţea nemulţumit când învăţaţii repetau litaniile cu dogme şi precepte. Oamenii Hoardei îi spuneau Rob-cel-Singur pentru că vâna pe seama lui, rămânea uneori departe de tabără preţ de mai multe stingeri, nu-şi povestea niciodată explorările la marginea Suişurilor şi a Paludelor.

— Dacă-ţi arăt drumul spre Palude ai să treci de ele? îl întrebase pe Timo.

— Fără îndoială. Va trebui. Bunele Memorii spun: *„Lumea e un lucru încheiat*, *căruia i se cunosc capetele”.* O fi fost cândva adevărat, dar, să mă ierte Marele Ober, azi nu mai e de fel. Umblu ca să cunosc capătul Lumii.

— Lumea e rotundă, rânjise atunci Joq. Ai să te pomeneşti acasă.

— Dacă te îndoieşti, de ce mă urmezi?

— O! mie-mi place să pun un picior după celălalt.

În clipa aceea Joq nu se prea putea deda plăcerii, pe care o pretindea favorită. Picioarele li se încleiau în humusul spongios. Erai nevoit să te pleci peste fiertura puturoasă, trăgându-ţi genunchiul cu amândouă mâinile. Odată un picior eliberat, trebuia să-l extragi pe celălalt. Uneori

piciorul se ivea fără cizmă.

— N-o să mai ajungem, spuse Nepo, cu ochi arşi de sudoare şi lacrimi.

Făcea tocmai gestul de a-şi arunca sacul dorsal, prea greu, când Rob se opri, cu mâna ridicată:

— Ascultaţi!

Zgomotul unei fierberi surde ajungea, prin junglă, până la ei.

— E Apă Vie!

În ciuda istovirii, coloana îşi grăbi anevoie mersul. Împroşcaţi cu mâl, şerpi de apă şi câteva false şopârle cu creastă albastră o luară la goană.

Chiar fără a se mai descotorosi de catrafuse, călătorii dădură năvală sub trâmba de apă ţâşnind din frunziş.

— Încă o sută de paşi şi beam din noroiul ăsta clocit, strigă Joq, după ce rămăsese timp de cinci minute cu gura căscată, cu braţele desfăcute sub cascada răcoroasă.

— Umpleţi toate bidoanele, porunci Timo. Nu ştim când o să mai dăm peste o Apă Vie.

În timp ce vorbea, se căţărase pe un trunchi pentru a cerceta gura de apă, gâtuită de un tub regulator. Ceea ce văzu îl cufundă într-o mare mirare.

— Dă-mi securea, îi strigă lui Nepo, acoperind zgomotul cascadei.

Pe măsură ce toca lianele, făcând să cadă aracii împletiţi, smulgând rămurelele parazitare şi muşchiul, se ivea o suprafaţă negricioasă, aproape

netedă. Unealta sună, fier pe fier.

— Dar e un distribuitor! exclamă Joq.

Timo smulse un ultim ghem de liane, eliberând un volan mare, ros de rugină. În van încercă să-l urnească.

— Un distribuitor de apă, ca la noi, spuse uluit. Priviţi, are până şi placa, purtând numărul şi schema instrucţiunilor. Cu ochii scăpărând de excitare, coborî de unde se căţărase. E un semn, strigă el. Semnul că Lumea nu se opreşte la Suişuri, după cum se văicăresc pontifii, şi că o putem cerceta. Acum sunteţi convinşi? Moartea nevăzută trebuia să ne surprindă pe toţi, dar Scormonitorul n-a cântat o singură dată, semnalând radiaţiile. Era cu neputinţă, chipurile, să te încumeţi în junglă, dar de când o străbatem soarele s-a şi stins de opt ori şi nu simţim altceva decât durerile oboselii. Silva trebuia să fie plină de minuni monstruoase, de spurcăciuni de neînchipuit, şi n-am aflat într-însa decât animale ce pot fi ucise, un om care vorbeşte ca şi noi şi un distribuitor de apă dintr-un tip standard. Credeţi acum că Paludele pot fi străbătute?

*

Alcătuite din trunchiuri legate grosolan cu ajutorul lianelor, cele două plute înaintau anevoie printr-un labirint de rădăcini-picioroange. Prăjinile înfipte în noroi slobozeau miasme, ce stăruiau apoi

îndelung sub bolta manglierilor şi paletuvierilor[56].

— De două zile înaintăm lateral în raport cu soarele, spuse Timo. Dacă urmăm tot aşa, o să ne pomenim la punctul de plecare.

— Spărtura nu mai e departe, răspunse Rob. Pe acolo putem ieşi din mlaştină şi atinge uscatul. E singurul drum pe care-l cunosc.

— N-ai mers niciodată mai departe? De ce?

Rob lăsă capul în jos.

— Eram singur. Mi-a fost frică. Apoi, învăţaţii au bănuit că explorasem Paludele până la capăt şi mi-au spus: „Apropiindu-te de marginile Lumii nu te pui în primejdie numai pe tine, ci totodată şi Hoarda".

— Şi acum?

— Acum vreau să merg cu tine. Cred ce crezi şi tu. Marele Obor a făcut lumea pentru oameni şi oamenii trebuie să cunoască Lumea.

Joq, care conducea prima plută, făcu fără veste un semn nerăbdător.

— Tăceţi, aud un zgomot.

— Ajungem la spărtură, spuse înăbuşit Rob.

După pădurea scăldată în mlaştini, după îngustele tunele vegetale cu zăpuşeală copleşitoare, se lărgea o ieşire, o gură, aproape de golf. Între două margini de un verde exuberant, apele libere se întindeau pe mulţi kilometri. Plutea o ceaţă uşoară.

---

[56] Copac cu rădăcinile ca nişte picioroange, crescând în mlaştinile regiunilor calde.

— Vine ceva, şopti Joq.

Amândouă plutele se vârâră sub rădăcinile-picioroange ale unui manglier şi cei cinci aşteptară într-o nemişcare crispată.

O formă ieşea încet din ceaţă, o siluetă alungită, care li se păru exploratorilor uriaşă, cum luneca pe apă cu un zumzet uşor.

Patru siluete se aflau în picioare, nemişcate la prova motoscafului cu mai multe punţi. A cincea ţinea cârma. Nava trecu agale destul de aproape de ascunzătoare şi se afundă din nou în brumă, în direcţia Paludelor. Rob se simţi cuprins de un frig cumplit.

— Zombii!

Lângă el, Timo şi ceilalţi păreau amorţiţi de nelinişte.

— De data asta ne-am ars, şopti Nepo. Chiar că am ajuns în ţara Morţilor Umblători.

— Cine zice asta? întrebă Timo, cu glas uscat.

— Nu ne spune că erau oameni. Ai văzut, ca şi noi, cât stăteau de ţepeni. Le-ai văzut chipurile nemişcate şi ochii încremeniţi. Ai văzut cum semănau între ei. Sunt Morţi Umblători. Am ieşit din Lume. Marele Ober să ne ajute!

— Destul! i-o tăie aspru Timo. Oare Morţii Umblători nu se ivesc şi pe meleagurile noastre? Oare vecinii noştri, Dutchii şi Lattii, nu i-au văzut şi ei, ca şi noi? Şi chiar Rob, care, Ober ştie de ce, le zice Zombi, nu ne-a spus că se arată uneori şi în junglă?

Palid şi cu buzele uscate, Nepo îl privea fără să înţeleagă. Un tic pricinuit de spaimă făcea să-i zvâcnească pleoapa stingă.

— Îndrăzniţi să spuneţi că ţara Frankilor le aparţine, numai pentru că se arată pe-acolo? urmă Timo. Ah! frumoşi patrioţi mai sunteţi! Eu spun că Umblătorii nu-s la ei acasă aici, cum nu-s nici când vin pe la noi. Pe Siriz, amintiţi-vă Dunele Memorii: „*Marele Ober a făcut Lumea şi a pus-o să se învârtească în jurul soarelui*. *Apoi a dat oamenilor Lumea*”. Ridică violent braţul în văzduh, cu arătătorul întins, şi răcni sălbatic: Atâta vreme cât vom avea soarele deasupra capului, ne vom afla în Lume. Şi atâta vreme cât vom fi în Lume, vom fi acasă!

— Bine zis, strigă Joq. Oricum, nu mai avem vreme să ne întoarcem. La arzător cu preceptele!

— Sacrilegiu! bâlbâi Nepo, desenând în aer semnul Infinitului.

— Nu-i nici un sacrilegiu, se amestecă potolit în vorbă Carel, căci stă scris*: „Împliniţi Menirea*”. Restituţioniştii, printre care mă număr, ştiu că magii şi pontifii au alterat înţelesul Bunelor Memorii… Acum multă vreme s-a petrecut ceva, care a făcut ca Menirea să fie uitată, şi e o datorie sfântă s-o redescoperim.

— Siriz? rânji Nepo.

— Poate, răspunse cu blândeţe Carel. În Memorii se află fraza asta, atribuită lui Ober – binevoiască să ne ajute – şi căreia nici un comentator n-a

izbutit să-i pătrundă înţelesul adânc*: „Îl veţi cunoaşte pe Siriz*...”

— Dar Siriz e răul. Să juri pe Siriz înseamnă să huleşti!

— Aşa zic pontifii. Şi-şi dau aere.

— Prostii şi fleacuri, întrerupse Timo. Vă certaţi ca magii ştirbi în pragul sălii cu coloane. Un singur lucru contează: mergeţi, sau nu mergeţi?

— Merg, că asta-i tot ce ştiu să fac, spuse Joq.

— Merg, că trebuie, spuse Carel.

— Merg, dacă mergeţi, spuse Nepo.

— Merg, spuse simplu Rob.

Timo îşi înfipse cu putere prăjina în noroi şi se opinti:

— Atunci să nu ne mai certăm! La drum!

*

Când Rob ajunse în vârful colinei un simţământ de măreţie îi umflă pieptul. Orice s-ar mai întâmpla de aici înainte n-avea să regrete că-l urmase pe Timo.

— Pe Siriz, e mai frumos decât în ţara Frankilor, şopti Joq uluit.

Rob nu cunoştea ţara Frankilor. Fusese înconjurat dintotdeauna de junglă şi însăşi noţiunea de deschidere panoramică îi era străină. Toate descrierile pe care Timo le încercase nu reprezentau pentru silvestru decât abstracţiuni de neînţeles. Pricepea abia acum.

Împestriţată de ogoare şi de păşuni, pătată de dumbrăvi, crânguri şi codri, străbătută alene de o

apă unduitoare, câmpia nesfârşită i se întindea la picioare. Foarte departe, la dreapta şi la stânga, peisajul părea că suie într-o pantă nespus de blândă pentru a se topi în strălucitoarea lumină a soarelui. Drept înainte, privirea ajungea până la o asemenea depărtare că Rob parcă ameţi. O ceaţă albăstruie învăluia munţii cei mai din fund, dar simţea că nici acolo nu era capătul Lumii.

Timo scosese, dintr-o cutie de piele tare zgâriată, o sculă părând foarte veche, foarte uzată, şi căreia-i zicea apropietor. Cu o neliniştită curiozitate, Rob îşi lipise uneori ochii de el. Ce era departe părea să se apropie dintr-odată, dar, când întindeai mâna, nu dădeai decât de gol. Se vedea limpede că-i vorba de magie.

— Face parte din Moştenire, spunea Timo.

La el vorba asta părea să lămurească tot.

— Pentru Ober! Ce vezi? strigă Carel. Nu ne lăsa să aşteptăm.

— Văd… văd nişte animale care pasc. Credeţi-mă sau nu, dar sunt nişte vaci.

— Vaci? Ca ale noastre?

Carel aproape că-i smulse apropietorul din mână.

— Sirize! N-a înnebunit. Vaci frumoase şi bune, cu ugerul umflat! Vaci, nici mai mult nici mai puţin, vaci! Mare e Ober şi noi am fost nişte tâmpiţi. Muta încet scula: Şi iată… Nu, nu mă înşel, iată o şosea şi… şi iată o casă, două case.

Timo îi luă repede apropietorul şi începu să scotocească valea. Carel aţintise o privire extatică

spre depărtări.

— Bunele Memorii îşi vor recăpăta înţelesul deplin. Căci am ieşit din Lume şi am găsit Lumea. Ne-am dus în altă ţară, ci iată că-i vorba de aceeaşi ţară. Adevărat zic vouă, pontifii au minţit. Nu electrocutând nişte capre bătrâne îl vom cinsti pe Ober, ci explorând Lumea. Căci asta e Menirea.

— Poate că-i vorba de magie, spuse prudent Nepo. Când vrea să te piardă, Siriz te vrăjeşte.

— Mai slăbeşte-ne cu Siriz! Nu-i decât un cuvânt din Bunele Memorii. Un cuvânt de care magii abuzează, ca să ne sperie.

— Priviţi! strigă fără veste Joq, cu glasul schimbat.

Degetul lui arăta spre piciorul colinei. Ivite din tufişuri, cinci siluete se desfăşurau în trăgători pentru a sui coasta. Puteai ghici că altele mai erau ascunse.

— Ne-au văzut, spuse liniştit Timo, cu ochii lipiţi de sticlele apropietorului. Vin spre noi.

— Să fugim, se tângui Nepo.

Dar nu se clinti nici cu un pas.

— Sunt oameni, urmă Timo. Atâta tot.

— Ce ţin sub braţ?

— Arzătoare ca ale noastre. Ştiţi cine sunt? Grăniceri, atâta tot. Grăniceri de felul celor ce păzesc, în ţara Frank, împrejurimile colinelor din zona oprită. Nu mişcaţi, nu faceţi nici un gest care să-i neliniştească.

Rob se apropie pe nesimţite de Timo şi

încremeni, la un pas în urma lui. Era plin de teamă, dar şi de o încredere oarbă în cel pe care se hotărâse să-l urmeze.

— N-o să stăm aşa, fără să facem nimic, spuse Joq. Să plecăm sau să ne batem.

— Nu vă mişcaţi! repetă sec Timo, lăsând jos apropietorul. Au arzătoarele îndreptate spre noi, iar colo, în pădurice, mai sunt cel puţin douăzeci.

Cel dintâi năvălitor se apropiase. În vreme ce tovarăşii lui înconjurau micul grup, înaintă cu paşi siguri, cu arzătorul la şold. Ochii-i aveau mobilitatea neliniştită a unei fiare la pândă.

Timo îşi ridică mâna deschisă, cu palma înainte.

— Nu suntem duşmani. Venim din ţara Frank, pentru a cunoaşte Lumea. Suntem fraţii voştri.

— Suntem fraţii voştri, repetă Carel, cu un fel de exaltare.

Chipul grănicerului rămase din piatră. Arzătorul se afla chiar în dreptul sternului lui Timo.

— Uariu? Uatariu dohiner?

Pe trăsăturile lui Timo se citi zăpăceala.

— Nu înţeleg ce spui. Ce limbă vorbeşti? Nu înţelegi franka?

— Uariu? Fromuer, duiucom?

Carel îl privi uluit.

— Fabulos, şopti el. Fabulos!

— Ce s-a întâmplat?

— Asta… cred… cred că vorbeşte ricana.

— Nu se poate. E… e o limbă moartă, dinaintea Bunelor Memorii. Limba unui popor dispărut. Abia

dacă Pontifii mai izbutesc s-o descifreze pe vechile scheme şi… şi nimeni nu mai ştie nici cum se rostea.

— Ei ştiu, pe cât se pare.

Şeful patrulei întinse mâna către arma lui Timo, rostind cu glas aspru câteva cuvinte.

— Faceţi ca mine, porunci Timo. Daţi armele. Ce-a fost mai greu a trecut. Acum n-au să mai tragă.

— Broter, spuse Carel, dându-i arzătorul, cu patul înainte. Ve ar broter.

— Ce tot vrăjeşti?

— Încerc să comunic cu el. Am învăţat puţină ricană cu Pontifii. Dar trebuie să aibă un accent îngrozitor. Punându-şi mâna pe piept, mai spuse o dată: Broter, broter!

Şeful patrulei abia îl învrednici cu privirea şi făcu un semn. Coloana se puse în mişcare, în direcţia văii.

2

— Timo are să se întoarcă.

— Timo are să se întoarcă şi vor şti.

— Nu vor să ştie, dar Timo îi va face să-şi dea seama.

— Timo are să se întoarcă şi vor şti.

— Nu vor să ştie, dar Timo-i va face să-şi dea seama că-i aşa.

— După ţara asta e o altă ţară, şi apoi alta, şi încă una…

— Şi, după ele, iarăşi altele.
— Ce tot bodogăniţi, tâmpiţilor?
Raza unui reflector lumină fără milă coasta deluşorului, totemurile de lemn sculptat, copăceii sub care vreo doisprezece oameni se aflau aşezaţi sau lungiţi. Lumina albă parcă-i fixase, ca pe o fotografie.
— V-am spus, domnule armaş, nu-s decât prietenii Nebunului.
Un uriaş cu casă înaintă în lumină. În spatele lui străluciră ţevile mai multor arzătoare.
— Prieteni ai Nebunului sau cetăţeni de treabă, după stingere n-au ce căuta prin parcuri.
Înainta hotărât printre cei ridicaţi în coate pe iarbă şi care-l priveau alipind, nu fără o urmă de ironie.
— Nu-i nevoie să faceţi băşcălie de mine, răcni armaşul. Ştiu că Prea-Cinstitul vă ocroteşte. Vedeţi numai să nu-i puneţi răbdarea la încercare.
Se opri în mijlocul cetei, clătinându-şi capul cu un dispreţ strivitor.
— Frumoasă adunătură! Un sălbatic din Mlaştini, trei zăpăciţi veniţi de la Pupă şi toată drojdia oraşului… Tu cine eşti?
— Mă numesc Shenn, domnule armaş. Lucrez la uzinele de îngrăşăminte, Clasa Patru A.
— Ei aş! Şi tu?
— Prokov, arhivist la biblioteca centrală. Clasa Doi B.
— Şi-l aştepţi şi tu pe Nebun?

— Da.

— Se zice: da, domnule armaş.

— Da, domnule armaş.

— Şi crezi şi tu că sunt mai multe lumi?

— Nu mai multe, domnule armaş. O singură lume mare, fără sfârşit şi din care nu însemnăm decât o parte.

— Aiureli!

— Când se va întoarce Timo, veţi ajunge să credeţi.

— Destule obrăznicii, ţicniţilor! Până una alta, ştergeţi-o din parc, târâie-brâie, palavragii păcătoşi ce sunteţi… Hai, în picioare!

— În locul dumitale, armaşule, n-aş face una ca asta, spuse un bărbat care rămăsese până atunci tăcut dincolo de un bazin cu muşchi, în care o ţâşnitură de apă cânta uşurel.

Cu fălcile încleştate de mânie, armaşul făcu trei paşi în direcţia necunoscutului, apoi se opri deodată, descumpănit.

— Ei bine? întrebă celălalt.

— Vă rog să mă iertaţi, domnule ofiţer, eu… nu v-am văzut. Nu credeam… Nu mi-aş fi închipuit…

— Te scutesc să-ţi oboseşti inteligenţa. Mulţumeşte-te să aplici legile. Accesul în parc e liber, după, ca şi înainte de stingere, nu-i aşa?

— Fără îndoială, domnule ofiţer.

— Atunci ia-ţi patrula de aici.

Când se făcu din nou întuneric şi paşii soldaţilor se auziră tot mai slab, Joq se puse pe râs.

— I-ai închis gura, Ahem. Să dea peste un ofiţer printre prietenii Nebunului… Chestia asta l-a întors pe dos.

— Nu vă tot bizuiţi pe autoritatea mea. În ziua când Prea-Cinstitul se va lepăda de voi…

— Ai să te lepezi şi dumneata?

— Greu de spus. Ştiţi ce părere am despre Timo. Dar oamenii sunt împotriva lui.

— Nu toţi. La urma urmei, îi stârnesc mai ales pontifii.

Rob se depărtase cu câţiva paşi şi, tolănit în iarbă, privea distrat miile de puncte luminoase ce înstelau o parte a spaţiului, mai jos de el.

În junglă, când avea loc stingerea, bezna era deplină. Cel mult câteva focuri mai clipeau slab uneori, departe deasupra capului lui, şi Rob ştia atunci că o Hoardă pribegea sau că vânătorii făceau popas într-o poiană. Aici, în ţara Ricană, luminile vii erau ale unui oraş, iar, stând cu mâinile pe după ceafă, Rob îşi închipuia miile de bărbaţi şi de femei trăind acolo în casele lor fără acoperişuri.

Zâmbi uşor. „Dacă m-aş înapoia să le povestesc toate astea învăţaţilor, ar pune Hoarda să mă bată cu pietre”.

Fără a se înfumura, Rob se simţea mai presus de toţi învăţaţii silvei. Trecuse peste teama faţă de Intruşi, îi urmase, ştia acum că dogmele şi preceptele nu erau decât legende şi bălmăjeală şi că Timo-i dusese către mai mult adevăr. Acum era încredinţat că, departe de a închipui hotarele

Lumii, Suişurile şi Paludele nu fuseseră decât nişte piedici caraghioase, cărora numai neştiinţa şi teama le dăduseră însemnătate.

De un singur lucru îi părea rău: că Timo refuzase orice tovărăşie pentru urmarea călătoriei şi coborâse singur în adâncuri.

— Unde te duci, Timo, şi de ce nu ne vrei şi pe noi?

— Până acum, de pe coline în silvă, şi din silvă în palude, puteam vedea unde vă duc şi toate descoperirile noastre, aşa uimitoare cum erau, nu contraziceau întru totul preceptele. Azi lucrurile stau altfel. N-am dreptul să vă târăsc cu mine în adâncuri.

— N-ai dreptul nici tu să te duci acolo, strigase Nepo, ca un apucat. Bunele Memorii sunt categorice: *„Nu te vei duce la suprafaţă căci e tărâmul Morţilor Umblători”* şi mai scrie încă: *„Dacă din întâmplare sau nu, stabileşti o legătură între sus şi jos, atunci va veni sfârşitul a toate*”.

Rob simţise spaima străbună, ca şi Carel, ca Joq, ca prietenii Ricani ce-i înconjurau, dar nu încercase să-l oprească pe Timo. În subsolul bătrânei clădiri nelocuite, datând de la Cei Vechi, la lumina lămpilor frontale, se uitase fără o vorbă cum Shonn şi Prokov urneau volanul greu, de tuci. Un miros de rugină, de mucegai şi de ozon urcase din adâncuri, atunci când panoul masiv se răsucise în ţâţâni.

Cu sacul în spinare, Timo trecuse peste pasarelă şi se vârâse în gaura îngăduind trecerea unui

singur om.

— Nu faceţi mutrele astea, spuse el. Şi nu mai tremura, Nepo. Mulţumeşte-le, mai degrabă, prietenilor Ricani că ne-au primit printre ei şi ne-au învăţat limba lor. Mulţumeşte-le celor care au crezut ce credem şi noi, şi ne-au îngăduit să ne urmăm căutarea. Mulţumeşte-i lui Shonn, care ne-a destăinuit existenţa puţului şi lui Prokov, care ne-a făcut rost de cartea din vechime, descriind reţeaua comunicaţiilor subterane. Nu vă temeţi, prieteni, am să mă întorc.

Deschisese gura ca pentru a mai spune ceva, se răzgândise şi începuse să coboare scara metalică, ale cărei trepte înguste vibrau în întuneric.

După o clipă lungă Shonn închisese binişor panoul, în care Rob săpase nişte semne, pe care nu le putea citi: *Puţul nr*. *16*. *Acces la galeriile 21 – 40*.

— Dacă Timo se mai întoarce cândva… spunea acum Ahern.

Rob se ridică în umbră.

— Şi de ce nu s-ar întoarce?

— Nimeni n-a coborât încă în adâncuri.

— Nimeni nu depăşise nici Suişurile, nimeni nu străbătuse jungla, i-o întoarse Carel. Am făcut-o, cu toate astea, şi v-am găsit pe voi, oameni ca şi noi. V-am învăţat ce ştiam şi ne-aţi învăţat ce nu ştiam. Am aflat astfel că altă dată, în vremi tare îndepărtate, Lumea nu era decât o singură Lume, în care trăiau laolaltă Frankii, Lattii, Ricanii, Sovii şi

alţii. Şi ştim acum că a sosit vremea ca oamenii să se adune din nou şi să formuleze încă o dată Menirea.

— Bine zici frate predicator, grăi Joq în derâdere. Du-te şi spune-le toate astea pontifilor.

— Aici voiam să ajung, adăugă Ahern. Dacă Timo se întoarce, mă tem să n-aibă necazuri serioase. Consiliul s-a întrunit şi a încercat să-l înduplece pe Prea-Cinstit. Ştiţi că sosirea voastră în ţara Mericană – pe care, nu ştiu de ce, continuaţi s-o numiţi Ricană – a pricinuit unele tulburări. Poveştile, până şi existenţa voastră, au zdruncinat o groază de idei primite de-a gata. Nu vă prea faceţi iluzii: sunteţi toleraţi, şi nimic mai mult.

— Dar nu-s chiar toţi porniţi împotriva noastră, spuse Carel. Chiar dumneata, Ahern, Ofiţer al înaltei Case, ne ţii partea. Iar Shonn şi Prokov au venit la noi, la fel ca Pol, Grişa, Tubbs şi Aldyss şi Sadko…

— Fără îndoială, dar ultima faptă a lui Timo a izbit opinia publică într-un fel tare neplăcut. A coborî în adâncuri e un sacrilegiu…

— În ţara Frank am uitat până şi de existenţa puţurilor de coborâre. De ce-i un sacrilegiu să redescoperi ceva uitat? Asta nu pricep.

— Timo riscă să aducă de acolo ceva nou. Tot ce-i nou stinghereşte. E nevoie să fiu mai lămurit? Popularitatea lui Timo şi ideile pe care le seamănă îi stingheresc peste poate pe pontifi. Au acum un prilej nimerit pentru a scăpa de el.

— N-au să îndrăznească. Prea-Cinstitul…

— Prea-Cinstitul nu face filantropie, ci politică.

Rob se lăsă din nou pe spate, privind luminile depărtate ce scânteiau acolo sus, peste capetele lor. Pălăvrăgeala nu-l interesa. Numai ce spunea sau făcea Timo avea însemnătate.

Aşa că fu nespus de fericit auzind glasul lui Timo, care-i striga în noapte.

*

— Dar dacă vă spun că-i adevărat, că l-am văzut…

Pontiful Curtins se ridică, înfundându-şi vechea tichie de pânză peste lungile plete cenuşii.

— N-am să mai ascult, Prea-Cinstite. Scornelile pe care acest străin le-a răspândit printre ai noştri şi pe care urmează să le apere aici sunt o ocară pentru domnia voastră, pentru Consiliu, pentru întregul nostru popor. Să recunoască pe loc că minte, sau, de nu…

Prea-Cinstitul trase de un nasture al tunicii, gata să se rupă, se prefăcu a răsfoi plictisit câteva hârtii aflate pe masa lui de lemn alb, apoi se întoarse către Timo.

— Recunoşti…?

— Nu recunosc nimic! explodă Timo, ridicându-se între cei doi armaşi care-l păzeau. Nimic. Ieri v-aţi plecat cu luare-aminte urechea la spusele mele, Prea-Cinstite. De ce vreţi acum…

— A luat în deşert numele lui Ober, îi tăie vorba pontiful Curtins.

— A dat ochii cu Umbrele, strigă un altul.

— Ce numiţi Umbre sunt roboţi, răcni Timo, nişte simple maşini. Iar Ober n-a fost decât un om, un om ca voi şi ca mine, mort de mai bine de două mii de ani.

Se strădui să se liniştească. Privirile-i trecură încet peste întregul podium murdar pe care publicul se înghesuia, ţinut la respect de gărzi în haine kaki. Rob se afla în primul rând, ca şi Carel, Joq, Shonn, Grişa…

— Ascultaţi, spuse el cu un glas stăpânit, uitându-se spre Prea Cinstitul care încerca să-i ocolească privirea. Ascultaţi-mă, povestesc doar ce am văzut şi ce ştiu. Lumea, ceea ce numiţi lume, nu-i nimic altceva decât o Navă…

— E intolerabil! explodă pontiful Curtis.

— O navă, urmă Timo, ridicând glasul. O corabie, un vas făcut de mâna omului…

În sală răsunară câteva râsete.

— Navă, corabie, vas, orice nume am da Lumii, ea e Lumea, spuse împăciuitor Prea-Cinstitul.

— Nu vreţi să înţelegeţi. Nava, vasul nu e decât un pai, un fir de praf în adevărata lume. Eu, Timo, am văzut. Am coborât în turelele de observaţie, obturatoarele s-au deschis pentru mine şi ochii mei au văzut adevărata lume.

— Şi cum e adevărata lume? întrebă mieros pontiful Curtins.

— N-aş putea s-o descriu, răspunse grav Timo. E ceva… ceva ce n-are margini. Când am văzut-o

pentru întâia dată am căzut în genunchi şi mi-am pus palmele peste ochi. Am răcnit de teamă şi am plâns în faţa frumuseţii…

În asistenţă, mulţi se hlizeau. Doar Rob, Joq şi ceilalţi îl priveau cu seriozitate, dar citi neînţelegere în ochii unora dintre ei.

— Nu-i poţi descrie unui orb lumina, strigă Timo. Cum vreţi să explic universul unor prizonieri închişi într-un cilindru?

Râsetele se porniră şi mai şi. Cei din gardă fură nevoiţi să dea afară trei inşi care imitau strigătele unor animale.

— Un cilindru? Nu te prea înţeleg, spuse cu o ironie condescendentă Prea-Cinstitul.

— Lumea… în sfârşit, lumea asta, în care trăim, nu-i decât un cilindru, o teacă metalică făurită de Cei Vechi…

— Şi oare unde să se fi aflat Cei Vechi, înainte de a făuri Lumea? întrebă cu şiretenie Preacinstitul.

— Pe lumea de baştină, pe Pământ, care e o planetă, un bulgăre uriaş călătorind prin spaţiu.

— Ai spus „pe Pământ”. Trebuie să înţelegem „înăuntru”, îmi închipui?

— Nu. La suprafaţă.

— Cei Vechi, vrei să spui, se aflau la suprafaţa unui bulgăre ce se roteşte prin spaţiu?

Timo plecă fruntea, copleşit.

— Da, Prea-Cinstite. Întocmai!

Adevărate urlete de veselie izbucniră în rândurile publicului, pe când pontiful Curtins se ridica din

nou, cu arătătorul întins.

— Mi se pare că lucrul e vădit. Acest nebun nu iartă nici un Precept şi se complace în a le batjocori, unul după altul. Prea-Cinstite, e timpul să i se ceară să-şi mărturisească minciunile… Vorbele lui sunt în asemenea măsură vorbe de hulă, încât chiar unul dintre prietenii lui a venit să ni le spună. Întrebaţi-l pe vinovat dacă-l cinsteşte pe Ober!

Timo ridică din umeri, istovit.

— Îl cinstesc pe Ober ca pe omul care a conceput nava. Ce vreţi mai mult?

— Ardeţi-l! strigă un glas isteric din fundul sălii. Ardeţi-l! A fost cât pe ce să ne piardă pe toţi!

Timo se întoarse încet şi-l văzu pe Nepo, cu trăsăturile descompuse, cu buzele răscolite de un freamăt nervos, desenându-şi neobosit pe inimă semnul apărător al Infinitului.

*

Rob înlătură repede ultimul strat de ramuri. Plutele se iviră, pe jumătate împotmolite în noroi.

— Ştiam că ăsta e locul, spuse el. Ne-am uitat bine, ca să-l putem recunoaşte.

Puse mâna pe una dintre cele două prăjini şi începu să scoată din capcana cleioasă o ambarcaţiune rudimentară. Shonn căsca ochii uluiţi.

— Cu astea vreţi să plecaţi?

— N-am venit cu ele? i-o întoarse Joq. Şi acum ştim drumul.

— Ne-ar fi plăcut să rămâneţi în mijlocul nostru,

adăugă Shonn.

— Ştiţi că nu se poate. Trebuie să le spunem alor noştri ce a descoperit Timo… Trebuie să le destăinuim că, din nou, cunoaştem Menirea. Cuvintele prietenului nostru sunt prea minunate pentru a fi uitate. Şi, de vreme ce Prea-Cinstitul a îngăduit să fie ucis, vom vorbi, vom striga noi în locul lui.

— Timo ar fi putut supravieţui, spuse Ahern, cu glasul gâtuit. Ar fi fost de ajuns să-şi recunoască în public greşelile şi să ceară iertare în faţa Consiliului.

— Dar n-a făcut-o, strigă pătimaş Carel. Nepo s-a lepădat de el şi l-a denunţat, dar Timo nu s-a muiat. Ne-a văzut până şi pe noi şovăind şi temându-ne, dar nu s-a supus. Iar, când l-au dus la incinerator, dacă s-a înspăimântat, n-a arătat-o şi ultima lui frază a fost: „Ce am spus e adevărul adevărat”.

Carel îşi ascunse faţa în palme.

— L-am lăsat să moară!

— N-aveam ce face, spuse Ahern, punându-i mâna pe umăr. Şi poate că Nepo trebuia să ne trădeze, poate că Timo trebuia să piară pentru ca adevărul să se poată răspândi. Gândiţi-vă la emoţia provocată de execuţie. Până atunci oamenii râdeau, dar moartea lui i-a răscolit. Erau dispuşi la farsă, dar nu la tragedie. Consiliul a înţeles atât de bine schimbarea asta, încât a poruncit ca prietenii Nebunului să fie lăsaţi în libertate.

— În orice caz, fapta lui Nepo nu i-a purtat noroc, spuse Joq, cu dinţii încleştaţi.

— Credeţi că Nepo a căzut, într-adevăr, din greşeală în maşina de strivit deşeuri? întrebă Ahern.

— Cum? Să-l fi împins careva?

— Sărmanul Nepo… N-a avut nevoie de nimeni.

— Ei bine, e tot ce avea mai bun de făcut, scrâşni Joq.

Glasu-i era muşcător, dar îl simţeai zguduit.

— Îmbarcă-te, îi strigă cu asprime Carel, care sărise pe plută, alături de Rob. Trebuie să apucăm a străbate Paludele înainte de stingere.

Se proptiră în lungile prăjini şi pluta improvizată se dezlipi încet de malul noroios, pe care Ahern, Shonn, Prokov şi ceilalţi rămăseseră strânşi la un loc, nemişcaţi şi tăcuţi, cu trăsăturile înceţoşate de o emoţie stăpânită.

*

Acum era ca înainte de marea căutare. Carel şi Joq se îndreptaseră cu câteva ore mai înainte către Suişuri, în drum spre ţara Frank, şi el redevenise Rob-cel-Singur, vagabond prin mărăcinişuri.

Cu un genunchi în pământ, cu mâna stângă sprijinită pe aruncătorul-de-săgeţi, privea de sus focurile Hoardei, sclipind slab în bezna junglei. Pentru întâia dată se temea de ai săi.

Umbrele învăţaţilor se lungeau în poiană, înaintea silveştrilor stând pe vine. Rob nu le auzea litaniile, dar le-ar fi putut recita pe dinafară:

„Lumea e rotundă. Ce e sus e jos şi ce e jos e sus”.

— Proştilor, şopti Rob, proşti bâlbâindu-se fără să ştie, cum să vă lămuresc ce a spus Timo? Cum să vă fac să înţelegeţi că, dacă susul e jos şi josul sus, e numai pentru că trăiţi într-o lume găunoasă, într-un cilindru uriaş, făcut de mâna omului, şi că asta-i mai frumos decât toate trăncănelile voastre?

„Numai Lumea adăposteşte viaţa, iar Suişurile şi Paludele adăpostesc Lumea. De jur împrejur e ţara Morţilor şi a zombilor”.

Minciuni, minciuni! spumega Rob-cel-Singur. Dincolo de Suişuri şi de Palude se află alte ţări, locuite de alţi oameni… Zumzăitul tobelor de rugăciune urca surd până la el. Cum să le spun?… De unde să încep?… Au să mă ucidă înainte de a putea sfârşi. Cu toate astea, trebuie să vorbesc. Aşa a poruncit Timo.

Glasul lui Timo îi mai răsuna în urechi. Se îmbina cu zgomotul tobelor din junglă:

„Nu e nici un mister. Nu e nici o minune. Am văzut micro-filme şi am ascultat benzi sonore vechi de zeci de generaţii. Roboţii-memorizatori mi-au explicat cine a fost cel numit Marele Ober. Se numea în realitate Oberth, Hermann Oberth[57]. N-a fost un zeu, ci pur şi simplu un om, un savant a cărui gândire făcea să înainteze gândirea umană.

[57] Hermann Oberth, născut în 1894, la Sibiu, a fost profesor la Mediaş, unde „cu sprijinul statului român”, cum spune în scrisorile sale, a început în 1932 experienţele în domeniul rachetelor, care aveau să-i aducă o faimă mondială. Werner von Braun i-a fost discipol.

El a conceput principiul «cilindrilor de locuit», a dezvoltat noţiunea unui spaţiu vital artificial, pentru a instala pentru totdeauna omul în spaţiu. Şi de asta s-a dat numele lui primei lumi astfel construite, lumii noastre, cea în care ne înmulţim de mai bine de o sută de generaţii.

— Cum să le explic, atunci când eu însumi nu înţeleg nici jumătate din toate astea? îşi pierdu Rob nădejdea.

Îşi recită anevoie tot ce-şi amintea din poveştile lui Timo, atunci când se înapoiase din expediţia în străfunduri:

„Spuneţi-vă, o dată pentru totdeauna, că trăiţi într-o lume artificială. Închipuiţi-vă, dacă puteţi, o ţeavă lungă călătorind prin spaţiul nesfârşit, o ţeavă de o sută de kilometri lungime, cu diametrul de opt kilometri (până şi măsurile astea nu însemnau nimic pentru Rob), un cilindru ce se roteşte încet în jurul axei sale, pentru a alcătui pe toată faţa lui interioară o gravitaţie artificială. Închipuiţi-vă că de-a lungul axei, la presiune zero, sunt aliniate nişte lămpi cu arc al căror curent e furnizat de centrale atomice şi termice, complet automatizate, şi că flăcările arcului ating temperaturi de 400 grade centigrade. Închipuiţi-vă că *ăsta* e soarele nostru şi că, dacă la şaisprezece ore se stinge automat pentru câte opt ore, e numai deoarece constructorii Lumii au hotărât aşa, deoarece au vrut să reconstituie ritmul diurn şi nocturn al propriei lor planete”.

În poiană, învăţaţii începuseră dansul Măştilor, menit să depărteze Zombii, spiritele venite din adâncuri. Rob putea desluşi, la lumina vetrelor, vrăjitorii imitând mersul ţeapăn al Duhurilor Rele, peste pieptul cărora se înălţau uriaşe măşti din fibre vegetale. Sprijinite de tobele pentru rugăciuni, glasurile Hoardei psalmodiau Preceptele.

Cum să le spună?… De unde să înceapă?… „Nu-i nici un mister. Nu-i nici o magie”. Aşa spunea Timo. „În uriaşul cilindru construit timp de trei sute de ani au fost aduse milioane de tone de pământ şi de nisip, din care s-au făcut peisaje, lanţuri de coline, văi şi câmpii. Iar câmpiile au fost însămânţate şi s-a dat drumul în văi la animale de toate soiurile. Atunci mii de bărbaţi şi de femei de pe Pământ au luat loc în lumea artificială şi călătoria începu…

Dar, cu trecerea generaţiilor, locuitorii lui Oberth au uitat măreţia acţiunii ce-i adunase şi s-au prăbuşit într-un război, fiind pe punctul de a pune în primejdie Nava. S-au folosit de armele cele mai cumplite, inclusiv arma atomică. Ea a pus, într-adevăr, capăt conflictului, dar a contaminat pentru sute de ani partea centrală a navei.

Când a dispărut iradiaţia, se perindaseră douăzeci şi cinci de generaţii. Partea centrală se preschimbase într-o junglă de nepătruns şi, de fiecare parte fi junglei, supravieţuitorii vegetau, fără a şti unii de alţii.

Printr-un proces de regresiune, măruntele

societăţi şi-au uitat astăzi până şi originea şi nu mai trăiesc decât pe seama legendelor, a miturilor, a obişnuinţelor dobândite, a prejudecăţilor adânc înrădăcinate în inconştientul lor colectiv”.

Rob revedea chipul aspru şi totodată liniştit al lui Timo, când spusese:

„Ne revine sarcina de a pune din nou în legătură colectivităţile izolate, de a ne apropia iarăşi de fraţii pierduţi. Dar, ascultaţi-mă cu luare-aminte: ăsta nu va fi decât primul pas. Apoi va trebui să luăm, într-adevăr, în mâinile noastre controlul lumii, adică al Navei.

Căci totul e încă posibil. În marea lor înţelepciune, constructorii au prevăzut completa automatizare a lui Oberth. Maşinile au continuat să se învârtească, atunci când oamenii îşi părăsiseră demult posturile. Roboţii depanatori n-au încetat să străbată miile de galerii, întreţinând uzinele subterane, menţinând în funcţiune elementele vitale, inclusiv instalaţiile de la suprafaţă, ca, de pildă, distributoarele de apă…”

— Atunci Zombii…? întrebase Rob.

— Da, Zombii, sau Umbrele, sau Morţii Umblători, care de veacuri îl înspăimântă pe om, nu sunt decât opera lui şi n-au fost gândiţi decât pentru bunăstarea şi apărarea lui. Am văzut, în adâncuri, universul de metal în care roboţii depanatori muncesc, de o sută de generaţii, pentru ca în lumea asta să se poată trăi mai departe. Am văzut, îndeosebi, încăperea cârmei, sala de navigaţie,

adevăratul creier al navei unde, şi acolo, maşinile l-au înlocuit pe omul şovăielnic... Pe toate va trebui să le luăm iar în stăpânire, deoarece toate au fost făcute de om, pentru om, şi deoarece asta e Menirea. Consiliul Mericanilor poate pune să se arunce în aer intrările puţurilor, după cum are de gând. Acum, când ştim, o să regăsim întotdeauna drumul.

Fără veste, bătaia tobelor se făcuse mai puternică, în ciuda depărtării, Rob desluşi o micuţă siluetă legată cu liane, pe care trei învăţaţi înzorzonaţi în odăjdii o purtau către rugul principal.

Cel care privea de pe vârful colinei înţelese atunci că, timp de şapte zile la rând, vânătoarea fusese proastă, că tribul era înfometat şi că avea să jertfească Duhurilor Rele un copil, după un obicei înstăpânit de mii de stingeri.

Sări în picioare, mârâind cu furie neputincioasă. Buzele i se mişcară neauzit, în vreme ce-şi recita cuvintele lui Timo:

„Credeţi că Nava a fost trimisă de Cei Vechi în cer pentru ca urmaşii lor degeneraţi să se bălăcească în noroiul mlaştinilor şi să se coboare la superstiţii şi barbarie? Ţineţi minte: Lumea asta călătoreşte de două mii de ani prin spaţiu, cu o viteză de cinci sute de kilometri pe secundă. Ţineţi minte şi că va călători încă mai bine de trei mii de ani, înainte de a ajunge la ţintă.

Dar nu-i de ajuns să ştim asta. Mai trebuie ca nici noi, nici copiii noştri, nici copiii copiilor noştri să nu

uite care e ţinta. Aşa că, mai ascultaţi şi asta, lucrul de seamă, raţiunea voastră de a fi, care nu trebuie să se mai şteargă din mintea oamenilor: Nava se îndreaptă către o stea pe care Cei Vechi o numeau Sirius. Asta e Menirea pe care ne-au hărăzit-o. Nu suntem nişte brute, închise fără să ştie de ce într-o cutie de conserve, mergând nu se ştie unde. Suntem navigatori în drum spre lumile noi pe care urmaşii noştri le vor explora şi coloniza. Suntem omul în expansiune”.

În tunetul tobelor din junglă, Rob-cel-Singur strânse hotărât mânerul aruncătorului-de-săgeţi şi, cu paşi siguri, foarte drept în pieile-i de animale, începu să coboare coasta colinei, îndreptându-se către tribul lui.

DANIEL WALTHER

Născut în 1940 la Munster. După studii secundare la Strasbourg, studii de farmacie, părăsite pentru litere, întrerupte şi ele de serviciul militar (puţin glorios!). După eliberare, studii de engleză şi germană în Franţa şi Germania. Foarte curând, ispitit de muză, a încercat, de vreme, aproape toate genurile, de la poezia în mod deliberat şi feroce ermetică până la teatrul de avangardă, trecând prin embrioane de romane de toată mâna şi un mare număr de nuvele purtând amprenta fantasticului şi a insolitului. Din păcate,

toate aceste frumoase realizări au fost parţial oferite în holocaust cu prilejul unui autodafeu voluntar.

În 1965 publică în „Fiction” prima nuvelă (*Străinii*), urmată de altele, mai ales povestiri de anticipaţie.

Îl preocupă în primul rând aspectul uman, dar afişează un gust pronunţat pentru tendinţele noi din domeniul ştiinţifico-fantastic, aşa cum se manifestă actualmente în Marea Britanie şi S.U.A… Consideră, dacă părerea lui poate avea vreo importanţă, că anticipaţia e literatura viitorului, în toate înţelesurile cuvântului. Nădăjduieşte să publice cât de curând o culegere de nuvele, dar lenea lui nativă şi o anume înclinaţie către meditaţie (pentru a nu o numi distracţie) îi interzic ades să alerge la fel de repede ca proiectele lui. Scrie întotdeauna dintr-o singură ţâşnire şi gurile rele spun că asta se şi vede. Nuvela de faţă e o povestire antimilitaristă de anticipaţie, cu două sau trei note autobiografice… E căsătorit şi exercită profesiunea de ziarist, ceea ce reprezintă o modalitate aproape cinstită de a-şi câştiga existenţa.

ARDE-MI-ŢI-I PE TOŢI!

Lupta e tatăl tuturor lucrurilor.
Herbert W. Franke[58]

— Ah, Dumnezeii mamei lor! răcni colonelul. Arde-mi-ţi-i pe toţi, toată pleava, tot gunoiul ăsta!

Gregor mă apucă de braţ. Picături de sudoare-i broboneau fruntea, curgeau de sub cască şi-i înnegreau gulerul de pânză bej.

— Începe să-mi fie lehamite, mi-a spus.

— Taci.

— Să tac? De ce? Sunt sătul până-n gât de măcelăria asta…

Am ridicat din umeri, întorcând capul.

Printre ruinele calcinate a ceea ce fusese un oraş, printre grinzile răsucite de explozii se târau nişte făpturi informe, care pulsau, scoteau sunete şuierate, chiorăieli dezgustătoare.

— Ce oroare! îmi şopti Gregor.

— Da, ce oroare, nu m-am putut împiedica să şoptesc şi eu.

— Desfăşurarea! răcni colonelul.

O ceată de bărbaţi se aşeză ca o ameninţătoare barieră înţesată cu ţevi de puşcă şi cu boturile aruncătoarelor de flăcări.

— Băieţi, siliţi-vă să ochiţi ca lumea! strigă

[58] Sentinţa asta a lui H. W. Frankie nu exprimă, fireşte, convingerile lui intime. (Nota autorului).

colonelul.

Băieţii – care nu mai erau băieţi, de mult – ochiră ca lumea. După câteva clipe, strigătele încetaseră şi nimic nu se mai mişca printre ruinele oraşului duşman. Din formele zgârcite, fără nume, urcau fumuleţe greţoase. Puştile cu raze şi aruncătoarele de flăcări făcuseră minuni.

— Pe loc repaus! strigă şeful nostru iubit.

Colonelul nu se împiedica de scrupule, era un tactician subtil şi un specialist recunoscut al genocidului. Puteam jura că avea să încheie războiul cu gradul de general-contra-amiral.

Eram mai bine de două mii, un întreg regiment cu arme şi bagaje, şi treceam printr-un pieptene des regiunea colinelor dintr-al treilea continent de pe Hecate, a şasea planetă gravitând în jurul Betelgeusei. Făceam treabă bună, iar mesajele ce ne soseau de la Amiralitate ne felicitau pentru câte puteam îndura. Da, trebuia să îndurăm, şi colonelul singur putea îndura cât un întreg regiment.

De, trăgea cu coada ochiului spre stele! Fireşte, nu spre cele ce împodobeau firmamentul, socot c-aţi priceput!

Gregor şi cu mine ne împrietenisem de la începerea Operaţiunii R (R de la Represalii) şi potriveam lucrurile în aşa fel, încât să ocupăm mereu locuri alăturate în vehiculele cu şenile sau în corturi, în timpul repaosului din vremea nopţii.

Gregor avea nefericirea de a fi un pacifist, într-o epocă ce făcuse din război un *modus vivendi et*

moriendi. Mie nu-mi ţinea nici de cald nici de rece, închideam ochii apăsând pe trăgaci, dar apăsam totuşi. *Bzzz*, făcea conul de un albastru strălucitor, tivit cu roşu atunci când ieşea din ţeavă, *bzzz* ! (Da, uneori mi se întâmpla să nu închid ochii!)

Lui Gregor îi venea greu să-şi păstreze calmul. Era un supravieţuitor al vechii rase, al rasei care preamărea pacea, iubirea şi înţelegerea universală.

„... e loc destul pentru toată lumea în univers”, predicau adepţii acestei filosofii. „Războiul e o absurditate monstruoasă, ce contravine intenţiilor Ziditorului”.

Dar nimeni nu le-a dat ascultare şi, când începuseră să facă larmă şi să defileze cu pancarte, au fost opriţi. Pentru a li se dovedi că războiul nu era de fel o absurditate, ci o necesitate vitală, fuseseră siliţi să îmbrace uniforma Flotei Spaţiale şi trimişi să predice înţelegerea mutuală cu arme de mare calibru. Era o metodă, ca oricare alta, de a schimba nonconformiştii în conformişti şi de a preface anarhiştii în cetăţeni de treabă.

În anii dulcegi ai adolescenţei fusesem şi eu ispitit de nebuloasele tirade ale intelectualilor apatrizi de extremă stângă. Dar o sfântă reacţie de laşitate m-a repus pe drumul cel bun atunci când, purtând măşti de gaze, căşti, cizme şi ciomăgind în dreapta şi în stânga, poliţia a năvălit în Universitatea în care urmam (fără a le ajunge, de altfel, din urmă) nişte studii de farmacie spaţială. Pentru a-mi dovedi bunăvoinţa, conştiinţa limpede

şi trează, precum şi credinţa necondiţionată în Partidul Naţional Evoluţionist, m-am angajat în Grupele Paraşutate de Pacificare Interplanetară. Aceşti GPPI, puteţi să mă credeţi, nu erau îngeri!

— Ah, Dumnezeii mamei lor, răcni colonelul, luaţi de aici stârvurile astea!

O echipă de tehnicieni săpători se puse îndată pe treabă şi adânci într-un timp record o gaură circulară, în care fură aruncate bietele rămăşiţe ale adversarilor noştri. Apoi am dansat roată pentru a bătători pământul şi mi-am amintit de vacanţele de pe vremuri, când striveam ciorchinii în anotimpul culesului.

Nu ştiu cum vă închipuiţi că arată duşmanii. Vreau să spun, locuitorii de pe planeta Hecate. În pragul descrierii îmi amintesc că am fost cândva ispitit de poezie şi încerc zadarnic să găsesc cuvinte sonore, bine potrivite.

Erau mârşavi, de o urâţenie atât de respingătoare, că-ţi venea să vomiţi numai dacă-l vedeai pe vreunul, apropiindu-se. Semănau cu nişte butoaie de piele adipoasă, cu brâie de firicele mobile şi multicolore, veşnic agitate de un freamăt ce nu poate fi redat. Nu, de fapt nu aşa… dar, oricum, era şi mai rău! Aş putea poate încerca să-i desenez, că izbuteam pe vremuri nişte schiţe destul de bune în timpul şedinţelor de botanică sau de biologie. Încercaţi să vă închipuiţi, cu toate astea, un sac alcătuit dintr-o materie ce tresare şi revarsă, prin nenumăraţi pori, un fel de suc verzui

– secreţie veninoasă sau sudoare? — ungând tot trupul cu o subţire peliculă uleioasă. Toată chestia se deplasa pe nişte „picioare” sucite şi filiforme, agitând braţe articulate în cinci locuri diferite şi mâini ce nu erau mâini, şi împingea neobrăzarea până la a avea un cap. Să nu vorbim de cap, că sunt clipe când vorbele, oricum, îţi rămân printre dinţi.

Adevărul mă sileşte totuşi să adaug că, în mijlocul capului lor scârbos, făpturile astea rostogoleau nişte ochi verzui şi că ochii ăştia erau în stare să exprime tot ce simţeau, sufereau, tot ce le făcea să se cutremure de frică până-n străfundul sufletelor. Da, am scris „sufletelor”, şi pentru asta risc plutonul de execuţie!

— Adunarea, răcni colonelul, plecarea în cinci minute, direcţia coline! Se întoarse către mine: Sergent!

— La ordin, domnule colonel!

— Ia patru oameni, hrană pentru două zile şi grenade, rămâi de gardă printre ruine. Îşi izbi apoi zdravăn cizma dreaptă cu cravaşa şi scuipă în direcţia mea următoarele cuvinte, vibrând de prietenie: Sergent, caută să nu soileşti!

— La ordin, domnule colonel!

S-a apropiat şi şi-a lăsat mâna nervoasă pe umărul meu. În ochii lui de şarpe, mijind de o parte şi de alta a cuţitului care-i ţinea loc de nas, tremură o flacără ciudată. Degetele lui îmi strânseră aproape dureros clavicula:

— Nu te lăsa ucis, băiete. Apoi răcni: Numeşte oamenii, sergent!

— La ordin, domnule colonel, am răcnit la rândul meu. Am făcut un pas înainte şi am trâmbiţat: Gregor… (colonelul clipi şi mai tare), Puschka, Larsen, Oliveira… Iată-i pe cei patru, domnule colonel!

— Foarte bine, sergent, spuse el, şi mă bătu din nou pe umăr. Va trebui să fiţi foarte atenţi, rămâneţi tot timpul în contact cu noi, prin radio.

— Pot să-mi îngădui o întrebare, domnule colonel? am rostit mieros, rectificându-mi ţinuta, cu degetul mic pe o cusătură închipuită a pantalonului.

— Dă-i drumul, sergent!

— Aş vrea să ştiu dacă vom fi, într-adevăr, în primejdie.

— Nu ştiu, dar ştiu că unele companii de fanatici s-au regrupat în spatele nostru şi ar putea să încerce câte ceva. E poate rost de câştigat un galon pentru dumneata şi oamenii dumitale…

Galoane nu prea scumpe, dacă nu chiar o medalie post-mortem. Dragostea colonelului mi se părea cam ciudată, dar părerea mea despre ea era de mult făcută.

Fanatici! Ceea ce văzusem în ochii victimelor noastre aducea mai mult a deznădejde, decât a fanatism.

Războiul începuse, pentru că-l voiam noi. Ne aşezasem pe Hecate pentru a stabili aşa-zise relaţii

culturale şi comerciale cu butoaiele împuţite, ce populau planeta. Specialiştii în evenimentul neplăcut menit să arunce toată lumea în foc se apucară să pună la cale tradiţionalul incident diplomatic, ce avea să aprindă praful de puşcă. Treaba a mers repede, cei de pe Hecate izbutind să se dovedească, şi ei, cât se poate de plini de amor propriu.

Cincisprezece săptămâni după aşezarea celei dintâi astronave pământene pe Hecate (numeam aşa lumea asta, al cărui nume nu putea fi rostit), planeta era foc şi sânge.

Pe adversarii noştri îi însufleţea o dreaptă mânie, desigur, dar, oricât de îndreptăţită ar fi, mânia n-are decât o eficacitate relativă în faţa unui armament de lux, ca al nostru. Ne-am dichisit războiul, am făcut din el un fel de *nec plus ultra* al tăiatului în bucăţele şi am semănat sare pe temeliile oraşelor pustiite de bombele vibrante. Orchestre asurzitoare cântau imnuri zgomotoase şi războinice deasupra ruinelor prăfuite. Trupelor noastre le era cu atât mai puţin neplăcut să gâdile trăgaciul, cu cât duşmanii erau nişte urâciuni cumplite, faţă de care era destul de greu să simţi vreo compătimire.

Şi totuşi, nu mă puteam împiedica să nu-mi fie milă de ei.

Colonelul aprinse o ţigară, îşi bătu cam fără vlagă pulpa cu cravaşa, mă privi nehotărât şi oftă o frântură de frază:

— Ei bine, atunci…

Apoi făcu o jumătate de întoarcere şi se îndreptă către maşinile pe şenile. Şi, pentru prima oară din clipa nespus de îndepărtată de când mă aflam pe Hecate, mi-am dat seama cât de mult mă dezgustă omul ăsta. Mai mult decât monştri în chip de butoaie montate pe picioare firave, mai mult decât incalificabilele lor chiorăieli, mai mult decât putoarea ce se desprindea din infecta lor „persoană”.

Când lunga caravană de metal se puse în mişcare şi colonelul se întoarse pentru a-mi face un semn, m-am simţit ispitit să descarc în el toată puterea distrugătoare a puştii mele cu raze. Am simţit pe braţ mâna lui Gregor.

— Ce otreapă! a şuierat.

N-am răspuns nimic.

Se lăsase noaptea. Ne făcusem adăposturi între nişte bucăţi de zid rămase în picioare şi ne aşezasem pe pământ, îndeletnicindu-ne cu visarea şi cu fumatul. Nici unul dintre moi nu vorbea. Instalat în deschizătura unei ferestre, Puschka stătea de pază, ţinându-şi arma curmeziş pe burtă. Rezemaţi de perete, Larsen şi Oliveira ne făceau faţă, mie şi lui Gregor. Ne proptisem amândoi cât puteam de bine în peretele opus, peste care se mai întindeau doi sau trei drugi de metal răsucit. Tăcerea domnea. Eram obosiţi ca toţii şi ne întrebam ce avea să se întâmple.

— La ascultaţi! N-aţi vrea să soiliţi un pic? a strigat Puschka. Cred că-mi pierd vremea aici, sus.

— Lasă-ne în pace, am spus, facem ce putem. Dacă o fi să vezi ceva, orice, dă-ne de ştire.

Apoi m-am gândit la colonel. Era încredinţat că făcuse ceva pentru mine, de vreme ce în ţeasta lui obtuză nu era loc decât pentru o singură ambiţie îndreptăţită: să câştigi galoane. Ţinea la mine, în felul lui, dar m-aş fi lipsit bucuros de duioşia asta.

Mi-am aruncat ţigara şi am privit cerul, care semăna cu o tunică de cărbune cu tăieturi de argint (da, pe vremuri îmi închipuisem că eram în stare să scriu poezii, fiecare cu păsărelele lui, nu-i aşa?), întrebându-mă ce vom face dacă am fi *într-adevăr* atacaţi. Dar am ridicat din umeri, ştiind că Hecatienii erau bătuţi măr, zdrobiţi, risipiţi, şi că bietele rămăşiţe de trupe pe care le-ar fi putut repezi în spatele nostru n-ar fi rezistat multă vreme în faţa câtorva aruncătoare de grenade.

Trebuie să spun că, deşi nu eram decât cinci, aveam cu ce face o temeinică treabă de măcelari, la gândiţi-vă! Două puşti cu grenade vibrante, trei carabine cu raze, pistoale termice (nişte prăjitoare-de-la-distanţă, cu totul remarcabile) şi o întreagă rezervă de chestii pocnitoare şi primejdioase.

Cât să faci o nenorocire.

Gregor aşezase telefonul de campanie cu mare rază de acţiune pe o piatră teşită şi trăgea scurt şi nervos din ţigară.

Tăcerea se lungea. Îmi priveam acum vârfurile

încălţărilor şi mă întrebam ce fel de gânduri puteau trece prin mintea unui om de felul colonelului şi ce scop urmărea, în afara acumulării metodice de stele pe caschetă. Şi, mai ales, dacă era în stare să încerce sentimente aducând cât decât cu cele omeneşti.

Până la urmă, Gregor fu cel ce rupse tăcerea.

— Ai mai suporta asta încă multă vreme? întrebă el.

— Ce, asta? i-am întors-o.

— Ştii bine, nu face pe tâmpitul, măcelul! Măţăria, porcăria asta… Oricum, nu-i putem masacra pe toţi.

— De ce nu? Nu trebuie să ne lăsăm doborâţi. Avem mijloace şi perseverenţă. De altfel, mi se rupe.

— Zici şi tu aşa…

Convorbirea interesantă s-ar fi prelungit încă, fără îndoială, dacă Larsen nu s-ar fi vârât în vorbă.

— Gura, urlă el, ne faci să ne simţim prost!

— Ce-i drept, de simţit prost, ne fac să ne simţim prost, supralicită Oliveira, care dăduse întotdeauna dovadă de lipsă de imaginaţie.

M-am întrebat de ce îl ura toată lumea pe Gregor. Poate pentru că era prea blând, prea palid şi chema loviturile de picior la fund, aşa cum mierea atrage muştele. Până şi eu aveam uneori chef să-l contrazic, atunci când, de fapt, eram cu totul de acord cu el.

— Dacă eşti atât de deştept, strigă Gregor către

Larsen, ia spune-ne de ce ne-a lăsat colonelul în urmă!

L-am apucat de mânecă.

— Taci, i-am spus, tacă-ţi gura.

Mă simţeam, dintr-odată, tare prost în propria mea piele.

Mai apoi, pe când ceilalţi dormeau şi făceam de pază cuibărit în cadrul unei ferestre, unde semănăm cu un decupaj urât, m-am gândit din nou la colonel şi m-am întrebat dacă nu încerca să facă din mine un nou Roland la Ronceveaux.

Şi m-am simţit şi mai prost în propria-mi piele. Exact ca în ziua prevestitoare, când poliţiştii intraseră în incinta Universităţii.

Peste câteva minute, un zgomot uşor m-a făcut să tresar. Mi-am coborât privirile şi am văzut două băltiţe trandafirii fremătând în lumina lunii, la câteva sute de metri înaintea mea. M-am uitat mai cu atenţie şi mi-am dat seama că domnul colonel ştia ce spune. Într-adevăr, ceilalţi reveneau la atac.

Am rămas o clipă încremenit în deschizătura ferestrei, cu puşca de-a curmezişul burţii. De necrezut! Din sol, ca nişte cârtiţe, se iveau trupurile respingătoare ale duşmanilor.

Apoi am scos, în sfârşit, nişte strigăte grozave şi am răcnit la Gregor, cerându-i să-l cheme pe colonel. Imediat!

Ceilalţi, încă pe jumătate adormiţi, se repeziră la ferestre, îşi pregătiră armele. Când văzură franjurii trandafirii fremătând sub clarul de lună, îşi veniră

în fire, pe loc.

— O să le crăpăm burdihanul! a răcnit Puschka.

— Arde-mi-i pe toţi! a maimuţărit Larsen.

— Nu, aşteptaţi! am strigat.

În vreme ce glasul lui Gregor înnebunea în microfonul telefonului de campanie, eu priveam gropile întunecate lăsate de explozii şi din care monştrii ieşeau printre dărâmături pietroase şi arcade sfărâmate, singurele vestigii ale oraşului lor, nimicit de furia oamenilor.

Ce puteau face împotriva noastră?

— Atunci, întrebă Oliveira, îi prăjim sau nu?

— Aşteptăm, i-am răspuns.

M-am ridicat în deschizătura ferestrei (o dată în viaţă fiecare sfârşeşte prin a face un gest idiot, pe care-l consideră eroic şi pentru care ar vrea să-şi tragă singur picioare după aia!) şi am privit în ochii celei dintâi făpturi care se târa către faţada, în spatele căreia ne adăposteam.

— Plecaţi, am urlat, plecaţi, ce faceţi acum n-are nici un rost!

Tovarăşii mei s-au uitat la mine, de parcă m-ar fi văzut pentru întâia dată. Mirarea se amesteca în ochii lor cu ceva ce aducea a dispreţ.

— Ai căpiat? întrebă Larsen.

— Staţi pe loc! am strigat. Ce încercaţi să faceţi?

Butoiul supurând ce se târa spre mine din fundul nopţii îşi aţinti asupra mea privirea verzuie a ochilor lui mari cât nişte monede şi urmă să înainteze încet, dar sigur. Şi în privirea lui am citi

dispreţ şi deznădejde şi am sărit de pe fereastră strigându-le celorlalţi să-mi aştepte ordinul, înainte de a deschide focul.

— Colonelul la capătul firului, spuse Gregor.

Am început îndată să rag în microfon:

— Să trăiţi, domnule colonel, ne-am pomenit cu ei, dar nu au arme. Nu ştiu dacă au gânduri rele şi…

— Nici o importanţă, băiete! Arde-mi-i pe toţi!

— Dar, domnule colonel…

Mă beregăţeam degeaba, legătura fusese întreruptă.

Gregor mă privi nehotărât.

— Ce facem? întrebă el.

— Nu ştiu.

— Ar trebui să ne strângem boarfele şi s-o ştergem în vârful picioarelor.

Am ridicat din umeri.

— Baţi câmpii, am spus.

Am dat fuga la o fereastră. Ceilalţi mureau de nerăbdare să apese pe trăgaci şi Hecatienii se tot apropiau, inexorabil. Cei mai din faţă nu se mai aflau decât la vreo douăzeci de metri de adăpostul nostru. La ce bun toate astea?

Şi deodată m-a cuprins groaza, închipuindu-mi că vor năvăli poate asupră-ne, umplându-ne de bale, acoperindu-ne cu masa lor monstruoasă, făcându-ne să îndurăm cea mai ticăloasă moarte cu putinţă.

— *Crăpaţi-le burdihanul*! am zbierat.

Pe dată noaptea a fost ciuruită de stropi de

căldură albastră şi portocalie şi, aproape imediat, o duhoare cumplită ne smulse lacrimi din ochi.

— *Faceţi-i să crape! Ardeţi-i!*

Râdeam cu hohote isterice şi n-aveam destule degete pentru a umbla la trăgace. Mini-bombele săpau cratere în fiertura vie, ce nu înceta să curgă spre perete. Era o ticăloşie.

Am auzit un hohot de plâns şi m-am întors: Gregor se afla la fereastra vecină şi puşca-i scuipa sacadat scurte ace de foc. Plângea ca un copil, cu sughiţuri care-i zgâlţâiau umerii. Şi am înţeles că totul era putred şi că viitorul e al oamenilor de felul colonelului.

Dar, în ciuda focului susţinut, în ciuda sârguinţei cu care-i măcelăream, adversarii urmau să înainteze, unii târâş, alţii clătinându-se pe picioarele lor firave. Erau nepăsători şi nici un sunet nu trecea dincolo de bucata moale, ce le ţinea loc de buze. Înaintau, făcând economie de gesturi; aveau timp. Ai întotdeauna destul timp să mori.

Nici unul dintre ei nu purta vreo armă.

Telefonul de campanie ţârâi şi glasul colonelului fornăi.

— Sosim, băieţi, rezistaţi pe poziţie şi arde-mi-ţi-i pe toţi!

— Da, da, am strigat, lăsaţi pe noi, îi dăm bătaie, facem ce putem!

Şi deodată mi-am dat seama că sunt un erou, că – oricum s-ar întoarce încăierarea – o să se lase cu

un ordin de zi pe Flota Spaţială, cu galoane cromate şi cu o permisie pentru a mă duce să-mi refac mentalitatea pe Terra sau în vreunul dintre bordelurile din spatele frontului.

Hecatienii n-aveau nici cea mai mică şansă. Atunci, de ce, de ce, fire-ar să fie, tot veneau ca tâmpiţii, să se lase tăiaţi în bucăţi? Pentru simpla plăcere de a ne privi cu dispreţ? Ce absurditate! Zău, nenorociţii nici nu-şi dădeau seama ce fac.

Erau la fel cu cei ce acolo, pe Terra, nu încetau să scrie pamflete şi să împartă manifeste împotriva armatei, a guvernului; intelectualii ăştia de extremă stângă, care…

Ca şi cum se putea face ceva împotriva Partidului Naţional Evoluţionist! Hai?

Şi ce aveam de aşteptat de la viitor, dacă mă apucam să strig împotriva colonelului, a represaliilor de pe Hecate, a masacrului băştinaşilor şi a cuceririi spaţiului?

Oliveira se arăta cel mai înverşunat din noi cinci; în picioare în deschizătura unei ferestre, semănând în măreaţa-i prostie cu triumfătorul zeu al războiului şi al măcelului, trăgea fără oprire grenade vibrante şi toate loviturile lui nimereau în plin.

Tremuram de aţâţare şi oboseală când mini-bombardierele regimentului se iviră pe cer, ca născute de Lunile de pe Hecate. Noaptea fu iluminată şi am bătut în retragere, în vreme ce bombele tocau mărunt ce mai rămânea din ruine şi

din adversari.

Am alergat printre casele spintecate, printre coloanele sfărâmate, printre palmierii sfârtecaţi de mitralii şi izbucneam în râs la fiecare sută de metri. În spatele meu, Gregor plângea nestăpânit.

Peste câteva ceasuri coloana era acolo, cu arme şi bagaje. Cizmele bocăneau în jurul nostru, zarva ne împrejmuia, ne înfăşură, toţi veneau să ne bată pe umeri: „Bună treabă, băieţi”, şi ne-am regăsit trăgând din ţigări şi dând pe gât câte o duşcă. Era frumoasa serbare însângerată! Un ofiţer blond m-a întrebat dacă sunt mulţumit de mine şi n-am ştiut ce să-i răspund, pentru că, la drept vorbind, şi cu cea mai mare bunăvoinţă, nu izbuteam să mă bucur de soarta mea. Aş fi vrut totuşi să aflu ce se petrecea în capul groaznic al locuitorilor de pe Hecate şi de ce se înfăţişaseră atât de veseli la măcel. Degeaba-mi spuneam că n-aveau nimic omenesc şi că, din pricina asta, reacţiile lor nu ne puteau rămâne decât străine, jumătatea asta de răspuns n-ajungea să mă mulţumească.

Gregor îşi venise în fire. Fuma ţigară după ţigară şi nu înceta să-i întrebe pe camarazi dacă mai aveau de băut ceva tare. Un zâmbet cam prostuţ rătăcea pe faţa lui, unde lacrimile săpaseră dâre cenuşii prin murdăria ce i se încrustase în piele, l-am adresat de două trei ori cuvântul, dar a întors de fiecare dată capul şi a refuzat să-mi răspundă. Şi mi s-a părut că voi începe să-l urăsc pentru că

era un reproş viu, un… un… un intelectual străin de neam, ţinând de extrema stângă decadentă! Dacă urma să nu-i pese de mine, aveam poate să fiu în stare…

Ce oroare! Oare eu frământam în minte toate astea?

Înainte de a cădea mort, fără a scoate un strigăt, de ce dracu’ mă privise aşa Hecatianul, vreau să spun, cu asemenea ochi?

Din fericire, zgomotoasa sosire a maşinii colonelului m-a smuls din gândurile astea tulburi. Era în întârziere, pentru că se schimbase. În locul uniformei de pânză bej o purta pe cea de paradă, trasă la patru ace şi împlătoşată cu decoraţii, îşi cravaşa pulpa, cu o convingere feroce. Faţa-i strălucea.

Pentru o clipă am crezut că avea să-mi cadă în braţe, dar la doi paşi de mine s-a oprit brusc şi, ca propulsată de un resort, mâna deschisă i-a ţâşnit în mâna mea. Când braţul mi-a căzut, în cele din urmă, de-a lungul pantalonilor, mi-am rectificat instinctiv poziţia şi am strigat cu glasul potrivit:

— Să trăiţi, domnule colonel, sunt sergentul W., la ordinul dumneavoastră.

Vedeţi, lucrurile nu-s chiar atât de simple şi omul nu-i decât un lucru printre celelalte. Şi jur că am fost mândru de mine atunci când, privindu-mă de sus în jos, aproape cu duioşie, colonelul a declarat:

— Bună treabă, băiete.

N-ar mai fi mare lucru de adăugat. *Manu militari*, pacificarea planetei Hecate a continuat şi s-a încheiat, conform intereselor noastre. S-a ţinut seama, în special, de regiunea colinelor şi Amiralitatea a declarat într-un comunicat oficial că, „din nou, corpul expediţionar vădise un simţ al datoriei şi al disciplinei care dovedea limpede că viitorul e al Civilizaţiei şi că Partidul Naţional Evoluţionist era Civilizaţia”.

Am părăsit toţi cinci Hecate pentru ceea ce obişnuim să numim o odihnă bine meritată şi astronava care ne readucea pe Terra era înzestrată cu tot confortul posibil. La urma urmei, eram eroi, nu-i aşa, şi eroilor trebuie să le porţi de grijă.

Pe drum am întâlnit o navă de tonaj mijlociu şi de provenienţă necunoscută. Cum nu răspundea la somaţiile noastre, am fost nevoiţi s-o doborâm. În rămăşiţele aparatului am descoperit vreo sută de butoaie cu labe articulate, semănând ca două picături de apă cu adversarii noştri hecatieni. N-aş putea spune ce semnificaţie avea incidentul. Nimerise, în aventura noastră, ca un fir de păr în supă. Fusesem întotdeauna convinşi că băştinaşii de pe planeta Hecate nu dispuneau de vehicule spaţiale. Abia dacă văzusem câteva avioane prăpădite, care s-au spart în aer ca nişte băşici de săpun, încă de la primele ciocniri.

Ce-i drept, sclavii jupiterieni spun că întregul univers se roteşte în jurul buricului Divinităţii Centrale şi că, odată cu el, se învârtesc şi se rotesc

norocul şi nenorocul, victoria şi înfrângerea, viaţa şi moartea. Dar ce preţ poţi pune pe proverbele ermetice ale unor molâi, în stare să nu nimerească o vacă într-un culoar, nici cu o puşcă plină de grenade vibrante?

Comandantul ne-a pus să jurăm că vom păstra tăcerea şi o bombă atomică bine ţintită a prefăcut astronava misterioasă într-un nor de energie.

Om vedea noi.

…Şi iată-mă întors pe Hecate şi zbenguindu-mă într-un bordel de lux. Scriu rândurile astea cu un capăt de creion într-un carneţel pe care-l ascund în fundul buzunarului. Afară arde soarele: Betelgeuse e o *chestie*! Pot vedea pe fereastră, strălucind în tehnicolor, frunzişurile pădurii vecine. Da, Hecate e a noastră, numai a noastră şi suntem tare mulţumiţi de victorie… Sunt plin de galoane, de femei şi de noroi şi, pe mai bine de trei sferturi, umplut cu alcool. Am gura groasă ca o târtiţă de găină. Pe covor, o curtezană goală doarme cu gura deschisă, beată…

M-am aşezat într-un fotoliu pentru relaxare şi mâzgălesc în grabă rândurile astea, temându-mă să nu fiu din clipă în clipă surprins şi întrebat ce scriu acolo. Arunc rândurile astea pe hârtie şi-mi simt capul tare fierbinte şi pieptul foarte rece. Pierdut în atmosfera călduţă a lupanarului-paradis şi pentru soldaţi-şmecheri, încerc totuşi să nu-mi prea bat capul, să nu-mi fac tot felul de gânduri, că

ar fi urât, ar însemna o ingratitudine să trădez încrederea colonelului, chiar dacă în noaptea asta Gregor s-a sinucis.

CUPRINS

UN PIC DE NEANT

Lei 10,50